

N. 3ma. 539

539

Ano dñi 1381
em y decem floreis

B B XII 20

B B. XIII. 20

B B. XIII. 20

B B XII
20

Ano dni 1341

1457

De Breve Maribus.

B B XIII
20.

11

BBX
111

II

8

7338

1717

I. Primus

- fo. 1. — De Religione. Ca. 1.
fo. 4. — De neglecta religione. Ca. 2.
fo. 5. — De omnib. Ca. 3.
fo. 7. — De prodigijs. Ca. 4.
fo. 11. — De sonis. Ca. 5.
fo. 15. — De miraculis. Ca. 6.

I. Secundus

- fo. 21. — De institutis antiquis. Ca. 1.
fo. 30. — De disciplina militari. Ca. 2.
fo. 34. — De viue triumphandi. Ca. 3.
fo. 36. — De censoria nota. Ca. 4.
fo. 38. — De maiestate. Ca. 5.

I. tertius

- fo. 40. — De iudice. Ca. 1.
fo. 41. — De fortitudine. Ca. 2.
fo. 48. — De patientia. Ca. 3.
fo. 50. — Qui humili loconati clari enaserunt. Ca. 4.
fo. 51. — Qui a parentib. clari degenerauerunt. Ca. 5.
fo. 52. — Qui ex illustrib. uiris ineste ut iusto cultu filii heredit. p
mos patris pmetebat illuserunt. Ca. 6.
fo. 53. — De fiducia sui. Ca. 7.
fo. 56. — De constantia. Ca. 8.

I. Quartus

- fo. 59. — De moderatione. Ca. 1.
fo. 64. — Qui ex inimicis uncti sunt amicitia ut necessitudine. Ca. 2.
fo. 65. — De abstinentia aut continetia. Ca. 3.
fo. 68. — De paupertate. Ca. 4.
fo. 71. — De uerecundia. Ca. 5.
fo. 72. — De amore conugal. Ca. 6.
fo. 73. — De amicitia. Ca. 7.
fo. 77. — De liberalitate. Ca. 8.

.l. Quintus

- fo. 79. **D**e humanitate aut clementia. Ca. 1.
fo. 83. De gratis. Ca. 2.
fo. 86. De ingratis. Ca. 3.
fo. 89. De pietate erga parentes. Ca. 4.
fo. 91. De parentu amore & indulgentia i liberos. Ca. 5.
fo. 97. De severitate parentu i liberos. Ca. 6.
fo. 98. De parentu aduersus liberos suscepta moderatione. Ca. 7.
fo. 99. De parentib⁹ qui obitu filioy fotti aro tulerunt. Ca. 8.

.l. Sextus

- fo. 100. **D**e pudicitia. Ca. 1.
fo. 102. libere dicta aut facta. Ca. 2.
fo. 105. De severitate. Ca. 3.
fo. 108. Grauius dicta aut facta. Ca. 4.
fo. 109. De iustitia. Ca. 5.
fo. 112. De fide publica. Ca. 6.
fo. 113. De fide uxoy erga viros. Ca. 7.
fo. 113. De fide senoy erga dnos. Ca. 8.
fo. 115. De mutatione moy aut fortune. Ca. 9.

.l. Sextum?

- fo. 118. **D**e felicitate. Ca. 1.
fo. 119. Sapienter dicta aut facta. Ca. 2.
fo. 123. Vatre dicta aut facta. Ca. 3.
fo. 127. Stragemeta. Ca. 4.
fo. 129. De repulsiis. Ca. 5.
fo. 131. De necessitate. Ca. 6.
fo. 132. De testamentis que rescissa st. Ca. 7.
fo. 134. Que rata manserunt cu haberent ius rescandi. Ca. 8.
fo. 134. Qui aduersus homy opiniones heredes habuerunt. Ca. 9.

.l. Octau?

- fo. 135. Infames rei. p. quib⁹ de causis absoluti ut coeponati st. Ca. 1.
fo. 139. De privatis iudiciis ut insignib⁹. Ca. 2.
fo. 140. Qu mulieres p se aut p alijs cas egerunt. Ca. 3.

- 7
IV
- fo. 190. — De questionib. Ca. 9.
 fo. 190. — De testibus. Ca. 5.
 fo. 191. — Qui que i alijs induuerunt ipi comiserunt. Ca. 6.
 fo. 192. — De studio 2 industria. Ca. 7.
 fo. 195. — De otio. Ca. 8.
 fo. 196. — Quanta uis sit eloquentie. Ca. 9.
 fo. 197. — Quatuor momētuz sit i pñtiatione 2 actu cōpñis. Ca. 10.
 fo. 198. — Qz magni affectus artūz sint. Ca. 11.
 fo. 199. — Quedaz arte nulla effia posse. Ca. 12.
 fo. 199. — Que unūquēqz artis auctore 2 disputatorez. Ca. 13.
 fo. 199. — De senectute. Ca. 14.
 fo. 201. — De cupiditate glie. Ca. 15.
 fo. 203. — Que nūqz magna gtingerūt. Ca. 16.

.I. Non?

- fo. 206. — De luxuria 2 libidine. Ca. 1.
 fo. 208. — De crudelitate. Ca. 2.
 fo. 211. — De ira 2 odio. Ca. 3.
 fo. 212. — De auaritia. Ca. 4.
 fo. 213. — De superbia 2 ipotentia. Ca. 5.
 fo. 214. — De perfidia. Ca. 6.
 fo. 215. — De ui 2 seditione. Ca. 7.
 fo. 216. — De temeritate. Ca. 8.
 fo. 216. — De errore. Ca. 9.
 fo. 217. — De ultione. Ca. 10.
 fo. 218. — Dicta ipta aut facta serata. Ca. 11.
 fo. 219. — De moribz nō uulgaribz. Ca. 12.
 fo. 222. — De cupiditate uite. Ca. 13.
 fo. 222. — Qz expulsi custodia usi sunt. Ca. 14.
 fo. 223. — Quibz suspecti domestici fuerūt. Ca. 15.
 fo. 223. — De similitudine fōme. Ca. 16.
 fo. 224. — De his qui i fino loco nati mendacose clarissimis
 familijs inserere comati sūt. Ca. 16.

BB

10

Rhis Rome exterarū q̄ gentiū facta simul ac dicta me-
moratu digna que apud alios latius diffusa sunt q̄ ut
breuiter cognosci possint ab illustrib⁹ electa autorib⁹ deligē
constitu. ut documenta sumere uolentib⁹ longe inquisitionis
labor absit. Nec michi cuncta cōplectendi cupido inuēssit. Quis
enī omīs eū gesta modico uoluminū nūcō cōprehendit? aut
quis cōpos mētis domesticę peregrinę q̄ istorie serię felia supe-
riorū stilo condita ut ac tēntiori cura ut prestantiori faciēdia
traditurū putauerit? Te igitur hunc cepto penes quem
hominū deorū q̄ consensus maris ac tēre regumen ēē uolu-
it cētissima salus patrie Cesar. inuoco. cui celesti prouidentia
uirtutes de quib⁹ dicitur⁹ hīs benignissime fouent⁹ uita seue-
rissime iudicantur. Nam si prius oratores a Joue optimo ma-
ximo bñ orsi sunt. si excellentissimi uates a numine aliquo
principia traxerūt. mea paruitas eo uisū ad tuū fauorē de-
cūderit quo cetera diuinitas opinione colligit⁹ tua prelēti
fide p̄mo aucto q̄ lideri par uidetur. quorū eximio fulgore
multarū ceremoniarū nostris inlichte caritatis accessit. Reliquos
enī deos accepim⁹. Cesares dedim⁹. Et qm̄ inuitū a cultu deorū
nō est petere. de conditione ei⁹ summatim disseram.

de amplificanda religione. C. 1.

Maiores statim sollemnesq̄ ceremonias pontificū sacra lene
gerendarū rerū auctoritate augurū obseruatione apollinī
predicatione uatū libris p̄tentorū depulsi etrusca disciplina

*hīc uirtutes hominū
p̄tē diū appellat.*

explicari uoluerunt. prius etiam instituto rebus diuisis opera datur.

palisimeton

in aliquid commendandum est praeterea cum expolcendum uoto.

soluendum gratulatione cum inquirendum ut exis ut sonis imptito.

cum solem ritu pagendum sacrificio quo etiam ostentor ac fulgur

denignationes perantur. Tantum autem studium antiquis non solum

seuante h etiam amplificande religionis fuit ut florentissima

tum: opulentissima ciuitate de re principum filii senatus consulto

lingulis enume ipsis papiente sacrorum discipline gratia traderet

etiam quod more greco uenerari instituerant. duellia cum id

oppidum ciuitatis non non accepisset sacerdotem Calatrariam pe

terent ut ut alii dicunt Caliphena ne de uetustis ritibus

pita deller antistes. Cui cum in urbe pulcherrima replu hret

greco ritu moniti libillius libris ut uetustissima cerere pla

carent Ethna quam sacra ei inde ota credebant quindeas in

ros ad ea pitianda miserunt. Itē mat deū sepe nūo ipato

res nostri copotes uictoriae suscepta uota pessimotēz pfecti

soluerunt.

Metellus uero pontifex maximus posthumum consulē eundem quod flā amacptoten
minē matiales ad bellū gerendū africā petentē ne a sacris
discederet multa uidicta urtē egredi passus nō est. Religionem
suum celsit ingū. quia tuto se posthumum maris cētane cōmis
sur nō uidebat ceremonis māns desertis.

Laudabile in sacris et religiosus obsequium laudabilior in
et ex i cōsimili re obedientia. A Tiberio et Gratio ad collegiū

augurū literis ex provincia nullis quib' significabat se nō ad
sacra ppli ptinentes legeret libros animaduertisse tabernaculū
initio captū comitis cōsularib' que ipse fecisset. ea q' re ad se
natū ab augurib' relata iussu ei' Cai' fisci e gallia. Sapiō Na
hica e Corsica romā redierūt 2 se cōsulatu abdicauerūt.

debetur q' an elon' fange
altare. oblatio fange
2 nō elegit illis quoz
m p a r o
p r o

Consimili ratione publi' Celi' M. Cōm' G. N. Cetej' et
G. Claudi' p' extra parū curiose amota deoz imōtalū uarijs
tēporib' bellis q' diuerhis flammis abire nulli sunt. itaqz
etiā

Sulpitio intē sacrificandū e capite apex plapens. eidem
sacerdotū abstulit.

Occentus q' sortis audit' fabio maximo dictaturā 2 Cato
flaminco magisterū equitū deponendi cām prebuit.

Adicendū his q' postumo luano pontifici mae uirgo uesta
lis q' quadā nocte parū diligens etē ignis cultos fuisset
digna uisa est que flagro amoueret.

Maxime uō uirginis emilie disciplina extinto igne tutaz
ab omī rephensione ueste numē p'stitit. qua adorāte cu
cābaluz quā optimā habebat foculo impulsisset subito ignis
emant.

Non mirū igit' si p' eo impio augendo custodiendo q' p'tu u
deoz indulgentia temp' exarbit' q' tā scrupulosa cura par
ua quoqz religionis momenta examinari uidebat. q' nunqz
ab exactissimo cultu ceremoniaz oculos remotos habuisse

13
plausio
palustro coniuges & liberos uelens asperisset pro publica re

ligioni q̄ puate caritati suis ut plausio descenderent ip̄

amit atq; ad id uirgines sacra ip̄lita obmulo cepto itinere

Cere te oppidū puenit ubi cū hūma ueneratione recepta gra

ta memoria ad hoc usq; tēpus hospitalē humanitatē testat

inde eū institutū est sacra ceremonias uocari q̄ Cēretani ea

fracto rei p. statu p̄inde ac florente an coluerunt. Quare

ingresse illud & sorditū p̄a ulstrū tēp̄stue capax amulilet

fulgentissimi triumphalis cūrus ut equauē ḡtaz ut aterselit

Quare rei p. tēp̄state G. fabi dorso suo memorabile ex

seuante religionis dedit. Nāq; Gallis capitolū obsidentib' ne

statutū fabie gentis sacrificiū interrūperet gabino ritu

antus manib' humerisq; sacra gerens p̄ medias hostiū sta

tiones in quirmalez collez puenit ubi omib' solēni pacti

i capitolū p̄ diuinaz uicticiū amor p̄inde ac uictor

redyt.

Magna cōsēnantione religionis etiā p. Cōnelio & lrbio

pamphilo cōsulib' apud maiores nros acta cura ē. Siquidē i

agro l. p̄tily scribe sub ianiculo cultorib' alti' tēraz uēlantib'

dual' archis lapideis reptis quaz i altera scriptura idicabat

cōpus Nume p̄p̄aly fuisse i altera libros latinos ex recodi

ros. vii. de iure pontificū totidē q̄ grecos de disaphina sapie

latinos magna diligentia assēuandos curauerūt grecos q̄

aliqua ex p̄te ad soluendā religionē p̄tinere extimabantur

eos. Q. petili^{us} pretor urban^{us} ex auctoritate senat^{us} p^{ro} ultimaries
igni facto iⁿ conspectu ppli cremavit. Voluerut^{is} eis p^{ro}visa iⁿiri q^{ui}
iⁿ hac obsuati ciuitate quo ai homiⁿu a deoz cultu abnuocarent^{ur}.

Marqum^{us} aut^{em} rex O^{mn}i^{um} Tulin^{us} dnu^m iⁿiru^m q^{ui} librū secreta
anliū sacroz cōtinentē custodie huc cōmissuz corruptus petro
mo sabino scribendū dedit^{is} culleo iⁿstitut^{us} abia iⁿ mare iⁿsi
lit. Id supplicij ger^{is} multo post patriadis lege iⁿrogatū ē. In
illimine quidē q^{ui} pari iⁿiudicia parentū ac deoz molatio expi
anda est.

Sed que ad custodia religionis attinent nescio an omnes
M. Atli^{us} regulus p^{re}cesserit qui ex victore spectolissimo et
iⁿ sidys hasdrubalis 2 Xantippi lacedemonij duas ad miserabile
captiui fortunā deductus ac missus ad s^{en}at^{us} p^{ro} Q^{ui} R^{ex} legatus
ut ex se 2 uno 2 senē cōplures penoz iuuenes pensarent^{ur} in
contrariū dato cōsilio cartagine petuit nō ignar^{us} ad q^{ui} crudeles
merito infestoz q^{ui} hostes reuēteret^{ur}. Verū q^{ui} is iurauerat si cap
tiu eoz redditū nō foret ad eos sese rediturū. Potuerūt p^{ro}fec
to di^{um} iⁿmotales effrenatas mitigare seuitias. Ceter^{is} quo clario^{rum}
cet Attilij glia cātaginenses morib^{us} suis uti st^{et} di^{um} passi tene^{re}
p^{ro}nuo bello religiosissimi sps tā crudeliter uexati urbis eoz
interitu iusta exacturi piacula.

Quanto n^{ost}re ciuitatis senatus uenerabilior iⁿ deos^{um} qui post
cānenses clades decreuit ne matrone ultra trigessimū diem
luctus suos extenderent. Ut ab his Cereris sacra pagi possit.

15
quia maiore p[ar]te Romanar[um] uirum p[ar]te t[em]p[or]e exarabili duro solo
incente nulli^{deus} penates exp[er]tes meroris erant. Itaq[ue] matres et
filie coniugib[us] ac sorores nup[er] interfecto[rum] absterfis lacrimis
depositisq[ue] doloris insignib[us] candida induere ueste 2 aris thum
bare coacte sunt. Qua quide[m] constantia obtinende religionis ce
lestib[us] inuictus rutilor[um] ulterius aduersus ex semendi gentes
que ne iuriaz q[ui]d acerbitate ab eor[um] cultu abstineri potuerit;

de neglecta religione. c. 2.

Creditu[m] est barones consule apud Canas cu[m] cataguelibus
ita infeliter dimicasse ob ira[m] Junonis q[uod] cu[m] ludos atentes
edilis faceret t[em]p[us] Iouis maxim[us] optim[us]q[ue] templo eximia facie
pueru[m] instrone ad exarbias tenendas posuisset. quod factu[m]
post aliquot annos memoria repetitu[m] sacrificio expiatu[m] est.

Heracles quoq[ue] detracte religionis sue 12 grane 2 manifestas
pena[m] exigisse creditur. Na[m] cu[m] p[ro]p[ri]a sacro[rum] ei ritu[m] que p[er] dono
genti eor[um] ab ipso assignatu[m] uelut hereditariu[m] obtinuerant
ad humile suor[um] ministeriu[m] transulissent auctore Ap[osto]lo cen
sore omes qui erant nu[m]o sup[er] .xxx. pueros intra annu[m] ex
tincti sunt. Nom[en]q[ue] p[ro]p[ri]u[m] in .xii. familias diuisu[m] p[ro]p[ri]e ite
ruit. Ap[osto]l[us] uo[] luminib[us] captus est.

Mer etia[m] sui numinis iudex Ap[osto]lo qui cartagine a Ro
manis oppressa ueste aurea nudat[ur] id egit ut sacrilege
manes inte[r] fragmenta ei[us] ablatis inuenirent[ur]

Breu[iter] gallo[rum] dux delphis Apollinis te[m]plu[m] ingressus dei uo

luntate in se man^u ^{conuicti} ^{castro} Nec min^{us} efficax ultor cōtempte
 religionis fili^{us} quoq^{ue} ei^{us} Esaulopi^{us} qui cōsecratū templo suo
 lucay a Torullo p^{re}fecto antony ad naues ei^{us} faciendas magni
 ex p^{ar}te succuluz dolens inter nepharū ministeriū deueⁿⁱtis
 p^{ar}tib^{us} antony impio celaris mortū destinatū Turullū manife
 stis munus sui urib^{us} in eis lucay uolauerat traxit. effecit q^{uod}
 ut ibi potissimū a militib^{us} celaris oculis eodē exiit^{us} 2 iā de ene
 sis arborib^{us} penas lucret. 2 adhuc sup^{er}antib^{us} impunitatē simili^{us}
 iniurie pareret. hūa q^{uod} uenerationē quā apud colentes maxima
 semp habuerat deus multiplicauit;

Quintus autē filius Flacius impune nō tulit q^{uod} incensū tegulas^{us}
 māmorceas ex iunonis laetie templo iⁿ eadē fōtune equestris quas
 rome faciebat transtulit. Negat^{us} eū p^{ost} hoc factū mente cōstitisse.
 quin etiā p^{ro} hūmaz egritudine animū expirauit. Cui ex duobus
 filijs iⁿ illius militanti^{bus} alter decessisse alter eū audisset. affectus.
 Cui^{us} casu motus senatus tegulas locis repōtandas curauit. Deacti^{us}
 q^{uod} circumspiciatissima sūtate impiū opus censoris reuertit.

Mam me hēcule q^{uod} posthūmū leuui Sapiōnis thesauro p^{re}pleme
 spoliando sceleratā auaritiā iusta animaduersione uindictauit.
 cū eū uictū romā p^{re}trahi iussisset 2 hic an^{te} causē dictionē iⁿ
 cātere teterimo genere mōbi cōsumpt^{us} eet. pecuniā dea sena
 tus impio 2 quidē hūmaz duplicando reuocauit.

Quod quoad publiū leuui facin^{or} p^{er}trahit ē bñ a p^{ar}tib^{us} C. uin
 dicata quoad uolentia regis p^{ri}m sordē actinuerat se ipsi

potenter atq; effraenter defendit. Coactis eū lotrensib⁹ ex thesa-
uro ei⁹ magnā illi pecuniaz dare cuq; onustus nepharia preda
navigaret in subite tēpestatis ā tota classe vicinis deē litorib⁹
illi sus est. In quib⁹ pecunia incolumis reperta sanctissimi the-
sauri⁹ custodie deē restituta est.

Inō similiter Malthimissa rex cui auz prefectus clallis me-
litay appulisset, 2 equis ex fano Junonis dentes ebūneos exi-
mie magnitudinis sublatos ad euz p dono attulisset. ut cōpit
unde eēt aducti quāq; remi reportandos Melitay in q; te-
plo Junonis collocandos curavit. inscaltos gentis sue lictens
significantib⁹ regem ignorante eos accepisse 2 hilenter redidi-
sse. factus Malthimisse animo q̄ pūicio sanguini cōueniens. q̄p
quid attinet mores natione pēpendi in media barbaria ort⁹
sacrilegiuz alienū resādit.

Gracilis gemit⁹ Diomidi⁹ tot sacrilegia sua quot iā cognosim⁹
 ioculis dictis psequi uoluptatis loco duxit. fano enī pserpine
 spoliato lotris cū p altu⁹ sedo uento classe ueheret^r uidens ami
 cū uidens ne ait q̄ bona nauigatio ab ipsis dys imōtalib⁹ tri
 buatur. Detracto enā Joui olimpio magni ponderis aureo
 amiculo quo cū tiram⁹ hvero manib⁹ cartaginensiu⁹ onauēat^r
 inuictoz ei lanceo pāno dixit. estate graue amicu⁹ aureu⁹
 ēē hyeme frigidū lancū aut ad utrūq⁹ tēpus anni aptu⁹.
 Idē Epidauri Esculapio barbā aureaz demū uixit. q̄ altir
 maret apolinē patre⁹ intēbez 2 ipsu⁹ bābatū conspici non

In diuina procedit ira. tarditateq; supplicij grauitate opren
 sat. ^{thmolichis} In qua ne moderet Thmolichite ^{ellicibile q. uocet & l. p. r. r.} hipparitanoy princeps
 consilio sibi alr atq; uniuersis pate utili prouidit exempl.
 Excepta nam i frecto a auib⁹ suis piraticis exēcentib⁹ magni
 ponderis aurea aratra ^{malice l. a. g. n.} qua romani ppho apollini deonaz
 noie dicauerant ^{gnato ad n. r.} mactato ad ear partienda ppho ^{post} ut compit
 a manib⁹ uenundantiu erepta ear delyphos misit. ^{thmolichis} ^{h. r. l. u. r. r. g. r. r. u. r. r.} ^{h. r. l. u. r. r. g. r. r. u. r. r.}

De omnib⁹ C. 3.

O Minu etia obſervatio aliquo contactu religionis inſerit eſt.
qm̃ nō ſortuito motu ſ; diuina prouidentia conſtare creditur. que
efficitur ut uirte a gallis diſiecta deliterantib⁹ p. C. utrum be
hioſ migraret an ſua menia reſtituerent. ſote eo tempore
plidie cohōtib⁹ redeuntib⁹ centurio in comitiis exclamant. ſimi

ponit hic nuntius quid hic et sic
proposito cuncti uelut in altum et sic

ter statue ligni. hic optime manebis. Ea eū voce audita senat⁹
^{boni augurii. 2° qd ad aliud applicatur qd sit iteno p^olog.}

accipe se omen respondit. euestigioq; uelios transeundi cōsi-
luz obmisit. Qd pauas uerbis de domatio futuri sumi ipy
cōfirmata ē conditio. Credo indignū dys existimantib⁹ p^ostere
^{autem} rinus auspijs romanū nomē otuz. Relhentane urbis apel-
latione mutari inditq; uictorie deus modū abieete ruinis
^{et ex utroq; uictoria} urbis inundi.

Hidius tam clari opis auctor Camillus cū ēet p^orat⁹ ut
si cū deoz felicitas romana nimia uideretur / ei⁹ inuidia suo
aliquo incomodo satiare^t subito lapsu decidit. Quid om ē
^{exiliū qd expulsi ab urbe} ad dānationē qua postea p^orellus ē p^oti nulle usuz ē. Ne
mito aut inter se de laude uictoria i pia p^oratio amplissimi
uiri cētauerunt. Equi eū uirtus ē bona patrie auxisse / 2
mala i se transfere uoluisse

Quid illud quod L. paulo Emilio consuli euenit? qd me
morabile? cū eū sorte euenisset ut belluz cū p^ola rege
gereret / i domū e curia egressus filolaz suaz noie Terhaz
que tunc erat admodū pāunla osculatus. triste animaduētillet
interrogauit quid ita eo uultu ēet. que respondit. p^ola perisse.
decesserat aut satellus quē puella i delitijs habebat nomē
persā. d^oripuit igitur omen paulus. ex q^o fōmto dicto qd
spz cētaz clarissimi triumphū aio p^osumpsit.

A Caelia Metelli uxor. dū sorori s filie adulte etatis in
gini more p^olo nocte omibia nuptialia peterat. omen p^ola fecit
^{2 bono iuge hūdo. 2 p^olo} ^{signū gnolbat}

^{oratio} Nā cū in sacello quodam ei rei ^{et omni pectore} grā aliquādm perdidisset
nec aliqua vox pposito cōgruens ēē audita, fella longa stadi
mora puella rogavit matēternā ut sibi paulisper locū resi
dendi accomodaret. Cui illa ego nō inquit libet tibi meam ^{redm}
cedo. quod dictū ab indulgentia pfectū ad cēti omnis pces
sit euentū. qm metellus nō multo post mōtia Cealia uir
ginē de qua loquor i matrimoniu duxit.

Gaius Mario aut obsecratio omis paul dubio saluti fuit. Quo
tpe ^{ipē} Marii hostis a senatu indicat^{us} i domū fanie mutūen^{si} ^{et ratiū alio}
custodie cā deductus ē. Annaductū eū cū pabulū asello
pferet^{us} eū neglecto pabulo ad quā pārentē quo spectaculo
deorū prudentia quod sequeretur oblatum alioquin etiā intē
pretandā religionū pmissim^{us} a multitudine que ad opē ei se
vendā cōfluxerat impetravit ut ad mare pduceretur ac p
tin^{us} nāuiculaz cōscendit. ea q^{ue} i africaz puer^{us} arma hille uir
tricia effugit.

Pompeius uō magnus i aae farfalica uict^{us} a cesare fuga
querens salutē cursu i insulaz Cyprū ut aliquid uirum
i ea exheret dasset duxit. appellens q^{ue} ad opidū pa
phuz cōspexit i litore spectolū edificauit. gubēatorū q^{ue} i
terrogauit quod nomē ei eēt. qui respondit Iacobahilea
uocari. Que uox hēz ei^{us} que quātulū cūq^{ue} restabat cōminuit.
neq^{ue} id dissimulante tulit. dūctū eū oculos ab illis rebus
dolore quē ex dno nomine cōtraxerat gemitu patefecit.

atque illi flumine uicini meritis suis nocte eante in adiutorium
eorum sese mittere dixissent / accipimus quod datur responderunt . ei
quod in ante locum p[ro]inde ac diu assignarunt . Et insperato enim super
atis hostibus successus suum omni acceptum referentes . et tunc
facti ut deo immolauerunt . Et deinceps omni phis uti
duce instituerunt .

de prodigiis . c . 4 .

Prodigiorum quoque que aut secunda aut aduersa acciderunt
debita proposito nostro relatio est .

Eruius tulio etia tui paulo domenti ante apud flaminam
emississe domesticorum oculi anotauerunt . quod prodigium Anna
marci regis uxor Tanagui admirata seua natum in modum filii
educavit . et ad regium salignum euegit .

Que felix euentus illa flama que ex . L . Marti duas du
orum exercituum quos interit . p . 2 . 64 . Saponum in ispania
debilitauerat . capite conuolantis eluxit . Namque ei aspectu
pauidi adhuc milites pristina recuperare fortitudine admo
niti . vi . 2 . xxx milibus hostium relis . magno quoque numero in potestate
reducto bina castra primis opibus referta ceperunt .

Tem cum bello acris et diutino vehemens a Romanis itera me
sua compulsi capi non possent . ea quoque mora non minus obsessis
per obsessis intollerabilis uideretur . ex optate uictorie iter
miro prodigio diu immortales patefecerunt . Subito enim lacus
albanus neque celestibus ausus imbribus neque inundatione aliam

annis aditus solitu stagni modū exēssit. Cui⁹ rei explorāde
gratia legati ad delphici oraclū missi retulerunt papi
solū⁹ ut aquā ei⁹ lacus p⁹ agros emissā diffunderent. sic
enī rehos i potestate pli romani venturos. quod prius
q⁹ legati renūtiarent. auruspex rehyensius a milite nro
q⁹ domelia itēpetres⁹ deerat. rapt⁹ 2 i castra perlatu⁹
futur⁹ dixerat. Senat⁹ ergo duplici p⁹ditione manit⁹ eode
pene tēpre 2 religioni paruit. 2 hostiū urte potit⁹ ē.

Nec est parū quod p⁹feri successus sequit⁹. L. Silla cōsul
solali bello. cū in agro nolano ante pretoriū imolaret sa
bito ab una p⁹te are p⁹lapsa angue cōspexit. qua uisa p⁹
stumu⁹ auruspici⁹ hōtatu cōtinuo exēntu⁹ i expeditionē duxit
ac hostilissima dāntū castra cepit. que victoria future ei⁹ glie
et amplissime potētie gradus 2 fundamentū extitit.

no p⁹st m⁹ctio
p⁹st m⁹ctio
p⁹st m⁹ctio
p⁹st m⁹ctio
p⁹st m⁹ctio
p⁹st m⁹ctio
p⁹st m⁹ctio
p⁹st m⁹ctio
p⁹st m⁹ctio
p⁹st m⁹ctio

Poenique admirationis etiā illa p⁹digia que. C. Iulium o 2
Sēmo Sulpicio cōsulib⁹ i urbe nra inter m⁹ctia motulq⁹ telloy
ciulu⁹ acaderūt. hos nāq⁹ mugitu suo i sēmonē cōuerso hu
mani nouitate mōstri audientiū aīos cōtēruit. Cānis q⁹
i modū nūmbi dissipate p⁹tes cēderunt. quāz maiorū nu
merū p⁹tes diripuerūt aues. Reliquū um p⁹ aliquot die⁹
neq⁹ odore tetro neq⁹ defōmi aspectu mutatu⁹ iacuit.

Similis fuerit m⁹cti p⁹ et
foras p⁹st m⁹ctio p⁹st m⁹ctio
hū fuit m⁹ctio p⁹st m⁹ctio
i dūo m⁹ctio p⁹st m⁹ctio
i quatu⁹ p⁹st m⁹ctio

Hulcēz g⁹is monstra alio tumultu credita sunt. puerum
infantes semestres i foro bonario locutu⁹ alu⁹ cūz elephātinu⁹
capite natu⁹. in piceno lapides pluisse. in gallia lupū ungili 2

infantem
elephantum
lupum

uagina gladii abstulisse. In lardina lanta duo sanguine sudasse. ^{plumales} Etia mentib^{te} aruentas spicas i Cortez deudisse. Celites

llo. et ^{de ambal duxit} aquas imistas sanguine fluxisse. llo etia punico secundo ^{de ambal duxit} conhtit. G. domino loue dixisse caue t roma.

Gaius aut flamme^{us} cu ut auspicio consul creat^{us} apud ^{profundus} Transineu lacuz cu Ambale conflictur^{us} conelli signa in

teret lapso equo sup caput ei^{us} humi pstrat^{us} e. nichil q^{ue}

eo pdigio inbit^{us} hgniferis negantib^{us} signa moneri sua

sede posse maluz nisi ea cotinuo effodissent inmat^{us} e. ^{senno}

hui^{us} temeritatis utina tm no etia ppli romani maxima

clade penas pependisset. In ea naq^{ue} aac. xv. Romanoz

cela vi. capta / x. fugata sunt. Consulib^{us} obtruncati copu^{us}

ad funerandu ab ambale equestu^{us} qui quantu i ipso fue

rat / romanu sepellierat impiu.

Flammei autē pōpitiē audaciaz G. hostili^{us} Manan^{us} uelana

psenerantia sublequit^{us}. Cui consuli i ispania ituro her pdi

gia aciderunt. Cuz eū lamm^{us} sacrificiū facē uelle t. pulli

e cauea emissi i prima silua effugunt. suina q diligetia

quehti repiri nequimerunt. Cuz ab hēaulis pōtu quo pedi

bus puenerat nauē cōsēder^{us} talis uox sine ullo auctōe

ad aures ei^{us} puenit. Manane mane. qua tērit^{us} cū itinore

cōuerso ianuaz petisset 2 ibi latas eēt ingressus anguis

eximie magnitudinis uisus e cōspectu abut. Ergo pdioz

nūo nūm calamitatz equauit i felia pugna tūpi federe

Suetonius

editione funesta. ^{Non enim mactat fuisse potest in numeris et pmissis ob nullo tpe ire deos. si patet qd somnium non placuit. consuevit ipse mactationem}

M Inus mirā in hoīe parū ^{o mactio} considerato ^{qui mactat} temeritate Tiberij
 grachi graviss^{is} cuius tristes exit^{us} / 2 prodigio denūptatus
 nec euntat^{is} cōsilio facit. Consul ^{illic mactat} is cū in lucanis sacrificiis^{calabre}
 angues due ex occulto p^{ro}plapse repente hostie quā ymola
 uerat ^{conuictio} amelo iecore i easdē s^{ed} latebras cōiecerunt. ob id
 deinde factus instaurato sacrificio idē p^{ro}digiū euenit. Tēto
 quoq^{ue} resā uictima / 2 extis diligēti^{us} obseuatis neq^{ue} lapsus se
 pentus arceri neq^{ue} fuga impediri potuit. quod ^{factum} q^{ui}us aurū
 spices ad salutē impatoris p^{ro}tinere dixissent. Grachus tamē
 nō cūit ne p^{ro}fidi hospit^{is} sui flauij insidys i e^{ius} locū de
 duct^{us} i quo dux p^{ro}nox ^{mago} magna cū armata manu ^{docti latet} deli tu
 erat / inēmus occideret^{is}.

Q Consulatus collegiū 2 erroris sonetas^{is} 2 par gen^{is} mon^{is} ^{q^{ui} ambo p^{ro}ph^{et}ia}
 a Tiberio Gracho ad Marcelli memoria me trahit. is ^{memor} ex
 captay Siraculay 2 ambalis an Nola memia a se p^{ro}miū fuge
 coacti g^{ra}tia istlamat^{is} cū sūmo studio niteret^{is} ut p^{ro}nox eēci
 tuz aut i italia prostēneret aut italia p^{ro}celleret. sollēniq^{ue}
 sacrificio uolūntates deoy exploraret. que p^{ro}ma hostia an
 foailū occidit. ei^{us} reaur sine capite inuentū est. p^{ro}ximo
 caput iecoris duplex habuit. quib^{us} inspectis auruspex
 tristi multū nō ^{q^{ui} placē exta} q^{ui} p^{ro}ma trunca / secunda le
 ta apparuissent respondit. Ita monit^{is} Marcellus ne quid
 temere conaretur i sequenti nocte speculandi g^{ra}tia / cū

[illegible]

Pam octau' consul durū nen quē admodū timuit. ita eui
tare nō potuit. e simulac. eū apollinis p se ārupto capite
2 ita infixo humi ut euelli requireret arims nū collega suo
Cina dissidens psumpsit aīo ea re significari exitū suū.
In quē met' augury tristi sine uite inadit. At nū demuz
imobile dei caput refigi potuit tēra.

¶ On sunt nos. M. Crassus inter ^{de se} gravissimas romani ip-
suarum numerandus hoc loco silentium agere: plurimus &
evidentissimus an tanta ruinaz monstrorum pullat? et tibi
ductus est a charis aduersus patres exequenti, pullum ei tradi-
tum est palludamentum: cum in pluribus euntibus alium aut propere
dare soleat. Nesci & tanti milites ad principia conuenerunt
qui uetere instituto cum clamore alacri occurrere debebat. Ad-
que altera uix conuelli a pumilo potuit. Altera egerime
extracta in contrarias ferebat? pte ac se ipsas conuenit. ma-
gna hec prodigia. si ille clades aliquanto maiores: tot pul-
crumaz legionum interit? tunc multa signa hostibus intercepta
manibus: tantum romane militie deus barbarorum obrutum
equitatu: optime indolis filii cruore pmi relictis oculi.
Corpus impatoris inter pmissas cadaver. strues ferarum
animus qd lania tibi obiectus. Velle quid plandi? si qd re-
latu uerum est. Sic du spem excedunt. sic humana co-

27
10
filia caligantur ubi se celestib⁹ pferunt.

Gneū enā pōpūm Iuppiter omnipotens monuerat habunde
ne cū G. Cesare ultima belli fortuna exim cotenderet. Egresso
a Durachno aduersa fulmina ei⁹ agmin iaciens ex amnibus
apū signa obscurando subita tristitia implicatis militū animis
noctūnis toti⁹ exēatus tērorib⁹ ab ipsis altari⁹ hostiay fuga.
S; inerte leges necessitudinis pectus alio quin ab amentia re-
motus; p̄dicia ista iusta extimatione p̄ende p̄sse nō st. Itaq; at itaq; dū ille eleuat
ille autoritatē amplissimā; et opes puato fastigio excelliores
oīa q; ōnamenta que ab inēute adolescentia ad iudiciū usq; cō-
traxerat spatio unū diei confregit. Quo die constat i delubri
deus sua signa cōuersa. militatē amorū clamorē strepitūq; amorū
a deo magnū antiochie; ptholomade auditū ut i muros
cōcurreret. sonū tympanoy p̄gamū abdiat delubris edūz.
palma iuridēz trallib⁹ i eadē uictorie sub Cesaris statua iter
uagamenta lapidū iuste magnitudinis enata. quib⁹ apper cele-
stū numen; et glie Cesaris fauissē; et p̄mpti ērores n̄l^{re} uoluisse.

Mas aras tuas sanctissima templa dñe Juli nenerat⁹ oro
ut p̄pitiū; et fauenti numine tantoy casus uiroy sub tui exē-
pli p̄sidio ac tutela delitescere patiaris. Te cū accepim⁹ eo
die quo purpurea ueste uelat⁹ aurea i sella cōsedisti. ne
maximo studio lenat⁹ exquisitū; et delatūz honorē sp̄misse
iudicis p̄ulq; exoptatū annūz oculis cōspectūz tui offere
cultui religionis i quā mox eras transiit⁹ uacasse. mactato

q̄ opimo loue cor in extenuis reppisse. ac tibi responsum a Spū
ma aursuspie p̄tinere id signū ad cōsiliū 2 uitā tuā q̄ utiq̄
hec corde cōtinere^uta^u. Erupit deinde eorū p̄madiū qui dū
te homīz nō subtrahē uolūnt. deorū cōsilio adiecerunt.

c. Laudat^r hoc exemplo talūz ostentorū domestica relatio. ne
si ulterius apphendero romana de celesti templo ad p̄uatas domo^s
nō consentaneos usus transulisse uidear. attingā igit^r extē
na que lāt^r litteris insēta. ut autoritatis min⁹ hñt. ita
aliquo grate uarietatis affere possunt.

In exēctu xerxis quē aduersus prominaas grecie cōtraxe
rat. eque p̄mū leprore constat editū. quo gñe monstrū tāti
apparat^r ē significat^r euent^r. Nā qui mare clauib⁹ tēraz p̄
telū opuit. exēctu. ut fugax animal p̄mū regressū
regnū suū repetere ē conat^r.

Odez monte atho iuxta ydā regresso p̄us q̄ athenas de
lerat. inuadende lacedemonis cōsiliū agitati admirabile
inter cenā p̄dignū inadit. Infusū nāq̄ p̄athere ei⁹ uinū
i sāguinē nō semel s̄ iterū 2 tētio cōuersū ē. Qua de re
consulti magi monuerūt ut se ab incepto p̄posito abstene
ret. Et siquid uestigiū i uerordi pectore sensus fuisset.
cauē potuiss^r ante de leonida 2 sp̄atani habundē monit^r.

Mide nō aut^r impio frigia fuit subiecta puero dōmūti
fōmice i os grana tritici cōgesserunt. parentib⁹ deinde ei⁹
q̄orū p̄dignū tenderet explorantib⁹ augures responderūt

29
omnium illud mortalium ditissimum futurum non uana predictio cenit.
Nay Midas cunctorum pene regni opes abundantia pecunie antecellit.
infantemque in amabula utriusque deorum munere donata onustis auro
et argento gaudis pensauit.

Hormas Mide iure meritoque apes platonis pincleris. Ille ex
caducei et fragiles. he solide et eterne felicitatis indices exuerunt
documentis in cunis paruuli latellis mel inferendo. Qua re audi
ta prodigiorum interpretes singulares eloquii suauitate ore ei
emanaturus dixerunt. At michi quidem ille apes non motus hy
metrius thumi flore redolentes sed mularum elationis colles om
ni doctrina urentes deorum instinctu de pallo maximo ingemo
dulcissima summe eloquentie instillasse uidentur alimenta.

de sonis. C. 5

Sed quoniam diuitias inde disciturque sonus platonis attingi. re
ferat quod ceteris uisum multorum quod adumbrata sit.
que loci unde potius orditur quod a diu angustis sacratissima memo
ria. Eius medico arthorio sonum cupienti nocte quo dies in
secutus est quo in campis philippias romani inter se exeat
concurrerent minime letitias oborta precepit ut illum gram moto
ipliatum moneret ne pro aduersarum ualitudine primo prelio
non interesset. quod cum Cesar audisset lectum se in aciem

ferri iussit. ubi dum superius uires corporis pro adi
piscenda uictoria exuebat. castra eius abrupto capta sunt.
Quid ergo putamus nisi diuino munere effectum designatum

in immortalitati caput ^{præcipuum} indigna celesti spū fortune uoletia sentire.

Augustū nō preter naturalez aī in omib⁹ reb⁹ subtiliter p^{ro}phandis ingorē 2 recens 2 domesticū exemplū ut arthory sōmo obtemperaret admonuit. Audierat eū dūm July p^{ri}ns sui uxore Calpurniaz noctez quā is ultima i tēris egit inquiete uidisse multis eū cōfectū uulnerib⁹ i sinu suo iacentē. Sōmiz atrocitate uehemēter actonitam rogare nō destitisse ut p^{ro}ximo die a curia se abstineret. At ille ne muliebri sōmo mot⁹ id fecisse extimaret⁹ senatū i quo ei p^{ar}iadaz man⁹ illate sunt adire cōtendisse. Nō ē inter patres 2 filios ulli⁹ rei cōparatio fienda p^{ro}sertim diuinitatis fastigio iunctos. s^{ed} iā alter sibi opib⁹ suis aditus ad celū iⁿstruxerat. alteri longius adhuc tērelhuz iⁿitutu⁹ orbis restabat. ^{aug⁹ debet adhuc inter bō ag⁹} quia p^{ro} a hoc mōdo p^{ro}pendente mutationē status cognosci ab illo etiā dī iⁿmōtales deferri uoluerunt ut aliud celo dē⁹ daret⁹ aliud p^{ro}mitteret⁹.

Illud etiā sōmiz 2 magne admirationis 2 clari erat⁹ qd⁹ eadē nocte duo cōsules. p^{ro} deaus 2 T. Malli⁹ tōquat⁹ latino bel⁹ lo p^{ro}aulo 2 gram nō p^{ro} cul Vilei montis radiab⁹ pol⁹it⁹ cast⁹ uiderunt. utq⁹ eū p^{ro} quicūq⁹ sp^{ro}etiez quida⁹ p^{ro}dixit. Ex altera acie impatore⁹ ex altera cōtatus dīs manib⁹ mat⁹q⁹ tēre deberi. vtr⁹ autē dux copias hostiū aggrederet⁹ selesq⁹ ipūz sui ipsas deuouiss⁹ uictoria⁹ habiturū. p^{ro} luce p^{ro}xima cōsulib⁹ ut expiaturis si posset aucti⁹ ut si cētū deoz etiā mōntu⁹ iⁿsiuz foret executuris. hostiaz exta somno cōgruerūt.

^{ante fuit quousq. n. p. f. l. s.} ^{ante} ^{stac}
Cōuenitq. intē eol. an. cōnu pmo laborare cepisset. ut is ca
pite suo fata p̄re lueret. que neut' fōndante deau poposcerūt.

^{equat} ^{az} ^{con} ^{de delectat ludic ad dūm} ^{magis q. duo deant. ciza came}
Sēquit' equē ad pū religionē p̄tinens sōmū. cū plebeis
ludis quidā paterfamilias p. ācūmflaminiū p̄us q. p̄mpa

^{inducere} ^{ludic} ^{dispre} ^{dispre} ^{dispre}
inducerat. sēnu sum. uerterib' multatū sub furcha ad suppli

nūz egress' latino hōi ex plebe iuppiter inquiete p̄cepit. ut
consuli diceret sibi p̄esultores ludis arcentib' p̄mis nō

placuisse. que res n. ac tēti' ludoz instauracione expiata est.

scaturū nō mēditē urbis p̄iculi. Ille uerit' ne cū aliquo i

comodo suo. religionē sūmū implicaret impiū. silētūz egi

^{erestigio q.} ^{fluo eius sūta} ^{uita morbi co} ^{capit. 6. p. 17.}
ipse etiaz p̄quiezet ab eoz deo itērogat' an satis magnā penā
neglecti impij sui pependisset. i. p̄posito p̄seuerans debilitate.

cōporis solut' est. ac tū demū ex cōsilio amioz lectica. ad

tribunal cōsulū. 2 inde ad senatū. p̄latū ordine totū casū

sui expōsit. magna cū omniū admiratione recuperata mē

buez fīmitate pedibus rediit domū.

M ne illud quidez inuoluendū silentio. Inimicūz cōspiratio

ne urbe pulsus. M. Cicero. cū ulla quadā cāmp. arthinati

diuersaret. is aīo i sōmū p̄fuso p. loca dīserta 2 inual re

giones uaganti fili. G. Marīūz cōsulat' cōnatūz insignib'

putauit obuiū factūz interrogantē eū quid ita tristi

ultu incerto itinere fēretur. audito demde casu quo

conflictabat. cōprehendisse dextrā suā. ac se proximo

litōri i monimētūz ipsi' deducendū tradisse. q. diceret

ibi de leuione stat^{us} spes reposita. Nec aliter euenit. Na i
ede iouis mariana senat^{us} consultu de reditu ei^{us} factu est.

Quo aut^{em} Graccho immentis calus atrocitas palaz atq^{ue} apte
p^{er} quietez demumptata e. Sono eiz p^{ro}llus Tiberij Gracchi fin
tis effigie uidit dicentis nulla ratione eu^m uitare posse ne
eo fato noⁿ periret quo ipse occidisset. Id ex Graccho p^{ro}us
q^{ui} tribunatu i quo fratrem^{us} exitu^m habuit iniret multi
audierunt. Celi^{us} etiaz cetus romane ystorie auctor semone
de ea re ad suas aures illo adhuc uiue puenisse scribit.

Uenit huic^{us} ^{modi} diru aspectu^m quod sequit^{ur} apud adnu^m
monte. M. Antony fractis opib^{us} Cassi^{us} parmenis qui pates
ei^{us} secut^{us} fuerat athenas confugit. Vbi concubia nocte in solia
tudine^m 2 curis mente sopita i lectulo iaceret existimauit ad
se hoies squalidu^m barba 2 capillo demisso. Interrogatu^m q^{ui}na
eet respondisse harodem. na p^{ro}terit^{ur} deinde tetu^m visu
2 nomine horrendo suos clamauit. Salutatul^{us} p^{ro} est si que tales
habu^{er} aut intrante cubitu^m aut exeunte uidissent quibus
affimantib^{us} nemine illuc accessisse. Itex se quieti 2 sono
dedit. atq^{ue} eade^m aio ei^{us} obuersa^m e spes. Itaq^{ue} fugato sono lunc
intro feri iussit. puerosq^{ue} a se discedere uetuit. Inter hanc
noctez 2 supphau^{us} quo capitis eu^m Cesar attent^{us} parulu^m ad
modu^m tempus intercellit.

Popiorib^{us} tu ut ita dica^m lineis acery. Vultu equitis romuli
sonu^m ceto euentu admonitu^m est. qui cu^m gladiatoru^m mun^{us}

Calandri pectora sibi dextra p[er]us q[ui] exita sensit s[on]no cognovit.
existimant e[um] se ab illo interia cu[m] e[um] nuq[ua]m uidisset. Int[er]
posito deinde t[em]pore p[er]s[on]as in conspectu venit nocturnu[m] met[us]
patefacta ymagine ut Antipatru[m] filius e[um] cognovit. ad ec
to uersu greco q[ui] fides s[on]no[rum] eleuat p[re]parat[us] i[n] aduersu[m]
caput suu[m] uenefici[us] quo manu Callandri occidit credit.
suspitione a[n]i[m]o re[st]at.

Ionge indulgenti[us] e[ss]et se du[m] in Simonide p[re]ta. cu[m]
salutare inter quiete[m] administrare co[m]muni f[aci]litate uoluerat.
is e[um] cu[m] ad hunc nauem appulisset ihumatu[m] co[m]p[ar]at[us] iacens
repperisset 2 id sepulture mandasset. admo[n]uit ab eo p[er]
s[on]nu[m] ne primo die nauigaret i[n] t[er]ra remansit. qu[od] p[ro]p[ter] h[oc]
inde soluerat fluctib[us] 2 p[er]iculis i[n] ei[us] conspectu obruti sunt.
ipse letatus est q[uod] uitaz suaz s[on]no q[ui] nauis credere maluisse.
2 memor benefici[us] elegantissimo carmine eternitati co[n]s[ec]ra
uit. Meli[us] illi 2 diuturni i[n] animis hominu[m] sepulchru[m] co[n]sti
tuens q[uod] q[uod] indilectus 2 ignotis arcibus struxerat.

Efficax 2 illa quietis ymago que Crech regis a[n]i[m]u[m] maxio
p[er]us metu deinde etia[m] dolore conficit. Na[m] e[um] duob[us] filius inge
ti agilitate 2 co[m]p[ar]is dotib[us] p[re]stantiore[m] i[m]p[er]i q[uod] successioni
destinatus actus existimant fero sibi ereptus. Itaq[ue] quicq[ue]
aduentandaz denup[er]ande cladis acerbitate p[er]tinebat nul
la ex parte p[ri]a cura cessauit adu[er]tere. solitus erat
iuuenis ad gerenda bella mecti. domi detent[us] e[st]. habebat

1
Altra priuata autē habitus Dionisio tirāno Siraculano adhuc
se continente hymera quedā nō obscuri quā femina inter
quietē opinione sua reluz cōscendit. atq; ibidē deorū om̄z
lustratis sedib⁹ animaduēit uirū p̄ualentē flauū coloris
lentiginosi oris fereis catenis uinctū. iouis solio pedib⁹ p̄
subiectū. Interrogatoq; iuvene quo gratia lustrandi reli dūce
fuerat usā. quīnā ēēt. auduit illū Syaliē atq; ytalie
durū ēē fatū. solutū q; uinculis multis urbib⁹ exitio futu
rū. quod sōmū postero die sēmone uulgauit. Postq; deinde
Dionisiuz inimica Siraculaz libertati capitibulq; i sōniuz
infesta fōtuna. celesti custodia literatū uelut fulmē aliqd
otio 2 tranquillitati iniecit. hymera euz memia inter effu
sam ad officiū 2 spectaculū ei⁹ tūbaz intrantē ut aspexit hūc
ēē quē inquiete uiderat uoiferata ē. id cognitū tirāno cu

A iudicib⁹ tollende mulieris dedit.

Iunioris sōni⁹ mater eiusdēz Dionisi⁹. que cū eū cōcep
tūz utero haberet. uisū est parere Sathuriscū. Consulto
q; prodigiorū interprete clarissimū 2 potentissimū grau
languinis futurum certo cū euentu cognouit.

At Cartagenensiu⁹ dux Amulcar cū obsideret Siraculas
inter sōniuz exaudisse se uocē credidit iniphantez futuro
ut proximo die i ea urbe cenaret. letat⁹ igitur p̄ inde ac
diuinitus p̄missa uictoria. exēcati p̄gne cōparabat i quo
inter Siraculos 2 penos orta dissentione Siraculan⁹ castis

31

[illegible]

diademata & grecas ^{in adella aut de} chades Megera uenerunt. quoy alter se ad ^{altos capite per dea} er i taberna metritoriaz diuertit. is qui i ^{amper et lux qd pificed} t i sonijs comite suuz orante ut sibi auxilio ^{fiam p iet mltas t} memento orez feret. posse eiz celeri ei' actusu ^{a si iul inuenerit xpi} ^{duo aut p iet uos q} ^{uenerunt. affluet} ^{reparabunt. e d} ^{erent. p p p p p p} ^{uidit. uere campu} ^{famosissima. e. i. m. p.} ^{potio domi ad hospitiu} ^{uoni}

et in q^{ta} parte p^{re}cedat. I^{tem} m^ultum q^uid
p^{re}cedat. I^{tem} m^ultum q^uid p^{re}cedat. I^{tem} m^ultum q^uid p^{re}cedat.

*It p[ro]mou[n]t est ill
q[uo]d accide[n]t p[er] legem n[on]
necesse p[ro]prie actio e[st]
aut m[od]us de iure
t[ame]n p[er] f[r]uctu[m] n[on]
in i[n]g[e]ratib[us] m[od]is
c[on]uenit q[uia]*

qua ratione consuerint dignoscere arduū est. miracula merito
uocent. Quorū e magno acēno illud ī p̄mis occūrit. Cū apud
laici regilluz. paulus postumi^{us} dictator 2 tulsulanorū dux Em
lius octauū^{us} magnis uirib^{us} inter se cōcurrerent ac neutra an
es pedem aliquādin referret. Castor 2 pollux romanorū p̄tius
pugnatores uis^{us} hostiles copias^{as} p̄mit^{it} confuderunt.

Tem bello macedonico paulus dutū^{us} reatūe uir prefecture
noctu urtes petens extimauit duos iuuenes excellentis fōme
albis equis residentes obuios sibi factos nūptiare die qui p̄ce
rierat. persaz regē a paulo captūz. Qui cū senatū indicasset
cūq^{ue} maiestatis ei^{us} 2 amplitudinis uano sēmone cōtemptor in
cāterez cōiectus. p̄lq^{ue} pauli licētis illo die persaz captū appa
ruit custodia liberat^{us} 2 insup agro 2 uacatione donatus est.

Castorez nō 2 pollux etiaz illo tēpore p̄ impio ppli romani
excubuisse cognitū est. quo apud lacuz Miturne sunt equorū q^{ui}
sudorez abluisse uis^{us} sunt. nūctaq^{ue} fonti edes eorū nulli^{us} homīz
manu referata patuit.

Sed ut ceterorū quoq^{ue} deorū perpenitūz hūc urbi nūne exa
quamur. trēmo cōtinuo uexata pestilentia ciuitatē nostrā
cū finē tanti 2 tā diutūni mali neq^{ue} diuina misericordia neq^{ue}
humano auxilio imponi uideret aura sacerdotū inspectis libris
animaduēnt nō aliter p̄stina^{us} recuperari salubritatē posse
q^{uod} h ab Epidaurō Esculapi^{us} ēet accersit^{us}. Itaq^{ue} eo legatis missis
unicaz fatalis remedij op̄e auctoritate sua que iā in tēris

erant amplissima impetraturae se credidit. neque eam opinio
 fecellit. pari namque studio petiti ac promissum est presidium.
 Et uestigio quod Epidaurum romanorum legatos in templum Esculapii
 quod ab eorum urbe quinquemilibus passuum distat productos ut
 quicquam salubre inde prae laturus se existimassent per suo in
 re sumerent benignissime mutauerunt. quorum tam propterea
 indulgentiam numen ipsius dei subsecrati uerba mortalium cele
 sti comprobauit obsequio. siquidem is angus quem Epidaurum, ri
 ro si nunquam sine magno ipsorum lono uisus in modum Esculapii ne
 nerati fuerunt. per urbis celeberrimas partes multis oculis et
 leui tractu labi cepit. Triduo quoque inter religiosas omnium ad
 mirationes conspectus haud dubiam per se apertite clarioris sedis
 alacritate ferens ad triremem romanam perrexit. paucis
 in uisitato spectaculo nautis eo coeedit ubi. Q. Ogulim legati
 tabernaculum erat atque legati perinde atque exoptate rei copotes
 expleta gratia actione cultu quoque angus a praeiis accepto leti
 inde soluerunt. At prospera clementi navigatione postquam an
 tibus appulerunt. angus qui ubique in nauigio remanserat
 prolapsus in uestibulo edis Esculapii multis frequentibus
 ramis distulit suum imminente excelsae altitudinis palam cir
 cumfedit. per tres dies postquam quibus uelut solebat non sine
 magno metu legatorum ne inde in triremem reuerti uellet
 anaenae templi hospitio usus. urbi se nunc aduehendum
 restituit. atque in ripa tiberis egressis legatis in insulam ubi

[illegible]

due to the fact that the
the

in multiplice orbem
p. prima quatem o
co uolueris

... (in ...)

die quesit⁹ erat dispulit.

principua religioe
cultum erat.

1. Die die die die die
 2. Die die die die die
 3. Die die die die die
 4. Die die die die die
 5. Die die die die die
 6. Die die die die die
 7. Die die die die die
 8. Die die die die die
 9. Die die die die die
 10. Die die die die die

[Faint handwritten text from another page, likely bleed-through or adjacent manuscript:]

[Faint handwritten text, possibly "Ign"]

memoria celebrandū est: Cui bruti atq; lucani odio intatissimo
 maximisq; virib^{us} urbis Tyberine exitu petere^{nt}. ac p̄p̄uo
 studio ei^{us} incolumitatē. G. Fabriti^{us} luani^{us} consul p̄tegeret. rel
 q; anapiti euentu collatis unū in locū ut^{usq;} p̄tis copus ge
 reret. nō audentib^{us} romanis p̄lu^m ingredi eximie magnitu
 dinis iuuenis p̄us col^{is} ortari ad ap̄scenda cōtitudinē cepit.
 deinde ut tardiores animaduēctū. āreptis scab^{is} p̄ mediā ho
 stiu^m auez ad contraria castra euasit. 2 ad motus wallū cōscendit.
 Inde uoce ignenti clamitans. factū uictorie gradū 2 n̄ros ad
 aliena castra capiēda 2 lucanos brutosq; ad sua defendenda
 illuc traxit. Vbi conferti dubio cētamine tērebant. h̄ idem
 impulsu amoy suoy p̄stratos hostes ingulandos capiendosq;
 romanis tradidit. Vignū eūz milia celsa. quāq; milia cū ita
 tio Silatilio duce ut^{usq;} gentis 2 t̄bus atq; uiginti militari^{bus}
 signis capta s̄t. Postera die cū consul inter honorandos quoy
 strenua ōpa fuerat ulus. vallarē coronā ei se seūare dixit
 a quo castra erant oppressa nec inueniret qui id p̄lu^m pete
 ret cognitū pariter atq; creditū est mātēz patrē tūc ip̄lo
 suo affuisse. Inter cetera huiusce rei manifesta uidua
 galea quoy duab^{us} insinua p̄mis qua celeste caput tectū
 fuerat argumentū prebuit. Itaq; fabriti^{us} edicto suppli
 catio marti est habita. et a laureatis militib^{us} magna auz
 animoy letitia oblati auxilij testimonij ei traditū est.

REferat nūc quod suo seculo cognitū manauit ad posteros

Notat mātēz p̄p̄uo
 refert p̄p̄uo
 mātēz p̄p̄uo
 mātēz p̄p̄uo
 mātēz p̄p̄uo
 mātēz p̄p̄uo
 mātēz p̄p̄uo
 mātēz p̄p̄uo
 mātēz p̄p̄uo
 mātēz p̄p̄uo

Nec me p̄terit de motu 2 uoce deor̄ imōtaliur̄ humanis oculis
auribulq; p̄cepto q̄ in anapiti opimone extimatio n̄setur.

Hacta mentione urbis e qua p̄mordia ciuitas n̄ra traxit dñi
 Iuli^{f. l.} fausta proles ei^{scilicet} nobis offert. quē G. Cassi^{mus} nūq̄ sine
 p̄fatione p̄blica patriadi nominandus cū in aere philippensi
 ardentissimo aīo p̄staret. vidit humano habitu augustiorem
 p̄p̄ureo palludamento amictuz^{pallio} minas^{incedere} uultu^{alacris} 2 cōtato equo
 i se impetu facientez. quo aspectu p̄terit^{us} tēgū hosti dedit uoce

An quoq; luti⁹ Lentulus litus p̄navigans in quo Cn. Pompeius
magni phidia pholemei regis interempti corpus coale scase
lymis obiret et ignar⁹ casus ei⁹ cū ipi fortune erutesceduz
uidisset conuilitionibus dixit: quid sam⁹ an hac flama gress⁹
pompeius cremetur? diuinitus misse uos miraculy est.

atq; hocⁿ est quidē hominis l^r ex casu;

i. d. qd quid m. carnis fuit. qd dicitur capite
amo. nec est usq. p. d. h. ius. p. volom.
fuit. totum corpus populi post. et ordiat. t. m.
fit. ut lumen. odore. omne. g. b. p. r. adme.
populi

Illud tamē ore apollinis editū est. quo ap^{pro}prio interitum
meridica phit^{re} nationationis fides p^{er}currit. Is bello auli
quo se gnens p^{er}peti a Cesaris cōcordia pelhifero sibi nec rei
p. utili consilio erugat. enētuz grāuissimū motus explorare
cupiens iuribus nāq; ipu achay e antishides delphice cōtine i
intimā sacri specus pātes cōgit descendere. unde ut cēte cōsu
lentib^{us} sōtes pētunt. ita nimis diuini spūs auster pētentib^{us}
pelhifer extitit. Igit^{ur} impullu capti minimis insinecta iurgo
hōrendo sono uocis ap^{pro}prio inter obscuras uēloy ambages fata
ceant. nichil eiz inquit ad te hoc romane bellū. Eubore cella
obtruncbis. At is ratus cōsiliū se apollinis moneri ne illi discrimi
ni interesset. i eaz regione secessit. que inter amul tā nobiles
achya soli pātes carastuz. p calchidio frato uiana intēiacens celle
enloye nomē obtinet. Vbi ante phar-saliaz cētamē mōlo cōsuptus
predictuz a deo locū sepultura possedit.

Dissunt est illa miraculoy loco p^{er}mi q^{uo} densto sacratio salaz
nichil i eo p^{er}ter litū romuli integrū repētuz est. q^{uo} sēu Tuli
statura cū edis fortune flagrasset. inuolata pmanhit. q^{uo} cūte
claudie statura i uestibulo templi mris deum pōita cū ea ede, b. s
incendio cōsupta p^{er}us Nasica publico sapione i. l. lesia. Item
M. sēuilio i. l. lama cōsiliū i sua baxi flāmis intacta ste tū;

Iliquid admirationis ciuitati nostre a tili etia diuole ragu
attulit. qui a medias i adomelhas mōtiuz credit. cū aliq^{ui}du
hum inuisset elatus pōsq; cōpus ei^{us} ignis cōripuit. uinere se

apollinis qui de phit^{re}
se me i p^{er}to

p^{er}peti^{re}
Noi q^{uo} uole-uz. d^{ap}nat
p^{er} cōsiliū p^{er}peti cōq^{uo}
distordant. a deo.

Cōtina erat locus ubi da
lūpi cōsponu.

Unde d^{ic}imus d^{ic} q^{uo}
allenus uult d^{ic} q^{uo}
p^{er}ter p^{er}mi. m^{an}hit
cū dubit. i. p^{er}peti. d^{ic}
b q^{uo} cōtine m^{an} uo uale
s m^{an}is aliane loq^{uo}
sanctus ei. est q^{uo} i
cū m^{an}is m^{an}is i. l. p^{er}
cū m^{an}is m^{an}is i. l. p^{er}
cū m^{an}is m^{an}is i. l. p^{er}

i. m^{an}is
cū m^{an}is m^{an}is i. l. p^{er}
cū m^{an}is m^{an}is i. l. p^{er}

i. cū m^{an}is
cū m^{an}is m^{an}is i. l. p^{er}
cū m^{an}is m^{an}is i. l. p^{er}

i. p^{er}peti
cū m^{an}is m^{an}is i. l. p^{er}
cū m^{an}is m^{an}is i. l. p^{er}

... ab uno ... de ... quod ...

... auxiliumque pedagogi sui namque solus ibi remaneret
inuocant. si iam flammis accendat^{ur} tunc subtrahi non potuit.

que ... ad ...
ab illa ...
philosophus ...
Homo quod lamie p^{ro}torio uiro eque uoce fuisse sup^{er} r^{og}o constituit.
que plato scribit inter eos qui in aene ceciderunt decem diebus
causam. biduo post inde sublat^{us} est impositum r^{og}o reu^{er}sus ille

Et quoniam externa transgressi sumus. Quidam athensis uir eruditiss^{imus}
cum iectus lapidis capite excepisset cetera omnia tenacissima memoria
retinens. hanc tam modo quibus p^{ro}prie inscunuerat oblitus est.
durum malignumque uuln^{us} in aⁿimo prou^{er}sit. quod de industria scrutatis
sensibus in eum potissimum quo magis letabat^{ur} ex acerbitate nocendi
fortuna erupit singulari doctrina hominis pleno iudicio hunc
offerendo. cum si talis^{is} theodorus p^{ro}prie fas non erat vili aliquanto fuit
ad illa aditu non ipetrasse. quod iam p^{ro}cepta earum dulcedine caruisse;

Miserabilior tamen sequentis casus narratio. Nam mensis eius atheni
mensis uxorem cum filio et filia sue stupro int^{er}uenisse et inopinati
monstri p^{ro}pria conspectu et in p^{ro}prie tempore ad indignandum et post
eum ad loquendum obmutuit. illi nefarii carbitu^m uelutarum
more pensarunt. hoc modo fortuna seruens hunc uocem huius uita
ademit. quam propitia donauit;

Aschales samius atque letatus cum ei in torie quam adeptus erat
titulus et p^{ro}prie eriperet indignatione accensus uocalis enahit.

Gorgie quoque ep^{ro}prie totius clarum uirum origo qui in funere
matris sue utero clapsus inopinato uagitu suo lectuluz
ferentes non sistere coegit. non quod spectaculum patre p^{ro}buit.

44
nō tū ex ipso genetrinis rogo luce h^{uic} auras alleant^{ur}. eodem
eū momento t^{em}p^{or}e altera iā fato t^{em}p^{or}e ^{matre} ^{filio} alter ante
ad sepulcrū
clatus ēst ratus ēst.

O Juue forane vulnus phedre talom quidā exitū eū^{us}
cupidus intulit. nā cū inter insidias gladio eū paullisset
uom^{er}at que a nullo medicorū sanari poterat ita ruit ut
hōies p^{er}stitero malo liberaret^{ur}.

Que d^{eu}s iⁿmōtalib^{us} accept^{us} Sui ionides cui^{us} salus ab imi
nenti exilio maris defensa officio ruine q^{uod} subtracta ē. Senā
ti eū apud Scophas iⁿ clauona oppido quod ē in thesalia mu
tiatū est duos iuvenes ad ianuā uenisse magnope rogātes
ut ad eos cōtinuo p^{er}ducat. ad quos egressus nemine repperit
ibi. Ceterū eo momento t^{em}p^{or}e trānnūz in quo scophas d^{eu}s dom^{us}
epulabor^{ur} collapsus ē ruit^{us} ē omēs cōmūas oppressit. Quid hic
felicitate locupletus quā nec mare nec tēra leuens extin
guere uoluit^{ur}.

Non minus hinc subnecto diphande ne q^{ui} ignoret quā
intulit ceu^{us} laudes ē minūe subtractasse. hic aut^{em}
ei^{us} studiū ēēt cū p^{er}celleret sophiste uocant^{ur} inepte ē mēdā^{re}
opinātionis dyollinē vel hīs iridendi causa cōsuluit an equū
inuenire posset cū minime mūdū habuisset. Cui ex oraculo
reddita non est iⁿuentum equū. h^{ic} ut eo p^{er}uoluit^{ur} pariret.
iuxta cū uocabundus q^{ui} delubra sacra sōtū fide reuēteret^{ur}.
Inadit iⁿ rege^m athēnū sepe nūo a se cōtūne^m osis dic^{it} hīs

^{p. apollinis delphici} **H**oc oraculo macedonū rex philippus ^{p. magni alexandri} admonit⁹ ut a qua
drige violentia salutē suā custodiret / toto regno disjungī cūr⁹
iussit. eūq; locū qui ī lochia quatrīga vocat⁹ semp̄ uitavit. nec

in demumtati pichi gen' effugit. Na paulinas i capulo gladii
quo eu occidit quadriga habuit ^{relata} que ta ptinax neres
litas i patre: filio Alexandro cosimilis apparuit;

Regios interit^{us} magnitudine miraculi remansit calis equat.
 quē indixerto litore Tiroꝝ sentiu^{it} a haurentē / cū e nam fluct
 tus abieisset altero latere reꝑcussus contrarius fluctus in
 nane retulit. Itaq; miseri ac felices cōplorationi p̄mixta fuit

M Irudatus nō regis ponti filia ^{p. n. m. l. c. d.} dirupta laudare regina
nata dupli^{natu} ordine dentur desomi admodū comes fuge

patris a pmpere deuchi fuit;

NE illi ^{quo} quide pñe admirationis oculi quē constat tā cōta aae
lunam ubi ēē ut a libito pñu cartaginēniū egrediens clas
ses intueretur. ^{propterea} Oculis ei admirabili^{bus} aristomenis mōtem cor
quod athemenles ob immā calliditatē exercitū pilis refectū in
uenerūt. cū eū aliquotiens captū 2 astutia elapsū repisset.

AT poeta antipater sidon^{is} oib^{us} ^{et pñima regni} annis uno tātummodo die quo
genit^{us} erat febri implicabat. Cūq^{ue} ad ultimā etatē puenisset
i natali suo cōto ex illo cōtutu morbi cōsumptus est.

Hoc loco apte referunt^{ur} polistratis 2 spocides pñu eodē
die nat^{is} eiusdē pñptoris epicturi septā secuti pñmonij
etiā possidendi alendēq^{ue} scōle i cōmanuere cōiuncti eodē q^{ue}
momento tēporis ultima senectute st^{et} exanti. Taz eū equa
lez fōtūne pariter atq^{ue} amicitie societate ann^{is} nō ipsi celesti^{us}
cōcordie ex sinu genitay nut^{rit} 2 fūitā put^{at}. Quia pñ
hec pñssimū ferūt aut in libris pñtissimū regis aut
i rege clarissimū aut i vate ingeniū florentis aut i ui
ris eruditissimis aut i hōie scōis ignote. ne ipsa quidem
omīs bonū maleq^{ue} mō fecūda atq^{ue} rāz rerū nā reddiderit.

Non magis q^{uam} qui ita fūit^{is} capras i crete genitas tā
tope dilexerit. quas sagittis cōstias ad salutare aux^{ilium} dicta
m herte nō tm suis manib^{us} deducit. effiat p^{er} ut cōcepta ea
vulnera cōtinuo 2 tela 2 uiz ueneri i uulnerib^{us} respuat

Hoc i cephalaria insula. cū oīa ubiq^{ue} pñora haustuq^{ue} cotidie

hoc arde nō potuit mē
sua cōstellatio alio die
ad uisū fūit eodē appo
tuebat^{ur}

Epilogus

pol

los

quē

alibet

pñptoris

uidebat

nuos

quē

alibet

pñptoris

uidebat

nuos

quē

alibet

pñptoris

uidebat

nuos

quē

alibet

pñptoris

uidebat

nuos

2. *Orta qidur aristobolus*
 3. *Orta qidur aristobolus*
 4. *Orta qidur aristobolus*
 5. *Orta qidur aristobolus*
 6. *Orta qidur aristobolus*
 7. *Orta qidur aristobolus*
 8. *Orta qidur aristobolus*
 9. *Orta qidur aristobolus*
 10. *Orta qidur aristobolus*

alarino lathie ibidem infra ab hunc
rone i templo Junonis lacine ara ad omes ventos i melib

cinere Domantur.

Potissimum ut quare altera in macedonia altera in e. lino
 agro aqua proprietate nunc qua homines inebriant possidere
 uoluerit. No admiratione ista si memoria presequi detur: cu
 sciamus ratione ab ea plurimum licentie uenditari penes qua
 insunt cuncta signendi labor consistit;

[illegible]

At q̄ super utilitatē rationē excedentia assignum⁹. Sententia q̄

a Titulino curiose pariter atq; fecunde relate hat mentio.

75 et ut Africa apud ^{reges} flumen tanto magis multitudinis
augere fuisset ut attulit ^{fluvij} exequi ab usu animis quibet
multis militibus inveniunt ore conceptis copulib' uoluminib'

unde aliis in telor^{um} p^{ro}fectu p^{ro}ferari nequiverat ad ultimū
 balistarū t^{em}pus audire. Et cū crebris et p^{ro}derolis mil
 nerib^{us} p^{ro}hibuit. Omnib^{us} coluntib^{us} et legionib^{us} ipsa ^{p^{ro}mo}ne
 m^ultaz t^{em}porib^{us} etq^{ue} etia^m citiore suo p^{ro}q^{ue} ab^{ut} u^{bi} l^uctū cū
 porib^{us} iacentis p^{ro}stiterat. All^{at} latū usq^{ue} ad regionē collata
 romana iⁿde subnionissā castra p^{ro}iecit. latitudo est eorum
 centus et viginti pedum longus in urbem m^ultisq^{ue}

• Expiat liter p^mus.

Nec illis deherat studia doctrine h̄ nō nulla tñ in re palliū togę

23
subia debere arbitrabant. Indignū ē exultantes illecebris 2 sua
uitati laurū iniquū pondus 2 auctoritatē donari.

Va p̄r n̄ es dānand' maioris rustia crimine. G. Mari. q. ge
mina lauro coronatas senectute tua munidias 2 gemanias illu
stre trophæis victor deuote gentis fauidia polihore fieri no
luisti. Credo ne alienigena ingenij exultatione patris ritus
seuius 2 transfuga exultes. quis ergo hunc cōsuetudini qua
nūc grecas achonib' aures curie exuriant ianuā patefecit
ut opinor melo rectior qui studia marci ciceronis acut' eum
nāq; ante om̄s extat' gētūz i senatu sū int̄p̄tē audiat' constac
quez honores nō inuito cepit qm̄ uiz sumas romane eloq̄ntie ad
iuuerat conspicue felicitatis arpinas iuniaz suae laurū q̄sio
sissimū cōtētorē hinc habūdantissimū fontē intueri uelut.

Maxima aut' diligentia maiores hūc morē retinuerūt ne
quis se int̄ cōsulē 2 primū lictorē q̄uis officij tā una p̄gre
deret int̄poneret. filio dūtaxat 2 ei puero ante p̄rēz cōsulē
ambulandi ius erat. qui mos atq; p̄tinaciter retent' ē ut
Q. fabi' maxim' quāq; cōsul iur etia p̄rēz hūme auctori
tatis 2 nūc ultime senectutis a filio tūc cōsulē iūtat' ut int̄
se 2 lictorē incederet ne hostiū sām̄tū tūba ad quoz collo
quiū descendebant elideret facere id noluerit. Idē a senatu
legat' ad filium cōsulē suellaz nullus p̄q̄ animaduēit enī
ad sūū officiū ex mem̄a oppidi p̄rellisse indignat' q̄ ex
duodez litorib' nemo se ab equo descendere iussisset plen' ne
sedere i equo p̄seuerant. q̄ cū fili' senisset primo lictori ut

Not of amusements
no delight dire ultimate
exists

Sed ut a luxu et perditis morib⁹ ad senerissima ^{maioru} insti-
tuta transgrediar⁹ antea Senat⁹ assiduam stationem eo loci pagebat
qui hodie senaculum appellat^r. nec expectabat ut edicto conuocare-
ret^r h^{ic} matat⁹ p^{er}tin^{et} in curiam uenuebat. ambigue laudis tunc
exultimas qui rebus rei. p^{ro} officijs sua h^{ab}ente h^{ic} nullus fugeret^r.
q^{uia} quicquid imp^{er}is coarctat^r ex in^{ter} et magis q^{uam} p^{re}stanti acceptu refert^r.

Quod q̄ memoria repetēdu est q̄ tribun^{us} plebis intrare
curia nō liceat. ante ualvas aut p̄stis subsellis deacta pa
truz attentissima cura examinabat ut siqua ex e^{is} p̄basset

Et n. q. quinto filio
Ipsius fuit hoc nom
ma. v. 15

Список книг

equites nri qz nro pauciores erant resistere no possent Quid

2
Nēm' centurio e peditib' lectos expediti cōporis breuib' 2 iur-
uis septems āmatos hastis pāno tegmine munitos ueloa sal-
tu iūgere se equitib' 2 rursus celeri motu dilabi instituit.
quo faali' equellri p̄lio subiecti pedites uiros pariter atq' equos
hostiū teli' inuellerēt. Eaq' nouitas pugne unai capane pfidie
debilitauit aux^m. Ideoq' auctori ei' nēmo honos adhuc ē hābit'.

Proxim' militarib' institutis ad urbana ^{lectoria} ^{spectacula} caltra i. theatra ^{gradi}
faciendus est. qm̄ hec q' caltra sepe nūo animolas aues iſtrux-
rūt. excogitataq' cultus deoz 2 homiū delectationis cā nō sine
aliquo p̄cos rubore uoluptatē homiū 2 religionē ciuili ſagnie
ſcencoz p̄tentoz grā macularūt. que theatra iſcoata quidez
ſt n. Meſſala 2 Collio cālorib'. Ceteroz auctore p. Sapione Naſi
ca om̄ez apparatū op̄is eoz subiectū haſte uendi placuit. atq'
etiā eodē ſanat' ex cōſulto cautū ē ne qu' in urbe xpus ire ul p
paſſus mille ſubſellia poſuiſſet ſedes ut ludos ſpectare uellet
ut ſilia remiſſioni aīoz iuncta ſtadi uirilū xpa romane gēti
Per quingētos autē 2 quinquaginta oſto ānos ſenat' nota ē
p̄lo murtus ſpectaculo ludoz iſtēfuit. h' hūc morē aetilius
Seran' 2 Luti' Scaboni' ediles ludos matri dēi faciētes poſteri
oris africani ſentētiā ſecuti diſcretis ſenat' 2 ppl' loas ſoluerūt.
eāq' rel' auētū uulgi aīuz 2 fauorē Sapiomis magnope quaſſāuit.

Nunc iſtatuendoz ludoz cauſaz ab ōrigine ſua repetā. G. Sulpi-
pitio boenco. G. Luano ſcolone cōſulib' intolleranda uis ōte pe-
ſilentie ciuitatē nrāz a bellicolis opib' reuocata domeſtia
atq' inſeſtim mali ex cura afflixerat. xāq' plus i exqueſito

ipsi autem spiritus sancti gratia
per multos raptus
aliquibus fabulis quibus
lucis nomine

et nouo cultu religionis quod in ullo humano consilio positum opus
uidebat. Itaque placandi celestium munus gratia consolis communibus
nauas aures prebuit. ad id saluum nomine celebrant. Verum ut est
mos hominum paucula mutua peruenit studio persequendi ex uenerabilibus
erga deos obsequiis. Inuenit rudi atque consolito motu corporum io
cabunda gestus adiecit. Eaque res ex etruscia ludium accedendi
causa dedit. Cuius deora puritas uetusto ex more cunctum ludum a
quibus etruscia origine traxerunt nouitate gratia romanorum oculis
permisit. Et quod ludi apud eos etruscos hystrio appellabatur. Scenico
nomen hystionis inditum est. paulatim deinde ludiana ars ad saluum
mores prexit. a quibus omnis primus poeta ludi ad fabularum argume
ta spectantium oculos et animos transtulit. Isque sui operis auctor cum sepi
a populo reuocatus uocem obtundisset adhibito pueri et tibiae cōten
tu gestulatione tacitus peregit.

Atelam autem a dolas acati ludi. quod generis delectationis italica
seueritate repositum est. ideoque uacuum nota est. Nam neque tribu mouet
neque a militum stipendiis repellit. Et quod ceteri ludi ipsius appella
tionibus unde trahantur appet non absurdum uidetur secularibus mitem
suis cui generis ministeria notitia est reddere.

Adm ingenti pestilentia urbs agrorum uastarent. valeh' uir
loamples rustice uite duobus filius et filia ad desperationem usque me
dicorum laborantibus aqua calida is a foco suo petens cum genibus in
lares familiares ut puerorum praeulum in ipsius caput transferrent
orauit. orta deinde nox est hauriunt eos saluos. si continuo
flumine tiberi deuotos tarentum potasset. Ibi quod ex ditis

pater in qua gressu. lunc apmpt. ralefui. lunc.
 patris et psepine ara aqua calida qua illi desideraret petita re
 creasset. Et predicto magnoze cofusus q. longa et pualola
 navigatione impabat. spe tamen dubia plente metu uicente
 pueros ad ripa titeris ptin detulit. habitabat eni in ulla sua ppe
 uicuz sabine regionis fretu ac linte petens hostia nocte co
 cubia ad matru capu appulit. sitientibz qz egris succurrere cu
 prius igne in nauigio no pmanere ex gubernatore cognoscat lund
 paul appare fumum. et ab eo iussus egredi tarentu id nom ei est.
 cupide arepto calice aqua flumine haulta eo unde fum erat
 abotus ia letior ptulit. diuinit qz dati remedij quali uestigia
 queda in ppinquo se nactu inq solo magis fumate qz ullas igni
 habente reliquias du tenaa omen apphendit contractis leuibz
 et que sors actulerat nutimentis cu ptinani spu flamae euo
 mit calefacta qz aqua pueris bibendi dedit. qua potata salu
 tari quiete sopiti diutina in mob repente sut liberati. pri
 qz indicauerunt uidisse se i sonys a nescio quo deoz spogna co
 pora sua ptergi et papi ut ad dntis priis et psepine aras a quo
 potatio ipsis fuerat ablata fulue hostie imolaret. lectisterna qz
 et ludi nocturn fieret. Is qz eo loci nulla ara uiderat desiderai
 credes ut ase constitueret. aras etur i urbe prexit relictis
 qui fundamentoy constituendoy gm terraz ad solidu foderet. hi
 dny ipmz exequetes cu ad xx. pedu altitudine humo egesta pue
 misset aiaduētut ara diti prii psepine qz scripta hoc polq in
 lesi nuphate seuo accepit obmisse emede are pposito hostia nigra
 que antiqui fulue dicebat taretu imolauit. ludosqz et lectisterna

24
egru collega suus ueniret. nec a nobilibus quorum frequentia cubi-
culum erat completus sedendi loco reaper sella aurule astitit iuxta.

et in ea honoris pariter et contemptus sui iudex cosedit.

Uenefici questio et moribus legibus romanis ignota complurimu-
matronarum patefacto scelere orta est. que cum uiros suos clande-
stinis insidiis ueneno pimeret ex uni analle iudicio pertracte
capitali iudicio dampnate. ceteri numerum expleuerunt.

Hi biannus quoque collegium solet in foro uulgaris oculos in se conuertere.
cum inter publicas actiones priuatasque ferias plerumque tecto capite

uariarum ueste uelatis contentus edidit. Inde attracta licentia
todas ueluti in ede iouis quod pulvis more factitauerat ueluti
tibus irati se contulerunt. Quorum in misterio senatus debita sa-

cra non equo animo ferens per legato attributis petiit ut eos ex
gratia sua romanis templis restitueret. quos illo proposito plene

rantes interposita festis epulationis simulatione mero sonorum
sopitos plaustris in urbe deuehendo curauerunt. quibus et
honor prius restitutus ex huius rei usus his est datus.

personarum usus pudore conueniente temulentie rationem habet.

Huius etiam illa simplicitas antiquorum in alio capiendi humanita-
tis simul et continencie celsissima index. Nam maximus uiris pra-
dere et renare in periculo uerecundie non erat. nec sane ullas
epulas habebat quas populi oculis subicere erubesceret. Erant

adeo continenter acuti ut frequenter apud eos pulvis usus
qui panis esset. Ideoque in sacrificiis mola que uocabatur ex sale co-
stat et facere. celsa facere sparguntur. et pulvis cum quibus auspicia

pulvis qui in ara
et in sacrificio
et in sacrificio
et in sacrificio

petunt^{noy} puls obicit^{puls}. primum^{noy} ex libamētis uictus sui deos eo effi-
ciat^{noy} quo simpliciter^{noy} placabat^{noy}. et ceteros quidem ad hū faciendū uenera-
bant^{noy}. febrē autē ad min^{noy} nocendū templis colebat^{noy}. quorū ad huc
unū i palatio aliorū i area marianorū monimētōz tētū i su-
ma pte uia longi extat. In ea q̄ remedia que cōporib^{noy} egrotorū
anneva fuerāt deferabant^{noy}. hec ad humane mētis estus leniēdo^{noy}
cū aliqua ulus rōne sūt excoznita. Ceterū salubritatē suā indu-
strie cētillimo ac fidelissimo monimēto tuebat^{noy}. bone q̄ ualitudinē^{noy}
eorū q̄ q̄daz mater erat frugalitas inimica luxuriosis epulis et alie
na nimie uim habundantie ac imoderato ueneris usu aduēsa.

Idem senhit p̄cia maiorū nostrorū grauitati spātana ciuitas. que
seuerissimi ligurū legib^{noy} obreptis aliq̄dū ciuiū suorū oculos
a cōtemplanda alia detraxit ne illecebris ei^{noy} capti ad delicatius
uite gen^{noy} prolaberetur. audierāt enī lauitia inde i modicos sup-
tus et oīa nō necessarie uoluptatis ḡna fluxisse. primū q̄ yonas
unguētū coronaz q̄ i cōmūio dāday et secute mense pōnede cōsue-
tudine haud p̄ua luxurie uirtutēta repisse ac minime mirū
est q̄ hōes labore et patētia gaudentes tenacissimos patē nēuo^{noy}
exteriorū delitiarū cōtagioē solui et hebetari uoluerūt. Cū aliquāto
facilliorē uirtutis ad luxuriā q̄ luxurie ad uirtutē trāsitu uideret.

Quid eos nō frustra timuisse dux ipsoz paulanias patefeat. qui
maximus opib^{noy} edis ut p̄mū se alie morib^{noy} p̄misit fōtitudinē
suarū effeminato ei^{noy} cultu mollire nō erubuit. Eiusde^{noy} ciuitati^{noy}
erēat^{noy} nō an ad diuicandū discedere solebat q̄ t̄bie accentu
et anapesti p̄dis modulo cohōtationis calor i aīo transisset.

l. g. ex dua
l. g. ex dua
et l. g. ex dua

ignora frequi

vegetato 2 crebro uis sono strenue hoste inuadere admoniti

Idem ad dissimulandum 2 occultandum uulneru suorum cruore puniceis in
pho tunis utebantur. no ut ipsis aspectus eorum terrore hunc hostib
fiducie aliquid afferret.

Agregios uirtutis bellice spūs lacedemonioru prudentissimi paas
morb⁹ athemenles subleant. apud quos metia elatebris suis
longore macens in for punde ac delictu aliquid pirahit. fit q
ut fauorole ita erubescende rea culpe.

Custoz urbis 2 sanctissimu cōsiliuz driopagus quid qd quisq
athemenliuz ageret aut quona questu substeraret diligētissime
igre solebat ut hoies honestate uite ronez memores redenda ee

Atez bonos aues corona decorandi pmo cōsuetu sequerent.
dine introduit duob olec cōnexis ramulis clau pdis angedo
caput. probabile institutu fuit siue rex siue psona intueri uelis.
na 2 uirtutis uberrimu alimētū est honos 2 pericles dignus est.
a quo talis muneri dandi potas potissimu capet indituz.

Age quid illud institutu athenaz q memorabile q uict a patre
no libet ingrat uire libetatis exuit. Supledeo te inquit. hic aue
tati muncis impu extimatorē. Nec addua possuz ut creda urbi u
tile que domi selestu cenaz. ab ipt 2 esto bu q n liter ee nescisti.

Inde Alalilienses q ad hoc tps usupant discipline grauitatez
tuz pfa moris obseruancia in caritate pli romani papue cōspici.
qui tres i eode manu misiones relandi pmi aut. si ter ab eode
seno deceptu domini cognouerut. quato erroi subnemendu no
putant. q sua ia ex culpa iniuriar accepit. qui se toties iniecit.

Uenemū nūta tēperatūz ī ea ciuitate publice custodit^{ur} qđ dat^{ur}
ei qui rās senescēti id eīz senat^{ur} ei^{us} nomē est exhibuit^{ur} p^{ro} quas
mors sit illi expectēda cū cōgnitione uirili tēnuolentia ē tēpata.
que neq^{ue} egredi mta temere patit^{ur} : sapiēter excedere cupiēti
celerez fati maz p^{ro}bet. ut ut aduersa ut p^{ro}spera nimis n^{on} fortuna
vīnq^{ue} eīz finendi spirit^{us} illa ne p^{ro}seueret hec ne desituat. rōnez
p^{ro}buerit cōprobato exitu tēnuet^{ur}. Quā cōsuetudinē Massiliētū
nō in gallia ortaz s^{ed} ex greca translataz inde extimo. q^{uia} illa etiāz
ī insula Cea illo tēp^{ore} animaduēti. quo dīaz cū Sexto populo petēs
vīlde opidū intrauit. fōte eīz nūc euenit ut sūme dignitatz ibi

S Et ut ad massiliensium ciuitate unde i hoc dimeticulus dimisit
excessi reuētar. intrare opidū eor nulli cū telo licet. h pite p

est qui id custodie i grā acceptus exituro reddat. ut hospitia sua
quēadmodū aduentibus humana sūt. Ita ipsis q̄ tuta sūt. hōr
memoria egressus uetus ille mos galloz occūrit. quos memoria
p̄ditus est pecunias mutuas datas ēē. q̄ que his apud iheros
redderent p̄sialū habuerat aīas hōmū ēē motales. diceret. Stul
tos n̄ idēz brachati sensissent. quod palliat. p̄ictagoris credit.

Mvara 2 feneratoria 2 galloz phya. alaris 2 fōtis ē cimbrioz
2 Celtiberoz. qui in aie nū gladiis exultabāt tāq̄ gloriose
et feliter uita excessum. lamētabātur i morto q̄ turpiter
2 miserabiliter p̄turi. Celtiberi etiā nephas ēē dicebat p̄ho
fuisse nūz is occidisset p̄ nū salute. sp̄m denouerāt. lau
danda utrūq̄ p̄loz aī p̄stantia q̄z p̄rie iolumitate fōtē tuēi
2 fidez amicitie cōstanter p̄standūz arbitrabant.

Pachē nō illa natio merito sibi laudes sapiētie nūdicant.
que natales hōmūz flebiliter exequias nū claritate celebrat
sine ullis doctoz p̄ceptis. neq̄ cōditionis nūe habitū p̄udit. Ne
moueat itaq̄ naturalis omīuz animalūz dulcedo uite que
multa 2 facere 2 pati tūpiter cogit. si ea mōtua ei aliquanto
felicior 2 beator finis reperiet. Quo ācha recte hāc nū hīs luct
madit muliebre ueltes induit. ut ex cōfōmitate culti cō
mōti maturi stultūz p̄icere merorez uelint.

Quā quid ego fōtillimos hoc i ḡio prudentie uiros laudem.
inspiciant nūz femine. que nū more p̄ris cōplures eē nupte
ēē soleāt mōtuo marito i cētamē iudiciūq̄ ueniūt. quāq̄ ex
hīs maxē dīxerit. victrix gaudio exultans deducta q̄ a nēcel

latus letus pferetib' multu' conuictis se flammis huiant. 2 cu' eo taq'
 feliciſſima cremat. Supate cu' merore triftitie i' uita remanent.
 p'prie i' mediu' ambric' audaciaz. adire celtiteriaz fides. iunge
 animolaz hanc potentia 2 ſapientiaz. Ance te hanc i' luctib' abiac
 dis callide queſita ronez. iudico tu rogo nichil eoz pferes. que
 uxoris pietas i' modu' ^{uicinal'} genitalis thori ſecura motis p'prie co
 ſcendit. Cui' glie p'prie feminaz ut ex coparatione turp'is
 appareat decus ſubneſta. Sicut fanu' eſt ueneris i' quod ſe ma
 trone coſerebat. atq' inde p'cedentes queſtu' totis cop'is i' uia
 coſtraherbat. honeſta ni miru' ta' i' honeſto uicilo conuicta i' uicire.

Iam p'prie ad uide' p'prie inſtitutu' fuit. q' lictos ſuos non
 pri' aſpiciet q' ſeptimu' annu' impleſſent. quo p'prie amillo
 nez equore animo ſubſtineret.

Ne Numide quide' reges uirpandi q' more getis ſue nulli mor
 talis ofculu' ſerebant. Quicqd' cu' in excelſo falſigio poſitu' e' humi
 li 2 trita coſuetudine quo fit uenerabili' uatuz ee' conuenit.

De diſciplina militari. C. 2.

Uinc ad p'prie decus nunc 2 ad ſtabilitatez romam impu
 ex ſaluari p'prie ad hoc tepus ſinceru' 2 icoluma ſer
 uatur militaris diſcipline tenaciſſimu' uiculu'. In cui' ſinu ac
 tutela ſeren' tranquilluſq' beate paas ſtatus queſat.

Publius Cornel' Sapo cui deleta cartago auitu' ^{affinit'} cognome dedit
 conſul in uſpama miſſus ut ſolletillimos natiuitas urbis ſpirt'
 ſup'noz duci culpa nutritos contunderet. eodez momero t'p'is quo
 caſtra intrant edixit. ut oia que uoluptatis ca' coparata erat

Sentia: locus seditionis
etiam in utroque
vix fedus: punda

auferent^{et} 2 submoueret. Constat tuz maximu inde ^{in actus} mil. toz 2
leax^{et} numeru cu duob^{us} milib^{us} scotoz abuisse. Et hac tuz 2 eru
lescenda sentina ^{in actus} nacta^{et} exeat^{et} n^o qui paulo ante metu
monis de formi se fedens ictu maculauerat. ex^{et}ta 2 recreata
nitute aore illa 2 animosaz Numatiaz cu incendis exusta riuusq^{ue}
prostrata solo equauit. Itaq^{ue} neglecta discipline militaris inditui
maam miserabilis deditio. Senate. metes spectiosissimi Sapiouis triu
phus exstitit.

Hus sectaz Sapiouis Metellus ^{q^{ue} militauerat sub capite} Scat^{et} cu exercitu in africa Jugurthino
bello. nimia spuri albi indulgentia corruptus consul accepit oibu^{us}
impy neruis. ad renouanda p^{ro}line discipline militaz mens e. nec
singulas ptes apprehendit s tota continuo i sui statu redegit. pan^{is} na
leas e castris submouit. abu^{us} q^{ue} coctus uenale p^{ro}poni uentit. i ag
mine nemine militu ministerio suoz uumentoz q^{ue} ut ama hie
2 alimeta ipsi faceret uti pallus e. Castror^{um} subinde locu mutauit
Eade tag^{ue} Jugurtha semp adesset uallo fossaq^{ue} aptissime anne. Quid
ergo restituti cotinetia quid repetita industria p^{ro}ferat. Crubim^{us}
s. uictorias 2 multa trophea pepit ex eo hoste. cui Regi hie am
bitioso impatore romano militi uidere no cotignerat.

Bene etia illi militari discipline ^{in actus} afflauerit qui necessitudinu
prupis uindis ultione uindicta q^{ue} les^{et} cu ignominia dominuz hie
exigere no dubitauerat. Na publi^{us} rutili^{us} consul i eo bello quod i
halia cu fugitiuis gessit. Quicuz fabiu generu hui^{us} q^{ue} ex negl
gentia tauromitanaz a^{et}ez amilerat de puiaa iussit decedere.
Am Cocta p. aurem filiu^{us} pecuniolaz ex sanguine sibi mctu

31

^{lupinus dicitur calidus}
 que obsidioni liparitane ad auspicia repetenda messana transi
^{equitum ordine}
 tur ptecerat uigis celis p milite munere inter pedites fungi
 coegit. qd ei aulpa offer moctus. pene castra erat capta.

ager e pte terra cetera hic
 ut pene p foretudine
 fessu fabricata.

Quinto eto flaccus cenlor futurū frage cohōtes legions i qua
 tribus mactus erat i nullu colalis domu dunctere auliz a se
^{apud}
 rata remouit. Taz digna exempla taz breuiter nisi ex maiorib
 uigere exemplis referent. Quid eū tā difficile fatu qd copu
^{non}
 late letetati generis 2 ymaginu defome i pataz reditu indice
^{no libentia 2 offitio 2 qd libentia 2 offitio 2 qd libentia 2 offitio}
 aut ex comuione nominis ac familie ueteris pmpunitatis ex
 serie coherenti uigaz cotumeliosa ueha adhibere. aut reformu
^{adignat}
 supalū aduēsus fratēnaz caritate dilstringere. datur hec sin
^{adignat}
 gula qd ius claris ciuitatib habunde tamē glorie discipline
 militaris instructe uidebuntur.

In nra urbs que oi que mirificoy exēploz totū terraz ortem
^{qstia adit v. filioz qd poy filioz ptecerat pte d. ptecerat pte d. ptecerat}
 repleuit. mpatoy pte lagune manates leaues habet. Ne tuba
^{qstia adit v. filioz qd poy filioz ptecerat pte d. ptecerat pte d. ptecerat}
 to milite ordine undicta cocaret i castris pulhce spectolaz
^{qstia adit v. filioz qd poy filioz ptecerat pte d. ptecerat pte d. ptecerat}
 pntaz ligubres diuulsi multu occupit i ceta gratulandi pri
 an alloquedi officio fungeret.

dupha mltre .i. tsh 2 lau
 tsh p mōtez filij / len
 uō p mōtez filij / len

agitur qd in hesitanti aō uos bellicaz rex seuerissimū custode
 postumi tribute 2 Manli toquate sub memoria nū hac relatione co
 plectoy qd ammodueto fore ut pōde laudis quā meruisti obrent
^{qstia adit v. filioz qd poy filioz ptecerat pte d. ptecerat pte d. ptecerat}
 magis ingenij mei pteceratitate dega qd uūz mōtez sicut par
^{sub hoc meo filia}
 e representez. Tu nāq postumi dictator dula postumū que ad
 generis tui penetratūq laoyz succellione ppaganda genuerā
 au infantie blanīmēta i lūm atq oculis foueras que puerū i
 heteris que iuuenē i āms instruxeras sanctū forez amātez

tui priter ac pace q. nō ex tuo iussu s. sua spē p. hūio p. gressu
hostes fuderat. uictorē securi tēra iussisti. Et ad hoc pagendū
impūz p. rno uis nūsterno sufficē ualūsti. Nā oculo tuo
retuz ēē sūo clarissima luce tenebris offusos ignes animi opus
intueri nequissime.

Itez manli tōquate ī latino bello consul filiū q. puocat a
Geminio metio duce tusculanoy addimicandū te ignaro discol
ferat gloriolaz uictoria 2 spetiosa spolia referētez ārupi a li
tore 2 ī modū hostie mactari iussisti. sancti etiā iudicās p. res
fōi filio q. patriaz militari dilaplna carere.

Hec quanto spiritu putam' usq. lutū quūtz ananatu dicta
torē ī eo tpe quo demictis Equiculis 2 sub ingū missis lutium
minutū cōsulatū daponē coegit. q. castra ei' idē hostes obsederat.
indignū eiz mās ipso credidit. quē nō sua uirtus s. fossa uallūq.
tutū p. stiterat. cuq. uerecundie nō fuerat āma romana metu
trepida clausilq. p. ns cōtineri. Ergo ipiosissimi. ex falces p.
nel quos senat' equestris ōdinis 2 uniuerse plebis sāmum
deus erat. quoz p. uultu latū ac totū italie uires regebāt
cōtuli atq. fracti dictatorie se animaduersioni substraxerunt.
ac ne multa foret lesa glia militaris cōsul de lecti omīs un
der punit' est. his ut ita dicā o mars impy nri pater ubi aliq.
ex p. te a tui auspitus degeneratū erat nūmē tuū p. ptebat' affi
nū cognator 2 frūz nota filiozq. strage ignominiosa cōsulū cūctatōe.

Aulstet ordinis exēplū quod sequit' p. p. r' dictator cū aduē
sus impyūz Cūit' fabi' rutilian' magister equitū exēatū in
aceri eduxisset. q. p. fulis sāmūtib' in castra redierat. tū neq.

uitute ei neq̃ successu neq̃ nobilitate motus uigas expeditur

cū q̃ nudari uult. O spectaculū admirabile 2 rutilian² 2

magr equitū 2 uictor sassa ueste spoliatoq̃ corpore hictorū

se uerterib⁹ lacerandū p̃buit. ut i ane exceptorū uulney nodo

hisp̃ ictib⁹ auiore renouato m̃stray qual modo spectiosissimas

erat adept⁹ titulos respiceret. Ex pab⁹ deinde exeat⁹ sui occa

sionez fabio cōfugienda i urbe dedit. ubi frustra senat⁹ aux

implorauit. Nichilomin⁹ eū papiri⁹ in exigenda pena p̃ueni

uit. itaq̃ roat⁹ est p̃r ei post dictaturaz tetūz q̃ cōsulatum

rez ad p̃tuz deuocare auxiliūq̃ trib⁹ noz plebis suplex p̃ filio

petere. neq̃ hac re papiri⁹ seueritas refrenari potuit. Ceterū

cū uniuersis auib⁹ 2 iplis t̃bunis plebis rogaret⁹ testat⁹ ē

se penā illaz nō fabio s̃ p̃tū tribunoz cōcedere potestati.

Ubi q̃ calpurni⁹ p̃ilo cōsul cū in halia bellū aduēsus fugitiuo⁹

generet 2 tū equitū p̃fect⁹ fugitiuoz a multitudine ho

stū auiuent⁹ se 2 āma his tradidisset his p̃fectū cū ignomi

nie g̃nib⁹ affia uixit. eūz toga lacrimis ablatis amictū dea

taq̃ tunica indutū nudis pedib⁹ a mane usq̃ i noctē ad p̃n

cipia p̃ omē t̃ps militie ad eē. Inteduit etiā ei quietum

hominū usūz q̃ balneū tūmalq̃ equitū quib⁹ p̃fuerat ad

equitūz equis i funditorū alas transcripsit. Magnū p̃fecto

dedecus pate p̃ilonū decore uitandū est. Cū quidē id egit

p̃ilo ut qui cupiditate aducti cruce dignissimis fugitiuū trophea

ad se statuere cōcesserāt libetatiq̃ sue a manu sc̃mli flagitio

hūz imponi ingū nō erubuerāt. amay lucis usūz exirentur

Quia mellei in p...
dote p...
ut ab...
et ita...
ille p...
p...
ic...
cui...

^{ex parte} ^{fuerit}
mōtes q̄ quā effeminate timuerāt uiriliter optarent.

Nec min⁹ p̄sone acriter. Quit⁹ melli⁹ qui cū apud trebiā res
^{ut custodirent p̄st⁹ a}
bellica gereret⁹ collocat⁹ a se i quādā statione quinq; cohōte⁹ atq; ex
ea uirib⁹ hostiū depullas repetere eandē stationē e ueligno nūllit.
nō q̄ speraret ab his amissū locū recipari posse. s̄ ut p̄terite cū
pā pugne i sequētī cētānis cū manifesto p̄iculo puniret. Edixit
etiā ut siqu⁹ fugiēs cāltra p̄tisset p̄ hoste itēficeret⁹. quā seue
ritate cōp̄ssī milite⁹ 2 cōporib⁹ fatigat⁹ 2 aīs des̄patione uite ipli
catis loci tam iniquitate multitudinē q̄ hostiū superauerūt. Inma
ne igit⁹ inleccallitati⁹ efficacissimū duramētū ē necessitati s̄.

A eadē p̄uina Q. fabi⁹ maxim⁹ feruallime gētī aīos cōtundere
2 debilitare cupiēs mansuetissimū ingemū suū ad t̄ps dep̄si
^{h. ualē p̄p̄ cōt.} ^{ad p̄uina militum disciplinā}
ta clemētia seueriori uti seueritate coegit. Omniū eū qui ex
p̄sidys romanorū ad hostē cōfugerāt capti q̄ a se erāt man⁹ ab
sedit. ut trūca p̄se brachia gestatē metū defēctiōnī reliq⁹
iniret. Rebelles itaq; man⁹ a cōporib⁹ sui⁹ disiecte inq; cūcto
solo sparsē ceteris ne idē cōmētē auderet documētō fuerūt.

Nihil mit⁹ fuit sup̄iore africano. is tamē ad firmandā discipli
nā militare aliqd ab alienissima sibi crudelitate amaritudinis
mutuandū existimauit. Sigdē deuicta cātagine cū omēs qui
ex exētib⁹ nr̄is ad penos tranherāt i suaz p̄testatē reduxisset.
grauī in romano q̄ in latino transiugas adiūcēt. hos eū taq;
pate fugitiuos crucib⁹ aff̄xit. illos autē taq; p̄fido soto⁹ securi

Non p̄sequar hoc factū ulterī. 2 q̄ scipionis ē 2 q̄ p̄uallit
^{susp̄diti}
romano sanguini ḡuis mēito p̄fello scūale sup̄p̄hanū i hultāe

Sed nulla clades nullus meriti ualenti^{ad merita uict.} militari disciplina fuit.
^{priusq[ue]} Succurrebat eis illis q[ui] animosa seueritate i tarentino bello ma
^{in l. militum meritis} iores eor[um] uisui fuissent quo quallatis^{ato militum r[ati]o[n]e} attritis uis p[er] uiribus
^{p[er] uiribus} cu[m] magnu[m] captiuor[um] ciuium suor[um] numeru[m] a p[ri]mo rege ultro
 missus recepissent deprecueru[n]t ut ex his qui epulo merueru[n]t

[illegible]

peditu in nūo militaret. qui pedites fuerat i funditorū auxilia
transfiterent. neue quis eorū intra castra tenderet. neue locū
eū assignatū nū uallo aut fossa agneret. neue tētorū ex pellib^{is}
hateret. Venitū autē his ad p̄stinū militie ordinē p̄posuerunt
siquē bina spolia ex hostib^{us} tuliss^{et}. quib^{us} supplicis cōpressi ex deo^{rum}
iub^u p̄stinū munusculis acērim^{us} hostes extiterunt.

Pare^{re} nā Senat^{us} aduersus illos destrinxit qui apud cānas rē p^{ro}
deseruerat. Nā cū grauitate eos deo^{rum} ultia mōtuo^{rum} cōditiones
relegass^{et} acceptis a M. Macello lris ut eorū sibi opa ad expugna
tionē Suraulorū uti liceret rescriptis indigno^{rum} ēē qui i castra reape
rētur. Ceterū se ei p̄mittere q^{uod} faceret. quod expedire rei p^{ro}. iudi
cass^{et}. dū neq^{ue} ex h^{uius} munere naceret aut dono aliq^{uod} militie donāet^{ur}.
aut i italia donec hoste i ea eēt accederet. sic a nēue a iō^{ne} edisse nū^quam^q solet.

Age p^{ro} grauitate Senat^{us} tulit q^{uod}. Q. publiū petiliū cōsulē fōtillie
aduers^{us} ligurē pugnates occidere milite^m passi eēt. legioni neq^{ue}
stipendūz aui p̄cedere neq^{ue} era dari uoluit. q^{uod} p^{ro} salute iⁿiatori^{um}
hostiū se telis nō obtulerūt. Idq^{ue} decretū amplissimū ordinis
spetiosus 2 etēnūz petiliū monimētūz extitit. sub quo i acie mō
te i curia ultione clari aneres ei^{us} acquiescunt.

Censuram^{is} eū aīo cū ei ambal sexmilia romanorū que rapta i ca
stris habebat redimendi p̄testatē feciss^{et} cōditiones sp̄reuit.
memor tantā multitudinē amato^{rum} iuuenūz h^{uius} honeste mori
uoluisset. tūpiter capi nō p̄tuisse. quorū nescio utrū manus
dedecis fuerit q^{uod} patria spei an hostis met^{us} uictū i his repo
suerit. hec p^{ro} se ille ne aduersus se dimicaret p̄uinducendo.

37
34
Quod cum aliquotiens senatus per militari disciplina severe
exhibuerit: nescio an tu perperne cum milites regni oppidum
tello occupauerat: motuoque duce ludelli. ^{ludellus} ^{milites qui cum dno elegimus} ^{scriba}
et sua sponte impatore delegerat: carere incluserit. de Marto
furno flacco tribuno plebis denuntiantem ne in aues romano
aduersus more maiorum ammaderetur: nichilo minus populi
tus secutus est. Ceterum quo minore cum invidia id iugeretur
quam ^{milites} quagenos per singulos dies virgis celos lauri pati iussit.
eorumque corpora sepulture mandari: motusque lugeri uetuit.
^{quod ante magis ad rem quam pro}

Item hec. p. C. si cartaginensium senatus in militie negotiis
procurandis molentia intueri uelimus: a quo duces telli per
no consilio gerentes etiam si prospera fortuna ^{sub} secuta esset: crua
tamen affigebantur: quod bene gesserant deorum immortalium adiuto
rio: quod male commiserant ipsorum culpa reputantes.

Quamquam non lacrimarum dux egregio dicto militie discipli
na continebat. identit exeat huius auribus inculcando: a mili
tibus imperatoris potius quam hostes metui debere. quo apte denun
tiabat esse futurum: ut spiritus pene impenderent: quem pugne
acceptum ferre dubitassent. Idque duce perperni non mirabatur: ma
tenarum blanditiarum memores: que eis exiturus ad plandum
monebant: aut uini ^{aut} armis in conspectu eorum uenirent:
aut motui in armis referentur. hoc intra domestico parie
tes ab uxoribus accepto signo spartane aces dimicabat.

Sed aliena prospexisse tantummodo satis est cum propriis multo quam ulte
rioribus et felicioribus exemplis gloriari liceat. disciplina mi

litariis acriter victenta principatū italie romano imperio peperit.
multarū urbū magnorū regū validissimarū gentiū regimen
longe est. fauces pontici sinū patefecit. alpinū taurinūq. motū cō
nulla claustra tradidit. Ortūq. e pāna romulī causa totū tēp
orbs fecit columen. Et cū sinu qm omēs triumphi manarūt
sequit. ut de triumphandi iure inapīā dicere.

De Jure triumphandi. C. 3.

Dilectio prelia impatores triumphos sibi decem deli
derabat. quib. ut occurreret ex lege cautū ē. ne quis
triumpharet n. qui quingmilia hostiū una acie cecidisset. nō
eū ex nūo s. ex glia triumphorū excelluē urbi nrē futurū
decus maiores exultimabat. Ceterū ne tā p̄clara lex cupidita
te lauree oblitaret legis alteri. adiutorio fulta ē. quā. L.
Marius. 2. M. Cato tribuni pletis tulerūt. Penā eū impatorib.
minat. qui aut hostiū ocisoz i p̄ho. aut amissoz annū falsū
numerus litteris senatui ausi eēnt referre. Iutebatq. eo cū
p̄mū urbez intrassent apud questores urbano iurare de
utroq. nūo uere ab his senatui eē scriptuz.

Post has leges iudiciū illi. tēp̄stina mētio introduceret.
quo de iure triumphandi inter clarissimas p̄sonā. 2. actuz
2. excusuz ē. Gai. luctanti. consul. 2. Cn. ualeri. p̄tor. ācha
hialia insignē penorū classes delenerat. quo noīe luctatio
consul. triumphū senat. decreuit. Cū autē ualeri. sibi q.
eū decem desideraret. negauit id fieri op̄tere luctanti.
ne i. honore triumphī minor p̄testas maiori equaretū.

pertinaci q̄ p̄gressa cōtentione Valeri⁹ in respōsione Luctantium
 puocant ut suo ductu p̄unica classis ēēt oppressa. Nec dubita
 ut respuulari Luctati⁹. Itaq̄ uidet intē eos cōuenit atili⁹ Calatin⁹.
 apud quē Valeri⁹ i hūc modū egit. Consulē in ea pugna Claudiu⁹
 i lectica iacuisse se autē omib⁹ impatoris p̄tib⁹ functū. Tūc Cala
 tin⁹ p̄us q̄ Luctati⁹ causaz suaz ordiret querō inq̄t Valeri⁹ si dimica
 duz nec ne ēēt cōtrariis inter uos sentētis dissidisset⁹ utrius qd
 cōsul an qd p̄tor roman⁹ impasset mai⁹ habiturū fuerit momētū.
 respondit Valeri⁹ se nō facere cōtrouērsiaz quin p̄ores p̄tes cōsuli⁹
 ēēt future. age deinde inquit Calatin⁹. diuersa auspitia acce
 pissetis. cui⁹ magis auspitio staret. Itē respondit Valeri⁹ cōsuli.
 Nā hēcules inquit cū de impio ⁊ auspitio disceptationē intē uō
 suscepisti ⁊ tu utroq̄ aduērsariū tuū huiore fuisse fateris
 nichil ē quo ulterio⁹ dubitē. Itaq̄ Luctati⁹ q̄uis adhuc tacuēis
 sūm te litē do. Mirifice uidet qui in manifesto negotio tēpus tem
 passus nō est. probabili⁹ Luctati⁹ q̄ uis amplissimi honoris cōsta
 ter defendit. h̄ ne Valeri⁹ quidē improle q̄ sōtis ⁊ p̄stere pu
 gne ut nō legitimū ita optandū premiūz petyt.

Quid facias Cneo fuluo Flacco⁹ qui taz expetendū alijs tri
 umphi honorē decretū sibi a senatu ob res bñ gestas spernit
 ac repudiavit. Nā mirū nō plura ^{multi} p̄terpens p̄ter q̄ accide
 runt. Nā urtez intravit cōtinuo questione publica afflictus
 exilio mulectat⁹ est. ut liqui⁹ religionis insolentia cōmisiss⁹
 cū pena expiaret.

Sapientiores igit⁹ Quintus filius⁹ qui capua capta ⁊ luti⁹

uictorie. ut pote nō extēno h ex domesticis pāte cruore. Itaq; et
nasica Tiberiū gratiū 2. G. Metellus optimi factiones mesi trua
darūt. Q. Catulus Marco Lepido collega suo cū omib⁹ seditionis
copiis extinto moderatū p se ferens gaudiū in urtez reuertitur.

Gaius etiā antoni⁹ Catelline uictor ^{a sanguine} absterlos gladios i castra rem
lit. Luas Cīna 2. G. Mari⁹ auerūt quidē audi cūle sanguines.
h nō protin⁹ ad templa deoz 2 aras tenderūt.

Tam. I. Silla qui plurima bella ciuilia cōfecit. cū crudelissimi
2 insolentissimi successus fuerūt. cū cōsumata atq; cōstructa po
tentia sua triumphū duceret. ut grecie 2 alie multas urte⁹ ita
ciuiū romanorū nullū oppidū uerit. piget me tēdet q; p uulne
ra rei. p. ulter⁹ pcedere. laureā nec senat⁹ auq; dedit. nec q; q;
sibi dari desiderauit ciuitatis pāte lacrimante.

Ceterū ad quēcul⁹ pue man⁹ pōrigunt⁹. ubi ob ciuē suatō corona
danda ē. cū qua postē auguste dom⁹ sepitēna gloria triumphant.

De censoria nota. C. 4.

Castrensis discipline tenacissimū uicū 2 militari rōnis dili
gens obseruatio admonet me ut ad censuram pāns magistrū
custodesq; transgrediar. Nā ut opes pph romani i tantū amplitu
dinis ex impatorū uirtutib⁹ excellerūt. ita pbiti 2 cōtinētia ce
sorio supatio examinata ē. Opus ē ex effectu par bellū laudib⁹.
Quid eū pdest fō is ēē strenuū h domi male uiuit⁹. Expugnetur
licet urtes cōripiant⁹ gente⁹. regius man⁹ inuicant⁹ n foro et
curie officii ac uerecundia sua cōstitit. pātax rei celo ciui
lus equatus sedes stabiles habebit. ad rē igit⁹ pūnet nollē acq;

adeo recordari acta censorie potestatis

Amillus 2 Postum^{us} censores era pene noie / eos qui ad senectuti-
tes celites puenerant i etarum deferre iusserunt. Iterum puniri
eos dignos siquo mo de ta iusta constitutione queri sunt ausi.
cui i huc modum inparent. Natura nobis queadmodum nasci
ita gignendi lege scribit. parentesq; uos alendo nepotu nutri-
entoy ex debito siquis e pudor alligauerunt. Accedit hi q etia
fortuna longa prestandi huiusce numeris aduocatione essi^{uacuum} exe-
cuti. Cui interis consumpti sunt anni uiri 2 mariti 2 prius noie
uacui. Itq; 2 nodosaz exoluite stipe utiles posteritati numerose.

Horum seueritate M. Valer^{ius} maxim^{us} 2 G. Jun^{ius} Brut^{us} lubule^{us}
censores i columli gne aiaduersionis imitati sunt. Iutu eu an-
tonius a senatu mouerunt q qua uirgine in matrimoniu duxe-
rat repudiasset nullo amicoy i consilio adhibito. At hoc crime
nelao superiore mai^{us} sit. Na illo conugalit sacra hpreta tan^{ti} hac
etia inuiole tractata sunt. optime ergo iudicio censores idi-
gnu eu i aditu curie eximauerunt.

Sic p^{ri}o Cato Iutu flamineu e nio senatory sustulit. q i p-
minia quedam damnatu moni cu securi pausserat i tpe supplicy
ad arbitriu. Spectaculu mulieule cui ex amore electo tene-
bat^{ur} 2 poterat ihiberi ex respectu sui consulat^{us} que is gesserat.
atq; ex autoritate fratris ei uiri clarissimi Gnei flaminei.
S; 2 censor 2 Cato duplex seueritatis exempluz eo magi illu
notandu statuit q amplissimi honoris maiestate sua taz
cu tetre facinore inquinauerat. nec indignu peni duxerat^{sedem}.

cu[m] iudeis ymaginib[us] ascribi meretrices oculo[rum] ex humano san-
guine delectato[rum] a regis philippi supplices manus.

Divide scilicet britis lusam censura loquar? Narravit omnes
etas et deinceps narrabit ab eo Consiliarii rofinum duobus consiliatibus
et dictatura speciosissime functus, quod decem vasa argentea
comparasset proinde ac malo exemplo luxuriosius ordine ora-
^{a semel unum}torio retentum non esse. Ipse mediis fides michi huius seculi nostri ostu-
pescere videntur cum ad tantam severitatem referenda ministerium
^{si ego si istos}accommodare cogatur ac vereri videntur ne non acta me ubi
^{i me credibilia videtur}commemorare existimet. cuius enim credibile intra idem pomerium pro
^{magni cultu}poco argenti et invidiosum fuisse censuram et ^{fuit me}propterea huius contemptissimam.

PARS ANTI. ANTONI 2. 1. Flactus censores Duxon u a Senatu
 monerunt. q lege de coherendis communoz sumptib^{te omig} lata tribum
 plebis aregauerat. ^{phictos} iurifica note causa. qz eis ipudente Duxoni
 rollu ascendit illa dictu^{gmit lege} fecim^{let pimus} ut ^{let pimus} uobi^{let pimus} quante nullo
 modo ppetendi. ^{parodi} alligati 2 ^{parodi} coltri^{parodi}. ^{parodi} ali^{parodi} amaro uniuerso ^{parodi} seuituti. ^{parodi} lex
 eis data e que nos ^{parodi} de frangi iubet. abrogez q illud ^{parodi} e^{parodi} mte metulans
 nubigine oblitu ipm. 2 eis qd op ^{parodi} libitate si uolet^{parodi} hanc pme no licet^{parodi}.

Absque pariter proferam^{us} equali iugo virtutis^{is} honore^{is} quod societate iunctu^m
instructu^m ante^{ius} emulationis^{is} cum animo dissidens. Claudi^{us} Nero luti^{us}
lumi^{us} Quint^{us} salinator secundi punice belli in temporibus simul^{is}
sima rei per huius^{us} quod districta simul egerunt^{is} mensura. Nam cum equitum^{um}
tunas recognoscerent^{is} et ipsi pro robur etatis etiam nunc eorum essent^{is}
et nunc ut est ad pollens uentum tribum prelo lecto nomine salinatoris
atandum nec ne sibi esset^{is} hesitant. quod ut intellexit Nero et

atari collegā et equū uendere uelit q̄ p̄li iudicio dāpnat⁹ ēēt.
Saluator q̄ cū eadez aduēhione Nerone p̄secut⁹ est. adiecta
tā q̄ nō cū sincera fide secū in gratiā redisset. quib⁹ uiri⁹ liqui⁹
celestiū significasset futurū ut eoz sanguis illustriū ymaginū
ex serie deduct⁹ in ortū salutari⁹ p̄ncipis nri cōflueret. deo
suis muniatys cū artillimo se aquatice federe iunisset. sua
taq̄ ab ipsis patas ^{in his munitis} comuni stirp. facienday relictay. Saluator nō
q̄tuor atq̄ triginta b̄ inter erarios referre nō dubitauit q̄ cū
se dampnassent postea cōsules et censors fecissent. p̄texuit q̄ cū
q̄ necesse ēēt eas alterutro facto crimine temeritati et p̄uolū
teneri. vna tamen modo tribuni metia uacuas nota reliquit. que
eū cū suffragis suis ut nō dampnatione ita nec honore ^{saluaret}
dignū iudicauerat. Q̄ putem⁹ cōsultanti et p̄ualidi illi ingrem
fuisse qui nec fili ex iudicoy exatu cōpelli nec honoz magnitudie
addua potuit ut se bladiore et administratioe rei p̄ gereret.

Questris q̄ ordinis bona magnaq̄ pars quadrigenti odim iuue
nes censoria patientie aīo sublimmerat. quos M. Valeri⁹ et P. Sem
prom⁹ q̄ i Italia ad munitionū opus explicandū iure iussi facere
id neglexerūt equis publicas spoliatos i nūm erariorū retulerunt.

Muris etiā metus censors hūma cū seueritate penas exegerūt.
M. Et diti⁹ Regulus et L. Furi⁹ philipp⁹. M. Metulū questore cōpū
relq̄ equites romanos qui post ifeliter commissas canenses pugnaz
cū eo abitur⁹ se Italia iurauerant direptis equis publicas inter
erararios effertendos amauerūt. eos q̄ graui nota affecerūt. qui cū
i potestate ambalis euenissent. legati ab eo iussi ad senatū

2
purgandis captiuis neq; impetrassent qd petebant i urte mase
runt. q; i romano sanguine fides ^{ut nris fuisse ad hanc bati} prestare conueniens erat. Et M.
dili^{illius mueni} regul^{punius} censor pfidia notabat. cui pr p sumos cruciat^{punius. qd pectore fide} expiare
q fallere cataguenles sancti^{lani} ee duxerat. Ias hec censura ex foro i
castra transceudit. q neq; timeri neq; deapi uoluit hostes.

Sequunt^{est} duo eiusdem grūs exempla. ea q; adinisse satis erit. Geta
cu a l. Metello 2 G. Domitio censorib^{messali} senatu mot^{plipen} et postea censor
factus e. Ite M. Valeri^{messali} messalia censoria nota pshupens. potestate
censoria posmodu impauit. Volore ei ei omib^{ur agens} urib^{reliu} maibuerunt
ut digni auib^{reliu} uiderent^{reliu}. quib^{reliu} dari pot^{reliu} q; obia censura deleteret.

de maiestate. C. 6.

SEt i illa quasi priuata censura maiestas clarorū uirorū sine tribu
natuz fastigio sine apparitorū ministerio potens insua amplitudine
retinenda. grato ei 2 iocundo introitu aīs hominū allabit^{fuoz} admirandis
prestiū uallata. quā recte qui^{e omnino uolenti} dixerit longū 2 beatū honore sine
honore ee. Na quid plus potuit consuli q; e datū reo Metello. qui
cu cū reptundau diceret tabuleq; ei ab accusatore expostulare ad
nomē incipiendū archa iudiciū fērent^{lato de gubnato. qd a pto pio} totū consiliū ab ea misse
Anone oculos auēit. ne de aliqua re que i his relata erat uideret^{indignus ducto}
dubitasse. No ei in tabulis h i uita. Q. Metelli argumētū hinc
administrare pūne pna e legenda. subinde crediderūt. indi
gna rati integritates tanti uiri exigua cera 2 paup^{out} hīs ppedi.
Sed qd mirū si debet^{est} honos a auib^{est} Metello trib^{est} est. que supior
africano etiā hostis pllare nō dubitauit. Siquidē rex antiochi^{est}
bello quod cū romanis gerebat filiū ei^{est} a militib^{est} interceptum

honoratissime excepit. regisq; numeris^{duarum bello} donata ultro et relem-
ter p̄m remisit. q̄q; ab eo tū mai^{duarum bello} fuit impy^{duarum bello} rellebat. S. et rex
laretur maiestate excellentissimi uiri uenerari q̄ dolore suis
ulalo maluit.

Ad eundē Africanū i littera nulla se ^{missi i exilio} conuete. opulentes p̄donū
duces uidendū eodē tpe forte cōfuerunt. quos cū ad m̄z faciedū
uenire extimass^q p̄sidū domesticorū i tecto collocant. eratq; in
his repellendis et aio et apparatu occupat^q. quod ut p̄done aīadnē
terent dimissis militib^q abieciūq; āms ianue appropinquat.
et clara nocte empytiant Sapiom nō mte ei^q hoste^q s̄ m̄tutū^q eui^q
admiratores uenisse cōspectū et cōgressi tanti uiri cōspectū q̄ cele-
ste aliquod beneficiū expectates p̄inde securū se nobis spectandū
nō granet. hac p̄sq; domestica Sapiom uenerunt. fere^q relem^q
easq; intromitti m̄tet. qui postes ianue tāq; aliqua religioſissima
arā lanchūq; templū uenerari cupide Sapiom dextrā cōptede-
runt. ac dū osculati poti^q an uestibulū domūq; deorū imortalium
nummi cōsacrari solent. lenq; Sapiom uidisse cōtingisse ad lares
p̄pores reuēterūt. Quid hoc fructu maiestati^q exell^q? quid etiaz
iocandi^q hostis iraz admiratione sui placant. Spectaculo p̄sentie
sue latronū gesticantes oculos uidit. delapsa celo fidem hominib^q
sele offerant. uenerationis amplius nō renxerent.

Quod quidē uiuo Sapiom illud antē Emilio paulo a. c. c. c. c.
cōngit. Nā nī exequie ei^q celebrarent^q ac forte tunc p̄ncipes ma-
cedonie legationis noīe rome morerent^q funebri lecto sponte
sua se se subiecerūt. quod aliquāto mai^q uidebit^q siq; cognoscāt

lecti illi^{spolys} fronte macedonius triumphis fuisse adornatū. Quāto
 eū paulo tribuerūt ^{ut p. en} p^{er} quē gentis sue cladiū initia p^{er} ora nul-
 gi fere nō ex hōnerūt. quod spectaculū funeri spetie alteri^o
 triumphū adiecit. his eū te paulē Macedonia urbi nrē illustre
 ostendit. incolumē spolys suis. fato functū humeris. Ne filij
 quidē tui Saponis emilianū quē in adoptionē dando ^{alio capite m. u. u.} duarū
 familiā ^{omne 2 m. u. u.} onamētū ēē uoluisti. maiestati parū honoris tributū
 est. Eū eū adolēcentē admodū a lucullo cōsule petendi aui-
 lii gratia ex hyspaniā iⁿ africa missū ^{similia} cātāginēses 2 mal^o rex
 de pace disceptorē uelut cōsulē 2 impatorē huerūt. Ignara fa-
 toz suoz cartago orientis eū illud inuentū deus deoz atq;
 hominū indulgentia ad exadiū ei^o alebat^{ur} ut sup^{er} cognomē afri-
 canū capta^o posterū euēsa cōnelic genti daret.

Quid dānatione quid exilio miserū? atqui paulo rutilo cōspi-
 ratione publicanorū paullo auctoritatē adimere nō ualuerunt.
 Cui asiaz petenti omēs pūncie illi^o ciuitati^o legatos seressū eius
 cōpariente^o obuiā miserunt. Exulare aliqui^o hoc locū an triū-
 phare iustius dixerit.

Caius etiā Mari^o in pfundū ultimaz miseriaz abiect^o ex ipso
 uite discrimine beneficio maiestatis emerfit. Missus eū ad eum
 occidendū in pūata domo miturnis clausū senus publicus natio-
 ne ^{flandensis} Cymber 2 senē incēmez 2 squalore oblitū strictū gladiū tenēs
 aggredi nō sublinuit. 2 claritate uiri occerat^o abiecto fēro atto-
 nit^o inde ac tremens fugit. Cimbrica nimū calamitas oculos

hoīs p̄strinxit ^{q̄z m̄q̄ subuiguit cimb̄} deuictis q̄z gētis sue interit⁹ aūz cōminuit, etiā
dijs imōtalib⁹ indignū ratis, ab uno ei⁹ nationis interfici Marīz
quā totā diluerat.

Minūentes ante maiestate illi ^{imphoz fima} capti cōpressuz iā z cōstrictuz
^{libuēnt q̄z nō m̄q̄z illi} dura fati necessitate incolumē p̄stiterut. Nec fuit eis timori aspē
rima sille uictoria, cū p̄sertiz ip̄e Marī⁹ eo a cōuādō mario assere^b

Marīz q̄ p̄tūz Catonē admiratio fōns ac sincere uite posset.
adeo uenerabiles senatui fecit ut cū inuito. G. Cesare cōsule
^{opatorz} aduēsus publicanos dicendo i curiaz abstraheret⁹ z ob id iussu
^{asp̄e} ei⁹ a hictore i carcerē duceret⁹ unūcūq̄ senat⁹ illū sequi non
^{July} dubitaret. quē res diuini animi p̄suerentiā flexit.

Ades ludos Florales quos⁹ Nelli⁹ edilis faciebat spectante p̄plus
^{catone p̄ter} ut nūme nudarent⁹ p̄stulare erubuit. qd̄ cū ex fauonio amial⁹
^{q̄st̄e d̄m̄p̄o m̄uio} sūmo una sedente cognouisset māniales nosse iocos. sacri cū dulce
flora. cur in teatro Cato senere uenisti? an ideo tātus ueneras ut
exire? discessit etratio ne presentia sua spectaculi cōsuetudinē
impediret. quē abeunte ingenti plausu p̄pls p̄secut⁹ ^{uissuū q̄z d̄m̄} p̄laiz iocoz
more i scenā renouauerūt. cōtēllus plus se maiestatis uni illi
tribuere q̄ sibi uniuersō iudicare. Quib⁹ opib⁹ q̄b⁹ impus quib⁹
triumphis hoc datū ē? exigui uiri patrimonij, astricti cōtinentia
morel⁹ modice diētele dom⁹ ambitioni clausa patēm q̄n̄s una imago
minime blanda frons si oib⁹ nūc̄is p̄fecta uirtus. quē qd̄ effeat ut
q̄q̄ sanctū z eḡū quī aūc̄ significare uelit sub nōie Catonul⁹ diffinuat.

Oandū est aliquid loci etiā alienigenis exemplis ut domestica

aspera ipsa ueritate delectent. Armodius 2 aristogitonis qui athena^{is}
^{1. dno mmoxy}
 tirande liberari conati sunt effigies Eneas perferens ea uite deuota
 i regnū suū transtulit. longo deinde interiecto tēpore seleucus i p^{ro}pheta
 sedes repōtandas curauit.

Rodu q̄ eas urbi sue appulsas cū hospitiū publice inuitalset sacri-
cia p̄luinarib^{stipendiis} collocauerūt. Nichil hac memoria felici⁹ que tāta
ueneratione in tā p̄uulo ere possidet. Quātū p̄uio atheni⁹ xeno-
crati sapientia pariter ac sanctitate claro f̄bitū est. cū testimo-
niū dicē coactus ad aras accessisset. ut more ei⁹ ciuitatis inuaret
om̄ia se uera retulisse. uniuersi iudices cōstiterunt. p̄clamau-
rūt q̄ ne iusiurandū diceret. quodq̄ libmet ip̄is postmodū dicēde
sententie loco remissuri nō erāt. sinceritati ei⁹ cōcedū existimauerūt.

Inapit liber terti^{us}
de idolis. c. 3.

Tingna nūc quasi amabula quedā ⁊ elemēta uirtutis
 animiq; pcedente tpe ad hūmū glie cumulū pueniunt
 ceto cū indolis experimento dato gestus ^{referā}
^{de anno lepidus ⁊. p. l. e. v. p. anoz} ^{duce consulmoz} ^{q. sile}
 Emili^{us} lepidus puer etiā tū pgrassus i acies hostē interemit. auē
 seruauit. nū^q tā memorabilis opis index ē in capitolio statua bul
 lata ⁊ moneta p̄festa. Senat^{us} cōsulto p̄festa. Iniquū eū putauit eū
 honori nodū repestuū uideri. qui iā uirtuti matur^{us} fuisset. pre
 cūrit igit^{ur} lepidus etatis stabilimētus fōnter tācendi celeritate.
 duplicēq; laudes e p̄ho retulit. nū^q eū uix spectatore anni esse
 patiebant^{ur}. arma eū infesta ⁊ districti gladii ⁊ discur^{us} teloz

2 aduentanti equitat⁹ fragor 2 cōcurrentiū exēctūū impet⁹ inueni⁹.
q⁹ aliquatū tēroris incutit. Inter que gentis emilie pueritā cor-
naz mereri spolia rapere ualuit.

^{id est q⁹ p⁹ing⁹ nō p⁹ut l⁹l⁹ h⁹ s⁹ nō p⁹ut}
Hic spūs ne Mariū quidē Catonis pueritē defūct⁹ Mā cū domo
M. Bruti auunculi sui educaret⁹ 2 ad euz t⁹būm plebis laty de
^{et latini cōtē auey cōm} ciuitate inq⁹etranda cōuenissent a. Q. popediū latū priūce dū-
si hospite rogat⁹ ut ap⁹d auunculū adinuaret. constanti mul-
tu nō facturū se respondit. Itē de inde ac sepi⁹ int⁹pellatus
i⁹ pposito p⁹stuit. Tūc popedi⁹ i⁹ exellaz edū pātes lenat⁹ abieci⁹
se inde nō p⁹ab⁹ obteperet. inuat⁹ ē. nē hac re ab incepto moueri potuit.
Expressa ē ita q⁹ uox hoīūz. gratulemur nobis latini 2 soti hūc eē
taz pāūz senatū. quo senatore nec herare quidē nō ciuitatē hui-
isset. Teneō q⁹ aīo ret⁹ aīre graui⁹ totū p⁹cepit. p⁹lenecantia q⁹ hui-
latinos intra mē ciuitatis apprehendere cupies repulit.

^{id est} **T**ūc cū salutandi grā p⁹tektat⁹ ad Sillaz ueniss⁹ 2 capite p⁹scriptoz
si atrius ablata uidisset. atrocitate rei cōmot⁹. pedagogū suū nōie
Darpodon interrogauit. quā p⁹ nō inueniret qui tō crudelē tirā-
nūz occideret. Cūq⁹ 2 ne uolūtate hoīb⁹ si facultate deesse q⁹
salus ei⁹ in agne p⁹chidio malitū custodiret⁹ respondisset. ut
fēru⁹ sibi daret obsecrauit. affirmando p⁹facile se eū int⁹fec-
turūz. q⁹ i⁹ lecto ill⁹ cōsedere soleret. pedagog⁹ 2 aīūz Catoni agno-
uit. 2 p⁹positūz exoruit. eūq⁹ de inde ad Sillā semp⁹ exellūz edū-
xit. Nichil hoc admirabili⁹. puer i⁹ offiana crudelitati⁹ dep⁹hensū⁹
uictorē nō extimuit. tū mag⁹ cōsules munia p⁹ia. legionē equestri⁹
ordinis maiore p⁹tez t⁹nuadante⁹ 2 qui ipsūz Mariū s⁹llo loc⁹ statūz

releri⁹ aliquid de sua fuga q̃ de Sille nere cogitasset.

Quod filiū suū G. Cassi^{us} discipulū suū iⁿ scola phrygionez
p^{ri}maz laudantē ip^suz q^{uod} nū p^{er} etatē potuiss^{et}, idēz facturū minātez
colapho paulliss^{et} digna manū que publico patridio se nō cōmminacēt.

Et ut a grecis aliquid habeam^{us} alabiades ille cui^{us} nescio utrū bona
 an uitia prius punitiora fuerint. Ille eū aures suos recepit. hic
 attulit. Cū adhuc puer ad amiculum suū pndem uenisset eūq;
 secreto sedentes tristes uidisset. interrogauit. quid ita multū tantā
 cōfusione gereret. At illo dicente mandato se ciuitatis p-pila
 minere que hūc ianue aras edificasse. cōsumptaq; i id opul' i ge
 ti pecunia nō inuenire quo pacto ministerij rōnes redere atq;
 de eo cōflicari. Ergo inquit quere pti' quēadmodū rōne nō
 redas. Itaq; amplissim' uir^{us} 2 prudentissim' suo cōsilio defecit
 pueri usus ē. atq; id egit ut athenienses finitimo implicati
 bello rōnib' exigendis nō uacaret. h uideri t athenē utrū al
 abiade lamētent^{ur} an glorient^{ur}. qm adhuc inter execrationē
 hoīs 2 admirationē dubio menti iudicio fluctuant. Nos qui
 nā uitia pculisq; uitutis patefecim' actū ipsūz psequamur au'
 ponderosissima uis 2 efficacissimi laceti in fortitudine cōsistunt.

De fortitudine. C. 2.

Et me p̄terit conditor urbi' n̄re Romule principatū. hoc t̄
in ḡnē laudis assignari op̄tere. Et patere obsecro uno te p̄
cū exemplo. cui ipse aliquanto honoris detes. q̄ beneficio
illi' effectū ē ne tā preclarū opus tuū roma dilaberetur.
Etruscas in urbes pontē sublituz irruentib' Orati' doctes

extremā ei⁹ partē occupant. totūq; hostiū agmen donec post
tergū suū pōns cōrumpere^{atq;} infatigabili pugna sustinuit. atq; ut
patet p̄culo imminenti liberatā uidit. amat⁹ se ī tiberi misit.
Cui⁹ fortitudine dñi imōtales admirati incolumitatē ei⁹ sinceram
p̄stiterunt. Nā neq; altitudine eiect⁹ quassat⁹ neq; amor⁹ pondere
pressus. nec ullo uētiā nāutu actus. ne telis quidē que undiq;
cōgerebant⁹ lesus. tutū natandi euētū habuit. vñ itq; tot ciuū
tot hostiū in se oculos cōuert. stupentes illos admiratione hos intē
letitiā 2 metū hesitantē. vñq; duos acerrima pugna cōserto⁹ eu
nt⁹ alter repellendo alter p̄pugnando distraxit. deniq; uñq; ur
bi nrē tantā sauto suo quātū tiberis aluco munimēti attulit.
Qua p̄ discedentē Etrusa dicere potuerūt. romano⁹ uiam⁹ ab
oratio uicti sum⁹.

Memore me p̄positi mei⁹ Floetia pene facit. Eadē eū tēpe
state rēte 2 aduersus eundē hostē 2 ī eodē tiberi uiditū ausū facit.
Inter ceteras eū uīginē obles p̄sente data hosti noctūno tēpe
custodiā egressa equū cōscendit. celeri q; tractu flumini⁹ nō solū
obsidione. h̄ etiā metu patet soluit. Viris puella lumē uicini⁹ p̄ferendo.

Redeo nūc ad Romulū qui ab daone Cemigētū rege ad di
mirandū p̄uocat⁹. q̄ p̄ 2 nūo 2 fortitudine militū supiorē se cre
deret. tutū q; erat cū toto exēatu q̄ solus ī anē descendere
sua potissimū dextera omen uictorie cōripuit. nec ī cepto ei⁹
fortuna defuit. Ocaso eū daone fūsisq; hostib⁹ opima de eo sp
lia Rom feretino retulit. hacten⁹ istud. qz publica religione cō
secrata uirtus. nulla p̄uata laudatione indiget.

420
ab,
Romulo p^{ri}m^o C^on^oclⁱ Collus eidē deo spolia cōsecrauit. cum
magister equitū dūcē fidenatūz iⁿ aae cōgressū^{na} intermisisset.
magnus initio huiusce glie generis iⁿchoate glie romulus.
Collō q^{uod} multū acquisitū ē. q^{uod} imitari Romulū noluit.

Nec. M. quidē M^arcelli memora^{re} ab his exēplis debeat^{debet} separare.
in quo tanti vigor animi fuit. ut apud padū galloz regē
ingenti exēatu stipatū cū paucis equitib^{us} inuaderet. quē p^{ro}
tin^{us} obtrūcatū am^{is} exiit. eaq^{ue} ioui feretino dicauit.

Eodēz 2 uirtutē 2 pugne u^{bi} st^{et} Torquat^{us} M^aliū 2 ualeri^{us} Cō
uini^{us} 2 Emilian^{us} Sapiro. hi etiā ultro puocato^{re} hostiū dūcē inte
remerūt. h^{ic} q^{uod} sub alieni^{us} auspicijs rez gesserant spolia ioui
feretino nō p^{oss}uerūt cōsacra^{re}nda.

Idez Sapiro Emilian^{us} cū in yspania sub lucillo dūce militaret.
atq^{ue} inter Catina p^{ro}ualidū opidū cūm^o sederet p^{ri}mul memia ei^{us}
cōscendit. neq^{ue} erat iⁿ ei^{us} exēatu quisq^{ue} aut cū nobilitate aut
cū indole aut futuris actib^{us} cū magis saluti p^{ro}ciā 2 cōsuli deberet.
h^{ic} tū clarissim^{us} quisq^{ue} iuuenū p^{ro} amplianda 2 tuenda p^{ro}ciā plūmū
labori ac p^{ro}culi substinebat. de fōme sibi existimās quō dignitate
p^{ro}staret ab h^{ic} uirtute supari. Ideo q^{uod} Emilian^{us} militiā hāc alijs
p^{ro} difficultatez uirtutib^{us} sibi deplac^{et}.

Magnū inter hec fōtitudinū exēplū antiquitas offert. Roma
ni galloz exēatu pulsi cū se iⁿ Capuoliūz 2 arce cōferrent. iⁿ p^{ro}
his collib^{us} morari omēs nō p^{oss}ent. necessariū cōsilium iⁿ plana
p^{ro}ate urbis reliquendoz senū reperūt. quo facili^{us} iuuet^{ur}
reliqua^{rum} imp^{er}ij tueret^{ur}. Ceterz ne illo quidē tā misero tam q^{uod}

luctuoso t^{em}pore civitas n^{ost}ra virtutis huc oblita ē. ^{senes} defuncti ex ho-
norib^{us} apti ianuis i curulib^{us} sellis cū insignib^{us} magistratū quo^{rum}
gesserat sacerdotio^{rum}q^{ue} que erant adepti cōsederūt. ut 2 ipsi
i oculis suo splendore 2 d^{omi}namēta p^{ro}terite vite retinerent.
2 plebe ad sōti^{um} sublinendū casus suos p^{ro}movent. venerabilis
eor^{um} aspect^{us} p^{ri}mo hostilib^{us} fuit. 2 novitati rei 2 magnificentia
cultus 2 ipso audacie g^{ra}tie cōmot^{us}. S^{ed} qui dubitaret quin et
galli 2 victore^{is} illā admirationē mox i risu 2 i omē cōtumelie
gen^{us} cōversuri ēent. Nō expectant igit^{ur} hanc iniurie matu-
ritatē. ¹¹⁷6. ¹¹⁸dehili^{us}. verū hūba suaz p^{ro}mulcenti Gallo sapientem
vehementi ictu capitis influit. ei^{us} p^{ro} dolore ad se occidendū
menti^{is} cupidus cōpus obtulit. Capi ergo vītus nescit. parietia
tedius ignorat. fōtune subamlere omī fato t^{em}p^{or}e^{rum} duat. noua
2 spectiosa g^{ra}tia interit^{us} excogitat. liquisq^{ue} intēit qui sic exiguū^{us}.

Redendus ē nūc romane civitati debet^{us} glie titulus. Quito
catulo sempromio ^{Atticino} dramo cōsule cū volas apud veruginē pax
prosperare dimicante. ne aas n^{ost}ra iā inclinata p^{ro}elleret^{ur} equi^{us}
delapla se ipsas centuriant. atq^{ue} hostiū exēntū irrupit. impe-
tus excepit. quo demoto p^{ri}mu^m occupant tumultū. effecit q^{ue}
ut oīs volco^{rum} i se nescit^{us} impet^{us} legionib^{us} n^{ost}ris ad cōfirmandos
a^{nt}os salutare laxamētus daret. itaq^{ue} cū ias de trophēi statuēdis
cogitaret p^{ri}mu^m nocte dirimēte victore^{is} an victi discederet i cēn-
Sthenius ille q^{ui} flos ordinis equestri^{us}. an^{te} mura abierūt.
virtute sibi maxim^{us} rutilan^{us} magister equitū tellū quod ad
versus sante^{is} gerebat male cōmissi belli crimine levat^{us} est.

93

Nāq; ^{consu}papirio cūlore p̄p̄ auspicia repetenda ī urbe p̄falscente
calhri⁹ p̄posit⁹ ac uetit⁹ ī aacz exēatū duā nichilo minus
man⁹ cū hoste s̄ nō taz feliater q̄ temere cōserunt p̄ol du
bio eū supabat. Ceterū optime mēdolis ^{uindicta}uincul⁹ detracti equo
rū frenū uehemēter eol calcarib⁹ stimulat⁹ ī aduersū
sāntes egit. ōstinata q̄ cū p̄stantia exōtā manū⁹ hostiū
uictoriā ī cū ea spēz maximū caū⁹ rutilanū pate⁹ restituit.
Qualis deinde rotoris illi milite⁹ qui uehēt⁹ remoz cōtatā
fuga⁹ p̄uincū classes natantes libris pelagi brachioz fūm
tate pedites in litus retraxerunt.

Andez t̄p̄is ī note ^{miles}milites qui Cānenli p̄lio quo ambal
magis uires romanoz cōtundit q̄ aīol⁹ fregit cū adreti
nenda arma īutiles uulnerib⁹ man⁹ haberet spoliare se
cōnatū numidie cōtūcē cōplexus os narib⁹ ī aurib⁹ cōrolis
defōme reddidit. inq; plenus ultionis morib⁹ expirauit. Sō
pone inquit pugne eūctūz quātūz īntēfectore fōtior
īterfect⁹. pen⁹ ī uictoriā obnoxi⁹ morient⁹ solatio fuit.
Roman⁹ ī ipso fine uite uindex suū extitit.

Multū hū⁹ ī aduerso calu⁹ tā egregi⁹ q̄ ^{numq;}uirilis animus
q̄ relatur⁹ hūz impatoris. paulus eū Crassus cū ^{publ⁹}aristonicō
bellū ī alia gerens a Traiā⁹ quoz ī quoz magnū numerū
ī p̄lido habebat inter Eleaz ī Smīmā ^{excep}ceptul⁹ ne ī dedi
tione ei⁹ pueniret. dēdē⁹ accersita rōne mōris effugit.
uigaz eū quā ad regendū equū ulus fuerat ī unū lābari
oculūz direxit. qui īi doloris accensus latul⁹ Crassi siat

condidit. dūq; se ululat^{ur} romanū impatorē maiestatis amisse tū
pitudine literavit. Ostendit fortune Crassus q̄ indignū uirū
tā graui cōtumelia afficere uoluisset. qm̄ quidē inuictos ab ea
libertati sue miserabiles laqueos prudenter pariter ac fōter
rupit. donatūq; se iā aristotico dignitati sue reddit.

Codex mental^{is} pposito usus ē Sapiō. Naq; isclater Cui. p̄pei
generi sui defellis i africa p̄tib^{us} classe hyspaniā petēs cū ani
maduētisset nauē in qua uehebat^{ur} ab hostib^{us} captaz gladio p̄cor
dia sua transuēteraunt. ac deinde p̄strat^{ur} i puppib^{us} querētib^{us}
cesariamis militib^{us} ubinā ēet impator. respondit impator se
lene habet. tantū eloqui ualuit. quātū ad testandā animi fō
titudine etēne laudi satis erat.

Mori q̄ excelsus clarissime Cato i uita monumētū ē. In qua
ex fōtissimis uulnerib^{us} tuis plus glie q̄ sanguinis emanauit.
Siquidē cōstantissime i gladiū mātendo magnū hoib^{us} documē
tū dedisti. q̄to p̄tior ēē debebat p̄b^{us} il dignitas sine uita
q̄ uita sine dignitate. Cui^{us} filia minime muliebri^{us} aīni. que
cū bruti uiri sui cōsiliū de interficiendo Cesare reperit ea
nocte quā diel teterimi facti seut^{ur} ē cognouisset e gressu cu
biculū bruto cultellū tōforū q̄ ungui^{us} resecandoz causa p
p̄lat. eoq; uelut fōte elapso se uulnerauit clamore deinde
anallaz reuocat^{ur} in cubiculo brut^{us} obuiāre eā cepit q̄ tōfo
ris pruripuisset offiauz. Cui scarto pōtia nō est hoc inq̄
temerariū factū meū. s; i tali statu nro amoris mei erga
te cētissimū iudiciū. Expirū eū uolui si tibi p̄positū parū

ex sententia cessiss^{is} quā equo aīo me fecō ēēz interuptura.

Elior progeme sua superior Cato a quo pōne familie pⁿ n^{ia} manarūt. Qui cū in aīe ab hoste uehemēter ^{no pⁿ pⁿulo} Parmio p^{er}eret^r uagina gladiⁱ eiⁱ elapsus dea dit. quē subiectū p^hiaⁱ tu^z globo atq^{ue} undiq^{ue} hostilib^{us} pedib^{us} n^ondatū p^ostq^{ue} abesse sibi animaduēit. adeo constanti aīo i sua potestate redēgit ut illū nō pⁿulo oppressus rapē sⁱ metu uacū hūmē uideret. q^{uo} spectaculo actoniti hostēⁱ postero die ad eū supplicēⁱ pacē petēteⁱ ue

Mage q^{uo} fortitudo militari^{bus} opib^{us} inferenda ē. q^{uo} eadē^m nerūt. laudēz foro atq^{ue} castris edita meret^r. Cū. 6. Gracul^{us} in tribunatu p^{ro}fulsissimū largitionib^{us} fauore p^{ro}li occupato rez. p^{ro} oppressaz teneret palāq^{ue} distaret interempto senatu oīa p^{ro} plebē agi debere. i eadē^m fidei publice cōuocati p^{re}s cōscripti a cōsule Mutio Scenola quidnā i tali tēpestate faciendū ēēt deliberabant. cunctisq^{ue} censentib^{us} ut cōsul aīus rez. p^{ro} tueret^r. Scenola nega uit se quicq^{ue} iⁿ ēē acturū. Tūz Scipio natiōa qm^o inquit cōsul dū iuris ordinē sequit^r id agit ut cū oīb^{us} legib^{us} romanū im p^{ro}u^z cōruat. Ego met^{us} p^{ro}uat^r me uolūtati urē ducē offero. ac deinde leuā manu^m ap^{er}te toge arcuēdit. sublatāq^{ue} dextra p^{ro}clamauit. Qui rez. p^{ro} saluā ēē uolūt me sequatur. Eaq^{ue} uoce cunctatione bonoz ciuiz discussa Graculū cū scelerata fac tione qual^{is} merebat^r penal^{is} p^{ro}soluere coegit.

No. magnanimitatē sapientē
q^{uo} Gracul^{us} Rez p^{ro} latetate
i cōtēnere cupient^{is}

Tez cū tribun^{us} plebis Satūn^{us} 2 p^{ro}tor Clautia 2 Equit^{us} de signat^r tribun^{us} plebis maximos inauitate n^{ost}ra seditionū mot^{us} exatāuisset. nec quicq^{ue} se p^{ro}to cōatato opponeret p^{ro}miū Mār^{us}

No. magnitudinē Mār^{us} emili^{us}
q^{uo} Satūn^{us} 2 alios p^{ro}ditos rez p^{ro}

Emili' secur' Gaiū mariū cōsulatū sextū gerētes hōtat' ē ut
libertatez legesq; manu 2 āmī defenderet. prohuicq; arma
libi affēri iussit. quib' ol' latē ultima serēitate cōfectum 2
pene dilapsū cōpus induit. spiculoq; inixus ante fore' cu
rie cōstitit. ac pāuulis 2 extremis spūs reliquīs ne res p^m
expiraret essent. p'sentia eū animi sui senatus 2 equestre
ordinē ad uindictā exigēdas impulit.

Sed ut āmoz' toge sup' ita nūc siderū clarū decus diuinū
Iulii cētissimā nere uirtutis effigie replentem. cū inume
rabili multitudine 2 feroa impetu nēmoz' inclinari anem
suā uideret. timidi pugnati militi scutū detraxit. eoz' testu'
acērimē p'uari cepit. quo facto cōfūditū p' totū exēntū dif
fudit. latente q; belli fōtūā diuino ai ardore restituit.

Idez alio p'lio legionis mātie aquilis ferus ī eundē fuge grā
tā conuēlūz faucib' cōphensūz ī cōtrariā pātez detraxit. dex
teris q; ad hostē tendens. quoorūq; in īmū abis. illic sunt
cū quib' dūmcam' 2 manib' quidē unū milite' adhortatione uo
taz acri omniū legionū trepidationē cōrexit. uinq; paratū
uincere docuit.

After ut humane uirtutis actus exequamur. cū Amibal
capuaz ī quo romān' exēat' erat obsideret. ubi actens
peligne cohōtis p'fec' ac illuz tran' pūmā uallū p'ro-eat.
se ipsū suoz' cōmitionē si eo hostel' potiti sēnt exāmtus
2 ad id p'tendū subsequēte cohōte p'm' impetū fecit. quod
ut Valeri' Flaccus tribuni' tōtē legionis affexit cōuersus

ad suos spectatores inquit. ut uideo aliene uirtutis huc uenire.
 h^{ic} ablit illud de decore a sanguine ^{petit} ut uiam glia cedere
 latius uelint. Ego uero aut spectolam optam mortem aut fe-
 licem audacem exitum ut solus p^{ro}currere parat^{us} sum. his auditi^{us}
 Padam^{us} centurie conuulsi signum de terra retinens in hoc inquit
 intra hostile vallum meum erit. promitte sequatur qui id capi
 uoluit. et cum eo in castra pernoct^{ans} irrupit. totam sequi traxit le-
 gionem. Ira triuius hominum fortis temeritas dimulsa paulo ante spe-
 sua Capue potitorem nec castrorum quod suorum potest^{us} esse passa est.

Obor uirtuti nichil cedit. Q. Octius qui per fortitudinem Achilles
 cognominat^{us} est. Nam ut reliqua ei^{us} opera non exequar habunde
 tam duobus factis que relatur^{us} sum quant^{us} bellator fuerit cognos-
 cet. Q. Metello consule legat^{us} in hispaniam perfect^{us} celiberum
 sub eorum genere postquam cognouit a quodam genere huius uirum se ad
 dimicandum provocari. erat autem forte praedendi gratia posita melis relictis
 ea anima sua esse uellit deferri equum dare uellet. ne et Metello impediret^{us}.
 et illi celiberum insolentissime equitante collectat^{us} interemit. de-
 tractasque corpori ei^{us} exuias ouans letitia in castra retulit.

Idem p^{ro}resus nobilitate ac uirtute omnes celiberos p^{ro}stantem cum
 ab eo in certamine pugne deuocent^{us} esset subtrahere sibi
 coegit. Nec erubuit flagrantissimi pectoris uirum gladium
 ei^{us} suum et sagittas utroque exercitu spectante tradere. Ille uero etiam
 petijt ut hospitij iure inter se iuncti essent. quoniam inter romanos
 et celiberos pax foret restituta.

Nec adhuc p^{ro}terire possum. qui cum de ame legionis miles

pro G. Cesaris maritima pugna pharet ablata dē qua massilie
tuz nam iniecerat leua puppi apphendit. nec ante dimicare
desistit q̄ capta phundo mēgeret. Quod factū paz ulla nōtia paret.
At ne gurū athenienses simili ytinacia i cōfectandis hostib⁹ usū lē
losa tantu laudū suarū gna omīz seculoz memorie hāz p̄conio iulant.

Massiacz dithili gliaz tērestri laude M. Celi⁹ scena eiusdez ipato
ris centurio subleat⁹ est. Cui p castello cui p̄posit⁹ erat dimica
ret. Cui p̄ p̄p̄a p̄fectus missu ei⁹ suino studio 2 magno militū
numero ad euz capiendū mīteret. omēs qui p̄ i⁹ accesserāt
interemūt. at sine ullo regressu p̄des pugnans sup ingētem
stragem quā ipse fecerat cōruit. Cui⁹ cōpus cū capite humero
femore lantio oculo eruto lantū uno 2 uiginti ictib⁹ p̄folluz
apparuit. Tales in castris dūi uili disciplina milites alunt. q̄z
alter dextra alter oculo amisso hostib⁹ inhelit. Ille post hanc rec
taraz uictor hic ne hac quidez iactura uictus. No. admirabile fortitudin.

Tuz nō scenola mēsupabilez spūm i uita p̄te rez nature
admiracione p̄sequar. nescio qm̄ excellenti mīute dubiū re
liquisti inter undas ne pugna fōtiores edideris an i tēra uo
rez miseris. bello nāq̄ quo G. Cesar nō cōtent⁹ opa sua litorib⁹
oceanū claudere britanice insule celestes inueat man⁹. Cū quatuor
cōmilitonib⁹ rate transuectus i scopuluz uēanuz insule quā hosti
uz ingentes copie obtinebant. p̄sp̄ctus regressu suo spatūz
quo scopulus 2 insula diuidebant⁹ inuadū facile transitu re
regit. ingenti multitudine bābaroz affluente ceteris rate ad
litus regressis solus imobilez stationis gradū retinēs undiq̄

46

ruentib' telis ⁊ ab omī pāte acri studio ad euadendū intētib'
 quāq; militib' diuino p̄lio suffēctura pila una dextra hostium
 cōporib' ^{aduersant} adegisti. ad ultimum districto gladio audacissimū quēq;
 modo umbonis impulsu modo mucronis ictu repellens hinc roma
 nis illinc britannis oculo incredibili dū cēnereris spectanilo fui
 sti. postq; te inde ira ac pudor cuncta conari fello^{ille}s coegit tragu
 la femur transtiecit saxi q; pondere ora cōtus galea iā ictibus
 discussa ⁊ scuto crebris foraminib' assumpto p̄fundo te credidisti.
 ac duabus lorias onustus inter undas qual' hostili cruore ī fecerā
 enatasti. Nilq; impatore āmis nō amissis s; bñ impensis cū lau
 dez mereris uenias petisti. magnus p̄lio s; maior discipline mi
 litaris memoria. Itaq; ab optimo uirtutis estimatore tū facta
 tuz etiā uerba tua centurionatus honore donata sunt.

SED q; ad p̄latorū excellentē fōtitudinē actinet merito. I.
 Sicut dentati cōmemoratio oīa romana exempla finierit. Cui'
 opa honoresq; opus ultra fidez ueri excedere iudicari possent
 nisi ea tēn auctores inter quos. M. bāro monumentū suis
 testata cē noluisse. Quē cēnes ⁊ ingetēs ī acriz descendisse
 tradūt eo robore animi atq; cōporis utentes. ut maiore sēp
 uictorie pātez traxisse uideret. s; ⁊ triginta spolia ex hoste re
 tulisse. quoz ī nūo octo fuisse cū quib' inspectante utroq;
 exēcra ex puocatione dimicasset. quatuordecz ciues ex media
 mōte raptos seualle. Quāq; ⁊ quatiēginta uulnera pectore ex
 cepisse. tēgo acatriab' uacuo. nouē triūphales impatorū cūrus
 secutus. toti' ciuitatis oculos ī se numerosa pompa donoz cōuētētes.

^{pro quibus literatis dicit de illis qui i mendo}
 preferrebat^{ur} eis auree corone octo ^{quinte .xiii. mirales}
^{ab obsessis data} tres ^{ad eos aureos p. ornata} oblationales ^{in angustia uicarie} xiii. ^{sublimi spe} torques. ^{pharetre} clxxviii. armille clxxviii. ^{balte}
 xxi. ornamenta etiam Legioni nedum militi satis multa.

Ille q̄ ex plurib⁹ cōprib⁹ in unus magna cū admiratione
trullib⁹ cruor cōfusus ē. in quo opido cū filiū Placcus p̄
campanā pfidiā pnceps ciuitatis an̄ tribunal suū capiti hui⁹
placō afficiendos indicaret. lrisq; a senata acceptis finē tene
cor statuere rogeret. ultro se ei titus Iulellm⁹ tanta cāpani opta
bit. 2 q̄ potuit clara voce. Qm̄ inquit filiū tanta cupiditate hau
mendi sanguinis nr̄ teneris. inquit cellas i me aruentā secure
distringe. vt glari possis fōtiore alii virū q̄ ipse es. tuo missū ēē
itēruptus. Co deinde dicente libenter id se fuisse facturū n̄ senat⁹
uolūtate impediret. 2 affirmante. ad me inq̄ an p. Co. p̄peru⁹
aspice. unde tuis gratū aīo tuo mai⁹ opus edente. p̄tinu⁹
intētecta cōnge ac literis gladio inculuit. quē illū virū pu
tem⁹ fuisse. suor ac sua cede testor. uoluit se filiū crudelitē
sugillare q̄ senatus misericordia uti maluisse.

Age dary quat' ardor animi. qui cū sordida magorū tirān ide
 perlas literasset unū q̄ ex his obscuro loco abiectū corpōis p̄cēt
 urgeret p̄clar' op̄is lotio plagā ei infēre dubitanti. ne dū
 Magis petuit ipsū vulneraret. tu nō inq̄t nichil ē q̄ respectu mei
 gladio timidi' utari' ut p̄ utrūq̄ id agas licet. dū hic q̄ celerrime pereat.

Hoc lea Leonidas nobilis spātan' occūrit. cui' ppositū opū' exitu
nichil fōtū'. Nā cū. ccc.^{ns} aub' apud Trumophilas ton alie obiectul'
grauē illū 2 mari 2 tēre verlez nec hoīb' tm tēribilē s' Neptūo

47
47
q̄ iōpēdes 2 chao tenelā^{thio} minuitantē p̄nana uirtutis ad ultimā de-
sp̄ationē redegit. Cetero^{rum} p̄fidia 2 scelere iōclay regionis ei^{us} 2 loci opo-
tunitate q̄ p̄tius adiuuabat. sp̄liat^{ur} occide^{re} dūmcan^{us} q̄ assignatam
sibi a p̄ta stationē delere maluit. itaq; alacri aīo suos ad id p̄lium
quo p̄turi erāt cohōtat^{us} est. ut diceret sic p̄uide te Comulitone^m
tā q̄ ap̄d iōferos cenatur. mors erat denuntiata. lacedemonij p̄ide
ac uictoria ēēt p̄missa ductori iurēp̄trⁱ paruerunt.

O Tirade^lq; pugna paritē ac mōte sp̄tiola Tiratuz laude q̄ sp̄atio
lati^{us} solū cēnit. qui sanguine suo scriptis h^{is} teris direpta hostib^{us} uicto-
ria tm̄ post fata sua iⁿ linū p̄rie crūeto trophēi titūio retulit.

Excellentissimol^{is} sp̄atane ciuitatis p̄uēt^{ur} miserabilis lapsus seq̄t^{ur}.
Epaminundas maxima tebay felicitas. idēq; lacedemonij^{is} prima
clades. cū uenistā ei^{us} urbis ḡtiaz. iunctāq; ad id tēpus publicam
uirtutes apud Leutraz 2 Mantineaz secundis p̄liis cōfundit. tra-
iecta hasta sanguine 2 spiritu deficiens recreare se cōatē^m p̄mū
an clipe^{us} suus saluus ēēt. deinde an p̄uēt^{ur} fusi hostes forent.
interrogauit. que p̄l^{us} ex aī suā cōpit. nō finis inquit. Conili-
tores uirē mee. h^{ic} meli^{or} 2 alti^{or} intuitu aduenit. nūc eī^{us} uester
Ep̄aminundas nascit^{ur}. q̄ hic morit^{ur}. Tebas ductu 2 auspitijs meis
caput græcæ factus iudex. 2 fētis 2 aīola ciuitas sp̄atana iacet.
armis n̄ris abiecta. amara dominatione ḡra n̄ra liberata est.
Orbus q̄ nō tm̄ sine liberis moror. q̄m mirificas filias Leutraz
2 Mantineaz relinquo. e cōpore deinde suo hastā deduci iussit.
eoq; uulnere expirauit. Q̄ si eus dii imōtales uictorū suū passi
ēēt p̄firi solpes gloriolior patric monia nō intrasset.

L

The Theramēis quidē Atheniensis in pū custodia mori coacti
pāua mentis cōstantia ī qua .xxx. tyrānoꝝ uulso pōrectā ueneni
portionē nō dubitanter hausit. qđq; ex ea supfuerat iocundū
illius hūmo clax edere sonus coegit. uidens q; scēno pū qm eā
tradiderat Critio inquit pino: unde igit ut poculus hoc ad eū
cōtinuo pferas. Erat autē is ex .xxx. tyrānis crudelissim⁹. pfer
to supplicio ē se liberare tā facile suppliciu ppeti. Itaq; Theramēis
pū in domestico lectulo moriens uita recessit inimicoꝝ estimatioē
punit⁹ suo iudicio finit⁹. Theramēni a hīs 2 doctrina militare traiecit.

Mimantino nō Theogeni ad cōsimulē uirtutes capescendā quasi
magistra gentis sue ferocitas extitit. p̄ditis nāq; 2 afflictis reb⁹
mimantinoꝝ cū omēs ei⁹ aues nobilitate pecunia honorib⁹ p̄staret
uicū suū qui in ea urbe speciosissim⁹ erat cōtractis uīdip; nu
trimenti ignis cōscendit. p̄tinuūq; stricū gladiū ī medio po
suit. at binos inter se dimicare iussit. ut uict⁹ inola cēure
ardentis tectis sup̄aceret. qm cū tā fōti lege mōtis omīs al
simplisset ad ultimū se ipsa flāmis imerit.

Uerus ut eque p̄ti romani munice urbis exaduū referas.
Cartagine capta uxor ambalis exprobiata ei ipietate q; a
sapione sibi soli impetrare uitaz cōtenta fuisset. dextera le
uaq; cōmunes filios mōtes nō reuolantes trahens incendio se
flagrantis patrie obreāt. Mulieris fōtitudinis ex eque fōtes
duas puellaz caluz adinaz.

Cum pestifera seditione Syraculaz toga regis Gelonis stips
euentissimus exhausta cladib⁹ ad unicā filiaz armoniam

uigine eet redacta 2 in eas retatus ab inimicis impetus fieret
nutrire ei equales illi puellas regio cultu donatas hostilib' gladiis
subiecit. Que ne ferro quide' trucidaretur au' eet conditionis edi
ceret. proclamant admirata illi' animi armonia 2 tate fidei su
peresse no' sustinuit. reuocatosq' interfectores p'fessa quenas
eet in cedes conuertit. Ita alteri tectum mendacis. alteri ueritas
aperta finis uite fuit.

de patientia. C. 3.

P Gregorius uirorum pariter ac feminarum opibus fortitudo se oculis
hominum subiecit. patientiam q' in medium prebere hortata e'. non
sane in humoribus radiab' stabilitate aut minus generoso spiritu
habundante. s' ita similitudine iunctas. ut cum ea ut ex ea nata
uideri posset.

Now eis his que supra retuli facto Muti ^{senile} conuenienti. Cum a
Porsena rege etruscorum urbes nostras graui ac diutino bello ur
geri egre ferret. castra ei' ad id ferro amictus intrant.
vniolante q' ante altaria conat' occidere e'. Ceteros inter moli
tiones prius pariter ac fortis p'positi oppressus nec causas adue
tu texit. 2 tomenta quatuordecim contempnit mira patientia ostendit.
perosus eis credo dextra suarum q' ei ministerio in cede regis uti ne
quisset iniectas foculo exuri passus est. Nullus p'fecto dum imo
tales admotus armis cultus attentionibus oculis uiderunt. Ipsarum q'
Porsenarum oblitus periculi sui ultione suarum ueterem in admiratione
coegit. Nam reuertere inquit ad tuos Muti 2 eis refer. te cum uitam
meam petieris. a me uita donatur. Cum clementia non adulat' Muti

tristior porfenne salute q̄ sua lenior. Urbi se cū etēne glorie
cognomine Scaenolam reddidit.

Pompeius etiam p̄babilis uirtus. qui dū legationis officio fun
geret. a Cnecio regi intercept⁹ est. Cui lenat⁹ cōsilia p̄dere uideret.
ardenti lucēne ad motū digituz remādiū p̄buit. eo q̄ patiētia
regi fuit ⁊ desperationē rōmētis quicūq̄ ex se cognoscendi exauisit.
Et expectende rei p. amantē magnā cupiditatē ingenerauit.

Ne plura huiusce ḡn̄s exēpla domi scrutando sepi⁹ ad au
luz belloz detestandas memoria p̄gredi cogar. duob⁹ romanis
exemplis cōtenti⁹. que ut clarissimarū familiarū cōmendationes
ita nullā pubraz memoratiōē cōtinet. extēna subnectaz.

Ultimo macedonis more regi alexandro nobilissimi pueri p̄
sto erat sacrificanti. e quib⁹ un⁹ turibulo accenso ante ipsuz assi
tit. In cui⁹ brachyo cinto ardens delapsus ē. quo ⁊ si ita uerebat⁹
ut adusti cōporis ei⁹ odor ad aamistatū nare⁹ pueniret. in ⁊ do
lore siletio p̄ssit. brachyuz imobile tenuit. ne sacrifici
alexandri aut cōsulso turibulo impediret. aut edito gemitu
regias aures aspēgeret. Rex q̄ patiētia pueri magis delectat⁹
hoc cēti⁹ plenerantie expimētuz sumere uoluit. Consulto ē sacri
ficant diuti⁹. nec hac re eū a pposito repulit. Si huc mirando
dari⁹ inferuisset oculos. lasset ei⁹ stirpis milites uia nō posse.
cui⁹ infirmaz etatē tanto robore animaduēisset.

At et illa uehemens ⁊ cōstans animi milita br̄s polles uene
rabiluz doctrine sacroz antistes p̄hya. que ubi pectore recepta
ē omī inhonesto atq̄ iutili affectu depulso totū illoide uirtutē

munimento confirmat. potentiq; metu facit ac dolore.

99
Thapiā autē a Cenone cleante. qui cū ēēt ī inspicenda rex
natura maxē prudentie in q; exatandis ad uigorē iuuenum
aīis promptissimū p̄ceptorū fidez exemplo uirtutis sue publica
uit. priā eū egressus ī qua firmā securā libetate poterat. arguē
tius miserabili scēntute obrutū petit. tanta fiducia ingenij
ac morū suorū fret⁹ ut sperauit a tirāno ī phalarī uelane mē
tis feritates a se diripi posse. p̄sq; deinde apud illū plus cōsue
tudines dānationis q̄ cōsiliij ī salubritatē ualere aiaduertit.
Nobilissimō ei⁹ nuntatis adolēcentes cupiditate liberande patre
inflamant. Cui⁹ rei causa cū inditiu⁹ ad tirānu⁹ manassē cōuo
cato ī forū p̄plo tōquere eū uario aruat⁹ gñe cepit. subinde
querēs quot nā cōsiliij partū p̄s haberet. at ille neq; eorū quē
p̄iā nōinauit. 2 p̄miū quēq; ac fidissimū tirāno reddidit. Ince
pans q; āgetim⁹ ignauia^{ac} timiditatē effecit ut subito mētī impulsū
cōtati phalaris lapidib⁹ cōstēnerēt. Senī ergo um⁹ aculeo īpoliti nō
supplex uox n̄ misabili ululat⁹ si fōtī cōbōratio toti urbi aīis fōtunāq;

Huldei nōinis phys cū a Cleardo tirāno de cui⁹ nece mutant
cōsiliū inierat tōqueret supplicis pariter atq; indicand⁹ gñā
cōsilioy doloris mētor s̄ ultionis cupidus ēē dixit q; secreto
audire eū admodū expediret. lassatoq; aculeo p̄sq; insidys opo
tunū aiaduertit tps aure ei⁹ morlu cōripuit nec ante dimisit
q̄ et ipse uita 2 ille p̄te cōporis priuaretur.

Malis patientie Emulus dnasarcus cū a tirāno Cyprioum
ī Colocreonte tōqueret. nec ulla in inhiberi posset quo minus

1
eius amarissimorum maledictorum uerberibus inuices ipse roqueret
ad ultimam amputationem lingue munitanti non erit inquit effem-
nate adolescens hec quod pars corporis mei tue ditionis parti
quod dentibus abscessas et commanucatas lingua in os eius ira patens
expuit. Multorum aures lingua illa et imprimis alexandri regi
admiratione sui attentitas habuerat. dum terre conditionem am-
bitus maris siderum metus totius denique mundi nunc prudenter
et facundissime exprompsit. pene tunc occidit gloriosi quod inquit.
quod tam forti sine illustres professionis actus comprobant. anaxarchi
quod non uitas modo deseruit. sed motes reddidit clariores.

In Theodoro quod viro grauissimo. Jeronimus tyrannus totorum
manus frustra fatigauit. rupit eum uelera fiducias laxauit.
soluit euleas. laminae extinxit. prius quod efficere potuit ut ti-
rannidum consilios indicaret. Cum etiam salute in quo totius dynatio-
nis summa quod cordas cadine uersabat. falsa criminatione inui-
nando. fidus lateri eius custodes eripuit. benehacque patientie non
solum que occulta fuerat testis sed etiam tormenta sua ultus est. quibus

Jeronimus dum inimicus cupide lacerat. amicum temere perdidit.

Apuud Indos uero patria meditatio tam obstinate usurari creditur
ut sint qui omne uite tempus nudi exigant. in medio caucasi montis
gelido rigore corpora sua dumantes. in medio flammis sine ullo ge-
mitu obiacentes. atque paucis his aut nulla gloria contemtu do-
loris acquirit. titulusque sapientie dat. hec enim pectoribus altis et eruditi

Illud tamen non minus admirabile seculis animus orta est.
cepit senus barbarus hastrubale quod dominus suus occidisset grauitate

ferens subito aggressus interemit. Cuius comprehensus id mo-
naretur. Letitia tamen qua ex iudicia cepit i ore constantissimo
retinuit. No enim fastidioso aditu virtus exatata iunda ingenia
ad se penetrare patitur. Neque haustu sui cum aliquo personarum disci-
mine largum malignum ne prebet. h omibus equaliter exposita quod
cupidianis potius quam quid dignitatem attuleris estimat. i quod capiti
bonorum suorum tibi ipsi pondus exanimandum reliquit. ut quantum
subire animo sustinueris tamen teum auferas. quod euenit ut i humi-
li loco ad summa dignitate resurgat. et generosissimam yma-
ginem fetus i aliq d reuoluti dederis acceptam a maioribus lu-
ces i tenebris conetant. Que quidem planiora sunt ex reddunt.
ac prius de his ordinar quorum i meliorem statum facta mutatio
^{fulgentius}
pendulas relatu materia prebet.

de humili loco natis qui clari euaserunt. C. q.

N amabulis Tullii hostili agreste tuguriu cepit. eiusdem
adolescentia in pecora pascendo fuit occupata validior
etas impius romanu rexit i duplicauit. Senectus excellen-
tissimus onameti decorata i altissimo maiestati fastigio fultit. deus i
tulli i h magni i admirabili i remeti domestiui tamen ex est.

Marquinn aut ad romanu impius occupandu fortuna i
urbes nostras aduexit. alienu quidem ex actu. alieniore. q or-
tus chorinthio fastidiendus q meiatore genuu erulescendu
q etia exule demorato patre. Ceteris tamen prosperu conditioni
sue euentus industrius p inuulso gloriosus reddidit. dilatu-
uit enim fines. Romani cultus deorum nouis sacerdotibus auxit.

numerū senat' amplificauit. equestre ordinē ueteriorē reli-
quit. quēq; laudū ei' cōsumatio ē. p'daris uirtutib' essent ne
hec ciuitas penitētiā ageret q' regē a finitimis pot' mu-
tuata ē. q' de huius legisset.

In Tullio uō scēulio fortuna p'cipue uires suas ostendit.
^{scēli}terna huic urbi natus rex dādo. cui quidē diutissime im-
p'riū obtinē quātē lustrū cōdē ter triūphare cōtigat. ad hūmaz
autē unde p'cesserit. aut quo p'ueniēt. statue ipsi' titul' ha-
būde testatur. scēuli cognomine: regia appellatiōe p'plexus.

M In gradu uāro q' ad consulatū e macellaria patris talēna
cōscendit. Equidē fortuna paxi duxit sordidissime mēas cap-
turis solito duodecim falces largiri. n. l. Emilii paulū de-
disset collegaz. atq; ita i' ei' simum fudit. ut cū apud cānal culpa
sua uires p'p'ti. r. exhaulisset. paulū qui p'liuz cōmictē ^{et noluerat} nolebat
ocidere pateret. illū in urte incolumē reducēt. quē etiā se
natus grās ei ageret. q' redire uoluisse an p'tas eduxit. extu-
lit. p' ut grauissime cladis auctori dictatura deferret.

Non p'auis cōsulat' rutor. M. p'pene. uerpute qui cōsul an q'
auis. s' i' bello gerendo utilior aliquāto rei. p. uārore ipatore.
regē eiz aristomachus cepit. Crassiane q' strag's punitō extitit.
Cui interz cui' uita triūphauit mors papia lege dānata est.
Nā p'rez illi' nichil ad se p'tinēna ciuis romani iura cōplexū labi
li iudicio petitiū redire i' p'stinas sedes coegerunt. ita M. p'pē-
ne nomē adumbratū. fallus cōsulat' caliginis simile impiuz
caducis triūphus aliena i' urte iprote pegrinat' est.

Marti uo portu Catonis inuenerunt pu^{as} uotis expetenda fuerunt.
qui nome suu tulsu ignobile rome nobilissimu reddidit. onata
st eis ab eo hraz latinaz monumeta aduuta disciplina militaris
aucta maiestas senatus propagata familia in qua maximu deu
posterior ortus est Cato.

Sed ut romanus extena uingam. Socrates no solu homu consensu
ueru etia apollinis oraculo sapientissimu iudicat. phanate^{te} matre
dithira 2 Sophonilico patre mamorario genit. ad clarissimu
ghe lumen exellit neq. imerito. Na cu clarissimoz uiroz igena
disputatione ceta uagaret. mensuralq. solis ac lune. ceteroz sider
loquak. magis qp. cetis agumetis explicare conaret. toti etia mu
di ambitus coplecti auderet. prim. ab his indoctis errorib. abduc
tus auis suuz i intima coditiois humane. 2 i secessu pectori. reposito
affect. scrutari coegit. si uir. p se ipsaz extimet. uir magist. optiz.

Nam matres Euripides aut que patre demosthenes hui. ipu
q. seculo ignotu fuit. alteri autē matres olera. alteri uo patrem cultellos
uendicasse. omnu. pene doctoz hie loquut. Sz quid aut illi tra
gica aut hui oratoria ui clarus.

de his qui degenerauerunt a parentib. claris. C. 5

Sequit. duplicis promissi pars adoptis illustriu uiroz yma
gimb. reddenda. qm. quide st. referendi qui ab eay splēdore
degenerauerunt. deterimus ignauie ac nequie sordib. imbuti no
bilia portenta. Quid eu. mostro simili. qp. supioris africani fi
lius scipio. qui i tanta domesticz gra otus a pauiu. admodu
regis anthiochi presidio capi sustinuit. cu ei nolūtaria mote

allum sancti fuerit. q̄ inter duo fulgentissima cognomina patris
patris altero oppressa africa iam patre altero maiore a pte
recuperata alia surgere inapiente manū uicendas hosti tradē
ei q̄ bñficio p̄carum officium obtinere de quo mor. l. Sapiō h̄e
tiosissimū deorū hōmū p̄ oculis subiectur⁹ erat triumphus.

Idem p̄ture petitor candidatā togā adeo tūptitudinē macul⁹
ob sole factas ī campū detulit. ut nisi grā nocere qui patri
ei scilicet fuerat adiut⁹ ēēt honores a p̄lo impetratur⁹ non
uideret. q̄ q̄ inquit intēfuit utrū repullas an sic adēptas
p̄turas domus domus referet. quā cū p̄p̄inqui ab eo polli
ci aduēterent id egerūt ne aut sellas ponere aut nūl dicere
auderet. Insuper e manu ei⁹ anulus ī quo caput africani
cultus erat distraxerūt. dū hōi quā tenebra equo fulmine
nata passi estis.

Hec quā fabi maximi allobrogi 2 cuius 2 impatoris claris
simi fili⁹. Q. fabi⁹ maxim⁹. quā p̄ditas luxuria uitā egit. Cui⁹
ut cetera flagitia obliuiscerent tū habunde illo decore more nū
dari possūt. qd ei. Q. p̄p̄er⁹ p̄tor urban⁹ patēns bonis itērdit.
Neq̄ ī tanta ciuitate qui illud decretū rephenderet iuent⁹ est.
Volenter eū hōies ferebant pecuniā que salne gēis splendori
scire debebat flagitijs dissipari. Ergo quē nimia patris in
dulgentia fecit heredes. publica senectas exheredauit.
Illi dicit fauore plebi clodi⁹ pulcer adherens q̄ subhanie
scol. pugio militare deus muliebri impio subiectū habuit.
Cui⁹ fili⁹ pulcer p̄terq̄ enēnes 2 frigida inuēntes egit. p̄dit

etiam amore uulgarissime meretricis infamis fuit. motusque erulescens
grae corruptus est. diuise ei abdomine deuorat⁹ feda ac sordide ite
rante spiritum dedit.

Nam Curi quidam Ortetius qui in maiore ingenuorum animi et amplissimorum
proiectu hominum auctoritatis atque eloquentie gradus obtinuit. Neptis
Ortentii robore omnibus sortis abiectores et obscenore uitam exegit.
ad ultimum lingua ei libidini auctorum inter lupanaria perstitit. qua
am per salute animi in foro excubuerat.

Numadueto inquit periculosis iter presseris. Itaque me ipsius reuocato.
ne si reliqua eiusdem generis naufragia cōsectari perseverauero aliqua
inutili relatione implicar. Referas igitur pedem deformemque umbram
in uno gūgite turpitudinis huc patiar iacere. Sancti enim est nātare qui
illustre uiri in cultu ceterorum ritu uite abque ex parte nouado sibi idullerunt.

*Qui ex illustribus uiris in ueste aut in cetero cultu sibi licenti quod mos patrum ymmittebat
indullerunt. C. 6*

Problius Sapius cum in Italia augendo traiciendoque exercitum in Africa
opportunitate querendo gradus Cartaginis ruinas animo uolueret.
inter consilia ac molitiones tante rei operis qualis dedit. pallioque et arpi
dis usus est. Nec hac re segmores punius exercitibus manus intulit. sed nescio
an ideo alacriores qui uegeta et strenua ingenia quod plus recessus sumunt
hoc uehementiores impetus edunt. Credideris etiam fauore eius sotorum
ulteriorē se adepturus existimasse si uictus eorum in solēnes exercitationes
cōprobalis. ad quas in uenuebat cum multum ac diu fatigatis humeros
et cetera membra militari agitatione firmitate sua probare coegisset.
cōsistebat quod in his labor ei in illis per remissio laboris.

Lucus Saponis statuaz claudatas et crepidatas in Caplio cernimus.

hū. v. q. aliquando usus erat effigies suaz fōmātā poni voluit.
Luā q. Sulla nūz impator ēēt / clamidato sibi 2 crepidato habitu ne
apoli ambulare desōme nō dixit.

Claus aut duellus qui p^m navales triumphuz ex penis retulit
quotienscūq; epulatur^{finalis} erat ad suriales cereus p^heu^h tibiāne 2
fidiane a cena domū reuēti solitus est insignes bellice rei successū
noctūna celebratione testando.

Nam papiri quidē manlo nū bñ gesta re p^m triumphū a senatu
nō impetrasset / i albano monte triumphandi 2 ipse inituz fecit. et
ceteris p^{al} ea se exēpluz p^hbuit. p^h laureā corona cū aliau specta
culo inter esset / mūtea usus est.

Tey. 6. Marij pene insolens factuz. naz post Jugūtinuz Cymbriā
et Theotomicuz triumphuz Cantaro semp potavit. q. liler pater
inclituz ex alia deducens triumphuz hoc usus pauli gnē ferebat.
ut inter ipsuz haustuz vini uictorie ei^h suas uictorias cōpararet.

Marcus autē Cato p^htor. M. Scauri ceteroz q. reoz iudicia nulla idu
tus tunica s. tam modo p^htelta amict^h egit. S. hec atq; his similia
uītatis aliqd sibi i cōsuetudine nouanda licētie sumētis iudicia s^h.

De fiducia sui. C. 7.

Illis autē que deinceps subnectaz quātas sui fiduciaz hātē qui
soleat cognoscat. P. 2. C. n. Sapiomb^h in hispaniaz cū maiori pāte
exēat^h aac pūmca opp^his omib^h q. pūmca ei^h nationib^h cūtaginētū
amictiaz secutus nullo ducuz n^hroz illuc ad cōrigendaz rē p^hhāsa
audēte Sapro quātuz 2 uigelimuz agens āmiz itiq; se pollicatus
ē. qua quidē fiducia p^hlo. Ro. salutis ac uictorie spem dedit.

Cades q̄ i ipsa hispania usus ē. Nā cū opidū bidiaz nūmsederet
tribunal suū audentes i edes que inter memia hostiū erat ua
dimoniū i posterū dies facere iuxit. Continuoq̄ urbe pont² z
tpe z loco quo p̄dixerat sella posita ius ei² dixit. Nichil hac fidu
na generosi² nichil p̄dictione ueri² celebritate effusa² nichil
dignitate dignū². Nec min² aiolus min² ue prosper illi² i africam
transit². in quas ex siha exēntuz senatu uetante transduxit. qz
nisi probrus in ea re suo q̄ patrum consilio cōscriptoz credi
disset. secundi punia belli finis inuentus nō esset.

Ui facto par illa fiducia. qz postq̄ africa attigit speculatores
ambales i castris dephenlos ad se p̄ductos nec supplicio affeāt. nec
de cōsilijs ac uirib² tenoz p̄uictat² ē. h̄ n̄cha omēs manipulo² dili
gētiū dūcedos curauit. Interrogatosq̄ an satis ea cōsiderassent
que speculari iuli erat. p̄udio dato ipsis iunctisq̄ eoz i colume²
dimisit. quo tā pleno fiducie spū p̄us aiōs hostiū qz āma cōtu dit.

Ueruz ut ad domestica ei² fiducie acta exiūie ueniam². Cuz a. l. Sa
pione ex anthiocensi pecunia sextētiū quadrigies ratio i curia rep
scret². platū ab eo libruū quo acceptē z expensē sūne cōtinebantur
refelli qz inimicōz accusatio poterat. dilhat. indignat² de eare dubi
tari que sub ipso legato administrata fuerant. quin etiā in hūc modū
egit. Nō redō. p. c. erario uestro sextētiū quadrigies rōnē alieni i p̄u
minister. qz meo ductu meūq̄ auspitijs his milies sextētiū uterū sen.
Neqz eū adhuc puto eo malignitatis uentū. ut de mea innocentia quere
dus sit. Nā cū africanas totas potestati ur̄e subiectas. nichil ex ea qd
meūz diceret² p̄ter cognomē retuli. Nō me igit² punire nō fratres

meis aliance gage auar reddiderunt. h utiq; nris inuidia magis q; pecunia
locupletior est. Tam constantes defentiones Sapiouis uniuersus senatus
comprehant. Sic illud factus. quod cu necessarius rei p. usus. pecunia ex
erario promi opus est. idq; questores q; lex obstat uideret aperire no
auderent. priuat' clauis popolat. patefacto q; erario lege utilitati cedi
coegit. qua quide ei fiduciam consentia illa dedit q; me^{mi} uenat omnes
leges alias a se esse seruatas.

Non fatigato euldes facta identide referendo. qm nec ille quide i co
simili gne uirtutis sedendo fatigat' est. Dies illi ad plus. M. Meni' tribuni
plebis aut ut quida memorat duo petili diuerant. qui ingeti frequen
tia i foris deduct' rostra conscendit. capitq; suo corona triumphali ipolita
hoc ego inquit quirites die Catagone magna sperantes leges nras acci
pere uilli. proinde equus e nos meau ire i Capitolium supplicatus. Specto
sissima ei uoce clar' euent' secut' est. siquide 2 senatus 2 uniuersus eque
stre ordine 2 cunctas plebes iouis optimi maximi puluina petens
comites habuit. restabat ut tribuni apud plus hui pto ageret. desulq;
in foro cu magno calumie sue ludibrio solus moraret. Cui denudati rubri
ra i captiuz prellit. deq; accusatore Sapiouis uenerator factus est.

Mini spūs egregi' successor sapio emili' nuz urtes pualida obsideret
suadentib' quibuldas ut ncha menia ei' ferōs murces spāgeret. oia q;
uada plumbanis tabulis cōstēneret hntil' clauorū cacumina ne subita
eruptione hostes impetuz facere possent. Respondit nō ēē euldes 2 capere
aliquos uelle 2 timere. In quidāq; memorabilis ptes exēploz cōuētar.
Velim nolim ue i cognomine Sapiouis heretq; necesse ē. Cui eū luet
hoc loci Mahiaz pterire fidentis animi dicti q; clarissimū auctorem.

Nonne caritate marcescente .G. Curia^{ti} tribum^{us} plebis p^{ro}ductos i
contiones consules cōpellabat .ut de frumēto emendo ad id negotiū
explicandū mictendis legatis i curias referent . Cui^{us} instituti munē
utilis iterpellandi grā Naſica cōtrariā actionē ordiri cepit . obſtepete
deinde plebe . tacete quiritēs inquit . plus ē ego q̄ uos quid rei p .
expediat intelligo . qua uoce audita omēs pleno uenerationis ſilēto
maiorē auctoritatis ei^{us} q̄ ſuoz alimētōz reſpectus egerūt .

Luij q̄ ſalinatoris extēne memorie auctoritate tradendus animi^{us}
qui cum aſtrobales exēatū q̄ pēnoz i umbria deſſet . et ei diceret^{ur} gal
los ac ligures ex acie ſine duab^{us} ſignis ſparſos ac phalantes pāna
manni opp^{rim}i poſſe . reſpondit i hoc eis opōtere pān . ne hoſtib^{us} tante cla
dis domeſticiū mūp^{us} deſſent .

Bellum hec pſtanta ai togata illa . ſi nō min^{us} laudabilis . quā . p ſuri^{us}
phili^{us} cōſul i ſenatu exhibuit . Q . ei^{us} Metellus . Q . q̄ pōpenu^{us} cōſulare^{us}
uiros uehemētes mimicos ſuos cupida ſibi pfectionē i puīnāz hylpa
maz quā ſortit^{us} erat idēti^{us} exprobatēs legatos ſcū illuc ire co
git . fiduciaz nō ſolus fōtēs ſi pene etiā temerariā exhibēs . que duob^{us}
acērimis odus latera ſua angere auſa ē . vbi^{us} q̄ miniſteri^{us} nix tutū
i amīs e ſinu inimicōz petere ſuſtinuit .

Cuius factus ſi cui placet necelle ē . l . etiā Crall^{us} qui apud maiores
eloquētia clariffim^{us} fuit . ppoſit^{us} nō diſſylceat . nā cum cōſul puīnam
galliaz obtineret atq̄ i eaz . G . Carbo cui^{us} patrē dānauerat ad ſpeculācū
acta ſua ueniſſet . nō ſolus euz inde nō ſumouit . ſi inſup locuz ei in
tribunali aſſignauit . ac nulla de re niſi eo i cōſiliū adhibito recogno
uit . Itaq̄ acer et uehemens carbo nichil aliud gallia pegrinatione

1.
coluit est qd ut aduocaret recte patre suu ab integerrimo uiro i
exiliu missu.

Ato uo superior sepe uo ab inimicis ad cause dictione uocat nec
ullo unq crimine conuictus ad ultimu tantu fiducie i sua inocetia re
posuit ut ab his i publicis queshonez deductu Titerius grachu a
quo i administratione rei p. ad multu odium dissidebat iudice depo
sueret. qua quide ai pstantia ptinaciaz eoz infectandi se ihibuit.

Hadez. M. Scauri fortuna eque senect longa ac robusta. idz aim qui
cu p. rostris aculearet qd a Rege Mithrata ob rez p. penda pecu
niaz accepisset car sua ita agit. Est eu iniqui quites cu inter alios in
xeriz apud alios me ratione uite reddere. h tam audelo nos quoz
maior pars honoribz actis meis interessē nō potuit interogare.

Curri senus veronēsis Emiliu scauriu regia mēcede corruptu
impiu pti. Ro. pdidisse ait. Emiliu scaurū huc se affine ēē culpe
Negat. Cui dicti ratione ptius comot uariu ab illa demeritima ac
tione pertinaci amore detulit.

Quia. si. Antoniu ille dilectus nō eū relinquo h amplexando cē
dictione qd incens est restat est. Quisq. pntialens i alia bñ
diliu in quenerat. Vbi heteris rētor incoli se pntialat apud. A. Cal
purni ptores cu tribunū p. nimiaz seueritate scopulus reoz dicebat
cu id uitare lenecia legi mēnne liceret que eoz qui rei p. a allect
reapē nōia uetabat i uite tamē reuērit. quo tā pleno fiducie tono co
lilio tu abolutionē celere tu pfectionē honestiorē coluit est.

Sunt 2 illa spetiose fiducie publica exempla. Na cu eo bello quod aduclū
piru gerebat Cartaginenses. C. 2. xcc. nauu classē i pldu romani

uiri credius.

hostias ultro misissent. Senatus placuit legatos ad ducē eorū ire
qui dicerent p̄p̄tū. R. bella suscipere solere que suo milite gerē
posset. p̄inde classem cāraginem reducerent.

Idem post aliquot annos Camensi clade exhaustis romani impu-
urib⁹ supplemētū i hyspaniaz exēat⁹ mittere ausus. fecit ne locū
hostiū castroz tūc max⁹ Capenā p̄taz armis hanibale pullante p̄tū
minoris ueniret q̄ si illuz peni nō obtinerent. Ita se gerere in
aduēsis reb⁹ quid aliud est q̄ se mentē fortuna i adiutorū sui
pudore uictaz cōuertere?

Magno spatio diuisus ē a senatu ad poetaz actus. Ceterū
ut ab eo decēti⁹ ad extēna transcam⁹ pducatur i mediū.

Is Julio Celsi amplissimo ac florētissimo uiro i collegiū poetaz
ueniēti nūq̄ assuecit. nō maiestatis ei⁹ inmemor. s̄ q̄ i cōpatione
cōmū studioz aliquatō se eē supiorē cōfideret. quā p̄ isolēne crimi-
ne caruit. q̄ ibi uoluminū nō ymaginū cētamina exēcebant.

Nec Euripides quidē athenis ārogans uisus ē. Cuz postulante
p̄lo ut ex imgedia quādā sūas tolleret. p̄gressus i scenā dixit se
ut eū doceret nō ut ab eo disceret fabulas cōponere solere.

Laudanda p̄fecto fiducia ē. que extimatorū sui cēto pōndē exa-
minat. tantū sibi ārogans. quāntū a cōtēptū 2 ab isolēntia di-
stare itis ē. Itaq̄ etiaz quod Alcesadi tragico poete respōdit p̄ba-
bile apud quē nū p̄tereret q̄ ab eo triduo nō ultra tres uersus
maximo īpenso labore deducere potuiss̄. atq̄ idē se centū p̄facile
scripsisse gloriaret. s̄ hoc inquit iterest q̄ tui i tridū tācūmō
mei nō in omē tps sufficiant. alteri⁹ eū fecundi auris scripta

utrum pmas memorie metas coruerunt. alteri auctante filo eli
rubratuz opus p omē q. dicitur. alius ita. cui tps plen^o
qte uelis feret.

Andreas scene eiusdem exⁱⁱⁱ. Antigenitis tubicen discipulo suo ma-
gno pfect^{us} h^{ic} parui feliter se ipso approbante cunctis audien-
tib^{us} dixit michi cane et mulis. q^{uia} d^{icitur} pfecta ars fortune lenonimo
defecta iusta ^{fiducia} iudicia nō exiit^{ur}. q^{uia} se sit laudes mereri etiam
si ab alijs nō impetrat domestico tām acceptas iudicio refert.
Antis autē nūc Elenas pūssiss^{us} quid de eo ope hoīes sentiri
fērent expectandū nō putant. h^{ic} protin^{us} ad hos uēlus adiecit
uēba graec^a. adeo ue dextre sue multus pictor ārogauit ut ea
tm fortuna cōpressius crederet quātur aut leda celesti partu
edere aut homer^{us} diuino ingenio expromere potuit.

Phidas q̄ homeri uersus egregio dictu allulit. simulacro eū
 iouis olimpi pfecto. quo nullus ystanti aut ammirabili humane
 fabricassent man^u. itērogat^r ab amico quonā mētes suā dirigēs
 uultus iouis ꝑꝑe modus ex ipso celo petitus eloris humanēns eet
 amplexus. illis se uēlib^u q̄ ^{teꝑe} magistro ulus respondit. uēba greca.

Non patiuntur me tenuioribus exemplis diutius insistere fortissimi duces. in liquida Examiniundas cum ei aues irati stententiarum in opido maris contumelie cum curia mandaret erat enim illud ministerium apud eos sordidissimum sine ulla auctoritate id recepit. daturque opus se ut brevis spatiosissimum fieret assensavit munificia deinde paratio ab rectissimum negotium per amplissimo ornameto expetendum thebi reddidit.

Hanibal nō aut apud reges pulias exularet auctor q̄ cōmūctēdi

16
plu' eet atq; nō idē sibi si cetis p̄tendi diceret an tu inquit
virtutis carmine q̄ impatori ueteri ma^{ius} credere? si uerba
numeres breuiter: ablase si sensus extimes: copiose 2 ualenter
hyspanias ei direptas ip̄lo 2 gallos 2 ligurie uires i sua redac
tas potestates 2 nouo transitu alpiu ingra patefacta 2 transme
nus lacus dūa mixta memoria 2 cānas punice uictorie clarissi
mus monumētus 2 capnas possessas 2 italia lacerata ante pedes
hois effudit. vni q̄ hostie uocatori longo exp̄mēto testata glia
sua postponi equo aio nō tulit: sane qd exploranda bellica sacri
ficia extimandolq; militares duct^{us} attinebat oīs aris uictime
māte ip̄lo iudice pectus hambalis pregrauasset.

Qua par gnoscatū illud q̄ dictus Codri. ut enī ab athēniensibus
cunctas sibi datas cognouit 2 ego inquit illis mee gentis ius da
bo. equatur athēnis tūcas uallitudine talis beneficii i pare se ui
dicando humili de stirpe sua sentire extimaretur.

Nobiliter enas uterq; spartani 2 qui incepat a quodā q̄ i aciem
claudens discederet. pugnare nō sibi fugere p̄positus ēē respondit.
2 qui referente quodā sagittis perlatz soles obscurari solere bñ
nāras inquit. umbra eiz meli^{us} p̄reliamus.

Quidē uir urbis atq; ai hospiti suo p̄rie muros excelsos leto
q̄ ostēdenti dixit. si mulierib; istos coparatis recte si uiri tūpiti.

de constantia. c. 5

Aptum enas 2 aīolus bone fiduac pect^{us} michi emelo quali
debitus opus superest constantie reprobatione. Cura eiz
sic copatus ē ut quicq; se aliquid ordine ac recta mēte cōplexū

confidit l'iaz gestus si obtrectet acritate tueat nil nondum edi-
tus si intēpelleret sine ulla cunctatione ad effectus p'ducat. S; dū
exemplar hui' p'posite rei p'sequor. latius michi circumspiciēti
ante omnia se fulvus f'laet constantia offert.

Capuas fallac' hamibalis p'missis ytalie regnū nefaria de-
fectione passa p'sualaz āmis occupauerat. taz deinde culpe ho-
stius iustus extimator q' spectiosus uictor capua senatū impi-
decreti auctores fudit' delere cōstituit. Itaq' catenis hominū
i' duas custodias Teanā Celanā q' diuisit. Consiliis exequuturns
ā ea pegisset. quoz administrandoz celerior ēē necessitas uide-
bat'. Rumore autē de senat' initioē sententia oīo ne debitā pe-
nas scelerati effugerēt. nocte admissō equo theanū contendit.
intēfectisq' quib' assēuabatur. e uestigio. Celanā transgressus
p'seuerantie sine opus exequatur. i'ā deligatis ad palus hostib' hās
a pat' cōscriptis neq'q' salutare campanas accepit. i' sinistra ē
ei' manu sicut erant tradite reposit. ac ulso litore lege agere
tū demū apuit. postq' illis obtēpari nō poterat. quia cōstātia uic-
torie quoq' gliaz antecellit. q' si euz inter se ipsuz p'ntia laude
extimes. maiores p'uita Capua q' capta reperet.

Itaq' ista quidem seueritatis. illa uō pietatis admirabili' con-
stantia quaz. Q. fabi' maxim' ifatigabilē p'stitit. pecuniam p'
captiuis hamibali numerauerat fraudat' ea pū taquit. dictatō
etiaz magistrū equitū Minutius iure impi' senat' equauerat.
silentiū egit. plurib' p'terea iurys lacellit' in edes āi habita ma-
lit. nec unq' sibi res. p. p'misit. uala taz p'seuerans i' amore ciuiū.

Ovidius in gratia letitia non per astrata tempus r. Canehi phlo pene
destructus uix sufficere ad exeat comparandos uidebat. Itaque frustra
et eludere penox impet? qd manu cu his tota aae tolerare melius
^{fieri} ratus plurib' comminationib' hankalis irritat? sepe etia spe bingerede
rei oblata nuq; a consilio salubritate ne pau quide retamimus disci-
mine recessit. qd qd e difficillimu ubiq; ira ac spe superior appa-
ruit. Ergo ut Sappio pugnando ita hic no dimittendo max ciuitati nre
lucturisse uisus e. Alter ey celeritate sua catagines oppressit. alter
unctatione sua id egit ne Roma opprimi posset.

^{gnetum} **G**audius etiā pisonē murice ⁊ cōstanter nōbilitate rei p. statu
egisse consulez nāratione ī sequēti parebit. ^{pattigam} M. Pellucam seditionis
mi hoīs pellicenis blandimēns p̄cept' p̄p̄i fauor cōsularib' comit'is
sūmūz dederis admistere conabat'. ^{placitum} ^{aditum} amplissimū ei deferre impiuz
cupiens / nū' tēterimus actus exquisitus p̄p̄i supplicat' q̄ nullus
honor debeat'. nec deerat cōstēnate multitudinī furialis fax tribu
nitia que temeritatē ei' ⁊ ruētēz comitaret' ⁊ languētēz actioni
bus suis inflamaret. In hoc miserando pariter atq; erubescendo sta
tu ciuitatis tūmō ^{etiam q̄} amb' tribunoz p̄ rostris p̄lo collocat' nū' hūc atq;
hūc euz ambissent ⁊ an pellicano suffragis p̄p̄i cōsuli orato remp̄
tiatur' ēēt inuērogaret' p̄mo p̄p̄o respondit nō exultare se tāti
tenebris effusas ēē rez. p. ut huc dignitatis ueniret'. deū cū p̄se
ueranter militaret' ac dicerent age si uentū fuerit / nō remp̄tiato
inquit. Quo quidez taz absalo responso cōsulatus pellicano prius
q̄ illuz adhipisceret eripuit. multa ⁊ tētibilia p̄lo cōtemplit dū
spectolus mēns sue flecti nō uult rigorem.

Metellus autē numidicus ꝑ consimile ꝑsenerantē gen^o exapit
ꝑ indignas maiestati ac morib^{us} suis ꝑcellat. Cui eū aīaduēteret
quo tenderent Saturnini tribuni plebis fūmesth conat^{us} quāto ꝑ ma
lo rei ꝑ. n̄ his occūderet^{ur} erupturi eēnt. ī exiliū ꝑ ī legē ei^{us} ire
maluit. ꝑtest aliquis hō uirō dia constantior qui ne sūa sua pelle
ret^{ur} ꝑria ī qua sūuus dignitatis gradus obtinebat. carē sustinuit.

Aterius ut neminez ei ꝑtulerit ita. Q. Scauola augures merito
cōparauerit. depulhis ꝑstratisꝑ inimicorꝑ ꝑtib^{us} Silla occupata in
le senatus amat^{us} coegerat. ac sūma cupiditate ferebat^{ur}. ut. G. mari^{us}
ꝑ celerime hostis indicaret^{ur}. Cui uoluntati obuiā nullo ire audēte solu^{us}
Scauola de hac re īterrogat^{us} sūas dicē noluit. qui ī trāuēt^{ur} sibi inſta
ti Sille licet inquit in agmina militis quib^{us} aurā cūmſedit^{us} ostēre^{ur}
licet mōtes munitoris nūq^{ue} tam effines ut ꝑ exigui semlēꝑ san
guines meū mari^{us} a quo urbs et italia cōſeruata ē hostes indicem.

Quid femine cū conaone si mos sēnet^{ur} nichil. s. ubi domestica quies
ſeditionis agitata fluctib^{us} ē ꝑſice cōſuetudinis auctoritas cōuellit^{ur}.
ꝑluſꝑ ualet quod uolētia cogit ꝑ ꝑ ſuadet et ꝑapit uerēdū.

Taq^{ue} ſēꝑronia. Q. et Gn. Gracorꝑ ſoror uxor Sapienis Emi
liani nō ut abſurde grauiffimis uiroz opib^{us} inſerens maligna
relatione cōꝑhendat. ſ. quia a tribuno ꝑlectio ꝑducta ad ꝑſtus ī
maxima cōſuſione nichil a tuoz amplitudine degeneraſſi. hono
rata memoria ꝑſequat^{ur}. Coacta es eo lon cōſiſtere. ubi ꝑncipiu
ciuitatis ꝑturbari ſiſſis ſolebat. inſtalat tibi tōno uultu minā^{us}
ꝑfundens ampliffima ꝑteſtas cū clamore īꝑte multitudinē ob
ſtreꝑet totus forus acērimo ſtudio natebat^{ur} ut Equitio qui

58
Sempronie gentis salus vis querebat tam filio Tiberii fratri tui
osculum daret. Tu tamen illius nescio quibus tenebris prostratus ut poteris
exacrabili audacia ad speranda aliena propinquitates sedente repulisti.

Non indignabitur lumina nostrae urbis. si inter eorum eximium ful-
gorem ceterionum quod virtus spectanda se obtulerit. Nam ut humilitas
amplitudinem venerari debeat ita nobilitate fouenda magis quam speranda
longe iudicis nouitas est.

Nam abia debet totum ab horum exemplorum contextu. qui per Caesaris pro-
curatorem Saponius proelio interceptus cum uno modo salus ab eo daretur si se
futurus esset. propter gratiam ipsius militem afflueret. ita respondere non dubitauit.
tibi quidem gratias ago. sed michi uti ista conditione uitae non est opus.
sine ullis ymaginibus nobiles animi fecit.

Ides constantie propositus secutus Aemius Centurio dum augusti cum
antoniano bello septennio excellentes pugnas edidisset improvise et
hostium insidiis circumveniret. ad antonium alexandria perductus interrogatus
quod quidnam de eo statim deberet iugulari me inquit iube. quod non saluti
beneficio neque moris supplicio adduci possim. ut aut Caesaris miles de-
sumptum tuum esse mactem. Ceterum quo constanti uita contemplitur eo facilius
pertrahitur. antonium cum uirtutis eius incolumitatem tribuit.

Conplura huiusce note ex romana supant. sed sanctitas modo uitanda
est. itaque istius meum ad externa iam delabi permittas. quorum principatus
teneat blavius. cum constantia nihil peritiam. Selaprius cum patria suam
proelio puncto occupata romanis cupiens restituere. datus acerrimo
studio secum in administratione rei publicae dissidentem sed alioquin toto
aio hanubalis amicitie uacantes sine quo propositum consilium peragi non

1.
poterat, ad id opus agrediendus maiore cupiditate q̄ h̄c cōtore
tentare ausus ē. Qui protm̄ sēmone ei adiectis q̄ 2 ipsuz cōmēdatio
rei 2 immat̄ inihores factura uidebant̄ hamibah retulit, a quo adē
iussi sūt, ut alter armen p̄olaret alter defenderet. Ceterz p̄ tribu
nali au res gereret 2 questioni illi om̄ia oculi ēent intenti dum
aliud fōte aterioris aue negotiuz tractabat̄. blaxi uultu dissimulare
ac uoce sūmissa mouere dalsuz cepit, ut romanor̄ poti⁹ q̄ cātaginēsū
pātes foneret. ei nō tūc ille p̄clamat se īcōspectu duas aduēsus
eū solitari. qd̄ q̄ 2 īcredibile extimabat̄ 2 ad unū tūc aures penetra
uerat 2 iactabat̄ ab inimico ueritas fide caruit. h̄ nō multo post bla
xi mira cōstantia dalsuz ad se traxit. Macello q̄ 2 Salapū 2 quingent⁹
numidias qui ī ea custodie causa erant tradidit.

Phocon uō cū athemenles res aliter q̄ ipse sualerat, p̄ t̄p̄e admini
strarent, adeo p̄seuerans sēfente sue p̄pugnator extitit, ut ī cōsione
letari quidez se successu eoz h̄ cōsiliuz tamē sūuz aliquātō meli⁹ dice
ret. nō eū dampnauit qd̄ recte uiderat, q̄ quod ali⁹ male cōsul. uerat
hū gesserant. Felix illud extimans hoc sapienti⁹. plerūq̄ eū temeri
tates, talis uiuat, ubi p̄uio cōsilio p̄p̄us aspirat, 2 quo uehementi⁹ no
reat desperati⁹ p̄dest. placid⁹ 2 misericordes 2 libenter om̄i q̄ suauitate
tēpati mores p̄hotionis, quos optime p̄fecto cōsensu om̄iū bonitati
cognomine decorandos censuit. itaq̄ cōstantia, que nā rigidior uidebat̄
leni 2 mansueto p̄fectore fluxit.

Socratis aut̄ uirgatis rotore palliat⁹ aūis aliquātō p̄fect⁹ p̄lene
rantie exempluz p̄buit. vniuersa ciuitas athemeniuz iniquissimo ac
trouulentissimo errore insinua de capite decet p̄top, qui apud ariginuas

lacedemonias classes deleuerant triste finis tulerat. fōte tūc ei'
potestas socrates cui' arbitrio plebs lata ōdinarent' indignū uidi
rans tot 2 taz bñ meritos etiaz indigna cā 2 īpetu iudic āripi te
meritati multitudinis constantiaz suaz obiecit. maximo q̄ conaom'
fingore 2 iatatillimus minus cōpulsus nō est. ut se publice demēte
autores ascriberet que oppositu ei' legitima crassi uia p̄hibita īusto
p̄torū cruore man' suaz cōtanunare p̄seuerauit. nec timuit socr
tes ne cōstēnate patrie undeam' fuor mors ipsius existeret.

Procurum 2 si nō eiusdem splendoris est tamē cētus constantie
hū potest experimentū efficacis ope forensis fidei nō latens. Atte-
nis alphiades accusare publice iussus 2 iter ceteros demonstrati
nomen deferre coactus est. cui fili' erit demonstrates excellen' fo-
me puer aio ei' flagrantissimo iherens amore. Itaq' cōis officij so-
te truciulentus accusator privati affect' conditione miserabili reu'
puerū ad se exorandū quo parti' patris criminib' insisteret uenie-
tes neq' repellere supplicē genib' suis aduolutus neq' itucē sustinuit.
h' opto capite flens 2 gemens p̄ces exprimere passus ē. nichilomin'
p̄ sincera fide accusatus demonstratus dampnauit. victoriā nescio lau-
de an tōmento maiores p̄tari cōsecutus. q' pri' q' Pontez opprimeret
se ipsius uocat alphiades. Quē ^{dionisi' tyrim'} Syracuse' diuersitate exempli p̄gra-
uat. qui quibusdā mouētib' ut aduersus Enclidē 2 Caliphiū quoz
fidei plurimū credebat tāq' insidias ei neccentes cautior esset.
respondit se uita malle excedere q' in metu uolere mōtis amicos
inimicos iuxta ponere.

Quod sequit^r rei ipsius admiratione et claritate auctoritatis illustre.

Alexander macedonū rex induta iā pugna excellēssimis opibus
 dary cōtulis estu et inneris fēnore ī Cilicia p̄fectus ^{flumē} Cigno qui
 aque liquore cōspicius Tarson iterfluit cōpus suū īmerfit.
 subito deinde ex nimio hāstu rigoris ob̄stupescit nēus ac tōp̄
 re hebetatis artub' max' cū ^{nummā} exatōe totū exēcit ī oppidū caltr'
 defētur. iacebat āger Tarsi. ī q' ualitudine ei' adnēsa instantis me
 torie spes fluctuabat. Itaq' cōuocati media attentissimo consilio
 salutis remedia cōmispiciant quorū cū ad unā potione sūmaz
 dixerissent atq' cū philippus mediis suis manib' tēpatā alrea
 dro erat autē ipsi amicus et comes p̄reuisset. a Parmemone
 misse littere supuenerūt admonentes ut rex insidias philippi
 p̄inde ac pecunia cōrupti a dario caueret. quas cū legiss' sine ulla
 cūctatione medicamētū auxit. ac tūz legendas philippo tradidit.
 pro quo tā cōstanti erga amicus iudicio dignissimaz a dys īmōtab'
 mērediz recepit. qui cōlūmitatis ei' p̄sidiūz falso intēpellari iudi
 cio noluerunt.

Incipit liber quartus

de moderatione. C. 1.

Transgrediar ad saluberrimas partes cū moderationē. que
 mentes n̄ras īpotentie temeritatis ī cursu transuersas fēri
 nō patit'. quo euent ut rep̄bentionis morsu sit uacua et
 laudis questu sit opulentissima. Itaq' effectus suos ī dary
 uis recognoscat. atq' ut ab ^{p̄cipis} ianabulis suū honore īcipiam. ^{et cōsuler}

Publi' ualeri' qui p̄p̄i maiestates uenerando publicole nomē assecut'
 ē cū exactis regib' imp̄y eoz uiz uniuersaz oīa q' iligna sub titulo

consulatus i se translata teneret. mundiosus maiestatis fastigium mode-
ratione sua adtolerabiles huius duxit. falces securib' uacuificando
2 i conaone plus humectando numeru q' eor' diu a ex pte minuit
ultra Spurio Lucretio collega assumpto. ad que q' maior natu erat po-
res falces transferri iuxta lege etia comitis centuriatis tulit neq'
magistrat' aut romanu aduersus prouocatione uertente aut nece
ueller. Itaq' quo ciuitatis conditio literior eet impius hui' pau-
latu de truxit. Quid q' edes suas diruit. q' excelliore loco pite ista ar-
as hie uidebat. none quatus domo inferior tantu glia super euasit.

Uix inuat ire a publicola. si uenire ad furium Camillum libet.
cui ta moderat' ex magna ignominia ad sumu impiu transi' fuit.
ut cu phidius ei' auer capta urbe a gallis arde exulatis petissent.
no pri' uentos ad accipiendu exercitus iret q' de dictatura sua oia
sollem iure acta coperiss. Magnificus Camilli uehement' triumphus.
egregia gallica victoria. h' illa cunctatio longe admirabilior. multo
eiz multoq' se ipm q' hostes supare op' fuit. nec aduersa ppera se-
linatione fugetes nec secunda effuso gaudio apphedentes.

Par furio moderamine. M. Fului' Censoriu'. Itex eiz censor creat'
ad conaone plus conuocatu q' potuit grauissima oratione corripuit.
q' ea potestate his libi denuliss. cui' maiores q' nimis magna uideret'
tps cohutandu iudicasset. utiq' recte 2 censoriu' plus. alie eiz ut
moderate honores crederet pcepit. alter se moderato credidit.

Ube l. Quir' Cinanar' quales consules gessit. cu honores ei' p. C.
continare uellent no solum pp illi' egregia opa h' etia q' plus eolde
tribunos i. primum annu creare conabat. quoz neutru iure fieri

poterat. utriusq; discessit. senat⁹ simul studium inhibendo et tribuno uerecun-
diae suae ex^{te} sequi cogendo. atq; un⁹ cū fuit ut amplissim⁹ ordo p^{ro}plus q^{uam}
tutus ēet ab inuicem facti reprehensione.

Hab^{ere} uō maxim⁹ cū a se quīques et a patre et a proauo maioribus q^{uam}
suis septennio consulatū gestus adueneret comitis quib^{us} fili⁹ ei⁹ summo
consensu consul creabat^{ur} q^{uod} potuit constanter cū p^{ro}p^{rio} egit ut aliquando
uacationē hui⁹ honoris daret. nō q^{uod} uirtutib^{us} filij diffideret. erat eis illustri⁹
h^{oc} ne max^{ime} imp^{er}ius i una familia cōtinuaret. quid hac moderatiōe effica-
cus aut ualenti⁹. q^{uod} etiaz prios affect⁹ qui potentissimi habent^{ur} superauit.

Non defuit maiorib^{us} n^{ost}ris grata mens ad p^{ri}ma sup^{er}iori africano exo-
luenda. siq^{ue} max^{ime} ei⁹ merita parib^{us} d^{omi}namētis decorare conati sunt.
Voluerūt illi statuas i comitio i rostris i curia i ip^sa deniq; iouis mai^{or}
optimi cella ponere. Voluerūt ymaginē ei⁹ triūphali d^{omi}natu idutā capitolij
nis puluinarib^{us} applicare. Voluerūt ei⁹ cōtinuū p^{er} omēs uite aⁿos consu-
latū p^{er}petuū q^{uod} dictaturaz tribuere. quorū nullus sibi neq; plebilato dū
neq; senat⁹ consulto decēni p^{er}uēdo pene tam se i recusandis honorib^{us}
gessit. quantū egerat i merendis.

Codem robore mentis cōs hamibalis i senatu p^{ro}terat. Cui euz aues sui
legatis nullis tāq^{uam} seditiones apud eos molientes aculearent. adie-
cit q^{uod} nō op^{or}tere p^{ro}res. C. se re. p. Cartaginēsiū rēponere altissi-
ma q^{uod} moderatione alteri⁹ saluti consuluit. et alteri⁹ dignitati inestorā
tenus utriusq; hostem egisse contentus.

M. Marcellus. qui p^{ri}mus et handales uincti et sinaculas posse capi
doauit. Cui i consulatū ei⁹ graui de eo questus i urbe remissent nec
senatus ulla de re habuit. q^{uod} collega ualeri⁹ leuini⁹ fore aletur. ne ob

id simili i querendo timidiores eent. 2 ut is redijt ultro de hi
admittendis retulit. queretelq de se patienter sublinuit. nullo
enaz a leuino discedere remanere 2 sue defentioni interellet
coegit. ac deinde utraq pte porata excedentes i curia sublecut
e. quo lenti senat⁹ suas feret. Improbit⁹ q⁹ eoz quereli suppli
res 2 orates ut ab eo i dietela reapet. demeter excepit. sup hoc
Ciliuz son⁹ ea puinaz college cessit. totiens laudatio macelli narra
no pot quones ipe noui gnib⁹ modrationis aduelus sono alus e.

Vatuz ena. T. Gracul aduimibilez se exhibuit. Tuz eiz cu ex p
fello inimicaz cu africano 2 aliatco sapionib⁹ gereret 2 alia
ticus iudicate p⁹uine saluare no posset atq ideo a consulib⁹
uicula pu^a ducere uilius est. appellasset q⁹ collegu tribunoz nullo
uolente intercedere secessit a collegis. decretu q⁹ coposuit. nec qsq
edubitaui quin eo scribendo irati hostis aduelus aliatu uebr
ulurus eet. at is p⁹muu iurauit se cu sapionib⁹ i gratia no re
disse. deinde tale decretu recitauit.

Qum l. Coneli⁹ sapio die triumph sui an curuz actus hostiu duc⁹
i carceres coierit idignu 2 alienu maiestate rei. p. uideri eund
ipsum dua dixit. ita q⁹ id no passu fieri lenter. tuc opinionem
suaz p⁹ls. R. a Gracco deceptas cognouit. moderatione q⁹ ei debita
laude prosecutus est.

Mius q⁹ claudi⁹ nero ier cetera p⁹apue moderationis exempla
^{numerand⁹}
moderandus e. luy salinatoris i astrubales opp⁹endo glie pati
ceps fuerat. tamen euz triumphatez equo sequi q⁹ triumpho que
ei senat⁹ eque decreuerat maluit uti. quia res i puincia salinatoris

gesta fuerat sine cū triumphauit eo quidē clari⁹ q̄ illi⁹ victoria
tūm laudabat hui⁹ etia moderatio.

Nec african⁹ quidē posterior nos de se tacere patit⁹. qui censor
cū lustrū cōderet i q̄ solito sacrificio scriba ex publicis tabulis
solemne ei⁹ p̄rationis cāmen p̄ret. quo dii imōtales ut ppli. R.
res meliores ampliores q̄ facerent rogabant. satis iquit bone
magne q̄ sunt. itaq̄ p̄or ut eas p̄ i cōlumes scēuent. ac p̄tū⁹
i publicis tabulis ad hūc modū cāmen emendam misit. quia
uotoz uerecundia deinceps censes i cōdēdis lustris uhi sūt.
p̄deter eis sensit tūc i cōmētiū. R. o. i p̄no petendū fuisse. an
intē septimū lapides triūphi querebant. maiore autē totius
tēraz orbis p̄tes possidenti aut auidū ēē quicq̄ ultra appetē
ita habundē felix si nichil ex eo quod obtinebat amitteret.

Neq̄ alia i ei⁹ censura moderatio p̄ tribunali apparuit cētū
rias recognoscens equitū p̄lq̄ G. liannū sacerdotē notatū ^{i iurā fuisse}
p̄cessisse anaduēnt. dixit se scire illū uerbis cōcepti⁹ p̄uall. ^{at p̄uallē}
p̄inde siquē eū accusare uellet usurū testimonio suo. si nullo ad
id negotiū accedente transduc inquit equū sacerdos. ac hūc
fac censoriaz notaz. ne ego i tua persona 2 accusatoris 2 testis
iudicis p̄tes egisse uidear.

Quod animi tēperamentū etia i. Q. Sreuola excellentissimo
uero anotatū est. testis nāq̄ i reū p̄ductus cū id respondissē
quod salutes p̄ditantis magnopē leuē uidebat discedens ad
reāt. ita sibi credi op̄tere si 2 alij idē assēuerassēt qm̄ unū
testimonio aliquē credere pessimū ēēt exempli 2 religioni

igitur sue debita fide et cori utilitati salubre consilium reddidit.

Eritio quos aures que ne facta eorum ac dicta quam angusto ambitu omnino amplectatur. sed cum magna et multa breuiter dicenda sunt claritate excellentibus infinitis personis rebusque circumfusus utriusque peritiae nequeo. propositum quod non non laudanda sibi omnia habere recordanda supplet. Quia per bona cum uenia duo Metelli Macedonicus et numidicus maxime prius ornamenta strenuorum se narrari patientur.

Terrime cum Sapione africano Macedonicus dissenserat. eorumque ab emulatione uitutis perfecta contentio ad graues testatasque immensas progressa fuerat. habet cum interceptus Sapione exclamari audisset in publicum se proripuit. mestoque multum et uoce confusa commouente commouente inquit aures membra nostre urbis euerisa sunt. Sapioni eius africano iter suos penates quiescenti uis illata est. O res per pariter africanam more misera et macedonia tam humana quam ciuili laceratione felice. eodem eius tempore et quantum amisisset principem et quale haberet recognouit.

Idei filios suos monuit ut funebri ei lecto humero subiaceret. atque hunc exequar illum honorem uox adiecit. non fore ut postea id officium ab aliis maiori uero prestatum possit. ubi illa tot in anima uigilia. ubi tam multe per uoluntate alterationes. ubi maximorum animi et duci tantorum rogata prelia. omnia nimirum ista peripua ueneratio persequenda delectat moderatio.

Numidicus autem Metellus peritiam factione prius pulsus in aliam secessit sit in qua cum ei forte ludos nullibus spectanti libere reddere essent. pulchrum scriptum erat. Senatus populi consensu reditum illi datum in urbe non etheatro prius abire quam spectaculum ederet. non letitia suar prime sedentibus ulla ex parte patefecit. habet summum gaudium intra se continuit.

Et vnde constat ^{hanc} parū uultū & exules fuisse & restituti. adeo ino-
rationis bñficio mediū sēq̃ iter sedas res & aduersas ad finitatem uelat. ^{et}
Tot famulus i uno gñe laudis enumeratis portus namē uelut
expers humilce glie silentio ptereundū se negat fieri debere.
Posterior Cato nō pāno sue moderationis filius iudicio cypriacaz
pecunia maxima cū diligētia & sanctitate ^{et} uictis depōtauerat.
Cui munisterij gratia senatū relationē intēponi uidebat. ut
ptoris comitis ēē ordinē rō ei haberet. h̄ pēd fieri possit
nō est. Iniquū ēē estimans qd nulli tribueret sibi decem. at
ne quid i psona sua nonaret ^{et} compellere expuri temeritates
q̃ curie bñficio uti la ^{et} tuis ēē dixit.

Ad cetera iaz in cē transire conati. M. bab. ll' nū amphissie
dignitatis & hūmis honorib' funct' man' uiuat. qui cū i syria
pūna moraret' duos egregie indolis filios a gabianis militib'
egypti oculos cognouit. quoz interfectores ad eū uinctos regi-
na Cleopatra misit. ut grauissime cladio ultionez arbitrio suo
exigēret. at ille oblato bñficio quo mai' nulluz lugētū tribui po-
terat dolore moderationi cede cōegit. Cāsticalq' sanguin' sui
i tactos e ^{et} restigio ad cleopatraz reduci uellit. dicendo prestatē
hui' uindictē nō suaz h̄ senat' ēē debere.

Tarenū architas diu se pitagore pceptis metapontū penit'
imēgit magno labore multo tpe solidū opus doctrine cōplexū polq'
i priā reuertit' ac rura sua reuolare cepit. cōadueritit negli-
gentia uillia cōrupta & p̄dita. intuens q̃ male meritis sump-
sisset inquit a te supplicat. n̄ tibi irat' essey. maluit enim

impunitus dimittere q̄ p̄ uia uultu gram p̄uure.

Nimis liberalis archite moderatio. tēpantior platonis. Naz
cuz aduēsus delictuz scēu uehemētī exāssit uerit' ne ipse
moduz despicere nō posset p̄ seculip̄o amico castigatiōis ar
bitriū mādaui. de fōme eiz futurū exstimas h̄ cōmisi. ut p̄re
rephentionē culpa scēu aīaduēno platons mereretur.

Quo min' miror q̄ i Senocrate discipulo suo tā cōstanter mo
derat' fuit. audierat enī de se multa impie locutū sine ulla
cunctatione criminatiōe respuit. instabat tōno uultu īdex cau
sas querens cur sibi fides nō haleret. adiecit nō ēē credibile ut
quē tantop̄e amaret ab eo iūce nō diligeret. postremo cū ad iur
iuranduz munusculas absentis malignitas cōfugisset ne de p̄uicio
ei' disputaret. affirmauit nūq̄ Senocrate illa dicturū fuisse n̄
ea dia expedire sibi iudicasse. Nō in cōpore mōtali h̄ i arce celesti
z quidez āmatū animuz ei' stationē uite putes pegisse. humanor
um iōz i cursu a se z uicta yugna repellentē cunctosq̄ uirtuti'
numeros altitudinis sue limi clauos custodiētez.

Nequaq̄ platoni h̄āz cōmendatione p̄u Syracusan'. h̄ qd̄ ad
p̄standaz moderationez actiōut uehemētioris experimēti. p̄atā
pullus a diomisio tūāpno megaraz p̄nerat. ubi cū Theodorū p̄na
p̄z ei' urbis domi cōuenire uellet neq̄ admitteret. dūq̄ mul
tū an fores retent' cōmuni suo patienter hoc feredū ē ait. ut
eū forsitan z nos cū in gradu dignitatis nr̄e essem' aliqd̄ simile
fecim'. qua t̄āquillitate cōhly ip̄e sibi conditiōe exily plandiorē red

TRankibulus etia hoc loci app̄hendend' est. qui ppulum didit.

athemenſes. xxx. tyrānoꝝ ^{cauſas} ſcutia ſedes ſuas reliquere coactum.
diſperſas 2 uaga uitas miſerabiliter exigente aīſ pariter atq; aīſ
coſimatus i patriā reduxit. Inſigne de inde reſtutionē 2 libeꝝ
uictoriaꝝ clarioꝝ aliquāto moderationis laude fecit. plebis eū
ſatus iſterpoſuit nequa pꝛeritatꝝ rez mētio fieret. hec obliuio quā
athemenſes amneſciaꝝ uocāt concuſſus 2 latentē ciuitatis ſtatū in
pꝛiſtinū habitū reuocauit.

Non minoris admirationis illud. Scatippus thegeates orantibꝝ
amicis ut graue i adminiſtratione rei p. emulus ſi alioquin p
buz 2 ōnatus uirꝝ qualibꝝ rōne ut colleret ut ſūmoueret. negant
ſe facturꝝ. ne quē i tutela pꝛie lonꝝ aīſ locū obtineret malū
2 improbꝝ occuparet. ſeqꝝ potiꝝ uehementi aduerſario urgeri qꝫ
patriā egregio aduocato carere pꝛeoptauit.

Phytaꝝ quoqꝫ moderatione pꝛetꝝ inſtructꝝ. qui alceꝝ pꝛetā 2
amaritudine ody 2 uirtutibꝝ ingenꝝ aduꝛſus ſe pꝛinacillime ulꝝ
tirāideꝝ a ciuibꝝ deſetā adeptꝝ immo qd i oppꝛimendo poſſi admouit.
Hic uiri mentio ſubiāt ut de ſeptē ſapientꝝ moderatione referā.
a piſcatoribꝝ i Mileſia regione ^{uentuſi} uetiturū trahentibꝝ quidā iactum
emerat. extracta deinde magni ponderis aurea delphica menſa
orta cōtrouerſia eſt. illis ſe piſcūꝝ capturū uendidiffe affirman
tibꝝ hoc ſōtūne ductꝝ emiſſe dicente. Qua cōditione pꝫ nouitate
rei 2 magnitudinē pꝛeſume ad uniuꝛſꝝ ciuitatis pꝫ delata pla
cuit apollinē delphicuꝝ cōſuli. cumā adiudicam menſa deberet.
deus reſpondit illi eē danda qui ſapientia ceteros pꝫaret his
uerbis ^{uerba qꝫ}. Tūꝝ illi

Milesio talenti mensas dederunt. Ille cessit eis bene. bias pictaro.
is pnn' alu. demceps qz p ouis by. sapientu orle ad ultimū ad Solonē
puenit. qui 2 titulu aplissime prudentie 2 pmiu ad ipu apollinez

Hic ut Theopropo qz hystanoy regi testimonium ^{translulit.}
moderationis reddam. qui cu pmi isturik ut Ephori lacedemoe
crearet ita futuri regie potestati oppositi que admodu rome consulai
impro tribuni plebis st obiecti atqz illi uxor cu dixisk id egisse
illuz ut filijs minores potestate reliqueret. reliqua inquit h diu
tuniores. optime quidez. Ea eu demu tuta e potena que uiribu
suis modus imponit. Igit Theopropus regnu legitimis uiculi co
stringendo quo longi a lachia trahit. hoc ad beniuolentia cuiu xpi admouit.

Athnoas autē a L. Sapiene ultra tauru motez impu finib su
mor. cu alia prouina uanal p ei getes ad emulsi gras agere
iplo. ro. no dissimulante tulit q minus magna pauatioe modi
as regni teminis uteret. Et sane nichil e ta preclaz aut taz
magnificu qd no moderatione tepari desideret.

Qui ex nimias iunctis et amata ut necessitudine. C. 2

Obe qm multis 2 clavis auctorib illustrata e. transgrediamur
ad egregius humani ai affectus. que ob odio ad gras defle
xi equidez leto stilo psequamur. Na sicut placidu mare ex aspro
celu qz ex nubilo serenū ilari aspectu sentit. sic bellu pace mu
tatu plurimu gaudiu affert. offensaz ena acerbitas depolita
candida relatione celebranda est.

Marcus Emili' Lepidus bis consul 2 pontifex maxim' splendore
p honoz par uite gravitate diu tial ac uehemetes inuicinas

in fulmine flacco eiusque amplitudinis uirgo gessit. quas ut simul ce-
lores creati sunt in capite deposuit exultans non oportere eos prius
inimicis dissidere. qui prius summa uincti essent potestate. id iudiciu
ante ei presens etas comprobauit. et nobis ueteres annalium scriptores
laudandum tradiderunt.

Sexti luuij quod saluatoris finemque inimicorum simul tantum illud
consilium ignotum posteritati esse noluerunt. Is namque et si Neronis odio
ardens in exilium profectus fuerat testimonio ei prius afflicto.
postquam eius inde reuocatum cives collegae illi consulatu dederunt. et regem
sui quod erat acerrimus et iniurie quam grauissime acceperat obliui
sa impauit. ne si dissidente animo consocium impij usurpare uoluisset
primatui exhibendo inimicis malum consules ageret. Que quidem mentis
ad tranquilliores habitus inclinatio in aspero ac difficili tempore animulo
plurimum salutis urbi atque italici detulit. qui pari uirtutis impetu con-
iuncti terribiles punias vires contunderunt.

Clarum etiam in africanis superiore ac Tiberio graccho deplorat in-
imicorum ex^{us} siquidem ad cuius mensis sacra odio dissidentes reuerant
ab ea et amicitia et affinitate uincti discesserunt. Non coram eius sapio
auctore senatu in capitolio iouis epulo cum graccho concordia communi
casse filias quod ei consueuerat prius ibi despondit.

Sed huiusmodi generis humanitas etiam in mauro cicerone prius appa-
ruit. dum namque gabinus repetundarum reus summo studio defendit.
qui eius in consulatu suo uirte expulerat.

Item quod p. batinnus dignitati sue semper infestus diuobus publicis iudi-
ciis tu^{is} ^{tutatus} est. ut sine ullo crimine leuitatis. ita cum alij laude

Quartus 2. ingelimus annus agens Sapius cu i hispania catagie

oppressa maioris Cartaginis capiende sumplisset auspicia multosq;
oblitos quos i ea urbe pmdaulos habuerat i suaz potestate redigisset
eximo inter eos fōme uirginē etatis adulte 2 nūmens 2 celubis 2
uictor. postq; cōpit illustri loco inter ceteros natus nobilissime q;
gentis ei' iudibili desponsata accersitis parentib' 2 sponso inuolata
tradidit. anq; q' quod p redemptione puelle oblatū erat sume dñi
adiecit. qua cōmentia ac munificentia iudibil' obligat' ceteroz
aīos romani applicando meritis ei' gratiaz retulit.

Uerū ut hui' uiri abstinētie testis hispania. Ita M. Catonis spi
ros achayra cyclades insule maritima pars alba pūna cupros.
vnde cū pecunie depōtande ministeriū sustineret. tā aduclm
aīus ab omī uenere q' a hūis habuit. i māe utriusq; tepante
materia uersatus. nā 2 regie diuitie potestate ei' cōtinebant' et
fētilissime delitiaz tot grece urbes necessaria toti nauigationis
diuētiula erant atq; id munati ruffus typare expeditionis fidus
comes scriptis suis significat. Cui testimoniu' nō amplecter p'p' ei'
āgumēto laus ista meret'. Am ex eodē natē utere. cōtinetia nata ē 2 Cato.

Uirū etia genianai eximo claudie familie gliaz pāre q;
ōnamētū 2 quod sup oīa est opus suoz p habitu etatis magnitudine
in truo pariter ac frī augusto duob' rei p. diuini oculis munific
respondente cōstitit uirū ueneris inter cōingis caritate clausū tenuisse.

Atonia q' femina laudib' familie sue claritate uirles sup egnella
amores mariti egregia fide pensauit. Que post ei' excellū forma
etate florens cubiculū socrus p cōugio habuit. In eodē q' thoro
alteri' adolescente uirgo extint' est. alteri' iuduitatis experientia

consenuit. hoc rubricatus talib' exprimentis sumas iponat. Deinceps hi
uacem' quoz aius aliquo i memeto ponendi pecunia nuq' uacuit.

Genus. M. patrie gentis adolescens duci regis clara progenies.
cui corioh uolroz opidu captus cognome adiecerut. cu editis co
spicie fortitudinis opib' a postumo Commo cohile accurata oratioe
apud milites laudatus oib' dnuz militariu' 2 agri centu uigenti
2 x. captiuoz electione 2 totidez onatis equis centenario bon gre
ge agento q' quatuor subline ualuisse donaret. nichil ex hi' pter
uni' hospitii captam salute. equuz quo i acie uideret accipere uoluit.
qua tam cumispecta cu moderatione uelias utru' maiore cu
laude premia meruerit an' euerit.

Marcus aute cari' exactissima nomina romane frugalitatis id
q' fortitudinis pfectissimu specimen. Samnituz legatis agresti
se in scano assidente for' eque lugeo catillo cenante. quale
epulas apparat' indio est spectandu pbruit. ille cu Samnituz
diuitias contempsit. sanites ei' paupertate mirati sunt. Nam cu ad eu
magnu magnu pondus aurii publice missuz attulissent. benignis
uebis iurat' ut eo un uellet. 2 uultuz visu soluit. p'p'm' sup
uacue inquit ne dicas inepte legationis ministri narate samitib'
M. curuz malle locupletib' impare q' ipsis fieri locuplete atq'
istud ut p'm' ita male hoium exogitatu munus refetote. etia
memetote me nec aac uina nec pecunia corumpi posse.

Idz cu i italia p'p'm' regē exegisset nichil omno ex preda
regia qua exentuz urte q' ditauerat attigit. decreto etia a le
nata septenis uigenti' agri p'plo s' autē quinquaginta populari'

assignationis modū nō exēssit. paup̄ idoneū rei p. tūc exultimāz
qui eo qđ reliquis tribueret cōtentus nō esset.

Idem sensit fabriti^{us} luam^{us} honorib^{us} & auctoritate omī ciuitati
tūp^{us} huius maior censu par uinūq; paup̄ino qui a s̄antib^{us}
quos inuicēlos i chetelaz habebat. x. eris & v. pond argēti
tōndez sēnos sibi missos inleniū remissit cōtinētie sue bñi
no sine p̄auia p̄duēs. sine ulā familie habundā comitat^{us}.
qđ loquplere illūz fari dat nō multa possidere s̄ modica desiderāe.
Ergo dom^{us} ei^{us} quē ad redū ere & argenti. i manūq; s̄antūz
uacua ita glia ex his cōceptis p̄cto & relecta fuit.

Consentanea rep̄datis donis fabriti^{us} nota extiterūt. Legat^{us}
eū ad pūhūz p̄fectus ad apud eū Cineā thesalū nārantē an
dill^{us} quēdaz atheniēsis s̄ clarā s̄piciat^{us} suadēt^{us} nequid aliud
hōies qđ uoluptatis causa facere uellent. p̄ mōstro eaz uocē accē
pit. continuoq; p̄rhe & s̄antib^{us} illaz s̄piciat^{us} detestat^{us} ē. licet
athēne docturā sua gloriaret^{us}. vñ tū prudens fabriti^{us} detestationē
qđ Epiciat^{us} maluit p̄ceptū. qđ enēt^{us} qđ indicauit. Nō que urbs uolup
tati p̄tūz tribuit inq̄mūz maxime amittit. que labore delectatā ē
occupant. zilla lētate tuari nō uoluit. hec etiaz donare p̄tuit.

Fabriti^{us} q. tūctōm^{us} cognomine barbi^{us} discipulūz fuisse mēto
quis exultimauerit. Cui consulatū gerenti cū etoloz gētes omīs
uhs argentea uala magno pondere & exquisita arte fabricata p̄ lega
tos misisset. qui sapere tē gratulandi cā ad eū p̄fecti retulerāt
fictilia se ē mēta uidisse uala. monitos ne cōtinētie qđ paup̄tati
succūrendū putarent. cū huius s̄cānis abire uellit. Qđ bñ etholū^{us}

domestica p̄ueniat si frugalitatis ei exemplum posterior etas sequi
uoluit. nūc quo uetus est a seuis mix potest ipestrari ne ea supel
lectiles fastidiant quā tūc uti consul nō erubuit.

At p̄se rege deuicto paulus Emili' cū macedonias opib' ueterē atq;
hereditarias urbis nr̄e paupertates eo usq; satiasset ut illo ip̄e p̄mu
p̄ts. r. tributi p̄standi onere se liberaret penates suos nulla ex
parte locupletiores fecit. preclare scas actus existimans qd ex illa
uictoria alij pecunias ipse gl'iaz occupasset.

Atq; hunc animi ei iudicio Q. fabi' gūges muneri p̄utor Q.
Ogolini scripserūt. Qui legati ad Tholomeū regem nulli munera
que ab eo p̄uatu accepant i erariuz epudēz p̄us q̄ ad senatum
referent detulerūt. scilicet de publico ministerio nichil cuiq; p̄ter
laudez bñ administrati officij accedere debere iudicantes.

Quaz illud humanitatis senatus et attente maiōz discipline iditū
est. data sūt ei legatis que i erariuz reposituerant nō solū patm
conscriptoz ^{osilio} deactō s̄ etiā p̄ti p̄missu. eaq; legatis questore p̄mp
te distribuerūt. ita eiūz Tholomei liberalitas legatoz obsequia
senat' ac p̄ti equitas debitas p̄bali facti p̄tionez obtinuit.

Abrioz 2 Ogolini cōtinētie Calphūniuz p̄lonē i cōsimili gñe laudi
Emiliuz fuisse res ipsa documento ē. Consul graui fugitiuoz bello
a se liberata Sicilia eos quoz p̄cipua opa uisus fuerat ip̄atoris
more domo p̄sequēbat. inter quos filius suuz aliquot locz p̄lia
tuz fortissime titulo triuz libraz aurate corone decorauit p̄fat'
nō op̄tere a magistratu e publica pecunia erogari qd i ip̄i domū
rediturus ēet. tantūq; ponderis se testamēto adolescenti legaturū

promisit. ut honore publice a duce prius prius a patre reciperet.

Hic huius ex hoc seculo vir illustris pellit edinis p singuli utat
trib q seius comitat yspanias regat. 2 quingetoz alius sumptu nial
marinas prominas petat. eodem q abo nino q quo nante /uti cotent
fit. none mirabilis extimet. atq ista patientissime tollerant Cato
aia etas simplicitatis sue
oro i b gene uite illuz
aia huia dulcedine continebat.

Multum a prisca continentia spatio anoz posterior Cato descendit. nupte
i ciuitate ia diuitie 2 lauitia gaudente nat. is tamen cu belli ciuilibu
itcet. filiu seu nubes. vii. suos habuit nno plures q superior tepoz
diuichis morib pauciores. exultat ams maximoz uiroz memoria patres.

Sepio Emilian post duos inclitos consulat totide q sue pape glie
trunphos vii. seius sequentib offio legationis functus e. ut puto Car
taginis ac Numantie spolis coparare plures potuerat. n opus suoz
ad se laudez manubias ad priaz redidare uoluisse. itaq cu p lous ex
teris gentes iter faceret no manapia ei si uictorie nuabat. nec
quatus auri 2 argenti h quatus aplitudinis pond extimabat.

Continentia no etas i uniuersis plebis ams sepe nno cognita e. h
habunde erat ex his duo ex longe inte se distantia seculoz retulisse.

Petrus impet sui reore solito ac iaz epnotias ams languent
lenmolentias pti. ro. merari. qz uirtute delilitari nequinerat. cupies
pene totuz regiaz opuz apparatu in urbe niaz translulit. Ceteruz
cu 2 magm pti. uary gnis a legatis ei tar uiroz q feminaz apta
ulm munera arca domos ferent. nulla cuiq dono ianua patuit.
tarentine petulantie aolus magis q effirax defensor hand scio
maiore cu glia urbis armis an morib repulhis sit.

N illa q̄ p̄cella de qua G. Mari² & L. Cinna reg. p. inflexerant
abstinētia. ppl. r. mirifica cōspecta ē. Nā cū a se p̄scriptorū penates
vulgi manib⁹ rapiendos abiecerent inueniri nemo potuit qui cūli
luctu p̄das p̄teret. vñ cū quisq; se ab his p̄inde ac si a sacris edib⁹
abstinent. Que quidem tā mibitoris plebi ^{abstinētia} tactū victorū crudelit^{is} cōstitutū fuit.

Ne ne cuiusdā laudis cōmemorationē extēnis iudeam⁹. p̄icles
athenientius p̄nceps cū tragediarū scriptorē Sophodē i p̄ectura col
legā hret. is p̄u^o officio una distri ctus pueri ingenij p̄terentū
fōmas imp̄horib⁹ uerbis laudall⁹ itēpatias ei⁹ inarepas dicit. p̄tois
nō solus man⁹ a p̄amine lucris si etiā oculos a libidinolo aspectu cō
tinendos esse debere.

Sophocles autē etate iā senior cū ab eo quidā ^{sciant}quereret an etiam
nūc rebus uenerereis uteretur dū meliora inquit ^{a uenē}libenter enim
illinc tāq̄ ex aliqua furiosa profugi dominatione.

Que abstinētis senēte Cenoarate fuisse accepim⁹. cū⁹ opiniois
nō p̄ana fides erit nāratio que sequit⁹. In pugilo phane nobile
athenis sortus mē eū uno grauē occubuit pignore cū quibda
iuuenib⁹ solito an tēpatias cōrūpere posset. quā nec tactu n̄ h̄mōe
aspēnat⁹ quo aduoluerat i sinu suo moratā p̄positū iritā dimisit. fac
tus sapiētia ibiui ai abstinēs. h̄ meretule quoq; dictus p̄ q̄ facetus.
deudentib⁹ eū se adolescentib⁹ q̄ tā fōmola tāq; elegans p̄ti leuis aiū
illecebris pollicere nō potuiss⁹. pactū q̄ uictorie flagitantib⁹ de hōine
se cū his nō de statua pignus posuisse respondit. potest ne hoc Cenoara
tis cōtinētia a quoq; magis nē magis q̄ p̄pe demonstrari. q̄ ab ipsa
meretula expressa ē. phane p̄ulcritudine sua nulla p̄te cōstatissimā

ei^{us} abstinentia^m latefeat.

Alexander rex diuitis ei^{us} quate^m potuit. ab illo q^{ui} Natam equidez eque frustra tentatas putes. legatos ad ei^{us} cu^m aliquot tale^{ris} misit. quod iⁿ achadema^m p^{ro}ductos solito sibi idest modico apparatu^z admodu^m pauculis copys excepit. postero die interrogantib^{us} numas annumerari pecunia^m uellet quid uos inquit ostena^m rema noⁿ itellexi^{stis} ea me noⁿ indigere. ita rex philosophi amantiaz emere uoluit. philosophus regi suaz uendere noluit.

Alexander noⁿ cognome^m inuicti assecut^{us}. continetiaz diogenes em^{an}itum uincere noⁿ potuit. ad que^m cu^m in sole sedente accessisset hotaret^{ur} q^{ui} ut siqua p^{ro}stari sibi uellet indicaret queadmodu^m erat iⁿ crepi^{di} die collocat^{us}. sordide appellationis. si robuste uir p^{ro}stantie mox inquit de ceteris interis uelz a sole michi noⁿ obstes. quib^{us} uerbis illa in muni^{us} inhehit. suia alexander diogene^m gradu suo diuitis pellere tetat^{ur}. celerius armis datur^{us}.

Item siraculis cu^m olera ei lauati amittip^{us} dixisset si dionisiu^m adulare uelle ista noⁿ es. ymo iqt si ista ee^{ss} uelles noⁿ adulares dionisio.

de paupertate. c. q.

Maxima onamenta ee^{ss} matronis licteros apud poponu^m rustum collector^{is} libro sic inuenim^{us}. Conelia gracoz ^{mater} matres cu^m capa^m ma matrona apud illaz hospita onamenta sua ei pulc^{er}ima illos^{us} leali ostenderet traxit eas semone quousq^{ue} e sola redirent liberi^z et hoc inquit onamenta sunt mea. Oia in muni^{us} habet qui nichil concupiscit. eo quide^m teni^{us} quo cuncta possidet. q^{ui} dominu^m reu^{er} colla^m bi solet. bona mens p^{ro}fertur diuitis. bone metis usurpatio nullus

tristioris forme recipit iactura. Itaque quocumque attinet aut et diu-
tias in prima felicitatis parte aut paupertate in ultimo miseriae statu ponit.
cum et illarum frons illarum multis intus amaritudinibus sit referta.
et huius horridior aspectus solidis et ceteris bonis habundet. Quod melius
plenus quam uerbis representabitur.

Rex quo impio per nimiam Tarquini superbiam summo consulatu mutui
Valerius publicola cum iunio bruto auspicatus est. Idemque post ea tres
consulatus acceptissimos per se. ro. gessit. et plurimorum ac maximorum
operum preterea titulum ymagini suarum amplificauit. Cum interis fallor
illud columen patrimonii ne ad exequiarum quidem impensa sufficiente
decessit. Ideoque publica pecunia ducte sunt. Non attinet ulterius dis-
putatione tanti uiri paupertatem scrutari. habunde enim patet. quid
unum possederit. cum motuo lectus funebribus et rogis defuit.

Quante amplitudinis Menius agripparum fuisse arbitremur. quem
senatus et plebs pater in se faciente auctore elegit. quante saluet esse
debuit arbititer publice salutis. hic nam a populo ro. collatis in capita sex
tantibus funeratus non esset. Ita pecunie inops decessit ut sepulture ho-
nore caruisset. Rex idcirco inuitiosa seditione diuidua ciuitas
manibus agrippe in unum contrahi uoluit. quia eas pauperes quidem
hanc sanctas adducere. Cum ut suppositis nullus fuit qui censum de-
ret. Ita extincti. hodieque amplissimum patrimonium est romana recordatio.

Tullius G. qui fabritius et Q. Emilius papirus principum in seculo sui ro-
mibus argentum fuisse confiteatur oportet. utrumque enim patella deorum et
salinum habuit. Et erit laus fabritii quod patellas suas conuerso pediculo
subluneri uoluit. papirus quod satis aetate. qui cum hereditatis nomine

1.
eas accepisset. 2. religionis ea alienanda non putavit.

Illi etiam prediuites qui ab aratro arcessiebant ut consules fierent voluptatis tam sterile atque estuolissimum puerum solum versabant delitiarumque ignari uastissimas glebas plurimo cum ludore dissipabant. imo non quos priuilegia rei publicae impatores assererebant angustiae rei familiaris quod cello prius nomine ueritatem uideretur. bubulcos fieri cogebant.

Titulus non qui ad eius accersendum a senatu nulli erant ad ipsum populi. r. suscipiendum. semine aspergentes uiderunt. si ille nullius ope adde manum salutem publicam stabiliuerunt. ingentes hostium copias pessum dederunt. Quaeque modo arantibus bonum inguis reuerent. triumphalis curia harenas retinuerunt. Nec fuit his rutor ebulliens sapientiae deposito agreste sanas aratri repetere. potest pauperes consilium Attili. si multo magis deinde locupletes. quod non sit necessaria solidae laudis cupidum anxiam diuitiarum comparatio.

Consules nostris et sanguinis Attili Reguli prius prima telum aqua claudis quod mater eius in Africa insolentissime cataginis opes crebris uictoriis contunderet. ac propterea sibi ob hoc gestas res in priuam animam ipsum cognouit. consulibus scripsit. villam in agro quae. ubi. mater in pupa habebat motum esse. occasione quod nactus mercenarius amoto deinde rusticum decellisse. ideoque petere ut sibi successor mitteret ne deserto agro non esset unde uxor ac liberi sui alerent. quae postea senatus a consulibus accepit. et agrum edicti iulio colendum locum et alimenta coniunxit ei ac literis plerumque. et quae amiserat redire publice iulio. tanti enim nostris intus Attiliane ex quo omnis etas romana gloriabitur statit.

Quae magna latifundia. I. Quam Cumanati fuerunt. Septem enim in gera agri possedit. ex his quod tria quae per amicum ad ararium obliqua

uerat multe noie amittit. pena q̄ p̄ filio Celone q̄ ad causas dicenda
no occurrisset huius agelli redit^{us} soluit. et tamen ei in ingera arati
no sola dignitas prie familie constitit. si etiam dictatura delata est.
anguste se habitare nunc putat cum domum in patet quanta ciuitati rura

Quid Eba familia? q̄ locupletis? ubi eodem tempore Ebi patuerunt
fuerunt. quibus una dominata erat eodem loco quo nunc marina mo
numenta. et unus in agro negente fundus multo minus cultores de
sideras q̄ dominos habebat. Itaque maxime arce et flammico spectaculi
locus que quidem loca ob ueritate publice donata possidebant. eadem
gens nullum an sarcinulis argenti habuit q̄ paulus p̄ se demito. Q.
Ebi Tulerum genero suo quinq̄ pondos argenti ex p̄da donaret. T. reo
eius q̄ princeps ciuitatis filias ei nuptias dedit. cum pecunia tas remunos
penates indebat. qui ipse q̄ adeo inops decessit ut in fundus que
unus reliquerat uenisset. unde uxor ei dote reaperet non extitisset.

Ammi uxor et femina uigebat in ciuitate eorum q̄ bonis dignitatis
extimatio cunctis in rebus ponderabatur. hec impia conualuit. hec uige
bat assinitates. hec in foro. hec intra priuatos parietes plurimum poterat.
prie eius res unusquisque non sibi augere probabat. pauper q̄ in diuite
q̄ diues in paupere impio uersari malebat. atq̄ hunc tam perlaro pro
futo illa merces tribuebat q̄ nichil eorum que inuiti deleteretur emere
pecunia licebat. Inopie q̄ illustrius uxor publice succurrebatur.

Itaque cum secundo punico bello. Gaius Scipio ex uisuma senatum scripsisset
petens ut sibi successor mitteret q̄ filias adultas nup̄me aduice in
etatis habebat. neq̄ eis sine se deos expediri posset. Senat^{us} ne res p̄
bono duce careret. prius sibi p̄tes assuplit. continuo q̄ uxor ac

nullus

7
Nullas diuitias paupertati talis uiuere posse preferri.

De uerecundia. C. 5.

Quoniam tempore ad uerecundiam transit uidetur. hec enim iustissimi uiris praecepit ut priuatas facultates negligerent. publicas quae amplissimas esse cupent. digna cum prinde atque celestium templum extruant. atque colant. quae parens est omnis honesti consilii. tutela solennium officiorum. magistra innocentie. cara primum. accepta alienis. omni loco omni tempore fauorabilem prae se referens uultum.

Sed ut laudibus eius ad facta ueniamus. a condita urbe usque ad africanum et Tiberium longius consules. promissum senatui et populo spectandorum ludorum locus erat. Numquam tamen quisquam ex plebe ante praesentem ludos in theatro spectare sublinuit. adeo circumspicienda ciuitas nostra uerecundia fuit. quae quidem et ceterissimum sui documentum in illo die exhibuit. quo Iulius Flaminius extra in parte theatri constitit. qui a M. Catone et L. Placcho censoribus senatu motus fuerat consulatus iam honore de functus frater etiam Titus Flaminius macedonum philippius uictoris. omnes enim transire eum in locum dignitatis suae coegerunt.

Confregit rem per Tarentinum canentis pugnae temerario ingressu. Idem deletus ab uniuerso senatu et populo dictaturam neque non sustinendo pudore culpa maxime cladis redemit. effecit quod ut aequos deorum uere modestia ipsius moribus imitaretur. Itaque titulo uicinis eius spectiosi non recepta dictatura quae aliorum gesta ascribi potest. Nos autem ad praedam uerecundiae opus transgrediamur.

Magna cum inuidia fortuna praetoris comitis africanam superioris filium Gnaem et scribas Cicerem in campum deduxerat. utrum nimis

impotens humone vulgi carpebat. q̄ tanti viri sanguine clientela q̄ co-
mitali ceteramine cōsiderat. Ceterū crīme ei⁹ i huius laudē Citer⁹ quēnt.
nā ut uidit se omib⁹ centuriis Sapiōi antefere⁹ templo descendit.
abiecitq̄ candida toga cōpetitoris sui suffragatorē se agere cepit.
ut s. p̄turā meli⁹ alicui memorie cōcederet q̄ sibi. ^{uendicaret} nec nō mai⁹
eē uerecundie p̄tin⁹. Sapiō tūc honore adept⁹ ē. h. Citeros magistru⁹

M Tne p̄tin⁹ comitus atean⁹. cōsulatū petēs. I. Grallus latu⁹
cū omib⁹ candidatorū ore arā formi supplex p̄lo ure cōgeritur.
nūq̄ adduci potuit ut id p̄lente. Q. Scenola grauissim⁹ & sapientissim⁹
uero sorero suo facit. Itaq̄ rogabat eū ut a se dū inepte rei fuisset
discedet maiore uerecundie dignitatē ei⁹ q̄ cādide huius tōge respectu agēs.

P Ompei aut magn⁹ phallica aac uictus a Celare cū postero
die larillat intraret. opidiq̄ illi⁹ uniuersus p̄lus omia ei p̄cessit.
ite inquit & istud officiu⁹ p̄state uictori dicere nō dign⁹ q̄ uiceret.
nisi a Celare esset super⁹. Ecce modestus i calamitate nā q̄ digni-
tate sua uti iā nō poterat. uisus est uerecundia.

O Var p̄pūat i. 6. q̄ Celare fuisse & seipsum apparuit. & ultim⁹
ei dies signauit. cōpluris eū patridaz uolat⁹ miraculū intē ipūz
illud t̄ps quo diuin⁹ spirit⁹ mōtali discēnebat a cōpore ne tribus
quidē & ex uulnerib⁹ quā uerecundie obsequeret⁹ obstēni potuit.
h quidē utraq̄ manu togā dimisit. ut interior⁹ p̄s cōpōris tecta collate-
ret. In hūc modū nō hōies expirat. h dū mōtales sedes suas repetit.

Quid sequit⁹ extēnis āncetaz. q̄ an gestū est q̄ crurū cūctas
dixit. Excellentis i ea regione pulcritudinis adolescēs nōie spūri-
na cū mūa spēne cōplurimū feminaz illustrū sollicitaret oculos.

4
72
ideo q[uod] uiris 2 p[ro]p[ter] h[oc] e[ss]e se suspectu[m] e[ss]e sentiret. oris decoru[m] uirine
u[er]o confudit. de f[or]m[os]itate q[ue] sanctitatis sue fidei q[uod] f[or]mas iritamentu[m]
aliene libidinis esse maluit.

Athenis quida[m] ultime senectutis cu[m] spectatu[m] ludos i[n] theatru[m] ueniss[et]
en[im]q[ue] nemo e[st] amib[us] sessu[m] reu[er]set ad lacedemonio[rum] legatos forte p[er]
uenit. qui ho[mo]res etate moti candei[us] 2 a[n]nos assu[er]endi officio uene
rati su[n]t. sede[re]q[ue] ei inter ip[s]os honoratissime loco dederu[n]t quod ubi
fieri p[ro]p[ter] alperit max[ime] plausu aliene urbis ueracundia[m] co[m]proba
uit. feru[n]t q[uod] tunc unu[m] e lacedemonijs diu[er]se. Ergo athenienses
quid sit rectu[m] sciunt si id facere negligunt.

de amore co[n]iugal[i]. C. G.

Plauto 2 leu[is] aff[ect]u ad eque honestu[m] ueru[m] aliquato a detiore
et co[n]tatiore p[er]git. legitimi q[uod] amoris quasi quida[m] uimagine[m]
no[n] sine max[ime] ueneratione co[n]teplandas lectoris oculis subna[m]. uale
ter inter co[n]iuges liberalitate fidei opa p[ro]u[er]ens ardua imitatu
Cetera[rum] cosa[m] utilia q[uod] excellentissima adu[er]tenti ne medioc[ra] quide[m]
prestare uoloni op[er]eretur esse.

Mytus Græcus anquib[us] domui sue mare 2 femina ap[er]chelis re[n]or
fact[us] ab aursipice mare dimisso uxori ei[us] femina ip[s]i celere obitu[m]
uultare. salutare co[n]iugi poti[us] q[uam] sibi p[ro]p[ter] auguri[um] scitu[m] mare necori
femina[m] dimitti uellit. sublatu[m] q[uod] i[n] conspectu suo se ip[s]a iteritu[m]
serpentis occidi. Itaq[ue] co[n]cludit nescio utru[m] feliciorē diueru[m] q[uod] tale
uiru[m] habuerit. an uisioru[m] q[uod] amiserit.

O De thesabe rex d[icitu]r m[er]ite crudeli 2 diu[er]si facti crimine sub magno
iudice dampnatus. qui co[n]iugis tue facta p[ro]p[ter] tuu[m] p[er]mutari passus es.

1.
ea q̄ ne tu extinguere uolūtario obitu cōsumpta lucez īmeri p̄tuli.
certe p̄rem tu prius indulgentiaz temptauis.

Uthor Graccho inque fōtune uictima. q̄ senatorū nūc ordinis. G.
plauti Numida h̄i cōsimili amore par ex^m. mōte cū uxōis
audita doloris impotēs pect^r suūz gladio p̄culsit. intēuenta deinde
domesticoz īceptūz exequi p̄hibet^r colligat^r q̄ cū p̄mūz ocatio data ē.
lallis falsis ac uulnere dimisso constanti dextra spiritus luct^r aēbitate
p̄mūz ex ip̄his p̄cordis z uiscerib^r haurit. taz uolenta mōte testat^r
q̄ maritalis flāme ī illo pectore clausus habuisset.

A Iuldes ut nōis ita amoris q̄ M. plautus nā cū impio senat^r classe
sonoz. lx. nauūz ī aliaz reduceret. tarentūz q̄ appulsi. atq̄ ibi uxor
ei^r oristilla que illuc eūz p̄leuta fuerat morbo p̄lla decessit^r funera
ea ī rogūz implita inter offitūz ungendi z osculandi stricto fēro
iubuit. quē amia sicut erat togatū z calcēatūz cōpori cōiugis in
xerunt. at deinde subiectis lall^r utriūz una cōmanuerūt. Quoz ibi
factus sepulchru^m ē Tarenti. z nūc cōspirat^r quod uocat^r tōuūdoz
tōq̄. nec dubito quin siquis mō extinctis sensus mēst. planctū^r
oristilla fati cōlortione gelhēt^r mult^r tenebris ītulerit^r tū p̄
ubi idēz z maxim^r z honestissim^r amor est aliquāto p̄stat mōte co
rūgi q̄ d̄strāi uita.

Cōsimilis affect^r Iulie. G. Cesaris ānotat^r ē. que cū edilitis
comitiss p̄p̄i magni cōiugis sui uestē cruore resperlat^r cū īpo
domūz relatus uidisset tērita metu nequa uis ei cēt allata ex
aīz conadit. partū q̄ quē utero conceptūz habebat subita aī cōste
natione z grau dolore cōporis eicere coacta magno quidez aīz

toti terrarum orbis detrimento. cui tranquillitas tot annis bellorum truci
lentissimo furore perturbata non esset. si Caesaris et populi concordia vis
sanguinis vinculo constricta mansisset.

Mos qui castissimos ignes potius M. Catonis filia cuncta secula
debita admiratione persequetur. Que cum apud philippos victus et ite
remptus virum tuum brutus cognosceres. qui ferrum non dabant ardere
ore carbonem haurire non dubitasti. muliebri spiritu virilem
purs exitus imitata si nescio an hoc fortius quam ille. usitato ille tu novo
genere motus assumpta es.

Sunt et alienigeni amores vultu obscuritate ignorantie non
obscuti. e quibus paucos attingisse satis erit.

Gentis Carie regina Arthemisia virum suum Mausolium facto assump
tus quatuordecim desideraverit lenis est post coquisitoris omnis generis honorum
monumenti quam usque ad vii miracula preceps magnificencia argu
mentari. quod cum aut eos colligas aut de illo ichito tumu
lo loquere cum ipsa Mausolei ac spumans sepulcrum fieri concupie
rit eorum testimonio qui illam extitit ossa potius aspera libuisse tradunt.

Hysperateia quam regina Mitridates coniuges suum effusis caritatem
habetis amavit. propter quod pauperum forme sue decorem et habitum viles
conferere voluptatis loco habuit. tonsis ei capillis equo se et annis
assuefecit. quo et facili proculis et laboribus ei interelli. quam etiam vic
tus a Greco populo pro effertatis gentes fugientes animo pariter et corpore
infatigabili secuta est. cui tanta fides asparum atque distulm rex Mit
dati maximus solacium et iocundissimum lenimentum fuit. cum domo eius
et penatibus vagari se credidit uxore simul genante.

Utrum quid alie quid barbarie imenlas soli tudines quid latebris
pontia lucis scrutor cu splendorum tot grece deus lacedemon
papa neorie fidei specimen tu nris ostendet oculis plurimi
2 maximus prie sue laudib no admiratione facti copandit
me quoz origo ex indito lotioz iasonis mo leamoz ista con
cepta p aliquot seculoz uices stabilis i sede manserat a pelagis
pulli armis aliene opis indigentes excelsa taugetoz motu uaga
supplices occupauerut quos spontanea ciuitas respectu fidaridaz
naq i illo nobilis fame nauigio destinatus siderib pa fratru
fulserat de uictos inde legit comodisq suis imulaut q hoc ti
beneficiu i inuina immerite urbis regnu affectantes uete
runt q publice custodie i clusi capitali assenabatur suplicio
qui cu uetere instituto lacedemonioz nocturno tpe passuri eent com
ges eoz illustres ibi sanguinis uelut allocutur pituros uiros ip
trato a custodib aditu ceteris intrauerunt comutata q ueste p
simulatione doloris uelatis caprib eos alire posse sut hoc loco
quid aliud adiecerit q dignas fuisse illas quib minime miteret

de amicitia . C. 7 .

Completamur nunc amicitie uinculum potens 2 pualidu neq
ulla ex pre languinis uirib inferi hoc etia ceti 2 explorati
q illud nascendi fors fomitur opus hoc uniuersis solido iudicio
choata ual tas contrahit Itaq ceteri sine reprehensione piqui
ponerere q amicitia q altera direptione utiq iniquitatis altera
utiq leuitatis crimini subiecta e Cui ex deserta sit futura
uita hui nulli amicitie cuncta phidra tas necessarius subsidium

temore. illi non debet. Nemo ante recte apprehensus spera non
conuenit. sincere non fidei amia p̄cipue i aduersis reb̄ cognoscuntur.
i quib̄ quidā p̄stat totus a constanti lennolentia p̄fialat. felia
tatis cultus q̄ maiore ex p̄te adulationi q̄ caritati erogatur.
certe suspecti. p̄inde ac plus semp̄ p̄tat. q̄ impendat. Accedit
hūc q̄ in fracte fortunae hoīes magis amicor̄ studia desiderant
ut p̄ndu ul solati gratia. Nā leta quidē i p̄sp̄ra negotia ut p̄te
cū diuina suffragatione foneant. humana mun̄ indiget. Veniat
igit̄ eor̄ noīa p̄teritatis memoria ap̄prehendit qui aduersos ami
cor̄ casus nō deseruerūt. q̄ qui p̄sp̄ra uite cūluz comutati sunt.

Nemo de Sardinapoli familiarib̄ loquit̄. Orestes philade pene
amico q̄ Agamemnone notior e patre. liquidē illoz amicitia i color
none dūtiar̄ i luxurie cōtabunt. horū dure atq̄ asperē cōditioni
solatus mib̄az exp̄meto emittit. Si quid extēna attigno. cū do
mesticas prius liceat uti.

Nimicus prius fuisse ^{liber} gracch̄ existimat̄ est. nec imerito q̄
potentia suaz saluti eī p̄uiderat q̄ cōstantis t̄i fidei amia i
hoc taz prauo p̄posito. G. blofius cumanus habuit ope p̄tor̄ est.
cognoscere. hostis indicat̄ ultimo ^{p̄p̄rio} supplicio affect̄ sepulture honore
spoliat̄ b̄uolentia t̄i eī nō caruit. Nā cūz senat̄ futilo i lenato co
sulib̄ mandasset ut i eos qui cū graccho cōsenserāt more maior̄
adiūneret. i ad bellūz cui cōsilio p̄cipue cōsules utebant̄. p̄ le
blof̄ dep̄atus uenissi familiaritatib̄ exultatore uteret̄. atq̄ s
diuiss̄ quid h̄ te ^{la} cōsiliis templo iouis optimi maximi faces
subdere uoliss̄ obsecatur̄ ne illi uolūtati p̄ istaz quas iactas

1
familiaritate fuisset. ^{neque} nunquam inquit istud Gracchus ipse. Satis
immo et nimis. totum namque senatus consensu damnatos mores defendere
ausus est. Verum quod sequitur multo audacius multoque periculosius. Compellitur
eius perseveranti interrogatione lulu in eodem constanti gradu stent.
legem et hoc si modo Gracchus ^{propter} ^{fama} annuissimum respondit. qui illum sceleratissimum
putasset fuisse si tacuisset. qui non etiam sapienter iudicasset si per necessi-
tatem temporis locutus esset. at blochus nec silentio honesto nec prudenti
fama salutem suam nequa ex parte infelicias amantem deserere tuum uoluit.
In eadem modo eque robusta constantia amantem ex obruuntur.
scriptis eius iam et perditis. Gracchi consilium reliquit cum tota eius conspi-
ratio late querebat. debuit enim amicum duo tam amica pompum et
lectorem ab infelicitate et undique rudentibus rebus oppositu corporum suorum
texerunt. quorum pompum quoque is facilius evaderet contatui sequenti
agmen in porta trigemina aliquodum acerrima pugna inhibuit. nec
unum pelli potuit. sed multis confectis vulneribus transiit super cadaver
suum. eis credo etiam post fata iussit dedit. lectorem autem in ponte
sulpicio constitit. et cum donec Gracchus transiret. ardorem suum spiritus
sepsit. ac in multitudinis obrutus converso in se gladio celeri sal-
tu profundius tuleris petuit. quod in eo potest caritate totum prius Orati-
ocles exhibuerat. Vni amantem adiecta voluntaria morte
prostitit. Quod tunc Gracchus si aut patris aut ^{supponit} materiam amantem
uite ingredi voluisset hunc milites potuerunt. quo eius ipse qua
perseverantia cum blochi pompum et lectorem trophaea ac triumphos eorum
admissit. furor conatus tam strenui comites suultris quidem an-
spitibus amantem conditione secuti. sed quo meliora hoc cetera

4
75
fidebiter nulle nobilitatis exempla.

Man' autem Regum si ad debitas p^{ri}mo ministerio sinceritate exagatur
posteritatis comitio lacerand^o. si amicitie fide pignore extimetur
i optimo laudabilis portu relinques^t est. Tiberi^{us} cu^m plebis Ceyro-
nes i carceres coniectus q^{ui} illi culpa exeat^{ur} n^{on} a Cymbriis i thea-
tonius uidebat^{ur} delat^{us} uet^{eris} art^{is}q^{ue} amicitie memor p^{ri}bita cu
stodia liberauit. nec hacten^{us} amicus egisse cōtent^{us} i fuge ei^{us} comes
accessit. Proch magnū i exupabile tuū nūm^{us} amicitia. cū ex
altera pte rei p. manū neceret. ex altera tua illuz dext^{ra} tua
heret. i illa ut lacrolaret^{ur} ēē nellet exigeret tu exiliū iudicās
ad eo blando uteris ipso suppliciu^m honori p^{re}stulat. admirabile hoc
opus tuū. h^{ic} q^{ui} sequit^{ur} aliquāto laudabili^{us}.

Recognosce cū quousq^{ue} volum^{us} constante erga amia^m suū ca-
ritatez sine ulla rei p. iniuria exueris. Am ort^{us} equell^{us} loco
M. Luculli familiariter colloq^{uit}ur. cui q^{ui} M. Anton^{us} q^{ui} bruti i
Cass^{ius} p^{re}tes fuerat secut^{us} iterem^{us} i magna fugiendi licētia
exanimi amico adhe^sit. brut^{us} q^{ui} i lacrimas i gemit^{us} p^{re}statis ut
numa pietate cūm sibi mōtis arcesseret. Nā p^{ro} p^{ri}apnā i p^{re}sentē
rantes lamētationē ad Antonū p^{re}tract^{us} est. Cui^{us} p^{re}st^{us} i conspectu
stetit. nite me inquit p^{re}ator. p^{re}tin^{us} ad Luculli cōp^{re}pus ductū occidi.
neq^{ue} cū assumpto illo sup^{er}ē dext^{ra} cū ei^{us} infelicias militie auctor
extiterit. Quid hac fide^{li} tam uolentia^m mōtez amia^m hosti^{us} odio
lenauit. utaz suaz consili^{us} crimine alit^{us} p^{re}st^{us} quoz illū mi-
nibihorē redderet se feat inu^{er}horz. nec diffiales Anton^{us} au-
res habuit. duct^{us} q^{ui} quis uoluerat dext^{ra} loculli amde cōsolat^{us}
osulat^{us}

caput quod abscisus iacebat sublatu pectori suo applicuit. deinde
dimissas cunctas victoris gladio prebuit.

Loquat greca thesa nefandis pirithoi amorib' sub sortentes
ditis se prius regnis comisille. Vani e illud narrare Multi credere.
mixtus amicorum cruores et vulnerib' inesa vulnera mon q' ihe
rentes motes videre. hec sunt uera romane amicitie indicia illa
gentis ad fingendum parate monstro summa mendacia.

Mon q' petroni' huiusce laudis colortione merito uendicat. pari
enim indite amicitie ausu pari g'ie pretio asserenda e. admodum
humili loco nat' ad equestri ordine et splendide militie stipendia
publico bellu beneficiu puenierat. cui gratia am' q' leta i mat'ia
exultare no contingerat. i ea qua inimica formaz ee uoluit. cui
multa fide p'stitit. Erat l. Octauio cosule placentie p'posit' ^{amici} l'etus.
qua cumano exercitu capta et senior ia et graui ualitudine affect'
ne i potestate hostium ueniret. ad auxilium dextre petronij cofu
git. que is ab icepto consilio frustra conat' abstrahere i eisdem
pleneratez p'ab' intererunt. cedi q' ei suaz uixit. nec eo uacete
p' que oia dignitatis i crementa assecut' fuerat supellet. ita alti
fato uerecundia. alti pietas causam prebuit.

Fingendus petronio seu' terentiu' est q' ei siout cupiat
p' amico suo pure no contingerit. incepto naq' egregio no irito
euentu extimari debet. q' q'us i illo fuit et ipe extinctus est.
Et dea' brut' p'iculus euahit motis. q' fugiens a Mutina ut
ad se interficendu ab antonio missos equites aduenisse cognouit.
quoda in loco uisse pene debuit. spm tenebris furari conabat.

eo q̄ iā facta īruptioe Terentiū fidei mēdāo obſcuritate ip̄a ſuffia
gare brutū ſe ēē ſummauit. 2 cōp̄ ſuū trūdandū eq̄tib̄ obheat. verū
cōḡt̄ a ſumo cū brutiane ultiois officii mandātū fuerat. nec ſua
amīq̄ ſupp̄liūz diſcutē nō p̄tuit. ſic iūit̄ fortuna cogere iuxit.

Hos hōrēdo 2 trūſti p̄māas amicitie ad letū 2 ſerenū multū
tranſeam̄. atq̄ inde eaz euocatas ubi om̄ino lacrimis gemitu
redib̄ fuerat refēta i eo quo dignior ē felicitatis domilio
collorem̄ gr̄a honore habūdatiſſimis opib̄ fulgēter. Oriri ergo
ab illa que ſanctorū umbris dicata ēē credit̄ ſede. hīc deamū lehy
illinc. M. agrippe alterū uiroz alterū deoz max̄ amīcū 2 cēta mēte
2 ſecūdis om̄ib̄ ſōiti totūz leate tūte gregē. qui uīo ductū ue
neranda ſincere fidei ſtipendia laudib̄ 2 p̄mijs honuſt̄ p̄git. in
luce uolūz p̄trahite. vīos eīz cōſtantes aīos uīa ſtremna mīſtēia
uīaz īexpugnabiles tactūmitates p̄q̄ dignitate 2 ſalute amīcorū
am
p̄ cōmbationē reſtationē 2 beniuolētiā 2 riuſ̄ hāz rez utēri
mos fruct̄ poſterior intuenſ etas i excolendo amicitie iure q̄
lilenti q̄ etas religioſi erit opata.

Heret animū i domeliis. ſi aliena q̄ b̄n̄facta referē romane
urbis candor hōtat̄. Damon 2 p̄thias p̄thagorice
prudentie ſacris initiati taz fideles inter ſe amicitiaz m̄ixerūt.
ut cū alter ex his dyomib̄ ſiraculan̄ intēficere uellet. atq̄ is
t̄ps ab eo quo p̄us q̄ p̄iet domū p̄fect̄ res ſuas ordinaret
īpetraſſet. alter nadez ſe p̄reditū ei trāno dare nō dubitauit.
ſolut̄ erit p̄culo mōtis. qui modo gladio cēures ſubiectas ha
buerat. eīdez caput ſuūz ſubiecerat. cū ſecure uiuere licebat.

1.
Dixit omnes 2 i p'mis dyonisi^o none atq; anapitis rei exitu specu-
labant. Appropinquate de inde finita die n̄ illo redeunte unu^o qsq;
stultie taz temerarius sponsores danabat. At is nichil se de amia
gloriantia metuere p'dicabat. Eode autē momēto 2 hora a dyoni-
sio cōstitutā eā qui accepat supuenit. admirat^o amboz amz ti-
mūsus supphauz fidei remisit. Insuper q; eos rogauit ut se i sōne-
tatez amicitie tēnuz sodalitz graduz intima daturū tenuolētia
reaper. hec tunc uires amicitie mōtis cōtemptū ignorare uite
dulcedine extinguerē crudelitates mansuefacē odiū i amores
cōuētere. penā bñhō pularē potuerūt. quib^o pene tam uenerationis
quātuz deoz imōtaluz ceremonijs debet. illis eū publica salus. his
p'mata cōtinet. atq; ut illaz edes sacra domicilia hōz fida hōmz pectōa
q̄i quodā sō spū refecta tēpla sūt. qd̄ ita eē rex alexander sensit.

Dary castus i quib^o omnes necessarij ei^o erant potit^o Ephelione
gratissimo sibi lat^o hūz tegēte ad eos colloquendos uenit. cui^o ad
uentu mater dary recreata humi p'strati caput erexit. Ephelionez
q; q; 2 instatura 2 fōma p'stabat more p'saz adulata tūq; alexandri
salutauit. admonita deinde doris p' hūmaz trepidationez exultationis
uerba querebat. Cui alexander nichil ē inquit q; hoc nōie cōfundais.
nā 2 hic alexander ē. Vtri p'us gratulemur qui hoc dicere uoluit an
cui audire contigit? Maximi eū rex ai etiaz totuz tēraz ortē aut. uic-
toris aut h'c cōplex^o. tā paucis uerbis se cū comite suo partit^o est.
O domus inclite uons danti pariter atq; accipienti speciosuz. quod p'uatu^o
q; merito ueneror clarissimū nūi p'mptissimaz erga me tenuolētia
exptus. Nec metuo ne paruz cōueniat in p'p'enz meuz instar eē

4
77
alexander cum ille Ephesio suus alter fuerit alexander. Ego uero gra-
uissimo crimini suus obnoxius constantis et benigne ex sine ulla ei metuo-
ne transgressus. Cui in animo uelut in parentis amantissimorum pectore
letior uite mee status iungit. tristior acquieuit. a quo omnium
comodorum incrementa ultro oblata repi. per quem tutior aduersus casus
steti. qui studia nostra ductu et auspicio suis laudiora et alacriora red-
didit. itaque pauci iudicis quorundam optimi animi iactura. vi. quos
fructu torserat non quidem meo merito. Gratias meas quantumcumque sunt
partit. Vix nulla tam modesta felicitas est que malignitatis dentes ui-
tare possit. et quo secessu quosdam fugeris aut quibus infusis misericordie
pimulis ne alienis malis proinde ac bonis suis letentur et gestant. dum
res sunt alienis iacturis. locupletes calamitatibus. immortales funeribus.
Et illi quatenus alienis incommodis suorum adhuc expertes insultent. optima
uindicta insolentie uarietas humane conditionis uidentur.

de liberalitate. c. 8.

Multum enim pro egressu ad ipsas res, prout in sui ordi-
ne reuocatur. liberalitatisque commemoratione uacem. Cui duo
sunt maxime probabiles fontes. uerum iudicium et honesta temulo-
lentia. Nam cum ab his oritur tum demum ei non constat. dono autem ipsi
sua magnitudo quidem sua. et efficacior aliquando opportunitas oriat.

Hecedit eis pro rei inestimabile monimentum occasioque fabri-
maxime tot anni secula patrum pecunie sumas erogata ad hoc usque
tempus laudabiles fecit. captiuos ab hanibale interpolita pace
nummorum recepat. qui cum a senatu non prestarent nullo in urtem
filio fundum quem unicuique possidebat uendidit. ei que pretium

habeat. p'm' numerant. Si ad calculos reuocet p'm' utpote
v'n' ingentib' & hoc i' p'p'ma additis redactis. h' a'io p'rogat' o'i
pecunia mai' se c' p'f'mom' q' p'ata fidei mox e' maluit.

Equidem maiore cu' comendatione q' p'p'ma f'ud' c' m'd'm' e'
supra vires n'ti q' uirib' ex facile uti altu' cu' plus potest pre
stat. alter e' plus q' pot. Ita q' eiusdem t'p's semina bubia noie
regionis aut apule durissima quidem merito liberalitati' testi
monium recepit. h' excellentes oves suas fabianus rei familia
ris angustus no' co'pauit. Na' h' archa decet nuntius mox ca
nensis p'ly reliquias benignissime intra c'ad'm'ina membra ali
mentis su' dentant. saluo tam statu fortunaz suaz mun
ficaz se p'lo. ro. p'stitit. fabi' i' honore p'rie p'p'tate mox mutauit.

In. Q. q' Confidio saluterima ex'pli nec sine p'm' p'p'm'
fructu liberalitas a'notata e'. Qui Cateline furore ita colle
nata re. p. ut ne al. cupletib' quidem debite pecunie p' tumult
uz p'tus possessionis diminutis solu' creditorib' p'ollat' au
rentes atq' quinquages scet'ry sumas i' fenore haberet neq' de
sote queq' debitoru' suoz neq' de usura appellari a suis passus
e'. quatu' q' i' ip'o fuit amaritudinē publice co'fisionis cu' p'ua
ta trāquillitate mitigauit. op'otum mirifice q' testat' se nūm'oz
suoz no' oculis sanguinis e' feneratoris. Na' qui nūc p'apue
negatione delectant' i' mo' pecuniaz domus cruetaz retulerit.
q' i' prebando gaudio exaltet cognoscat h' diligēter senat' Co.
que confidio gr'e acce h'it legere no' falliderunt.

Over meaz i'a diduz p'p's. r. uidetur. q' a singulorū muni

78
fictas colector de sua taceat. ad summa eius ei laudes pertinet que
iuxta urbem et gentibus posterit recognoscant. quod omne preclarum facti de
crebra memoria et se ipso reuertitur.

Hic bello captas attalo regi muneris loco possidenda tradidit. eo
excellens et speciosus urbi nostre futurum impium credens si ditissimas
atque amenissimas preter terrarum orbis in beneficium quam in fructu suo
reponere maluisse. ipsa victoria felix. quod multas occupasse in
audias habere potuit. tantum tribuisse gloria cavere non potuit.

Non ideo romane libertatis celestis spiritus nulle hinc sans dignis
laudibus persequeret. philippo cum macedonie rege superato cum ad
ultimam spectaculum tota gentium convenisset. Titus Quinti famum
tunc signo silentio facto per precone hec verba recitari iussit. S. P.
Q. R. Titus Quinti famum imperator omnes grece urbes que sub
ditione regis philippi fuerunt liberas atque immunes esse iubent.
quibus auditis maxime et inopinato gaudio homines pulsi primo ve
luti non audivisse se quod audierunt credentes obtulerunt. iterata
deinde pronuntiatione premons tanta celus alacritate complerunt
ut recte constet aures que suspensabant attonitas paventes per den
dille. Magni autem fuisse a tot captivorum capitibus securitatem demerisse.
et quod nunc nobilissimas et opulentissimas urbes populo romano. libertatem
largitus est. ad cuius maiestatem pertinet non solum que ipse benigne
tribuit. sed etiam que alio tribuente sensit commemorari. ut cum
illuc commemorare ita hic reddite laudis commendatio est.

Hero gymnasium rex audita clade qua Romani apud mans
menius lacus erant afflicti tracentena milia modiorum tritici

2 et ordi auri q. xl. pondo urbi nre numeri misit neq. ignar⁹
ueretundie maior⁹ nro⁹ ne no uellet acipe i habitū id uictorie
fōmauit. ut eos religione motos munificentia uti sua rogeret.
uoluntate mictendi pri⁹ itez pūdetia canēdi ne remeteret⁹ libēalis.

Subnecta hunc agrigētunū Gilla⁹. quē ppe modū ipsi⁹ liberalita
tis p̄cordia constat habuisse. erat opib⁹ excellēs. h. multo 2 anio
q. diuitis locupletior. semp q. i eroganda poti⁹ q. i accipienda
p̄cunia occupabat. adeo ut dom⁹ ei⁹ q. quedā munificentie
officia crederet. illic enī publicas usib⁹ acta monumēta exornabue
bant. illic gnta ppli oculis spectacula dabatur. illic epulaz ma
gnifici apparat⁹. silentiq. aīo subsidia annone oriebant. 2 cū uniuē
sis p̄uati⁹ alimēta inopia laborantib⁹ dotes m̄gnib⁹ p̄uipitate p̄s
sis subsidia detmētoz iurisi⁹ quallatis erogabatur. hospite⁹ q.
tur urbanis penatib⁹ tur 2 rusticos tectis lenigissime excepti uari⁹
munerib⁹ ornati dimitebant. Quodā nō tpe quingentos simul
galentius equites in tēpestatis i possessiones suas cōp̄llos aluit ac
uelhuit. Quid multa. nō mōtales abiquez h. p̄p̄tie fōtūne lem
guus ēē diceret sinus. Ergo quod Gilla⁹ possidebat omnūz quali
commune pat̄nonius erat. p̄ cū salute 2 iōremētis tur agrigētia
cūtas tū 2 inane regiones uotis exarabat. Collocato e q̄traia
pte areas i exorib⁹ castris obse⁹ ratas nō ne p̄stationes aliquāto
exulhmes illos ip̄ensaz q. hac custodiaz.

Explicit liber quartus.

Liberalitati quas aptiores comites quam humanitate et clementia dederunt quam idem genus laudis expetunt. quare prima inopia proxima occupatione tanta incipiti fortuna prestat. Cuius nequaquam maxima pars ei tam commendatio parere videtur cui nomen ex ipso numine questum est.

Mente omnia ante humanissima et clementissima senatus acta referam. qui cum Carthaginensium legati ad captivos redimendos in urbe venissent. propter his nulla pecunia accepta reddidit. numerum duorum milium et septuagintorum alios expletissimos. Rex quoque tantum hostium exercitum dimissus. tanta pecuniam contempnit. tot prunas iuribus data venias ipsos legatos obstupuisse arbitror. ac senatus dixisse o munificencia gentis romane deorum dignitati equanda. Nam quod lenificum nunquam dedissemus accepimus.

Nam quod non parum humanitatis senatus iudicium. Siphacem est condempnentissimum numidie regem captum in custodia Tiburi motum propter funere censuit altere dux. ut vite dono honore sepulture adiceret.

Consimili quoque clementia in persis usus est nam cum ante in qua custodia in relegatus erat decem illi questorem misit qui cum pulcro funere esset. ne regias reliquias rareret in honorata pariter hostibus hec et milibus et lato funibus officina regibus erogata. illa amias et felix et unus tributa sunt.

Confecto macedonico bello Mularanes Mallimille filius cum equitibus quos in presidium romanorum adduxerat ab impatore paulo ad patres remissus tepestate classe dispersa brundisium eger. delatus est. quod ubi senatus cognovit. continuo illo questorem ire misit. cum cura et hospitium adolescenti expediret. et omnia que ad ualitudinem operum

et plerent. impense q. liberaliter tu ipi tu toti comitatu p. larent.
naues ena ut p. p. r. e. t. u. r. q. u. b. i. p. s. e. h. n. ac tute cu huc i. a. f. r. i. c. a. m.
mauerent. Equitib. singulis libris argenti 2. quingentos sortitos
dare impant. que to p. u. d. a. 2. ta. exquinta patruz. Con. humanitas
effacere potuit ut etia h. expirasset adolescens equore aio deli
deruz ei p. r. tolleraret.

T De senat. auz ad gratulanduz sibi briliat luthimie rex ad se ue
nire audist. obuiat illi p. Concluz Sapione questore Capua milit.
censuit q. ut ei dom. rome q. optima c. d. u. c. e. r. e. t. 2. copie no. s. l. n. i. p. i.
h. etia pube comitib. ei p. l. e. r. e. t. u. r. In eo q. exapiendo tota urbs
uni. humani amia uultus habuit. Ita q. qui amantissim. nri ueniat
duplicata i. nos tenuolentia i. regnu. suu. reuerfus est.

Nec egyptus quidei romane humanitatis exys fuit. rex ei tho
lome minore hie regno spoliat. petendi auxilij gra cu paucis
admoduz leuis squalore oblit. roma uenerat. de se i. h. i. p. t. u. m.
alexandrin. pictoris cotulerat. id p. l. p. senatui relatu 2. acci
sito uiuene qua potuit accurata exultatione usus e. q. nec
questore illi more maior obuia milib. nec pu. euz offino ex
cepist. Ea q. no sua negligetia h. ipi subito 2. claudellino adu. etu
diut facta. Et illuz e. a. u. r. i. a. p. t. i. n. ad publicos penates diuit.
horat. q. e. ut deplis sordib. aduendi dies ipi p. t. e. r. e. t. quon i
aire habuit ut munera p. questore quo. die daret. his gradib.
officiu. accer te ad regnu. salignuz exxit. effeat q. ut plus
sper in auxilio p. t. i. n. q. metus i. sua fortuna reponeret.

Ita q. ut ab unuerfis patib. Co. ad singulos uenia. l. Concluz

consul pmo punico bello cu oblunna opidu cepisti. p quo fortissime
dimicans anno duu cataginentium ceciderat. corp^{us} ei ^{etiam} eratenuculo suo
amplo fune extulit. nec dubitavit hostis exequias ipse celebrare
ea demum uictorias et apud deos et homines minimu mundie habi-
turas credens que plurimu humanitatis habuisset.

Quid de Crispino loquar? cui^{us} mansuetudine potentissimi
affectu^{us} in atqz gra quaterere no potuerunt. Hadum Campanu
et hospitio benignissime domi sue excepit. et aduersa ualitudine
corruptu attentissima cura recreauerat. a quo post illa nepha-
rias Campanoz defectiones et daces ad pugnandu pmoat. cu et-
uilib^{us} corporis et ai uirtute aliquato eet superior monere i gratia
qz uicere maluit. Na quid agis inquit demens? aut quo te pra-
ua cupiditas transuolens rapit? pax hales publica impietate fuit.
nisi etia puata lapsus furis. Im^{mo} et tibi romanor^{um} Cuncti^{us} placet.
i quo scelerate exerceas anim^{am}. cui^{us} penatib^{us} et honoris mansuetudine et
salutes tua delas. At me fidus amicitie du qz immortales sca nro
sanguini uiris ante pectorib^{us} uilia pignora hostili cetamine cu-
gredi teai uetat. quicquid si i cursu exeatum fortuitu umbrar^{um}
mei impulsu pstratu agnouisset. applicatus ia reman^{ent}ibus tuis muco-
nes reuocasset. tum ante cruce sit hospite occidere nobuisse. mecu
no eris hospes oculus. dedit utqz celeste nume debitum exitus.
figet i eo plus bladi obtineat. e. Cuncti^{us} insigni pugna dar^{us} euasit.

Ige M. Marcelli clemetia qz dau qz qz memorabile ex^{emplum} hui^{us}
debi. qui captus a se Siraculis i arce eoru constitit. ut urbis modo
opulentissime tuc afflicte fortuna ex alto teneret. Ceteris

1.
cassus ei lugubres ituens fletus cohilare nō potuit quē liqui ignarū
uir aspersit alteri uictoriā ēē credidit. Itaq; Syracusana ciuitas
max clade sua aliquid admixtur gratulationis habuit. q; si tibi i
columnē stare fas nō erat. leuiter subitā mansueto uictore cecidit.

Quint' nō metellus celtilerū i yspania gerens tellū cū urtem
Centobricaz obsideret. 2 iā admoda machina patēs muri que sola
conelli poterat disiectur' uideret' humanitatē p̄prie uictorie
p̄tulit. Nā cū Tegogeni' filios qui ad eū tranierat Centobricēles
machinē reit' obicisset ne pueri i conspectu patris crudeli genere
mōtus cōlumeretur. q; q; ip̄e Tegogenes negatur ēē impedimēto quo
min' p̄ certus sanguinis sui expugnationē p̄geret ab obsidione
discessit. quo quidē tā clemētī facto 2 si nō uni ciuitatis mema
omniū tamē Celtileraz urbū aios cepit. essent q; ut adredigē
das eas i ditionē p̄l. r. nō multis sibi obsidionib' opus esset.

Africanū q; posterioris humanitas spectiose lateq; patuit. expugna
ta eū Cartagine archa Sibia ciuitatis hūc milit ut ōnamenta
tēploz suorū a penis rapta p̄ legatos recuperaret. inq; pulchris
sedib' reponenda curaret. leneficiū dū atq; hōib' acceptū.

Huc facto par eiūdem uiri par humanitas a questore suo
haste subiectos captiuos uidente puer eximi fōmē 2 liberalis
habitu' missus ē. de quo cū exploratū Numidā ēē orbū relictus
a patre educatū apud auraculū Maximillaz eo ignorante i
maturā aduersus romanos īgressū militiaz. 2 eorū illi' ueniā
dandas 2 amicitie regis fidelissimi p̄l. r. debita uenerationes
tribnendas existimauit. Itaq; puer annulo fibulaq; aurea

mlio

et tunica latidama hispano q; sagulo. 2 ornato equo donato
 datisq; euz psequeretur equitib; ad Massimillaz milit eos vic
 toris maximos fruct; rat; si dijs onameta teploz si regibus
 sanguine suuz restitueret.

Lbi etiā pauli i tali qñe laudis memoria apphendere
 est. qui cū persem pāu tps momēto tūc captus. ex rege
 ad se adduci audisset. accūrit ei romani ipi decorat; onā
 metis conatu q; ad gemma pambere dextera manu alle
 nant. 2 greco simone ad spe; exhotat; est. introductu etiā
 i tatēnaculu lateri suo pāu in cōmuni sedere iussit.
 nec honore mente indignū indicauit. proponat; i cōspi
 cio aries qua pstat; est perles. 2 hūz rep; qual vetuli q
 text; ut magis spectaculo delectet; hoies dubitabūt. Na si
 egregiū ē hostes abice nō tū min; laudabile ifelia fare mbeī.

Ite. I. pauli humanitas admonet me ne de. Gn. pōpē
 clemētia taceat. Rege āmenie Tygranē qui per se et
 magna cū pto R. bella gesserat 2 ifelissimū urbi
 nre meridatez ponto pulsiu virib; suis prexerat. in
 conspectu suo diuti; iacere supplice passus nō ē. sed le
 nignis uerbis recreatū diadema q; abiecerat capiti
 reponere iussit. cētisq; reb; impatis i pāu fōtūne habi
 tus restituit. eque pulcris ēē indicans. 2 mīc
 reges 2 facere. Q; pclaru tribute humanitat; specimen
 Gn. pōpē. q; misabile desiderate idē enalit. ex; nā qui Tyri
 nis tempora i hūm regio tēxerat. ei apud tbus coronis triū.

phantib⁹ spectatus iⁿ summo terrar^{um} orbe nullq^{ue} sepulture locum
habuit. si ablatus a corpore mors regi nepharius Egyptie p^{ri}si
die mun⁹ p^{ro}tata est. Ipsi uictori misabile ut eis id Cesar
aliquit oblit⁹ hostis soceri multu^m induit. At p^{ro}fero tu p^{ro}as tu
filie sue lacrimas reddidit. Caput aute^m plurimis et spectabilissi^m
odorib⁹ cremandu^m curauit. q^{ui} si noⁿ taz mansuet⁹ aⁿis diuini
p^{ri}ncipis extitit paulo an^{te} romam impi⁹ colume habitum. sic
mortalium negotia fortuna nescit inhumatu^m iacuisse.

Atonus q^{ui} morte Cesar audita et se illi⁹ glie iudicare et
illu^m sue iudisse dixit. p^{ri}monum q^{ui} ei⁹ literi ipsi⁹ iⁿ colume huius.
et h^{ec}cole diuinor^{um} Cesaris opus noⁿ p^{ar}ua pars Catonis salus fuisse.

Marti aute^m antony aⁿis humanitatis talis intellectu noⁿ caru
it. M. Et bruti corpus liberto suo sepelliendu^m tradidit quo q^{ui} ho
norati cremaret una ei suu^m palludametu^m iuxit. Jacete hoste
deposito extimans odio. cu^mq^{ue} iter ceptu^m a liberto palludametu^m
copul⁹ ita pat⁹ iⁿ eu^m p^{ro}tin⁹ animaduertit hac ante p^{ro}fatione
ul⁹is. quid tu ignorasti cu^m tibi iuri sepultura comulisses. fotes
piaz q^{ui} ei⁹ iⁿ tomaz philippicaz du^m libeter uiderut. hinc illa
quides q^{ui}no⁹issime iⁿ dignationis uerba iusti audiuerunt.

Commemoratione romani exempli iⁿ macedonia reductus
moz alexandri p^{ro}ponit facere cogor. Cui⁹ ut iⁿ finita gliaz belli
ca uirtus ita p^{ro}pium amores clemetia meruit. Is du^m omes
gentes iⁿ fatigabili cursu lustrat quodaz loco nuali tepestate
oppressus lenio iaz cofectuz macedonu^m milite nimio frigore
ollapfactu^m ipe sublimi et p^{ro}pina iⁿ regni sede sedens aduertit.

5
84
facta q̄ nō fortune h̄ etatis utuſq; estimatione descendit. 2 illis ma-
nib' quib' opes duri affluerat. cōpus frigore duplicatur i suā sedē
ipſuit. id ei salutare futurū dicens q̄ apud p̄las capitale extitisset
solus regnū occupasse. Quid ergo mirū est si sub eo duce tot an-
nis militare iocundū ducebat. cui gregarij militis icolumitas
p̄p̄o fastigio carior erat. Idē nō hominū ulli h̄ nature fortuneq; cedēs
q̄q; uolentia morbi dilatabat. i cubitū tū crept' detentū omib' qui
iā cōtignē uellent p̄rexit. quis autē illaz osculari nō amaret. q̄ iā
fato op̄ſſa maxē eēt' cōplexu humanitate q̄ spū iudiciōe sufficit.

In tā robusti generis humanitas h̄ 2 ipsa tū memoria p̄sequēda
philistrati athenientij tyrāni nārabit. qui cum adolescens quidaz
amore ei' filie uirginis accensus i publico obuiā sibi factā osu-
lat' eēt orate uxore ut ab eo capitale supplicij sumeret. respon-
dit. h̄ eo qui nos amat interficiem' quid his faciem' quib' odio sumi-
minime digna uox cui adiaat' eā ex tyrāni ore de humanitate ma-
nasse. i hūc modū filie iuriāz tulit. suaz multo laudabili.

Herastippo amico intē cenaz sine fine cōuitio lacerat' ita 2 uocē
2 aniz ab ira cohibuit ut putares satellitez tyrāno male audire.
abentez q̄ uerit' ne p̄ metu maturi' se a cōuiuio subtraheret.
inuitatione familiari cepit retinere. Crastipp' consilium tremule-
tie impetu euect' eo ei' spūto respicit. nec tū i uindictā sui
uoluit accedere. ille nō etiāz filios suos uoluntate p̄ris maiestati sub-
uenire cupietes retrahit. postero q̄ die Crastippo supplicij a se
uoluntaria morte exigere uolenti uenit ad eū dataq; fide i eodē
gradu amicitie se mansurū ab icepto renouauit. si nichil

aliud dignū honōe memoriē gessissē hī in suis habēde se postēitati cōmēdāssē.

Que mitis animus regis p̄ri audierit a quibda i cōmuni Tarē
tinorū paz honoratū de se sēmonez hūitūz accersitōs qui ei itē hūe
nant p̄ntabant an ea que ad aures ei p̄uenerāt dixissent.
tū ex his unus n̄ unū nobī dehāssē ista que tibi relata sūt p̄
his que de te locuturi eram ludis 2 iocis fuisset. Tūz urbana cia
pule excusatio tā q̄ simplex ueritatis cōfessio ur̄i regis cōtētit
i risu. Quia quidē clemētia 2 moderatione assecut⁹ ē ut 2 sebrū
sibi tarētini gratias ageret 2 ebrū bñ deprecaretur.

Ab eadē altitudinē humanitatis legatis romanorū ad redimēdos
captiuos castra sua petētib⁹ quo tuti uenirent licōnē mololum
obuias misit. 2 quo dūat⁹ exaperit ip̄. equitūz ex p̄taz occūrit.
Secundaz rex p̄uctū nō cōrupt⁹ ut officia p̄spectūz i hī deponeret.
qui tā maxē armis cū eo distēdiāt. cū tā mitis i gēniū debitum
fructūz ultimo factū sui tēp̄e recepit. Nā cū diris auspitiis arginorū
inalissē urbes. ablatūz q̄ ei caput Alceon⁹ Antigoni regis fili⁹ ad
patre p̄pugnatores laborans uelut aliquid feliciūmū uictorie
opus actulissē. Antigoni cōrepto iuene q̄ tanti iri subite ruine
inemor humanorū calūz effūlo gaudio iūltaret. humo caput
sublatūz ^{p̄mo alio} grassatūssē. quā uelatū caput suūz more macedonū hāte
bat tēxit. cōpori q̄ p̄ri redditū honoratissē cremādūz curauit. Qui
2 filū suūz helenū captiū ad se p̄trectū 2 cultū 2 aūz regnū gerere
uoluit. ossa q̄ ei p̄ri amica idula urna Epirū i patriā ad alexādrūz
fratres portanda dedit.

Campani antez exēcutūz n̄rūz cūz Consule apud Caudina fūcas

sub iugum a sanctis missis nec memet tamen etiam nudus urbe suam
intrante perinde ac victores et spolia hostium pre se ferentes venera-
biliter exceperunt. protinusque consuli insignia honoris militibus vestes
ama equos comعات benignissime prestando et inopia et deformitate
romane cladis mutauerunt. Quo animo si per ipsum nostrum aduersus hami-
liales quod ubi fuissent truculenti scurriliter materie sciendi non
prebuissemus facta mentione acerrimi hostis madite cedis ei operibus quae
romano nomini prestat ^{locum} manum qui inter meas est finis.

Hannibal cum Emilio pauli apud Cannas trucidati questum corpus
quatum in ipso fuit inhumatum iacere passus non est. Hannibal Tiberium
Gracchum lucanorum circumuectus in ludys cum summo honore sepulture
mandauit. et ossa eius in patrum portanda militibus nostris tradidit.

Hannibal Macellus in agro bructio dum conatus perire cupidius quam
considerati speculat interemptus legitimo iure exultat. pumilio
que sagulo et corona donatus laurea rogo ipsius. Ergo humani-
tatis dulcedo etiam in effrata barbarorum ingenia penetrat. Quos
que et truces hostium molliunt oculos. ac uictorie insolentissimos spiritus
flectit. nec illi arduum ac difficile est inter arma contraria inter-
districtos communis mucrones placidum iter repiere. Vinat nam
prostant odium hostilesque sanguinem hostilibus lacrimis miscet.
Atque hannibalis etiam admirabiles uoces per funeribus romanorum duci
arbitria statuentis expressit. quod aliquanto plus ei glorie pauli
et gracchi et Macelli sepulti quam oppressi attulerunt. siquidem illos
pumilio alibi decepit. romana mansuetudine honorauit. vos que
fortes ac pie umbre non penitendas sortiti estis exequias. nam

ut optabili a patria ita speciosi p^{atris} collapsi supremi officii
deus infelicitate amissus uirtute reuocatus.

de gratia. C. 2. de gratia. C. 2. de gratia. C. 2.
Gratias uero in significationes et ingrata facta libuit oculis
subicere. Vitis ac uirtuti iusta merces estimacionis qua
topandae accederet. si qui quo proposito se distinxerunt nro q^{uo} sibi
seperent. poro q^{uo} locus obtineant qui laude q^{uo} q^{uo} rephetione meruerunt.

Ataq^{ue} ut a prius actis ordinar. Manu prius iterituz conates
oppugnare admoto q^{uo} p^{rius} urbis ingenti uolscor^{um} exercitu fumus
ac tenebras romano ipso minate uictima mater et uoluntia
uxor nefarius opus exequi p^{rius} huius p^{rius} nro fuit. i quaz ho
nores senat^{us} nationar^{um} ordines benignissimis decretis adonauit.
sanxit naq^{ue} ut feminis semita uiri cederent. Confessus plus
salutis rei. p. i stola q^{uo} i armis fuisse. uetustis q^{uo} aurum i signib^{us}
nouis uite discrimine adiecit. p^{rius} huius p^{rius} uere ueste uti et
sagmētib^{us}. Insup^{er} edez. aras fortune muliebri eo loco quo Coriolani^{us}
exorat^{us} fuerat facere curauit. memore tenebras anim^{us} huius ex
quisito religionis cultu testando. que secundi et belli prima tpe exhibuit.

Quoniam cum a fuluo Capua obsideret. ac due Capuae mulieres
beniuolentia erga romanos dimittere ex eis uelisset uestigia.
oppidia mater familie et diuina fauina meretrice/ quaz altera
p^{rius} salute cotidie exeat^{us} nri significauit. altera captis militibus
romanoz alimenta subministrare no desistit. vrbe illa oppressa
senat^{us} huius liberates et bona restituit. et siquid ampl^{ius} p^{rius} petis
sent. libenter se daturus assenauit. uacasse i tanto gaudio p^{rius}

conscripitis duab' humillimis feminis 2 fere gratia nedum tas
pse tulisse mandari.

Quid illa q' romana iuventute grati' que Murem Murem con-
li ultro nota sua militari sacrameto obtulit. ut tusculanis q'
fines equi occupauerat phidm' feret. q' paucis an mēib'
constantissime 2 fortissime ipm' p'li R. defenderat? Ergo quod
auditu nouū ē ne p'nc grata uoluntas cessasse uideretur. exē-
ptus se ipse conscripsit.

Gratia magni p'li specimen i. Q. Fabio emittat. Nā cū quicūq'
consulatib' salubriter rei p. administratis decessisset. Ceteris es
cōtulit. quo maior 2 speciosior funeīs ei' pompa duceret. Eleuet
aliquis ad p'ima uirtutis. cū aduēctat fōtes uiros felici' sepelli q'
uiuere ignaros.

Habio autē etiā iolumi summa cū glia grā relata ē Dictator
eū magr equitū munit' luto plebis quod nūq' an factū
fuerat equat' p'atuo exēctū. Sepatū i. Samnio nō hambale
cōfligerat. ubi tenere uinto cētamine p'stiterū habuerat
exitūq' subsidio fabi' ^{interat}. 2 ipse eū patre appellauit. et
elegionib' suis patroni salutarī uoluit. ac deposito equalis
ipm' nūq' magisterū equitū sicut par erat dictature sub
rent. Impr' uetis q' uulsi dūores grāte mētis signatio cōrexit.

Tam hēcile p'babilitē. Q. Terentius calleo p'ioria familia
nat' 2 inter paucos senatorū odinis splendid' optimo exēplo
africam superioris cūru triumphantis q' capt' a cātagnēlib'
ab eo fuerat recapat' pileū capite gerens secut' ē. aucto

ex libetatis huc tamquam patrono accepti beneficii confessione hęc
tante populo. R. meritum dedit.

Flammei de philippo rege triumphantis curam non unum sed duo
milia annis. R. pileata comitata sunt. que 19 pumias bellis
intercepta in gregea seuerentia cura sua collecta in pristinum gradum
restituere. geminatus eo deus ipatori. a quo simul et demeriti
hostes et consensati aues spectaculum prebere prebuerunt. Illorum quoque
salus dupliciter omnibus accepta fuit. et quia tam multi. et quia tam grati
ex optatus libetatis statu recuperaverunt.

Metellus non prius pertinaciter erga exule patrem amore tam diu
laterimus quam alius victoris cognomen asseruit. non dubitavit con-
sul pro. Q. Calpurnio propterea candidato supplicare populo. quod tribunus
populi. R. lege quam patrem eius in civitate restitueret tulerat. quoniam et
patronum eius domum et familie sue semper dictantur. nec hac re de-
priuata que proculdubio obtinebat quicquam accessit. quod non humili
sed grato animo non longe inferius hominis maxime merito eximia suum
tebat dignitates.

Tam. G. quidem Marius non solum proprius sed etiam potestatem gratie
mentis fuit impet. duas enim Camerunum cohortes munus uirtute uir-
tutibus sublimantes in ipsa acie aduersus additionem foderis ciuitate
donauit. quod quidem factum. et uere et egregie excusant. dicendo uer-
amque strepitum uerba se uiris oculis exaudire non potuisse. et
sane id tempus tunc erat quo magis defendere quam audire lege oportebat.

Gaius Marius uestigia ubique. I. Sulla cetamine laudis subsequit.
dictator enim priuato populo et caput ei apertum et sella alligatum.

85
2 equo descendit. ea q̄ libet se facere i cōone p̄dicant. me-
mor ab eo duo de x̄^{to} ams nato ptes suas exēitu patēno ad-
uitas. multa i signa p̄p̄ero. s̄ nescio an quicq̄ admirabilis
cōtignit q̄ magnitudinē bñficia sui nō obliuiscilla Gilla cōegit.

Sed aliquis i summo splendore i sordib' gratis loais. M. Cōmuto
ptore sui hñs i p̄anle uisū lenat' locatē qui tūc libitumam
exētebat. tū rex suoz uluz tū ministrum suū gratia polliati
sunt. q̄ h̄ p̄ re p̄. dimicantes occiderant. p̄seneranti q̄ postulatōe
exiderūt ut exequiaz apparat' septēno mīmo illis p̄tentibus
adiceret. quoz laudē adiecta lege gditio auget mag' q̄ extenuant
qm̄ quidē questus cōtemplerūt nulli alij rei q̄ questus uiuētes.

Pace anez suoz reges gētuz extenoz s̄m hūc tā cōceptu grege
refere se patient' qui aut nō attigēd' aut n̄ ultima pte dome-
sticorū exēploz collocand' fuit. s̄ dū honesti actus ab i fimi' editi
sunt memoria nō intertidat licet sepatim loruz obtineat ut
nūc his adiecti nec illi p̄lati uideantur.

Oari' ad huc priuate fortune amico silosontis samy delectat'
curiosa cōtemplatione fecit ut ultro sibi equidē a cupido daretur.
cui muneris q̄ grata existimatio aīo ei' ēēt allayla regno p̄tit'
ostendit. totā nāq̄ urtez i iūla samoz solasōi fruenda tradidit.
nō eū p̄tuz rei extimandū. s̄ occasio liberalitatis honorata. mag'
q̄ a quo id donū p̄hisceret q̄ ad quē pueniret p̄uuluz.

Mitdates q̄ rex magnifice grat' apparuit. quonā p̄ leonico
acerimo saluis sue defensore a Rodus nauali pugna excepto
omēs hostiuz captiuos pmutauit. Sancti' ēē existimāz ab imi

maximè adueniunt q̄ bene merito gratiā nō refere.

Liberalis p̄ls R. magnitudine muneris q̄ attalo regi asiam dono dedit. si attal^{us} ē testamētū equitate grat^{ia} qui eodē asiā p̄lo R. legauit. Itaq̄ nec hui^{us} munificentia n̄ illi^{us} tā memo^{re} bñficij amēs tot uerbis laudari potest. quot amplissime ciuitates sue amicitie date ut p̄e reddite sunt.

Aterū nescio an p̄apue maximū regis p̄ct^{us} gratiā ai pigno^{re} r̄b^{us} fuerit refertur. bñficijs ēz sapientis p̄ regni p̄ualu mō libe^{ri} auct^{or} memorias incliti muneris ad ultimū uite finē longa etiā adus imōtalib^{us} senectute donat^{us} constantissime fide p̄duxit. adeo ut euz nō solus africa s̄ ē cuncte gentes scirent amantiorē cōne^{re} lie familie atq̄ urbi romane. q̄ sibi met. si sup̄et. Ille cū grau^{is} cātiginetuz bello p̄meret^{ur} ac uix tutele impy sui sufficeret. tū sapienti emiliano q̄ nepos africani erat bonā magnā q̄ p̄ates Numidia exēat^{ur} quā luaillo cōsili a quo ad auxilia p̄ceda miss^{us} fuerat i yspaniā duceret p̄mptissima mente inuadit. p̄ntiq̄ p̄uilo respectuz p̄llim bñficij an p̄oluit. Ille cū etate deficiente magnas regni op̄s quatuor z quinquagita filios nūō relinques^{us} i lectulo lateret^{ur}. M. Mallū qui p̄ cōsule africā obtinebat. hīs obsecrauit ut ad se sapionē emilianuz sub eo tūc militantem mitteret. felicitatē mōtes suaz futurū int^{us}. s̄ i cōplexu ei^{us} sup̄^{er} mus spiritus ac mandata p̄soluit. Ille aduētuz sapionis satis suis p̄uicentib^{us} hac uxori literisq̄ p̄cepit. vni i cōris p̄lus R. z unaz i p̄lo R. sapionis domuz nosse. Integra oīa emiliano reseruare. euz q̄ diuidendi regnuz arbitriū haberet. quod is

Natūsi pūde testamento cautus īmutabile ac sanctus obtineret.
 totū q̄ natus reb^{le} se Massimilla īatigabili pietatis serie ad ceteri
 mus extendit anū. his 2 hor^{um} similib^{us} exēplis bñtatiū q̄m hu
 mani nutrit^{ur} atq̄ auget^{ur}. hec s̄ ex^{tra} sales hī stimuli p̄ quos in
 nandi etia merendi cupiditate flagrant 2 sane 2 amplissime et
 spectiosissime dūmte sūt feliatē ergantis bñtatis late posse ceteri.
 quorū q̄m religiosus cultus instituit^{ur} nūc neglectus sugillandi.

gratia quo sit grātor referemus.

De ingratis. c. 3.

Ultis nūc parentez lenat^{ur} ī amplissimo dignitatis gradu
 ab eo collorat^{ur} ī curia lacerant. nec^{esse} ut nephas ei intā
 adunere qui etēnus romano impio spiritus igneuerant^{ur}. rūt
 nūm illud ferox sculm. quod cōditois sui cruore fede maculatū.
 ne hūma quidē posteritatis dissimulare pietas potest.

Hunc ingratus lapsē mentis ērores solentanea ciuitatis nūc
 penitentia sequit^{ur}. uirius romanorū 2 ī cremētus letissimuz 2
 tutela cētissima fūri Camillus ī urbe ī cōlūnitatē suā tuen
 nō ualuit. urbis cui ip̄e salutē stabiliērat feliatatē auxerit.
 a I. ex^{tra} apulegio tribuno. ro plebis tāq̄. peculator uchiante
 p̄de reus fact^{us} duris atq̄ ut ita dicā fēreis sentētus ī exiliū
 missus ē. Equidē eo t̄p̄e quo optimo muenē filio spoliat^{us} solati s
 magis allevandus q̄ cladi b^{us} onandus erat. s̄ īmemor patria
 tanti uiri maximorū meritorū exequis filii dānationē patris
 iunxit. At īquit erāno atesse tribuni querebat^{ur} x̄b^{us} erī tān
 nāq̄ uiri pena finita ē. indignas hūma p̄ quā p̄p̄. R. tali ca

teret.

Prior adhuc querela vibrante alia deinceps erumpit. Africa
superior non solum contumax et fracta belli prima armis res p.
h. pene iam exangue atque morietur. Carthaginiensis dñas reddidit. Cui
clarissima opera iurijs pensando civitatis ignobilis eam ac discrete
paludis accolae fecerunt. Eiusque voluntarias exili adhibere non
taut ad inferos tulit. Sepulchro suo inscribi iubendo. Ingrata patria
nec ossa quidem mea habes. Quid ista aut necessitate indigni aut
querela ulli aut ultione moderati? Cineres enim suos negavit
rome quia i cineres collabi passus non fuerat.

Tunc hac una sapientis vendicta ingrati ad urbs R. sensit ma
iorem me hunc Corclai molesta. ille enim metu prius pulsant. hic
verecordia. de qua re ne quicquam tanta vere pietatis constantia
nisi post fata sublimuit.

Alia passio erit que fratri ei accidere solatio esse potuerit. Cum
rex antiochi devictus alia ipso R. p. adiecta spectabilissimam tri
umphus ut peculator reus fieret et i. carceres dua mlti causa
Nihil uitate posterior africanus aut minor h. nec p. bunt
extu quidem felicior. duab. enim urbibus Numantia atque Cartaginensis
ipso romano inuentibus ex rex na depullis inptore sps domi
venit motis punitores i foro non reperit.

Quia ignorat tantum laudis sapientis. uilicaz toga quatuor annos
utrumque africanum meruisse? qui p. lictera Tiberi manu faucibus
oppressas res p. strigulari passus ne est. h. hic q. p. iniquissi
maz uirtutu suar. apud aues extimatione sub titulo legationis p.
gimus secessit. et qd. note sup. ibi h. in ullo ignate p. dehiderno
pegit.

O de eis numbo qua prella uelox ipius sextili caput obrui
mereret? q. G. Cesarez quo tu studiose tu infeliter grauissu
crimini reus defensu fuerat Cumane pscriptiōis tpe pfigu
pfidu hui i fūdo tāquimenli cladis cōditione implorare bñfai
ura repetere coactuz a sacris pfidie mente 2 altarib nephundoz
penatus auulsuz timentulo uictorū uigulandū tradē nō erubuit
finge accusatorē ei fortuna pū i supiliis nomē cōuersuz tā luc
tuosaz illaz opz genib amissuz orasse crudeliter tū repulsus

videret quoniam quos inuicem inuicem facit gratiosos misericordie reddunt.
Dei scilicet non accusatore sed patronum lenissime immittit uolenter
sui manibus obicit. si metu mortis uita dignis penitus hoc dignissimum morte.
Sed ut ad alium consentaneum huic ignati ad actum transgrediar

M. Cicero. C. Popilius Lenatus piceae regionis rogatus. M. Caelius
cum minore cura quam eloquentia defendit. cumque tam admodum
dubia fluctuante saluum ad penates suos remisit. hic Popilius
postea nec re nec uide a Cicerone lesus ult. M. Antonium rogauit
ut ad illum perscriptum persequendus et in guladum mitteret Imperia
tisque detestabilibus ministeriis pueris gaudere exultans cuncta curant.
et uirum o mecto quam amplissime dignitatis recte salubritati studio per
stantis officii priuatis sibi uerecundiam uigilum plene uisum ac per
caput romane eloquentie et paucis clarissimam dextram per summum et secum
otium amputant. ea que saluam tamquam optimi spoliis alacris in uide reuolunt.
Neque enim scelesti potant on succurrunt illud se caput ferre quod per capite
ei omnia porauerat. inualide ad hoc monstrum sigillandum hinc. qui
tale Ciceronis casu satis digne plorare possit. illi Cicero par ne extat.

Quo te nunc magne populi assigna iam nescio. Nam et amplitudine fortunae
tue que omnia omnes terras occupauerat inueor et omnia maria fulgore
suo et riuum ei maiorem esse quam ut manu mea attentum debeat memi
ni. si tamen nobis quam tacentibus. C. n. Carionis a quo admodum adolescens
de primis bonis in foro dimicant per te et es uisum tuo interempti mors
ans hominum non sine aliqua reprehensione oblectabit. quia tam ignoto facto
plus. I. Sille uiribus quam prius indullisti uerecundie.

Ne nostra confessio alienigenae artes insultent. Caragmenles

hambale qui p illoꝝ iolumitate ⁊ victoria tot ipatores totqꝫ ex-
atus nros trucidauerat quot gregarios milites hostiu occidisse
magne glorie foret de conspectu suo submonē i anis inducerunt.

Nemine Ligo aut maiore aut ultiore uiruz lacedemō genuit.
vixit cui apollo plati oraculus petenti respondisse fecit. nescire
se ut illū hominū an deoz nūo aggregaret hunc tū neqꝫ uite sume.
sinceritatis neqꝫ constantissimū erga prias amor neqꝫ leges salubriter
excipere aut ēē potuerūt q̄mū ifestos aues expret. sepe eis la-
pidibꝫ petiit. aliqui furore eiet. publico etiā furore ⁊ p̄nato ad ulti-
muz ipa prias pullus ē. Quid alie faciat urtes ubi ē illa que cōsta-
tie ⁊ moderationis ⁊ grauitatis eximiaz libꝫ laudē uendicat. tā
ingrata aduersus tā b̄merituz extitit.

Thebe atheniesibꝫ Theba aut mille aut nō tā clare athe-
ne erunt. si quidē ille locatiz dyspos aues suos i sua una arte
cōtraxit separatizqꝫ ⁊ agresti more iuanti p̄lo amplissime cui-
tatis fortunaz atqꝫ vniagmē ipoluit. Idē seuā potentissimū regi-
minois impia uix dū etate pubescente reppulit. Idē effrenatā
thebarū insolentiaz domuit. Idē opē literis hēculis tulit. ⁊ quicqꝫ
ubiqꝫ mōstri aut sceleris fuit uirtute ai ac rotore dextre cōmi-
nuit. huiꝫ tū submoti ab atheniesibꝫ tyroꝝ exule minor iula oīsa mō-
tui recepit.

Iam Salom qui tā p̄claras tāqꝫ utiles atheniesibꝫ leges tulit.
ut si his p̄petuo uti uolūssent. se p̄tēnuz habituri fuerit ipm.
qui salamina uelut hostiles āces ex p̄p̄inquo saluti eoz uni-
nētes reuipauit. qui philistrah trāndez p̄mus uidit oriētem.

1.
Solutis animis optimi delere palas dictare usus ē. Senectute Cipri p̄fugū
exegit. Neq̄ eū i p̄ria de qua optime meruerat humani cōfigit.
Bene gessissent athenienses cū meliade. si eus post. ccc. milia p
sar marathone demito i exiliū p̄tin' mississent. ac nō i cācere 2
uinculis mori cōgessent. ut puto athen' hūc tē' leuare aduerso
optime meritis habunde duxerūt imo nec cōpus quidē ei' hic
expirare coacti. sepulture p̄us mandari passi nō sūt. q̄ Cimo
fili' eiusdē eisdē se uinculis cōstringendū traderet. hac heredita
tate patēnaz max' duas fili' 2 futur' ip̄e etitis sue dux max'
solā se creuisse catenas 2 cāceres glari potuit.

Aristides etiā quo toti' grece iustitia renset cōtinēte q̄ cri
mū hēam p̄ria null' excedē ē. felices athenas que post illi'
exiliū inuenire aliq̄ue aut uirū bonū aut amātes sui cūez
potuerūt. cū quo tūc ip̄a sanctitas migrant.

Themistodes eorū qui ignatā p̄rias expti sūt celebrissimū
ex. cū illā iustitiam clarā opulētā p̄napez grece rediit cōsq̄
sensit immutā ut cerhis quē paulo ante destruxerat nō debita
sibi inbriōdiaz p̄fugere necesse haberet.

Phothion nō his totib' que ad pariedū hōies potēssimē iudicat
demetia 2 libalitate iustitissim' nō tū i cauleo ab athenētib'
posit' ē h' 2 post obitū nullā athenē regionis que ossib' ei' i uiceret
glebūā inuenit. null' ex fine p̄ia iter. quō optim' annis uixerat.

Quid atest q̄ quin puber demetia sit extimanda sūmo cōlen
su maximas uirtutes q̄ granissima delicta punire. bñficia
q̄ i iurijs rependere. qd cū ubiq̄ tam p̄pue atheni' itollera

89
bile uideri debet. i qua uite aduersus ingratos actio constituta ē.
2 recte quia dandi 2 recipiendi beneficium comētur sine quo uita
hominum extat. pōt tollit quicq̃ bonemēto parē referre grā
negligit. quātus ergo rephentionē meret qui cū equissima
iura. s; iniquissima iēgia hēnt morib; suis q̃ legib; uti ma
luerūt. Quid si qua prudentia deoz effia poss; ut excellētissimi
iuri quoz mō calus retuli legē ingratorū uindictē retinētes
patas suas i ius ad alia ciuitatē p̃traheret. Nōne iēgenosius 2
garulū p̃tius munū atq; eliguē hac postulatioē reddidissent.

O Mordes fœci tui p̃as q̃ diuidua iuguria grece facta sunt
columē licet Marathoni p̃has t̃p̃heis luat. Salamini 2 arthe
misiar xerxis naufragia numerātur. p̃ualidis manib; exhausta
memoria pulchriorib; opib; cōsurgūt. hanc rē auctores ubi in
xerūt? ubi iacent? responde nēpe. Thesēa p̃uulo i scopulo
sepelliri 2 Milciades i carcere mori. et Cimonē patēnas in
ducere catenas. 2 Themistodes uictores inchi hostis genua cōple
cti. Solonēq; cū aristide 2 p̃hothonē penates suos ingrata fu
gere coegisti. Cui itoz cinerib; n̄ris fœde 2 miserabiliter disp̃his
Cedip̃lis ossa cede p̃ris nuptis matris cōtaminata iter ipsuz
driopaguz diuinū atq; humanū cētaminis uenerabile domū
2 excellis p̃lidus Minēne arces honorū are decoratos sacros sac
dotes colis. adeo tibi aliena mala tuus bonus gratiora sūt. lege
itaq; leges. que iure iurando astrictas tenet. 2 q̃ inmeritis de
bita p̃mia reddere uoluisti. lesis ista piacula exoluisti. tacet mute
illoz umbre fati necessitate cōstrictē. at inmemores beneficiorū

athene rephensione lingue semone luenti soluta nō tacet. si ob
mutam⁹ ingratos / 2 poti⁹ de p^{ri}us loquamur. aliquatō eū sati⁹
ē sanorabili q̄ inisse rei uacare uenit igit⁹ in man⁹ n^{ost}ras p^{ro}ph^{et}
ra parentis uota felici⁹ auspiciis p^{ro}pagare sololes que effatis ut
genuisse inuet⁹ 2 generare liceat.

de pietate erga parentes. C. q.

Coriolan⁹ max⁹ vir ai altissimi colili optime q^{ui} de re pu^{bl}
merit⁹ iniquissime dāpnationis ruina p^{ro}strat⁹ ad uolles i
fustos tūc romans cofugit. Magno ubiq^{ue} p^{ro}ho uir⁹ extimat⁹. Itaq^{ue}
qui latebras quehtuz uenerat ibi breuissimū adept⁹ iⁿ p^{ri}um.
euenit q^{ui} ut quē p^{ro}se salutare impatore aues h^{ab}ere noluerant.
pene p^{ro}stiterū aduēsus se dūcē expūet⁹. frequēter eū fulis eū
atib⁹ n^{ost}ris uictoriarū suarū gradib⁹ aditū uir⁹ memia urbis uol
so militi struxit. quā p^{ro} fastidiosus ille i extimandis bonis suis
p^{ro}pt⁹ qui reo^{no} p^{ro}p^{ri}erant exuli coact⁹ ē supplicare. nulli ad eū de
precandū legati nichil p^{ro}ficerūt. nulli deinde sacēdotes ai infili⁹
eque sine effectū redierūt. stupebat senat⁹. trepidabat p^{ro}pulus.
uiri pariter atq^{ue} mulieres exitū unūcūq^{ue} lamētabat⁹. Tūc vec
tura Coriolani mater volumia uxore ei⁹ 2 liberos secū trahens
castra uolles p^{ro}petit. quā ubi fili⁹ aspexit p^{ro} amnes mat^{ris} cōple
xuz p^{ro}petit. Illa ex p^{ro}ab⁹ i uia uersa ait sine ut p^{ro}us q^{ui} āplexū
accipias scias an ad hostes an ad filius ueneris. Captiua mater
ne i castris sim tuis. In hoc me longa uita 2 infelix senecta traxit
ut exule deinde te hostē uideris. p^{ro}ptuisti p^{ro}pulari hac tēram
que te genuit. atq^{ue} aluit. n^{on} te p^{ro}perisset roma nō oppugnaret.

90
multa insup addidit cōplorando. quib' uxoris ac pānuloꝝ fle-
tib' mot' matrem cōplex'. Spugnalli inquit ⁊ uicalli irā meā.
pūiaz pōb' hui' admonit' au' utero delapsus hui' pūis mēto
in iūlas dono. cōtinuoq' agrus romanū hostilib' āmis hlera-
uit. Ergo parat' dolore accepte iūrie spē potēde uictorie
uerecūdia det'randi ministerij metu mōtis refectus totū s' pietā
natiue fecit. vni q' pūetis aspect' tellū salutāi pace donauit.

Ades pietas uirib' suis inflammati africanū supmore iux-
tus ānos puerilitatis ingressus ad opē pūi iāne ferendā ui-
ri rotore āmanit. Consulē eū eū apd Tinnū flumē adū
suis auspitibus hambalē pugnātes grauitē salutū itēressu
suo senauit. neq' illuz aut etatis aut militie tyroannū aut
ifclias pūi etiaz ueterano tellatori pūmesceud' erat' itēpel-
lare potuit. quomin' duplia gl'ia cōspicius coronā ipatoris
simul ⁊ pūā ⁊ ipā mōre rapto mereret'.

Merit' ista tā pēlara exēpla romana auitas accepit. illa ui-
dit oculis. l. Manilio cōquato die ad pūluz pōpūm tribūi plebi'
dixerat. q' actione bñfaciendi belli iduct' legitimū optinendi
ipū tps excessit. q' p' filiū optime uidlis uiuenez rustico opere
grauatū publicis uib' subtraheret. id q' pūis p' Manili' adolescens
gnouit. pūi' urtē petyt. ⁊ se i pōpūi domū pūa luce direxit.
qui existimās i hoc eū uenisse ut pūis crimina a quo plus iusto
aspe tractabat' deferret. excedē omīs uixit cubiculo quo licet' re-
motis arbitris iudicari pagaret. Nact' occasione opōtūā pūluz
suo inuenis gladiū quē tectuz actulerat distinxit. tūmūq'

munis ac terrore compulsi, iurare coegit a patre ei accusatioe
recessit. Eoq; effectus est ut ne loquat^r tam diceret. Comen-
dabilis est uir⁹ pietas que mansuetis parentib⁹ pstat. qz Manli⁹
quo horridiore patre habuit. hoc pculo ei⁹ laudabili⁹ subuenit.
qui ad euz diligenduz pter naturales amoris nullo indulgentie
blandimento imit⁹ fuerat.

Hanc pietate emulat. M. Costa eo ipso die quo toga virilez
sumpsit p^rit⁹ ut e Capitolio descendit. Gn. Cartone a quo p^r ei⁹
donat⁹ fuerat postulavit. p^ractū q⁹ rei iudicio afflavit. et
ingeniuz et adolescentia pclaro ope auspicat⁹ est.

Apu^d. G. qz flammuz auctoritas p^ria eque potes fuit. Nar-
ciz. Tr. plebis lege de gallico agro iuriz diuidendo iuro et
repugnate senatu p^rmulgall⁹ p^rab⁹ munis qz ei⁹ acerrime resistes
ac nec exequu quidez adu⁹ se costricto si i eade⁹ snia p^rseuaret
abst^rit⁹ p^rqz p^r rostris ei lege referen⁹ pat⁹ manu obiecit p^rua
to fuit⁹ impio descendit e rostris ne minimo quide⁹ mūmure
destitute conditionis rephensuz.

Magno sunt hec virilis pietatis opa. si nescio an his mūbus
ualen⁹ et aoli⁹ claudie nestalis uirginis factuz. que cu patrem
suz triumphante e curia molesta tribuni manu trah⁹ adu⁹cessit
mura celeritate utriqz se it^rponendo amplissima potestate muni-
cipiis accensaz depulit. ^{alio p^r i capitolio} Igit⁹ altera filia i adez neste duxit. nec
discen⁹ potuit ut plus laudis t^rbueret⁹. Cui uictoria an cui
pietas comes aderat. Ignolante uetustissimi fori uenia qz
eterni date ignes si auro sacratissimo templo ad necessarium

magis q̄ spetolus urbis locus cōtort⁹ opis nōi p̄gressus fuerit.
Nulla eī acerbitate fōtūne nullis sordib⁹ p̄tius care pietati⁹ em
lesat. quētiāz eo cēti⁹ quo miser⁹ expimētuz habet.

Sanguinis ingemū mulierē p̄tor apd tribunal suū capitali
crimine dānataz tūm uirū i cācere necandā tradidit quo recep
tat is qui custodie p̄erat misericōdia mot⁹ nō p̄tin⁹ stranguit.
aditū q̄ ad eaz filie si diligēter excusse nequid sibi iheret dedit.
estimans futurū ut medio cōsumeret⁹. Cū aut plures iā dies
iherederet seā ipe querens quidnā eēt q̄ taz diu sustetaretur.
amoli⁹ oblēnata filia addūctū illā extracto ubere fame matē
lactis sui subsidio leniēter. que tā admirabilis spetaculū nouitas
ab ip̄o ad tūm uirūz a tūm uirō ad p̄tore. ad cōsiliū plāta uidi
cui remissione pene mulierū impetrauit. Quo nō penetrat aut
quid nō exogitat pietas que i cācere hūandū genetas nouā rōne
inuenit. quid eī taz iustitiā q̄ tā iauditiū q̄ matē ulēib⁹ nate alitā⁹
putaret al q̄ hoc ō naturāz fōi nō diligere parētes p̄ma nē lex eēt.

Dei p̄dicatū de pietate ei⁹ existeretor que patre suū Cimonē
ex cōsiliū fōtūna effectū pariq̄ custodia tradituz iā ultime senectū
tis uelut infante p̄tori suo admotuz aluit. heret ac stupet hūm
oculi cū hui⁹ facti pietatē uaginē uident. Calus q̄ antiq̄ cōdi
tionis p̄lantis spetaculi admiratione resonāt. i illis mutis me
broz limamētis uina ac spūitū cōpora itueri credentes
necesse q̄ ē nō euenire aliquato effigione pictura hūm ue
tera p̄ recentib⁹ admonitos recordari.

Ne te quidē Cimon silētiō inuolnaz qui p̄ri tuo sepultūz

uoluntarius uinculis emere nō dubitasti. nā & si merum tibi po-
tius & am & duci euadere cōtingit plus tamē aliquāto laudis ī car-
cere q̄ ī curia assecut' esses. Ceterē enī uirtutes admirationis
tūmodō multar pietas nō etiā amoris plurimū meretur.

de pietate erga fratres. C. 5

Quos q̄ fratres memoria cōplectar. quorū auis origine fuit
nobilior. liquet admodū humiles & vspania nati p̄ parētū
alimētis spū; erigando s̄p̄tioso exitu uite ī clarissis. ex. cu-
milib' nummīs que post mōtē nr̄i his dirēt' a patētis p̄cti cū-
at eorū p̄s itēfectorē epalli gēis hinc tūmū occideretis. nec
aut solus inlignē facin' elis si etiā strenuo sōi exitu clarissū.
hūdes enī manib' patētis ultionez epalli penaz. genitorib' nu-
trimenta nob' gloriola facta peperistis. Itaq; tumulis etiā nūc
uuitis. q̄ parētū s̄iectutez tuē q̄ nr̄i s̄ati expectat' ēē dixistis.

Notiora sūt finitū p̄ia Cleobis & bitoni philoni & anaphi.
Illi q̄ ad sacra Junonis pagenda matē uenerūt. hū q̄ patres
& matres humeris p̄ medios ignes portarunt. Mentis p̄ spū
parētū expirare p̄positū fuit. Nec ego āguā detincto laudē
aut ethem mōtis gliaz inuolueris uex obscuriori p̄ ignom-
tiaz pietatis notitie lumē admoneo.

Sicut satis lēter pietatis testimoniu redd. dario enī
totis regni sui uirib' ī eorū regionib' subitū īpetū facienti
p̄uoluti cedentes ad ultimas iā solitudines p̄uenerāt. In-
rogati deinde ab eo p̄ legatos quē fine fugiendi aut qd̄ mutū
pugnandi facturi ēent responderūt se nec urtes ullas nec

agros cultos p. quib. dimicaret habere. Ceteri aut ad parentum
 suorum monumenta nemissent satum, quemadmodum late p. soleret.
 quo quidem uno t. pro dicto imanis et b. barbara gens ab omni feritatis se
 crimine redemit. Prima igit. et optima rei n. pietatis e. ma
 gistra. que nullo uoce ministerio nullo usu l. indiges p. p.
 ac tantis uirib. caritate parietur p. p. literoy infundit. Quid
 q. doctrina p. fiat. ut p. litiona siliet no ut meliora fiat igema.
 qm quidem solida n. natus nascit. magis q. fingit. Cuius p. uulnes
 uagos et siluay latebris c. p. sua tegentes i. modu q. f. l. la
 mati p. uidu. uicines sic dario respondere dant.

Illa inuener. que etiam Cresi filius loquendi usu defectu ad p.
 tegendas p. is i. columitate ministerio uoce illiciat. Captis eu
 a Ciro Sardis cu. unus ex n. p. l. ignar. uiri i. ceteri ei. c. o. a.
 to i. p. t. feret. fili. uelut oblit. quid sibi fortuna nascente de
 negass. ne Cresus reges occideret p. clamando pene ia i. p. ellus
 ingulo m. uionez reuocauit. Ita qui ad id t. p. mut. sibi uixit.
 saluti p. arens notabilis fact. est.

Ades caritas italico bello p. n. e. s. u. uener. cu. plutoni erat
 cognom. tanto ai. c. p. r. is q. robore amant. ut cu. oblesse urbis
 sue claustris p. l. deret et roman. impator p. r. ei. captum in
 c. p. f. e. t. u. ei. c. o. l. l. u. t. u. d. i. s. t. r. i. c. t. i. s. m. i. l. i. t. u. z. g. l. a. d. i. s. n. a. u. n. d. e. d. i. s. t. i. s. o. c. c. i. s. u. r. u.
 se munitas n. i. r. u. p. t. i. o. n. i. s. u. e. i. t. e. r. p. b. u. i. s. s. i. s. s. o. l. u. s. e. m. a. n. u. b. e. o. y. l. e. n. a.
 rapuit d. u. p. l. i. a. p. i. e. t. a. t. e. m. e. m. o. r. a. n. d. q. et p. r. i. s. s. u. a. t. o. r. n. p. r. i. e. f. u. i. t. p. d. i. o. r.

Hanc caritates p. xim. ^{beniuolentie} fratene dilectionis gradus exapit. n. o. z.
 ut m. e. i. t. o. p. m. u. y. a. m. o. r. i. s. u. n. i. c. u. l. u. z. d. u. a. t. p. l. u. r. i. m. a. et m. a. x. i. m. a.

de l. e. n. i. e. u. p. p. r. i. m. o.
 d. e. g. y. f. r. a. t. r. e.

intra accepisse ita primum iudicari debet simul accepisse. Quod
copiose eius suauitatis illa recordatio est. In eodem domicilio ante quod
nascere habitam in eisdem amabilibus infantie tempore pagi. eosdem appellat
parentes. eadem per me uota exarauerunt. pariter ex minorum umagi
nibus gloriarum timor. tam est uxor. dulces liberi. iocundi amici. accepti
affines. si postea cognitis nulla beniuolentia accedere debet. que
porro exhaustat.

Item teste Sapiione Africano loquor. qui rariissimi familiaritatis
leho iunctus erat. at tamen senatus super orauit. ne pri
us soror fratris suo erepta ad eum transferretur. legatumque se. l. sa
pionem promisit. et maior nati minorum et fortissimum et bellum gloria ex
cellens laudis mox et quod super omnia est nodum athenico iam africanum.
Itaque clarissimorum cognominum alterum superuallit. alterum dedit. tri
umphumque preterea huius cepit. illi tradidit munusculo maior
aliquando quod frater impio.

Marcus uero fabius consul inclita pugna et sanctis et regetis super
atis delatum sibi summo senatus populi per studio triumphum ducere
non sublinuit. quod eo ipso. Quod fabius frater eius consularis fortissime
dumicans occiderat. quatenus in eo pectore pietatem fratrem cari
tatis habuisse existimemus. pro qua tantus amplissimi honoris
fulgor extingui potuit.

Hoc exemplo uetustas illo seculum nostrum ornatum est. cui atigit
fratrem uiginti claudie prius nunc etiam iulie gentis inueni deus.
Tantum amore princeps parentisque nostrum militum animo fratres drusi ha
buit. ut cum Tiberius quo uictor hostium ad complectendos parentes

uenerat. quam illius et puerilem ualitudinem et geminam fluctuare cogno-
uiss. p[er]tin[et] idē meta attonit[us] erupet. iter q[ue] q[ue] rapidū et p[re]reps
uelut uno sp[iritu] cōripuerit. eo patet q[uod] alpes ueni[en]t[is] et transgressus
die ac noctu mutato titu et milia passus p[er]modū deuota bar-
bariaz antabagio duce solo comite cōtent[us] euasit. h[ic] enī cū max[im]e
labore et p[er]iculo implicatus motulū q[uod] frequentia defectū sanctissi-
mū pietatis mun[us] et d[omi]ni fautores eximiaz uirtutis et fidelissimi
ro. impij cultos iussu pater comitat[us] ē. Drusus q[ue] p[er]p[et]uo facto iā suo q[uod]
illi offitio p[ro]p[ri]o erat nigore sp[iritus] et cōp[er]is uirib[us] collapsus eo
ip[s]o t[em]p[or]e quo uita ac mors distinguit[ur] memeto legiones cū insignib[us]
suis f[aci]li obuias p[re]cedere iussit. ut ip[s]ator saluaret[ur] p[re]cepit. etiaz
dextera i[st]a p[ar]te p[ro]torū nomē obtinē uolens. Eodē q[ue] t[em]p[or]e et fratē
magellan celsit et uita excessit. et cōsulare et ip[s]atorū nomen
obtinere uoluit.

His suo equidem nullū aliud q[uam] Calpurnius et Pollus h[er]emum
colangunt. caritatis cōuenienter adia posse. S[ed] omēs memorie
clarissimis imp[er]atorib[us] p[er]fecto nō erit ingrati si militis summa
erga fratres suos pietate hunc p[ar]ti uoluminus adhelet. is nāq[ue]
i[st]a castris. G[aius] p[ro]p[ri]i stipendia pagens cū sextorianū militē a
crinis libi i[st]a acie instante quoniam iteremiss[us] iacente q[uod] spoliasti
ut fratre geminū ēē cognouit. multū ac diu cōuictio deos
ob donū impie uictorie insecut[us] p[ro]p[ri]e castra transtulit. et p[ro]dola
ueste optus rogo ip[s]oluit. ac deinde subiecta face p[er]tin[et] eodē gla-
dio quo illū iteremerat pect[us] suū transuēberauit. se q[uod] sup[er]
corpus fratris p[ro]stratus comurab[us] flāmis cremandū tradidit.

тетрапе

in hoc ignorantie beneficio innocente vivere. si ut fieri potest pietate
quod aliena nemini intretur. comes finitene rei. no debuit.

Tribuimus sanguinis uinculis pietas satillear. Vultat ut pate
exhibeat. Cui maiestati etia illa que deoz nummuli equat. aucto
ritas pareatur vires suas lubricat. fiatena qz caritas aio equo
ac libeter cedit suama quide cu rone qz euelsa domo iterdu rei p.
stat. manere potest. In his ruina penates omnis leti trahat ne
celle e. Veru quid actinet urbis ista. coplecti quoz tata ms e.
ut aliqui salutis huc impendio testati sunt.

Batus consul p^m aⁿ d^ote Tarquini sup^li regis expulsi filio
iⁿ aⁿes ita equiⁿ m^au^rit ut pariter illius h^ulis utq^ue m^ontis
uulnere ut^q ex^oammis p^ost^oneret^r, merito obieret^r p^oto. no
h^uitatez h^uaz magno f^octile.

Adm autē ī mediāz ptez fori uasto ac repetito luatu tēra
 subideret. responduq; ēēt illū tātūmodo cōpleri pōsse. quā
 ppl's plurimū ualeret. Cūti² 2 aī 2 grūs adoleſces itēpatatus
 dntē rōraz uirtute āmū p pāpue excellere militarib' insignib'
 ōnat' epū cōſcendit. cūq; uehemēter admotis calcarib' pūpi
 taz ī illud pſenduz egit. ſūq; quē uniuēſi aues honoris grā
 cētatis fruges uicerūt. Cūti iōq; tēra pſtūmū habitū itaue
 ruit. magna poſtea ī foro romano fulſerūt. 2 nullū tū hodie
 pietate Cūti erga patēz obūlatur exēplū. Cui pūapatus
 glie obtinēti cōſimile factus ſubmediāz.

Genitio Cipo p̄tori paludamento p̄oris egrediēti nomi 2 ian
diti generis prodigius inquit. Nāq̄ i capite ei subito ueluti

cōnuā crexerūt. responsum q̄ ē regē eū fore. si i iurē reuēisset.
quod ne accideret uolūtariū ac p̄petuū sibi met uiduat exalauz.
dignā pietates que q̄tuz ad solida gl̄iaz attinet septē regib⁹ p̄ferat.
cui⁹ tellande rei gr̄a captis effigies erex p̄te qua excellerat. iclu
sa est. dictaq; Graudecola oliz Graudeca dicebat⁹.

Anti⁹ laudis hui⁹ q̄ alioz excogitari nūc potest. Successione tra
didit Elio p̄tori. Cui ius dicendi nū i capite prius cōsēdit. aurū
sp̄ex q̄ affirmasset cōseruato eo fore ipsi⁹ domui statu felicissimū rei
p. miserimū. oculo i cōtrariū. utrūq; cessurū. euestigio priū mōlu
suo i cōspectu senat⁹ necauit. decē 2 septē militū famulaz eximue
fōtitudinis uiros cānensi p̄lio amulit rei p. p̄cedente t̄pe ad lu
mū impi⁹ fastigū excellit. hec nimirū ex Silla. Mari⁹ 2 Cīna
tāq; stulta riserūt.

Publi⁹ dea⁹ qui cōsulatū 2 familiā suaz p̄m⁹ intulit cū latino
bello romanā acies inclinatā pene iā 2 p̄stratā uideret caput suū
p̄ salute rei p. deuout. ac p̄tin⁹ cōtato equo i mediū agmē p̄rie
salutē sibi mōtes petens irupit. facta q̄ igenti strage plurib⁹ telis
obrut⁹ sup cōruit. ex cui⁹ uulnerib⁹. sanguine i sperata uictoria
emerfit. Vmā tū talis ipator sp̄camen ē. n̄ aīo suo respondēt
filius genit⁹. Is nāq; i quāto cōsulatu p̄ris ex secut⁹ deuotior
simili eque strenua pugna cōsentaneo certu latētes p̄ditat q̄ uires
urbis nūc cōresit. itaq; dignola arduū ē utrū romana ciuitas
utili⁹ deos habuerit duces an amiserit. qm̄ uita eoz ne uice
ret⁹ oblitit. mors fecit ut uiceret.

Non ē extint⁹ p̄ re p̄. supior Scipio african⁹. h̄ admirabi

[illegible]

Hoc ut a singulis ad universos transgrediar. quanto q̃ equa
li amore p̃rie tota civitas flagrauerit. Nā cum sc̃do bello pu
nico exhaustū erariū ne deor quidem cultus sufficeret. publi
cani ultro aditos censores hotati sūt. ut oīa hic locaret tāq̃
res p. pecūnia undaret. sc̃p p̃stuturos cuncta nec ulli asses
in bello cōfecto se petitorios pollicati sunt.

Temini q̄ senex illoꝝ quos Sempronius Gracchus ob insignē
pugna beneuēti mamuleraſt p̄ctura ab ipſatore exigere
ſuſciderūt. i. caſtris i. nō eques cēturio ipſendū dari ſibi de
ſiderauit. Viri ac femine quicq̄ auri āgenti ue ſuerūt
iſtes p̄uiri inſignia ignemutatis ad ſubſtentandā t̄p̄is diffi
cultate hy contulerūt. At ne b̄nficio ſenat⁹ qui munēib⁹
his ſunctos tributi honore literauerūt quicq̄ uti uoluit &
inſup id om̄is promptiſſimis animis preſtiterūt. Nō igno
rabat eū captis rebus cū deamoz noīe quas Camill⁹ noue
rat aurū apollini delphico michi op̄teret. neq̄ emendi ei⁹
facultas eēt nationas i. erariuz ōnamenta ſua intuliſſe.
ſimiliterq̄ audierat pondo auri quod gallis p̄ obſidione

Capitolij p'missu debebat: eam cultu expletus. Itaq; ex p'p'o in
genio 2 ex vetustatis admoniti nulla s'i re collandū existimauit

Sed extens euuldes p'positi ex actigna Rex atheniensium venit
Codrus cū ingenti hostiū exercitu habitum regis debilitata
faro igni uallaret: dissidentia humani ingenij auxilij ad
apollinis delphica omaculū confugit. p'q; legatos salutar' est
quonā mō tā graue illud bellū discuti p'p'ly. respondit de' ita
finē ei fore si se ostili manu occidit. qd quidē nō solum totis
atheniensium in cassis s; etiā cōtrariis p'rebuit. eo q; factus
ē ut ediceret neq; Codri cōpus uulneraret. Id p'p'ly cogno
uit de p'olis insignib' impij familiares cultus induit. ac palu
lantiū hostiū glorio se obicit. Vnū q; ex his falce p'missum i
cede suā cōpulit. cui' interitu ne athenie occideret effectū ē.

Ab eodē fonte pietatis Tralibuli q; aūs manant. 35 cū athe
mensiū urbes. xxv. timonū detērima dānatione liberare cu
peret / p'p'ly q; manu maxē rei moles aggredere: 2 quidā c
colotus dixit quātas tandē t' athenē p' te lib'atē cōsecute
grate debebūt: respondit dū faciat. ut quāta ip'e illi debet uideat
retulisse. quē affectū inclitū destruxit timandini op' laudē cumu

Themistodes autē quē murt' sua uictoriē iuria lauit
p'p'ly ipatorez p'p'ly fecerat. ut ab ea se oppugnanda absti
neret i'stitutis sacrificiis exceptū patera tauri sanguine
hauit. 2 ante ipsa ara q; quedā pietas clara uictima
concidit. quo quidē taz memorabile ei' excessu ne grece
altero Themistode opus ēet effectus est.

S Equit' eidei qñs exēplū rū inter Cātaginē & Cirenās de
marginē agri pñuallima cōtentio ēēt ad ultimū planit utq;
eodēq; tpe iuuenes mēti & locū ī quē cōuenisset finē ambobus
hūi pñis. Vex hoc pactū cātaginēles duo fratres nōie philem
pñidia pñuerūt atq; constitutā horā maturato gressu ī lōgus
pñotis tēminis. quod cū intellexisset Cūctū iuuenes dū fallā
na eorū quēli pñstremo acēbitate cōditionis ī ruinā disautere
cōmati sūt. dixerūt nāq; hīc cū finē ratū fore hī philem iuuenē
ibi se obrui pñli ēēt. S; cōsilio euent' nō respondit. Illi cū nulla
itēposita mora cōpñra sua hī tēra opñenda tradiderūt. qui pñie
q; uite sue lōgiores ēē tēminos maluerūt. bñ iacet manib' et
ossib' suis dilato pñuico iñio. Vbi st hūy Cātaginis alta menia.
ubi maritima glia icliti pñt'. cūctis litorib' tēribilis dallis.
ubi tot ēēt'. ubi tāt' equitat'. ubi īmensō dñice spatio nō
cōtēti spñrit'. Oīa illa duob' sapionib' fortuna pñica ē. At phi
lenorū egregi' facti memoriā nec pñie quēc' iterit' extēxit.
Nidul ē igit' exēpta uirtute qđ mōtali aīo ac manu īmōrale
queri pñsit. iuuenili ardore plena hec pietas

Aristoteles nō sūme uite reliquias semlib' ac rugolis mētri
ī sūmo liāternā otio unē custodires adeo ualēter p salute pñie
iñubuit ut eā ab hostilib' āmis solo equatā ī lectulo atheniēsi
iaces eadē a macedonū maib' quib' abiecta erat eripet. Ita
urbs nō tā strata atq; eūclā alexandri q; restituta aristotelis
notuz ē op'. patet eō q; lenigne q; pñfule pietat' erga pñio
oīū ordinū oīs etas hoīes extiterit. scēssimus q; nñe legib'

mirificos etas exemplor clara mundi sublanga testantur

de parentu amore 2 indulgentia i literis. c. 6.

Sed nunc uela pu 2 plandi affectu parentu erga literos in
indulgentia salubri qz aures pueri gratas suauitatis
dotes seau afferat.

Habitu Patlan quinqz consulatib summa cu diligetia gha patus
omib qz 2 uirtutib 2 uite meritis stupendus Legat ne cum
labio gurgite filio ad bellu distiale 2 periculosu cohaendu graat
no est xene ipso p se dntat aro sine corpore militat upote p
ultima senectute lectuli otio q labori p hanc habilior. dei
truphantis equo mlians sequi cur que ne pamlu triumphu
suis gesta uerat i max nolitate polint. nec acellio gloriose
illi pompe h auctor spectat est.

Non lyctiola Cefetu equitis romani fors puta h par i dul
gentia qz a Cesare omnu ia extenoz 2 domesticoz hostiu
uictorie cu abdicare filiu suu uideret qis tribun plebi
cu Mariulo collega iudiaz ei ta p regnu affectat fecerat
i huc modus respondendu sublinunt. Celeri tu in Ces
omnes filios meos erupes q ex his ego unu nota mea
pella habebat ante duos pterea optime uidlis filio. quib
Cesar se i crementa dignitatis benignie daturu pollicebat.
hac patres ta h summa diuini principis demetia tutu pshi
tit. quis tam no humano ingenio mai usui putet q cu
toti tēpaz orbis succubuerat no cessit.

Sed nescio an Cetam labus cotationis 2 ardentioris

1.
ēza filius lennolentie fuerit. proscript⁹ atrius iuris tū domo po
stico de. ēēt egressus iā q⁹ fuge ex pedir. intū haberet. p⁹lq⁹
fili⁹ int⁹ trucidari falso clamore mīme accepit se ei neci quas
euaserat obtulit. occidendū q⁹ militib⁹ se tradidit pluris in mīru
illud momētus quo illi p⁹ter spēs i⁹colūmē uidere filiū cōtigerat.
q⁹ salute suā existimās. miseris adolescentis oculos quib⁹ amā
tissimū sui p⁹res ipsi⁹ ope sic expirātes inuēri necesse fuit.

Ceterū ut adiocundiora cognitu ueniam⁹. Seleuci regis fili⁹
anthioas nouēte straconices i⁹mito amore cōrept⁹ memor
q⁹ i⁹probis faab⁹ arderet. pectus impatoris uuln⁹ pia dissimula
tione cōtegebat. itaq⁹ diuersi affect⁹ hisce miserib⁹ ac medullis
inclusi suūa cupiditas 2 max^a uerecundia ad ultimā talē cōpōis
ei⁹ redegerūt. iacebat ipe i⁹ lecto moribundo similis lancetabāt⁹
necessarij. pater merore p⁹stut⁹ de obitu unia filij sui de q⁹ sua
miserrima acerbitate cogitabat. toti⁹ dom⁹ fimbriis nūq⁹ q⁹ regi
erit uult⁹. s⁹ hac tristitie nubes leptis mathemaas uelut q⁹
tradūt trahistati media prudentia discaussit. iuxta ēz anthio
as sedens ut euz ad int⁹itus straconices rubore p⁹fundū spū
i⁹crebescere ea q⁹ egrediente pallore 2 exēatationē hancitum
subinde recipare aiaduētūt curiohore obseuatiōe ad ipsas
ueritate penetrant. intrāte ēz straconice 2 rursus abeūte
brachū adolescentis dissimulatē apphendendo mō uegetioē
mō languidiorē pulsū uenaz cōpnt. cui⁹ morbi eger esset.
protin⁹ q⁹ id seleuco expoliūt. qui carissimā sibi cōiūgē filio
cedere nō dubitauit. q⁹ i⁹ amore i⁹adissē fōtūne acceptum

referens q̄ dissimulate eū usq̄ ad mōtes parat⁹ ēēt ipsi p̄uideri
imputas. subinat⁹ aīs senex amans. iā patebit q̄ multa q̄ q̄
difficilia patruz affect⁹ indulgētia sepauit.

Hoc de Helena quādē uxore. Anobagēnes autē filio suo
Capadocae regno celsit ī cōspectu sū p̄per. Cui cū tribunal
conscendissē. iūtat⁹ q̄ ab eo ut ī curuli sella sedissē p̄sq̄ filiū
ī cōnu scilicet humiliorē fortunā sua locū obtinētes cōspectissē. nō
substinauit infra se collocatū. inueni h̄ p̄tin⁹ sella descendit. 2 dia
dema ī caput ei⁹ transiit. hōtam q̄ cepit ut eo mansuēt unde
ille surrexerat. Exaderūt lacrimae iuueni cōruit cōp⁹. dilap
sus diadema ē. nec quo iussus erat p̄gredi potuit. Qd q̄ pene
ueritatis fides excessit. letus erat qui regnū deponebat. Et
cui dabat⁹. ne ullū finis tā egregiū cētame habuissē n̄ patē
uolūtati auctoritas p̄per affuissē. filiū eū 2 regē appellauit.
2 diadema humere iussit. ī curuli sella cōsidere coegit. Com
re leuitatis h̄ p̄res. trāgice aspitatis illi.

de seueritate parentū ī liberos. C. 7

Lū Brutus glia par Romulo. q̄ ille urbes hinc libetate
Romae condidit. filios suos dñationes Turquum a se cepul
las reducentes sūmū impūz obtinens cōprehēsos p̄q̄ tribunali
uigis cēlos ad palū rehgatos securi panti iussit. exiit p̄res ut
cōsul ager. orbūq̄ uiuere q̄ pube uindictē dēsse maluit.

Un⁹ emulat⁹ exēplū Calli⁹ filius qui tribun⁹ pleb⁹ agrariam
leges p̄m⁹ tulerat multisq̄ alijs reb⁹ p̄lariter aīos hominū
amore sui deuinctos tenebat p̄sq̄ illis potestātē deposuit

adhibito principum et amicorum consilio affectati regni commie domum
donaui. Veneribusque affectu necam misit. ac penam Cereri consecramt.
Titus autem Malli torquatus pro egregia multa rare dignitatis vi-
ris quod oculis et sacrorum pontificali puerum in conspectu suo nec alio
quidem necessariorum indigere se credidit. nam cum ad senatum Macedonia
de filio eius decimo salano qui pueros obtinebat querelas per legato-
rem tulisset a patribus. Co. petuit nequid autem de ea re statueretur quod ipse
macedonum filius quod sui caris insperasset. summo deinde tum amplissimi
ordinis viro tum etiam coram qui questum venerat consensu. aditorem
suscepta domi coeedit. Solus per utrumque patrum per totum biduum vacavit.
tunc plenissimo die diligentissime auditis testibus ita pronuntiavit.
Cui salanum filium meum pecunias a se accepisse probatum videtur
sit et re per. cum et domo mea indignum iudico. perit quod est conspectu
meo abire iubeo. tam tristi prius huius paullus salanum hunc ulterius
itineri non sustinuit. suspendioque se prima nocte consumpsit.
pegerat iam Torquatus severi et religiosi iudicis partes. satisfactum
erat rei per. habebat ultionem Macedonia. potuit tamen necando
filii obitu prius inflecti rigor. at ille neque exequiis adole-
scentis interfuit. Et cum mater furus eius duceretur consulere se
volentibus vacuas domus accommodavit. videbat enim se in eo atro
coeuisse. in quo impio illi Torquati severitate conspicienda una
quod posita erat. prudentissimorumque viro succurrebat effigies ma-
iorum suorum cum titulis suis. Idcirco prima parte edum poni solere.
ut eorum virtutes perferri non solum legarent sed etiam imitarentur.
Marcus vero Scantius hunc ac deus prius cum apud athenas stant

impetu cubitorum. veniam apertis pulsi dlerio cohibe Catule
urles pauidi repeteret sollicitudinis eorum pueri filio nu
lit. qui dicit et libet se i ane qd intefedi oibz oculum
ipuz taz d. foms fuge reus mium. Itaqz liquid mo reliqua
i p. hore uerecundie supellet cospectus degenerat patris
mutatur. redactione cu sue iuncte qualis M. Scario aut habend
aut h. enend filii sunt est admonet. quo nuptio accepto mueni
coact. E. foni aduclius semet qui gladio uti q aducl. helle ul. hucit.

Nec min' dicit dulus filii iur senatoris ordinis eunte i
aues filius retrace. q. Scario ex filio fugietes iocunt. Na q
iuuenes i ingenio lris i fortuna inter equales nitente prano
consilio amittas Cateline secutu i q. castra ei temerario ipe
ruentes medio itinere abstractu supplicio monis affecit. p. fat
no se Catiline illu aduclius prias h. prie aduclius Catilina ge
mulle licuit. donec belli caulis rabies pterret iculus arcere.
maru illud cauti prias nararet. op. hoc leueru refectur. q. ut hac
matata i asynata leueritate miores relati patru mores demie
re sue iuetura teparet. exacte pene coressa uenia iugatur.

Pareti aduersus filios suscepta moderatione. C. D.
Helu' omib' honorib' ad censuram defunctus cu grauillia
Armina de filio i nouem comillu strupia i pariadum
rogitatu p. medu explorata hiet. na tn ad iudicta cotume
p. naurit. h. pene uniuerso senatu adhibito i consiliu expolis
suspitionib' defendendi se adolefcenti potestate fecit. i. p.ecta q.
deliquitissime causa absoluit eu. tu cohibu tu etaz sue scetia.

q̄ si impetu me abstruere scire festinasti admittis magis scelus
q̄ indicasset.

Odivi ante hostens qui suis t̄pib' ornamētū romae eloque
sue fuit. admirabilis i filio patientia extitit. Cū eū hec ipse
tate e' suspecta z nequitia iusq; haberet. ut Messala sue
sororis filiu herede eēt habitur' ambit' tamē reū defendes
indrab' dixit. si illū dānasset nichil hbi p̄ter osculū nepotū
quib' acquiesceret supstitutū. hac. s. sūa quā etiā edite oroni
inserunt filiu poti' intōmentis dī q̄ i uoluptatib' repones. in
ne nature ordinē confunderet nō nepotes s̄ filiu herede
reliquit. moderate usus affectib' suis. q̄ i m' morib' eius
verus testimoniu z mōtū sanguini honore debitū reddidit.

Ites fecit clari generis magne q̄ dignitatis viri filiu. hī
filius aliquatū tetrīor. nā cū aux senat' implorass' ut suspect'
i parindio z ob id late' p̄ trūmū q̄peret' ac iussū patrū co.
cophel' eēt nō solū eū nō notavit s̄ etiā decēs dñū eē voluit
omniū quē genuerat herede institues nō quē fuerat expectus.

Magnū uirū clemētib' actis ignoti p̄ris uete atq; iusta
te rōnis cōsiliū adiaas. qui cū a filio inuidias necti sibi cōp
illi. nec ducere i aui possz ut uerū sanguinē ad hūc sceleris
p̄gressū crederet seductā uxore suspicās supplicatē rogant
ne se ulter' celaret hūc illū adolescente subiecit hūc ex
alio cōcepiss'. asseneratioē deinde ei' z uirū uiuando nichil
tale suspicari delere phialis i locū desertū filio p̄ducto gla
dñū quē occultū searū tulerat tradidit. ac uigulū feriedū

99
prebuit. nec ueneno nec latrone ei ad pagendū pariadū op⁹
ēet affirmas. Quo facto nō parlati; h⁹ magno īpetu recta cogita
tio pect⁹ m⁹ ems occupant. cōtinuo q⁹ abiecto gladio tu nō
inquit pater nunc si tū es obsequēs ut hoc p⁹ari filio p⁹mic
tis me q⁹ exūpa. h⁹ tū queso ne mens erga te amor eo sit mīo⁹
q⁹ a p⁹entia erit. solitudine sanguine meliore ēē. p⁹acationes q⁹ p⁹
natib⁹ filius 2 alimētis blandi⁹ f⁹eris ac mōtis oblate q⁹ date
mte felia⁹ beneficiis. Cōmemoratis p⁹rib⁹ qui iurias filioz
patienter excepunt referam⁹ eos qui metes equo aīo tulerūt.

de parentib⁹ qui mōtes filioz forti aīo tulerūt. C. 9.

Horati⁹ puluillus. cū ī capitolio Ioui optime mae eā p⁹
atlex dedicaret. inter q⁹ nūciatione sollemni postea tenēs
metuuz filiū suuz andrē. neq⁹ manū a p⁹stere remouit. ne
tanti tēpli dedicatione itēruperet. neq⁹ multū a p⁹u religioe
ad p⁹uatus dolore deflexit. ne patris magis q⁹ p⁹otestas p⁹ates e
gisse uideretur. Clarū exēplū. nec min⁹ tū illustre p⁹ leg⁹.

Ali⁹ paulus nūc felicissimū nūc miserimū p⁹ris clarissi
ma representatio. Et quatuor filiis sōme insignis egregie
indolis duos iure adoptiuos ī Cōnebas fabia q⁹ gētes trāl
latos sibi ip⁹ denegauit. duos ei fōtuna abstulit. quoz altē
trūphuz p⁹ris funere suo quātuz an⁹ diē p⁹celhit. altē ī
trūphali nūru cōspect⁹ post diē tētuz expirauit. itaq⁹ qui
ad donandos nūq⁹ liberos habūdauerat ī orbitate subito de
stitut⁹ est. que talis quo rolore ai⁹ sustinuerit orōne quā
de reb⁹ a se gestis ap⁹ p⁹lus habuit hāc adiuendo clausulam.

1.
nulli ambigui reliquit. Cui i max pue in felicitatis nre quon-
tes timeres nequid mali fortuna moliret. Tunc optimus
maxⁱⁱⁱ iunone q regina minerva pcat⁹ suz. vt liqd aduersi
p^{ro}lo ro. minnerit totu in mea; domu conuerteret. qua p res
sebn fit. auedo cu; natus meis id eacerut ut nos poti⁹ meuz
caluz deleatis q ego vno iemulere. vno z nunc domestic ex
adirecto i alienis lucub⁹ oroni mee natari p^{ro}metaz.

Quint⁹ Marti rex supioris Catonis i consulatu collega
filius hunc pietatis magne spet⁹ z que no p^{ro}ua calamitatis
accesio fuit uniu⁹ amulit. Cui⁹ se obitu ei⁹ subruptu euulaz
ita dolores altitudine solili coemut. ut a rogo minens p^{ro}tin⁹
curia petere⁹ senatu que eo die lege habere oportebat
ret. qd n⁹ fortiter merore fere lass⁹ vna dies luce ite calami
solui p^{ro}ez z strennu⁹ glule intra i pte cessato officio p^{ro}at⁹ no
Priuceps athemetus pericles itra quadridu⁹ potuiss⁹
duob⁹ mirifias adolescentib⁹ filius spoliat⁹ hns ipis dub⁹ et
multu p^{ro}stnu⁹ habitu retinere z orone nulla ex pate i⁹frachoz
cononat⁹ est. Ille uo caput solito more coronatu gerere sublinuit.
vt nichil ex uetere ritu p^{ro} domesticu uuln⁹ detraheret. no sine
ca igit⁹ tanti roboris anim⁹ ad olimpi⁹ iouis cognome ascendit.

Aenophon aute qd ad Socraticaz disciplina⁹ actinet p^{ro}xim⁹
a platone felias ac beate facundie gradus cu⁹ sollene sactian⁹
p^{ro}ageret e duob⁹ filijs maiores natu noie Grillu apd matinea⁹
i p^{ro}lio acadie cognouit. nec ideo institutu⁹ deoz cultuz obmiete
duz putauit. si tm mo corona⁹ deponere cotent⁹ fuit. qua ipaz

100
punctans quā mo credidit ut audiret fortiter pugnatores iterisse
capiti respicit. Numina quib' sacrificabat testat' maiore se ex vir-
tute filij voluptate q' ex morte amaritudinē sentire. ali' abmo-
niti hostias. abiecisti altaria lacrimis respersa thura discalset.
Senophontis corpus pia religione immobile stetit. et animus in consilio
prudētie stabili' mansit. ac dolori subire ipa clade que nuptiata
erat tristi' duxit.

Nec anaxagoras quidem supplemend' ē audita namq' filij morte
nichil michi inquit i'expectatū aut nouū nuptias. Ego enī illū
ex me natū sciebas ēē mortales. has uoces utilissimis p'ceptis
imbuta uirtus nuchit. quas si quis effusaute aurib' recepit.
nō ignorabit ita liberos ēē precandos ut meminerit his a reu-
nā et accipiendi spūs et reddendi eodem momento t'p'is legē dia.
atq' ut mori nemines solere qui nō uixerit. ita nec uiuere
aliquē quidem posse qui nō sit moriturus ;

Incipit liber sextus.

De pudicitia. C. i.

Pude te uiroz ac feminarū p'apū fundamētū pudicitia
inuocat. Tu igit' p'sca religione cōsecratos ueste focos
incolis. Tu Capitoline iunonis pulunalib' incubas.
Tu palatij columē augustos penates. sanctissimūq' iulie genia-
les thori assidua statione i'cubas. Tuo p'sidio puerilis etatis
i'ignia munita sūt. Tui munus respectu sincer' iuuenite
flos p'manet. Te custode matronalis stola censet'. ades igit'

et cognoscere que fieri ipsa uoluit :

Obe romane pudicitie lucretia cui uirilis animus maligno errore fortune muliebri corpus sortitus est. a Sexto tamquam regis superbi filio per uirum strupum patri coacta cum grauissimis uerbis iniuria suas in consilio necessariorum deplorasse. fecit se quod uelle testis attulerat iterum. causasque tam animoso iterum ipsius consilium per regio promittendi populo. perhibuit. atque hec illata iniuria non

Urgum plebei genus si patris uir spiritus ne prolo tulit. contaminaret domus sua pro sanguine non peccat. Nam cum appropinquandi decemur filie sue uirginis strupum potestatis uiribus fiet peritiam expeteret deducta in foro puellas occidit. pudicitieque interceptor quam corrupte pater esse maluit.

Nec alio colore animi perditus fuit ponti antidianus eques romanus qui postquam cepit filie sue uirginitates a pedagogo perditam faunio latuino non contentus sceleratum seum affecisse supplicium etiam ipsas puellas necauit. Itaque ne tumes ex nuptias celebraret acerbas exequias duxit.

Ouid primemum quam senecum pudicitie custodem egit in libetum namque gratum admodum sibi accidit. quod cum nubilis iam etatis filie osculum dedisse agnorat. cum perterritus non libidine sed errore lapsus uideri possit. Ceterum amaritudine penitus teneris adhuc puelle sensibus castitatis disciplina ingenerari magis exultant. etiam tam tristi ex precepit ut non solum uirginitatem illa batam sed etiam oscula ad uirum senecum perferret.

Ouid non fabi maximus senecum honoribus quos splendissimè

gesserat censure gravitate consumatis exegit penas a filio dubie
 calitatis. 2 punito rependit volutario scelus respectu pñe mutado.

Ogerē Censorum virū nimis atroces extitisse n̄ p. attiliū filiū
 ei' i pueritia corpore questu a dño facere coactus tā senex postea
 pñez cēdere filiaz ei' suaz q' ita se strupi crimine cōquinane
 rat iteremut. Qz sanctas igit' i civitate nra pudicitia fuisse
 existimare debem' in qua etiaz institute res libidinis tā sene
 ros ei' iudices enasille aduētum'. Sequit' excellentis ac me
 morabilis facti exempluz.

Marius Claudi' Mæcellus edilis curulis Gaius Scatinio Capitolio
 Tribuno pleb' die ad pplū dixit q' filiū suū de strupo appellas.
 eoq' assenerante se cogi nō posse ut adesset q' sacrosanctā pte
 statē hñet 2 ob id tribunū auz implorare totū collegium
 tribunoz tribunoz negant se intēdere quomin' questio pu
 dicitie pgeret. atq' itaq' Scatin' reus uno teste qui tētat'
 erat dampnat' ē. constat nūcne pductū in iustia defixo i
 tēra iultu pñerater tacuisse uerendo q' silentio plurimū
 i ultiones suaz ualuisse.

Metellus q' Celer strupole mētis acer punitor extitit. Cn.
 Sergio fillo pmissorū matrifamilie nūmōz grā dñe ad pplū
 dicendo enq' hoc uno crimine dānando. nō ei' factū tūc h̄ ams
 i questione deduct' ē. plus q' uoluisse peccare nocuit q' n̄ pec
 casse pfuit. Conciōnis hec illa curie grauitas.

Titus Tetur' fili' ei' Tetur' qui i consulatu suo dñitibus
 ob turpiter utūz fedus dedit' fuerat. cū p domesticā ruinā

1.
graue es alienū plotio sentitū necn̄ se dare admodū adoleſcētul'
coact' ēet. ſcītib' ab eo nēterib' q' ſtrupū pati noluerat affect'
detulit querelā ad conſules. a quib' hac de re cētior fact' ſenat'
plotiū in cācere dūa miſit. i' q'libet eū ſtatu pōitā romano ſan
guini pudicitia tutā ēē uoluit. Et qd' mūz ſi hoc uniuēſi patres
conſcripti cenſuerūt.

Gaius ſextim' trūmur. C. Cōneliū fortiffime militie ſtipendia
emeritū uirtuſiq' nōie quater honore pūipuli ab ipatorib' donatū
q' cū ingenio adoleſcentulo ſtrupi comētuz habuiffi publicas uni
clis onerauit. a quo appellati tribuni cū de ſtrupo nichil negaret
ſi ſpenſione ſe facere paratū diceret q' adoleſcens ille palas atq'
apto cōpore queſtū factitali itēceſſione ſuaz itēpōnē noluerūt.
Itaq' Cōneli' i' cācere mori coact' eſt. Nō pntauerūt eū tribuni
pleb' rez p. n̄iaz cū fortib' uiris paoli optere. ut extēis pi
culis domesticas delicias emerent.

Lybidinoli Centurionis ſuppliciu. M. Letori mēz tribuni mi
litaris equū ſimilis erat ſequit'. Cui Comui' tribun' pleb' dies ad
p̄ptū dixit. q' Cōnelarū ſuū ſtrupi cā appellaffi. nec ſubſtinuit
ei' rei ſuaz Letori' ſi ip̄e an̄ iudici t̄p̄is fuga pri' ſubtraxit. deide
etiaz nē modū explenerat fato tū fūc' uniuēſe plebis ſuū cri
mine i' pudicitie dānat' ē. Signa illū militaria ſacrate aquile
2 cētiffima romani ip̄y cultos ſeuera caſtroz diſciplina ad i'feros
uſq' p̄ſecuta ē. qm̄ cū uirtutis magiſter ēē debebat ſanctitatis
cōruptor temptabat exſtere.

Hoc monuit. G. Mariū ipatorē tū cū Cluluz ſororis ſue filiū

tribunū militū a plinio manipulario milite iure resus pūtauit
q̄ eū de strupo cōpellare ausus fuerat. S; ut eos q̄ qui iudicanda
pudicitia dolore suo p̄ publica lege uli sūt. stricte pūraz.

Sempronius musca. G. Callū dephensū i adulterio flagelli cedit.

Claus Memi. l. Octaviū similiter dephensū p̄ ius cōtundit.

Marco actenū ab ybieno ut pōtū a p. Cōnelio dephensi castrati sūt.

Claus etiā furū brochus qui dephenderat familie strupandū
obicit q̄ ut sue indullisse fraudi fuit.

Hic ut i domesticas extēna subnectaz. Greca femina noīe ypp
cū hostiūz classe ēēt excepta i mare ut mōte pudicitia meretur
abiecit. cui cōpus drithco litore appulsiū p̄ima undis humo se
pulture mandatū ad hoc tps tumulto cōtigit. Sanctitatis uē gliaz
etaz ne traditaz memorie greca laudib' suis celebrando quoti
die florentiorē esset.

Chemēi hoc. illud cōsiderati^{us} ex^{us} pudicitie. Exēatu gallo
cōpus grecorū a Gn Manlio cōsule i olipo mōte ex pte delens
i pte captis Orgia Gontis reguli uxor iure pularitudinis a
centurione cui custodienda tradita erat strupū^{pan} coacta ē. postq̄
uentū ē i eūz locū i quē centurio missis nūptis necessarios mu
lieris p̄tūz quo eā redimerēt affēre iusserat. aurū expēdere
centurione i ei' pond' aīo oculisq̄ itento gallo gōis ligua gēti
sue ip̄avit. ut eū occideret. m̄fecti deinde caput abscissū ma
nib' retinens ad cōingē uenit. abiecto q̄ eo aīn pedes ei' i iurie
i ultionis sue ordinē exposuit. hui' femine quid aliud quisq̄
q̄ corpus hostiū i potestate uenisse dicat. nāq̄ aīus nec uīa

nec pudicia capi potuit.

Tutonicorum non coniuges Marii victorem orarunt ut ab eo uigilibus uelalis dono mitterentur affimantes eque se atque illas uirilis concubitus exptes futuras. eaque re non impetrata laqueis sibi nocte prima spiritum eripuerunt. diu melius quam hunc animus uiris earum in domos non dederunt. Nam si mulierum suarum uirtutem imitari uoluissent iterum thetonice uictorie trophaea reddidissent.

libere dicta aut facta. C. 2.

Libetate autem uehemens spiritus dictis pariter ac factis testatur ut non inueneris ita ultio uenientes non excluderis. que inter uirtutes uirtutumque posita si salubri modo se temperauerit laudes si quo non debuit perfudit reprehensione meretur at uulgi fit auribus gratior quam sapientissimi cuiusque animo probabilior est. ut pote frequenter aliena uenia quam sua prudentia tuta. Sed quod humane uitae partes persequi propositum est nostra fide ipsa extimatione referat.

Primo capto interfecitque qui id opidum ad retellendum iurauerat senatus indignatione accensus consilium agitabat quidnam de reliquis peruenatibus esset faciendum. anticipati igitur casu salus eorum fluctuabat eorumque temporis et uictoribus et inimicis subiecta. Ceterum cum auxilium unum in periculis restare adiungerentur ingenium et italia sanguinis obliuiscere non potuerunt. princeps eorum eorum interrogat in curia quam penam mereretur respondit quam meretur qui se dignos libertate iudicarent arma supplerat exasperatosque patrum consilium animos uehementer inflamauerunt. Sed Plautius consul fauens peruenatibus esse regressus anse eius dicto obtulit. quiescent quod quale cum eis romani partes

habitu erant impunitate donata. At is constantissimo vultu si
bona dederitis inquit perpetua. si mala non duraturus. Qua voce per-
fectus est uictis non solum uenia sed ius et beneficium nostre ciuitatis daretur.
sic in senatu loqui peruenatus ausus est.

Loti non philippus consul aduersus eundem ordinem libertatem
exercere non dubitauit. Nam senectutem per rostris reprobans alio sibi
senatus opus esse dixit. tantumque a penitentia affuit ut etiam L. crasso
summe dignitatis ac eloquentie uiro id in curia grauius ferenti
manus inuicem uideret. Ille reiecto litore non est inquit philippum
consul. quia nec ego quidem senatus sum tibi. Quid propterea ab iurisdictione
sua libertas tantum reliquit. ymo et similiter egressa et eque expta patientia.

Cneus Carbo tribunus plebis nuper sepulchre seditionis grachane tur-
bulentissimum index. idcirco quod orientium aulicum malorum fax aduentum
per africanum a numantiae riuum summo cum glorie fulgore uenie-
tes ab ipsa pene porta in rostra perductus. Quod de Tiberio grachi
more cum sorores in matrimonio habebat sentire interrogauit. et
ut auctoritate clarissimi uiri inuocato iam incendio multum iac-
menti adiceret. quia non dubitabat quin propter tantam affinitatem
aliquid pro memoria interfecti necessarium miserabiliter esset locu-
tus. At is cum uix resurget uideri respondit. Cum dicto cum tribu-
nario furore uultu uolenter subclamasset. taceat inquit quibus
italia nouerca est. orto deinde murmure non effraetis aut ut solu-
tos uerear quos alligatos adduxi. Vniuersus propterea ab uno itere
contumeliose correctus erat. quatenus est honor uirtutis. tacuit reses
ipsi uictoria numantina. et prius macedonica deuicta quod Carthagini

habita Syria 2 duorum regum Syriae. plerumque an triumphales cum catene
reueres totum tunc fore clausurunt. nec timori datum est silentium. si quod
beneficio Emule Conche gentis multi metus urbis atque Italiae fini
ti erant. plerumque Romana libertatis sapientius libera non fuit. quam
numus mirari debemus quod amplissima. Cum populi auctoritas toties
cum libertate luctata est. nec sine magna laude. quam omnis generis
hominum licentie ludibrio esse queta fronte habet.

Menus enim Piso cum Mamiliam Ciceroni rem ageret. cumque emulorum
nocentes gratia populi eripi uideret. iuuenili impetu ac studio ac
culacionis procerum multa etiam grauis crimina propterea defensionem
obuenit. Interrogatus deinde ab eo cur se non quod accusaret. da inquit
prodes rei publicae. te si postulat fueris. unde bellum non exortatur. etiam
de tuo prius quam de Mamili capite consilium iudicium mictas. Ita in
eodem iudicio duos subueniunt reos accusacione Mamiliam libertate
populi. a eorum alteri lege pergit. a tunc proferre qua solui poterat.

Quid ergo libertas sine Catone? Non magis quam Cato sine libertate.
Nam cum in senatore nocentes et infante iudex sedisse. tabelleque. Cum
populi laudatione ei continentes platee essent. proculdubio efficaces
future primo submouit eas questione. Legem recitando. qua
ca. tum erat ne senatoribus tali auxilio uti licet. hunc facto pro admirati
onis ademit. nam quod in alio audacia uidetur in Catone fiducia cognoscitur.

Menus Lentulus Macellus consul cum in conaone de magni populi
numma potentia quereretur assensusque ei clara uoce uniuersus
plus esset. acclamate inquit acclamate quirites dum licet. nam
uobis impune facere non licet. pulla nunc et eximii animi potentia.

hunc inuidiosa querela. hunc lamentatione miserabili. cui candida
falsa omne alligatus habenti fauam. non refert inquit quia in parte
sit corporis diadema. exigui patris exultatione regias ei res ex
probris. at is neutra in parte mutato vultu utriusque cauit. ne aut
ilari fronte libenter agnoscere potentia. aut tristi uia propter
uideret ea quae potentia inferioris etiam quibus et fortune hominibus
aditus aduersus se dedit. e quorum turba duos retulisse habundante est.

Heli Mantia formam? libertum filii? ultime senectutis lucum
libone apud censores accusabat. in quo ceteranque in populi magnis
humilitates ei etate quae exprobrans ab inferis illius ad accusare in
remissus diuelli. non metiris inquit populi. uenit enim ab inferis
in libone accusator uenit. sed dum illic moror uidi cruentum. Gna.
domitius Enobarbus ^{lentes} defendentes quod summo quae natus integerrime
uite amantissimum patris in ipso iuuentutis flore tuo missi esset oc
culus. vidi puri claritate conspectum brutum ferro laceratum que
rentes id sibi prius perfidia deinde etiam crudelitate occidisse.
vidi Gna. Carbone acerrimus pueritiae tuae honoris quod prius tu
defensore in tectis consilium ceteris. quas tu ei inuicem miseras in
tus obtestantes te aduersus omne fas et nefas cum in summo esset ipso
a te equite romano trucidatus. vidi eodem habitu inquiratum
procuratoris uirum per penas sententiarum tuarum exequantem. omnes per eos
una uoce indignantes. ⁴ damnati sub te adolescentium o cuncta occi
dissent. obducta iam uetustis acatrabus bellos uulnus uastissima
uulnera municipali homini sentientes patenas redolenti effre
nate temeritatis intolerabilis spiritus impune reuocare licuit.

Itaq; eo tpe i totillimū. Gñ. pōpō erat maledicē i tutillimū. q;
nō patit' nos hec lōgiorē querelā psequi psonē i sequētis aliquātō
lōs humilior.

Philipp' tragedus cū in apollinarijs ludis intē actū ad euz
uerluz ueniss' i quo hec sūa cōtinet' miseria nra magn' est.
directis i pōpū magnū manib' pnuatiant. reuocat' q; aliquo
tiens a pto sine ulla cunctatione nimē illuz itollerabilis po
tentie reuz gestu pseueranter egit. eadē petulantia usus est.
i ea q; pte uirtutes istaz ueniet tps cū grauter gemas.

Mara etiā Castitij lītērate i flāmat' auius. qui cū placentie
magistratus gereret. C. A. cū Cartone consule intēte decretū
fieri quo sibi obhides a placentinis daretur. nec sūmo ei' impio
obtepaunt. nec maximis uirib' cessit. atq; etiā dicēte multos
se gladios h're. respondit. 2 ego annos. obstupuerūt tot legione'
tā robustas senectutes reliquas iuētes. Cōloni' q; r'pā q;
materia' leuendi p quā exiguā hūebat pāuiliū uite tps abla
tura in se ipā collapla est.

Tam sēnyvalle temeritatis plena postulatio. q; illū Julius
consumatis uictorijs i foro ius dices i hūc modū itēpellare
substinuit. Cai Juli Cesar. p. Gñ. pōpō magno cōdaz genēo tuo
i tētio ei' consulatu pēunia' spondi quo noīe nūc appellor.
quid agā dēphendat. palā atq; apte ei bonoz pōpei uēditionē
exphand' ut a tribunali submoueret' meruerat. s; ipō illud
mōluectudie min' pect' es alienū pōpei ex suo filio solui iussit.

Hoc pascē' uir uiris oculis clat' q; p'iculose contumax.

nulli' eū aut gñ aut auctoritate cōpelli potuit. ut de aliqua
eaz res quas tūqur deditat fōmulaz cōponeret. hoc animi
indicio victorie eoz bñficia ex omēz ordine legū potēs.

Ides cū multa de pōtētib' literi' loqueret' amia q' ne id face
ret admoneret duas res q' hoib' amarissime uideret' ma
gnā sibi licētiā p̄tere respondit. senectutē 2 orbiūtez.

Ilserit se tantis uiris mulier alieni sanguinis. que a phi
lippo rege temerulēto inuēter dānata p̄uocare ad philip
pum iqt h' sobriū. exussit crapulas oblatant. ac p̄sentī ai
ebriū respicere. causaq' diligētī inspecta iustiorē suā
fēre coegit. igit' equitate quā impetrare nō potuerat ex
torisit. poti' p̄sidū a libērate q' ab inorētia mutuatur.

Iam illa nō solū fortis h' etiā urbana libētas. senectutis
ultime quedā miraculis oib' dyonisi' tirāni exitū p̄ m
mā mox acēbitatē 2 itollerabiliā onera notis experient. hū
sola quotidie matutino tpe deos ut i' columis ac sibi sup̄stes
eēt orabat. qd' ubi is cognouit nō debita sibi admirat' leni
uolentiā accessit. eaz 2 quid ita hoc aut quo merito suo fa
ceret interrogauit. tū illa cēta ē mag' ratio p̄positi mei. pue
lla eū eūz graue tirānūz habere cū carere cupiebas. quo iter
fecto aliquāto deterior arcey occupauit. Cui' q' finiri
dominatione magni extimabas. tētiūz te sup̄ioris' ipōtu
miores cepim' hūc rectores. Itaq' ne si tu fueris oblap't
deterior i' locūz tuūz succedat. Caput meū p̄ tua salute deuo
ueo. taz facetas audaciaz dyonisi' p̄minere erubuit.

Inter has 2 Theodor. Cirenens q̄ aīoli spūs cōingū ēē potuit
par uirtute felicitate dissimile. Is enī lūmīnato regi sibi mōres
mimicanti. Enī uō inq̄t magnifica res ē cōingit q̄ Cantarid-
uz assent⁹ es. cūq̄ hoc dō accensus arui euz sustin⁹ nullū
tēribilis aut hec sit pūpuratis tuis. mea quidē. nichil inte-
rest humi an sublimē putrescas;

De Seueritate. C. 3.

Semet se diuina pect⁹ necesse ē. dū oride ac trillis
seueritatis acta narrant. ut omī mītiore cōspiratione
sepulta reb⁹ auditu aspis uacet. ita enī districte 2 iēxorabil⁹
iudicte 2 uaria penarū q̄ia ī mediū p̄cūrent. utilia quidē legū
mūnimenta s̄ minime ī plando 2 quieto paginarū nūō reponēda.

Marcus Malli⁹ unde Gallos depulerat inde ip̄e p̄cipitat⁹ ē q̄
fortiter defensas libertatē nepharie opprimere conat⁹ fuerat. Cui⁹
iuste ultionis nūm⁹ hec p̄cipitatio fuit. Malli⁹ eras m̄ cū p̄api-
tes agebas senones. p̄lq̄ mutari cepisti unus fr̄s ex senomb⁹.
hui⁹ suppliatio etēne memorie nota mēta ē. p̄ illū enī lege san-
ari placuit ne quis patriā ī arce aut Capitolio habitaret. q̄
domus eo locū habuerat ubi nūc edes monete uidem⁹.

Par etiā indignatio ciuitatis aduersus Spuriū Cassiū erupit.
cū plus suspitio cōcupite dānationis nocuit q̄ tres magnifici
cōsulat⁹ ac duo spectiosissimi triūphi potuerūt. S. ē p. Q. R. nō cō-
tent⁹ enī capitali suppliā affēre 2 intercepto domū supineat. ut pena
tūz q̄ strage puniret⁹. ī solo autē dē telluris fecit. itaq̄ qd̄ pri⁹
domaluz potētis fuerat nūc reliquē seueritatis monūmētū ē.

Ades ausus. p. Alclm' cōsum exim p'ia multauit. arca nō dō?
 ei quoz iustitia sup'bas notior ad posteros puenit equi meli
 appellationes traxit. q'ntuz q' odi aduersus hostes lictat' istū aīs
 h'rent p'ietū ac tector' i quib' usitati fuerūt r'ūmīs testat'?

Tuoq' 2. M. Flacci 2. l. Satiūmū seditiosissimoz cōpōit' aūmū
 trundatis penates ab unis fundamētis erupit s'. Ceter' flamma
 arca cū diu pene uacua mansit a. Q. Catulo cūbrus spoliis adōnata ē.

Urgunt iūm ciuitate. T. 2. Gn. yncroz hūma uoluptas ac spes
 amplissima. h' q' status ciuitatis conati s' cōuellerē isepulta ca
 dauera iacuerūt. sup'mulq' humane conditionis honos filius qua
 ch' 2 p'ncipit' d'f'icam deluit. quin etiā familiares eoz ne
 quis. ro. p'ti inimias amicus ēē uellet de uolore p'cipitati sunt.

Des sibi licere tam. p. Muti' tribun' pleb' q' s. p. ^{tus} ^{al'} ^{us} R. qui
 comes collegas suos qui dnce spurio Calio id egerāt ut magistra
 tib' nō subrogatis cōis lictat' i dubiū uocaret' ^{nones} uiuos crema
 uit. Nichil p'fecit hac seueritate fidenti? Unus cū tribun' eaz
 penā nonē collegis intēre ausus ē. quā nouē tribuni ab uno
 collega exigere p'hōuissent.

Il'ictat' adhuc custos 2 uindex seueritas. h' p' dignitate 2
 ac p' disciplina eque grauis. M. eis Claudius senat' corlis qz
 tūqz cū his paces fecerat dedit. quē ab hostib' nō acceptuz i p'ū
 custodia necari iussit. Semel lesa maiestate impij. quot modis
 ira p'tinax uindex frūz ei' relandit. lictates ademit. sp'm exti
 nit. contumelia cōp'cāceris detestanda gemomaz salaz nota fedauit.

Ecce hic quidē senat' adiūctionē meruerat. Gn. ante Cōnel'

Scipio hispani fili⁹ pri⁹ q^{uod} memeri posset exptus ē. Mā cū ei
hispania pūna sō^{ne} obtinuit ne illuc iret dearent adiec
ta cā q^{uod} recte facere nesciret. Itaq^{ue} Cōneli⁹ p^{ro} uite ihonestū
actū sine ullo pūnali minustio timido regetuday lege dūat⁹ ē.

NE i. 68. quidē uetico qui sinistre man⁹ digitos ne bello
italico militaret obsiderat. Seueritas senat⁹ cessauit publica
tis ei⁹ bonis ei⁹ ipsuz etenis nundis pūuendū censuit. Effē
at q^{uod} ut quē honeste spm pūuendū i acie noluerat. cūpūre i cateis

ID. factus mutar⁹. M. Curi⁹ consul cū delectus cōsumet.
subitus edicere coart⁹ ēst 2 minor nemo respondit⁹ cōiecti⁹
in sortez omib⁹ tōns pōhe que pūma exierat pūmū nom
urna ext⁹ tūz citari uent. neq^{ue} eo respondente bona adolesce
tis haste subiecit q^{uod} ut illi nūptatu⁹ est ad cōsuluz tribunal
cōiūrit. collegiū q^{uod} tūnoy appellauit. Tūc M. Curi⁹ p^{ro}fat⁹ nō
op^{er} ēst eo ane p^{ro}to. ro. qui pūre ne sciret. boni ei⁹ i ipūz uedidit.

Que tenax p^{ro}positi. I. domiti⁹. Mā cū siatū p^{ro}cor regē⁹ dūz
ad eū eximie magnitudinis aper oblat⁹ ēst addua ad se pa
storez cū⁹ manu oculus erat iussit. interrogatū q^{uod} quo mō
eaz bestiaz uolent⁹ p^{ro}sp^{er} cōpit uluz uenabulo crucifixer. q^{uod}
ipe ad extūbāda latrona quib⁹ pūna uallabat⁹ neq^{ue} telū
hūet eduxit. hoc aliquis i fines seueritatis 2 seuerie pōne
dūz dixerit. disputatioē ēst utq^{ue} flecti potest. Ceterū ratio
publia impy p^{ro}teroz numis asperuz exultimari nō patitur.
si sic se mirus pūuendi seueritas exēuit.

Sed nec i feminis quidez supplicio affiaendis seignore se

107

6

egit horati¹ post ^{l'itru}philus t¹itius curiatius condicione pugne omi
albanorū victor cū ex illa clarissima acie domū repetēs sorore
suā uirginē curiaty sponsā mōte phil¹ q¹ illa delectat etas
flentes uidisti gladio quo prius res hūgellerat iteremut.
parū pudicas rat¹ lacrimas. que p¹o amor dabit. que hoc
noīe reus ap¹ phil¹ actus pater defendit. Ita paulo p¹hor.
aūis puelle ad memorias futuri uiri frēs 2 ferore 2 iudice
2 uindictē tā rigidū assensores patrem habuit.

Consimili seueritate senat¹ postea usus spurio posthumo
albino. Q. Martio philippo consuli¹ mandauit. ut de his que i
sacris bachanalū incestu ule fuerat inquireret. a q¹ multe
ēent dānate i omēs cognatas i tra domos aiaduēterūt. lateq¹
patēs opprob¹ de fōmitas seueritate supplicij emendata ē. Quā
quātū ruboris nre ciuitati mulieres tūpter se gerendo ius
serat tū laudis punite grauer attulerūt.

Publia autē que posthumū albini consulez. tre luania que
claudius asellus uiros suos ueneno necauerat p¹uquorū de
creto strangulate sūt. No eis putauerūt seuerissimi uiri i
tas euidentē scelē longū publice questionis tps expectendū.
Itaq¹ quāz innocentū defensores fuissent. sentū mature
uindices extiterunt. magno scelere horū seueritas ad exi
gendaz uindictaz cōcitata est.

Cognati autē metelli seueritas longe minore de causa qui
uore. q¹ unū libell¹ furti¹ p¹uillas interemut. idq¹ factū nō
acculatorē tantū s¹ rēphensore caruit. uno q¹ extimare optio

illa eū molare sobrietatis penas pēdille. Et sane quēq; femina
vni uluz imoderate appetit. uirtutib; ianua claudit 2 delicti apit.
Horidū q; Sulpitū galli maritalē supulū. Nā uxore dimi
sit q; eaz capite ap̄to foris uēlata cognouit. abscilla hūa. s.
tū aliqua rōne munita. lex eū inquit t̄ tū meos p̄stuit ocu
los. quib; fōmas tuas ap̄tes. his esto fictiosa. hōz te cētori
crede notitie. ulterius tui cōspectu p̄uacua irritatiōe ācessit. in
suspitione 2 crimine āreat necesse est.

I Et aliter sensit. Q. antistit' uet' repudiando uxore q; illi
i publico cū quadā lictina vulgari secreto loquētes uiderat.
Nā ut ita dicas i cunabulis 2 nutrimentis culpe nō ipa mot' culpa
ateriore delicto p̄buit ultione ut poti' canet iuria q; iudicet.

Tingend' ē his. p. Sēproni' sophis qui quicq; repudiū nota
affecit nichil aliud q; se ignorante ludos auliz spectare. Ergo
dū sic oliz feminis occurrūt. mens eaz a delictis alterat. Ceter
2 si romane seneritatis e' totus tēraz orbi istū potest. tam
cētēna sumatiz cognoscere falsidio nō est.

Arcedemoni literos Archilochi e ciuitate sua exp̄tari iulle
rūt. q; eaz parū uerecunda 2 pudica lectione arbitrabantur.
noluerūt eū ea literoz suoz aīos imbuī. ne plus mōib; nocēt
q; ingenis prodesset. Itaq; max^u poetā aut cēte aut p̄mū sūmo q;
domū sibi iulaz obsecris maledicis lacerauit ^{erat} cāmīnū exilio mltatūt.

Themensiles aut Cimagogū inter officiaz salutationis daruiz
reges more gentis illi' adulatus capitali supp̄lio affecerunt.
uni' annis humilib; blanditis tot' orbis sue deus p̄lice dñationi

submissis, gemitibus ferentes.

Am Cambises iustitiae severitatis qui mali cunctis iudicis e
corpore pelles detractas pelle intendi i ea q; filii ei iudicaturum
sedere iussit. Ceteri 2 rex 2 barbari atrox ac nova pena iudicis
ne quis postea corrumperet iudex possit prouidit.

grauiter dicta aut facta. C. 7

Magna 2 bona laudis patet i clavis uiris etia illa uendicant.
que ab his dicta aut facta p;manet memoria uirib; etenim cop
prehendit. quoniam ex habundanti copia nec parca nimis n; rursus auida ma
nu q; magis desiderio satisciat. q; satietate habundet hauriam?

Iustitiae uia Cammenli clade p;missa cu admodum tenui filo
suspensa rei p. salus ex sortioz fide penderet ut eoz cu ad
ipsum ro. tuendus constantiores eent. maiori pti senat' p;na
pes latinoz i ordine suoz sublegi placebat. diuis etia capan'
consule alterz Capue creari debere asseuerabat. hic cotusus et
eger ipu ro. syns erat. Tunc Manli' Torquati fili' ei' qui lati
nos apud Vellalas i clita pugna fuderat. q; poterat clara uoce
demptauit. Siquis sortioz inter pa. Co. smaz dicere ausu' eet
otiuo eu iemptu. he uni' mune 2 romanoz laqueib; au' calore
p;stinu reddiderut. 2 italia ad us ciuitatis nobiscu exequendus
passe no sut. Naq; ut prius armis ita uelis filii fracta cecidit.

Par illi q; Manli' grauitas. cui cu consulat' omnis consensu de
feret' eu q; sub exaltatione aduersae ualitudinis oculoz recu
saret instantib; cunctis aliu inquit quiritis querite ad que
huc honore transferatis. Na si me gerere eu coegeritis nec

ego mores ur̄os fere nec uos meū impiū p̄peti poteritis.
si p̄uati taz ponderosa uox q̄ graues falces consulis extitissent.
nichilo leḡgior sapiens Emiliani aut i curia aut i cōane ciui-
tatis. qui cū h̄ret cōsorte censure numus ut nobiles ita enēu-
ute p̄ uoltris dixit se ex maiestate rei. p. om̄ia gesturū si
libi aues ul deditissent collegas ul nō deditissent.

Iux cū sēn' sulpiti' Galba 2 aureli' consules i senatu cōten-
derent uter aduersus Iurianum i hispanias mitteret. ac magna
inter pa. ¹⁰⁴² Co. dissentio eet. oib' quonā suā ei inclinaret. expec-
tantib' neutrū inquit michi michi placet. q̄ alter nichil habet
alteri nichil ē satis. eque mala h̄ctis ip̄i maḡraz iudicōs inopia
atq̄ auaritiā. quo dicto ut neuter i p̄uicias mitteret. obtinuit.

Omnis nō p̄puli a senatu legat' ad anthiocū missus ut bello
quo se tholomeū lacessabat abstineret. cū ad eū uenisset. atq̄
is p̄mpto aīo 2 amissimo uultu dexteraz ei p̄rexisset iuicem
illi suaz p̄rigere uoluit. h̄ tabellas senat' cōsultū gr̄nētes ma-
didit. quas ut legit anthioc' dixit se cū amicis colluocorē. indignat'
p̄puli q̄ aliqua moraz int̄posuisset uirga solū quo iussisset deno-
tauit. 2 pri' inquit q̄ hoc cūculo excedas da responsū quod se
natum referas. nō legatū locutus si ip̄az curia ante oculos polita
crederes. Continuo eū rex affirmauit fore ne ampli' de se p̄tholome'
quereret. At tū demū p̄puli manu ei' tāq̄ loti apphendit. q̄
efficax ē aī l̄monis q̄ abissa grauitas eodē momento ḡrie re-
gnū tēruit. egipti' tēxit.

Publi' aut Rutuli uerba pri' an scā extime nescio. Nā utrilq̄

109
eque admirabile inest robur. cum amici quidam iniuste rogationi
resisteret atque is per summas indignationem dixisset. quid igitur in
inquit opus est tua amicitia si quod rogo non facias? respondit ymo
quid in tua si pro te aliquid inhoneste facturum sis?

Hinc uocata consentanea illa opera quod magis ordinum dissensione
quam ulla culpa sua reus factus nec obsoletas uestes induit nec illi
genua senatoris deposuit. nec supplices ad genua iudicum manus
retendit. nec dixit quod splendore preteritorum annorum humili essent
quod ut periculum non impediret gravitatis eius esset. sed expulsum.
atque etiam cum ei reditu in priam sillana uictoria prestatet. in exilio
nequid aduersus leges faceret remansit. Quia pro felicitatis cognomen
nullum quis moribus grauissimi uiri quam ipse armis assequeretur.
quod quidem silla rapuit. Futiliter emeruit.

Marcus brutus suarum prae uirtutum quam prius patris patriada uno
eius facto et illas in profundum precipitauit. et omnes uoces huius memoriam
inexpugnabili detestatione perfudit. ultimum plura imitari negantibus
quibusdam id committi oportere. fidenter inquit in aeneas descendit. hodie
eius aut recte erit aut nihil curato prepererat eius neque se
inuenire sine uictoria neque mori sine securitate posse.

Qui mentio in subiat quod aduersus M. brutum in hispania grauiter
dictum est referre. Nam cum ei se tota pene lusitania dedisset
ac sola gens eius urbs Cirama perpetuo amica retineret temptata
redemptione prope modum uno ore legatis bruti respondit. ferus sibi
a maioribus quo uirum teneret non autem quo libertates ab imperatore auaro
emeret relictus. Melius sine dubio istud nostrum linguinus huius duxisset.

q̄ auduisset. h̄ illos q̄dē nā i her grauitatis ueligia adduxit.

Socrates autē grece doctrine clarissimū columen cū athenis
causas diceret defentionēq; ei libas a se cōposita qua i iudicio ute
ret̄ reatalli dimissas 2 supplexes inuementi p̄celle ac comodatam
auferē inq̄t quelo istā. Nā ego si adduci posset̄ ut eā i nltima sithie
solitudine porare fatu me ip̄e mōte multaduz cōcedē. spm̄ ḡrephit
ne careret grauitate. maluitq; socrates extingui q̄ lyfia supesse.

Quantū h̄c i sapia tantū i armis alexander illa nocte nobiliter edi
dit. Dario eū uno iā 2 altero p̄lo uirtutē ei expto atq; ideo p̄ates
regni tauro ten⁹ monte filiaz i mat̄monni cū deas centū milib⁹
talētuz pollicente. cū pāmenon diuallē se si alexander ēē uisuri ea
conditioē. respondit 2 ego uterer si pāmenon ēē. nocte duabus
uictorius respondente. digna q̄ tui tētia sicut euenit flueret.

Ad her quidē 2 ai magnificā 2 p̄speri stat⁹ illa uō que legati
macedonior apud p̄res ei mib⁹ cōstitudinis sue cōditionē testati
st̄ gloriolior q̄ optabilior intollerabilib⁹ ē onerib⁹ auitaz eoz i
plicari siq̄ mōte graui⁹ ip̄are p̄seueraret mōres se i p̄latiōs respon

Nec parz graue sp̄atam audaz dcm̄. siquidē nobilitate derut
p̄stans 2 i petitiōe magrat⁹ uict⁹. max h̄bi letitie ēē p̄dicauit q̄
aliquo p̄ria sua se meliores uiros h̄ret. q̄ h̄mōe repullaz honoi adequant.

De uilitia .C. 5.

Tempus ē uilitie quoq; sancta penetrabilis adire i quib⁹ s̄p
equi ac p̄bri facti respect⁹ religiosa cū obseuatiōe uelut.
ubi studiū uerecundie cupiditas rationi cedit. nichil q̄ utile
quod parz honestū uideri possit dicit. ei⁹ autē p̄pui 2 cētilli

110
mū iter omēs gētes nra ciuitas exemplū est.

Quamullo consule faliscos cōmisedente magister ludi plurimos et nobilissimos inde pueros uelut ambulandi grā eductos in castra romanorū p̄duxit. quib⁹ interceptis nō erat dubiū quin falisci deposita belli gerendi p̄tinacia tradituri se nro impatori eēt. Ea re senat⁹ censuit ut pueri uincti magistri uigis cedentes in p̄tiaz remitteret. qua iustitia ai eorū sūt capti quorū mema expugnā nō poterat. Namq; falisci bnficio magis q̄ animus uicti p̄tias romanis apuerunt.

Adez ciuitas aliquotiens rebellando sepeq; aduers⁹ cōsilia p̄lus tādē se. Q. Lutatius consuli dedere coacta ē. adūsus quā senire cupies ipso R. postq; a papirio cui manu uolente cōsule uerba deditōis scripta erant doct⁹ ē faliscos nō potestati h̄ fidei se romanorū cōmisisse omēs nra planda mētē deposuit. pariter q̄ in irib⁹ odi nō sane facile uia et assuetis uictorie obsequio q̄ p̄mptissime h̄cētia subminuistrat ne iustitiae suae deesset obstitit.

Ides cū p. claudius Camerinos ductū atq; auspicio suis capto sub alta uendidisset. et si erarū pecuniaz fines agris auctos aduocēbat. tam q̄ pax liquida fide id gestū ab impatore uidebat⁹ max⁹ cura cōquisitos redemit. hisq; habitandi grā locū in auctino assignauit. et p̄dia restituit. pecunia etiā nō ad curia. s; ad sacra edificanda sacrificia q̄ faciēda tribuit. iustitiae q̄ p̄mptissime tenore efficit ut exilio suo letari posset. q̄ sic renati erāt. Menib⁹ nris et iunctis regionib⁹ q̄ adhuc retuli qd leg⁹ p̄ totū tēp̄z orbe manauit.

Macratēs abiacentis fabritio consuli pollicat⁹ est se p̄rū ueneno p̄ filiū suū qui potioneib⁹ ei⁹ p̄herit necatur. ea res cū ad senatū

1.
ēet delata missis legatis prius monuit ut aduersus huius generis
insidias cauti legeret. Memor urbes a filio matris condita ar-
mis tella non uenens gerere delere. Timocratis autem nomen supplicat
utque non equitate amplexus. Quia nec hoste malo exemplo tollere
neque enim qui bene mereri paratus fuerat perdere uoluit.

Suma iustitia in quatuor quae tribus plebis eodem tempore conspecta est.
Nam cum luco atroximo sub quo duce acies nostras apud Fregime a bol-
sas inclinata cum ceteris equitibus congreuerat dies ad populum. I. horrenti
collega eorum dixisset per uoluntas urauerunt in squalore esse quod ipso-
rum res esset futurus. Non sustinuerunt eum egregii iuvenes. Cuius
amati periculum uulneribus sanguine suo defenderat eum togati ulti-
mus discrimen posteris insignia retinens intueri. Quia iustitia mota
conio accusatione horrentum desistere coegit. Quae etiam iustitia eo
fato quod sequitur exhibuit.

Mum. T. Gracchus et C. Claudius ob nimis lenere gestas resur-
maioris parte ciuitatis exasperassent dies his per populi tribus
plebis per duellione ad populum dixit. propter communes contumelias
peruata etiam ira accensus quod necessarium ei fuit ex priore loco pa-
rietes demoliri iusserat quo in iudicio prope classis per multe centu-
me Claudium aperte damnavit de Gracchi absolutione non consentire
uidebat. quod clara uoce iuravit si de collega suo generum esset iudi-
catur in factis se propter eandem cum illo pena exili subiturus. Ea-
que iustitia tota illa tempestas ab utraque fortuna capite depulsa est. Cla-
udius eum propter absoluit. Graccho M. popilio remisit.

Magnas laudes et illud collegium tribunorum tulit quod cum unum exolu-

444
Cotta fiducia sacrosancte testamentis creditoribus suis satisfacere nollet
decrevit. si neque solueret pecunias neque daret cum quo sponso fie-
ret se appellantis eius creditoribus auxilium futurum inquam ratum more
state publica private fidei obtentum esse. Itaque Cotta in tribunatu
quali quod in aliquo sacratio latere et humilia iustitiam extraxit.

Ubi ut ad alium eque illustres actus transgrediar. Gaius Domitius
tribunus plebis. M. Scavrus princeps civitatis in iudicium populi de-
vocavit et si fortuna aspirasset ruinam si minus certe ipsa obtractatio
amplissimum iuri incrementum claritatis apprehenderet. Cuius opprobrium
cum humo studio fragraret huius Scavri ad eum noctu pervenit istuc
turum se eius accusationem multis et gravibus domini criminibus promittens
erat in eodem pectore et Domitius et dominus diuina exultatione
nefarium iudicium pendens iustitia unat odium.

Continuo eius et suis auribus obsecratis et iudicis ore clauso ducit
eum ad Scavrum iussit. accusatore etiam reo suo ne diem diligendum
certe laudandum quem populus tuus per alias virtutes tuas hoc nomine libenter
et consules et consules et pontifices maximum fecit.

Nec alter. L. Crassus in eodem iustitie expremeto gessit. Gaius
Cartonis nomen infesto animo ipse inimmensum sibi detulerat et
tamen ^{foris} huius ei a senio ablatum ad se complura rationes quibus facile op-
primi posset ut erat signatus cum senio Catenato ad eum remisit.
Quo pacto igitur inter animos inquisisse tunc iustitia credimus ut inter
accusatores quod et reos tamen modo iurum obtinuisse videmus.

Iam. L. Sulla non ^{se} tam volumine quam Sulpitius Rufus perditum voluit
tribunitio furoris ei sine ullo furoris uexat. Ceterum cum

2
p[ro]p[ri]um i[n] ulla latente 2 a se[ri]o p[ro]ditu[m] co[m]p[er]it manumissu[m] par
ada[m] ut fides edicti sui extaret p[ro]p[ri]u[m] p[ro]tin[us] laxo t[em]p[or]e cu[m]
illo scelere p[ro]p[ri]o m[er]ito victor aliq[ui] m[er]itoles h[ic] ip[s]o m[er]itoles.
Utruz ne aliene iustitie oblitu[m] videamur. p[ro]bitac[us] Mutiline[us] cu[m]
aut[em] meritis t[em]p[or]e m[er]ito debuerat aut[em] m[er]ito crediderit ut ei
suffragis suis t[em]p[or]e deferret ta[m] diu illud imp[er]iu[m] sublimuit
q[ui]d[em] tellu[s] de sig[no] cu[m] athenien[s]ib[us] gerendu[m] fuit. p[ro]p[ri]u[m] aut[em]
par victoria p[ro]p[ri]a e[st] co[m]m[un]io redamantib[us] Mutilineis dep[re]h[en]dit. Ne
d[omi]n[us] t[em]p[or]e ultra p[ro] rei p[ro] necessitas exegerat p[ro]maneret. atq[ue] etia[m]
cu[m] recuperati agri dimidia pars co[n]sensu om[n]i[u]m offerret[ur] au[tem] au[tem]
ab eo munere de[be]re iudicis iustit[ie] gl[ori]a[m] magnitudi[n]e p[ro]de minue[re].

Atheni[enses] i[n] n[un]c prudentia referenda e[st] ut alt[er] iustitia re[st]itui
possit. cu[m] saluterimo co[n]silio Themistocles migrare athenien[s]es i[n]
classes cogit[ur] Cerseque rege 2 co[m]p[er]it ei[us] greca pulis ruinas patrie
i[n] p[ro]p[ri]u[m] habitus rofo[n]aret 2 opes cladesq[ue] molitionib[us] ad
p[ro]p[ri]a t[em]p[or]e grece capessende nutret i[n] conaone dicit h[ic] se rem
deliberatio[n]e sua p[ro]p[ri]a qua[m] si fortuna ad effectus passa e[st]. Nichil
mai[us] aut[em] p[ro]p[ri]u[m] athenien[s]i p[ro]p[ri]o futuri. h[ic] ear[um] vulgari no[n] op[er]ere.
postulant q[uod] aliquis sibi cu[m] illa ta[n]te exponeret daret[ur]. dat[ur] e[st]
Aristides. is p[ro]p[ri]u[m] recognovit classes illas lacedemonioru[m] que tota
at[que] G[ra]eci[am] subducta erat nulle i[n]tendere[n]t ea co[n]sumpta d[omi]natio
maris ip[s]is concederet. p[ro]p[ri]u[m] ad aues 2 p[ro]p[ri]u[m] themistocles ut
utile co[n]siliu[m] ita minime iustit[ie]. d[omi]n[us] noluerit. eue[n]t[us] iustit[ie] uniu[er]sa
conno q[uod] equi no[n] iudicet no[n] expedire quide[m] p[ro]p[ri]u[m] ac p[ro]p[ri]u[m]
Themistocles uepto iustit[ie] desiste. Nichil e[st] illis iustit[ie] exemplis

forti? selear? urbe.

Seleur? urbe locresim? a se saluterrimis atq? utilissimis legib? mu-
nita. cui filii ei? adulteri crimine dānat? secundu? ius ab ipso co-
stitutu? utq? oculo cavere dederat ac tota civitas i? honore prius
necessitate pene adolescentulo remitteret aliq? diu repugnavit.
ad ultimu? p?i p?ab? evict? huc p?us dānde oculo filii eruto usus
videndi utq? reliquit. ita debitu? sup?ias modu? legi reddidit. eq-
tatis admirabilis tēptio se inter misericordes p?es i? iustu? legi? latore

Sed aliquando Chānide tiry p?taetior i? ab?allior p?it?
iustitia ad ius i? errores usq? ad seditiosas cōtiones annu? paravit
ac leges canendo ut liquis eas cū fero mirasq? cōtinuo intēfice-
ret. Intēfecto de inde tpe i? longinquo rure gladio aut? domu? repa-
tens subito i? dicta cōtione hūit erat i? ea p?cessit. ab eo quo p?i
cōsulerat solute? le legis sue admonit? idē mqt. Ego illa? lanaas.
ac p?tin? fero quā habebat dēst?to incubuit. Cūq? hūeret culpa nil
dissimulāe ut cōre defendē penā tamē representare maluit. Neq?
fraus iustitie fieret.

de fide p?i. c. 6.

Abi? v?magine ante oculos posita venerabile fidei munus
extra sua cētissimu? labans humane pignus ostendit. Quā sp? in
nra civitate iugille i? os gētes lenierūt. i? nō p?uas ex recogitāz?

Quoniam ptholome? rex tutores R^m. p^{ri}. filio reliquiss. Senat? Me-
nilius lepidu? p?itifici? maximu? bis consulez ad p?uē tutelā ge-
rendaz alexandrina milit? amplissimā q? i? itegerrimū viri santi-
tate? ita p. ulib? i? sacra opatū etēne p?vationi vacare voluit.

Ne fides ciuitatis nre frustra petita custimaret. Cui bnficio regia
iunabula ofuata p^u 2 decorata utq ptholomeu reddiderunt.
pat^s ne totumaz mag an tutoris maiestate gloriam deberet.

Spetiola qⁱ illa Romana fides iumentu p^uor^u classe paruas agi
tabant. quoz amictur ut se ad colules negatur. Aude ne eadez mo
catene libi miterent^u. quo ab his conelio alimo consule fuerat
unecte. haro ante certior an custimator n tale timendu rat max
cu fiducia ad colloqu^u con tetendit. ap^d quos cu de fine belli ageret.
2 t^uun^u milituz ei dixit p^use illi meritis uenire. q^d conelio accidit.

Utq^u consul t^uuno tace nullo. Illo te inquit metu hinc fides nostre
ciuitatis libent. claros illos fecerit tatus hostiu duce uice p^uuisse.

Sed multo clariore feat noluisse aduers^u eosd^u hostes parem
fides i nre legationis tuendo. p. c. exhibere. M. Emilio Lepido 1.
Flaminius consulib^u. 1. Minutius 2. 1. Mallu Cartaginenu legatq^u
qⁱ man^u his attulerant p^uinales claudio p^uor^u dedendos curare
runt. Si tunc senat^u no eo quib^u h^u p^ustabit asperit.

Qui exep^ul^u supior African^u secut^u cu onullaz m^ultis 2 illustriuz
Cartaginensiu uiris nauē i h^ua potestate redigisset iuolatam
dimisit. qⁱ se legatos ad eu mislos dicebant. taz 2 li manifestu
erat illos uitandi p^usent^u p^uiculi gra flm legationis nome am
plecti. 2 romani ip^uu p^uti^u decepta fides qⁱ frustra ip^utrata iudicaret.

Representem^u etia illud senat^u nullo mo p^utemetendu opus.
legatos ab urte a pollonia roma mislos. Q. fabi. Gn Appu^u
edib^u orta cōtentione pullauerūt. Qd ubi cōp^uit cotinuo eos
p^utales legatus dedit. anctores cu his brindisiuz ire uellit.

Nequa i itine a cognis deditoꝝ iniurias accipent. Illo cum mōta
 lūz q̄s consiliū an fidei tēplūz dixerūt. quō ut ciuitas n̄ra semp
 benigna p̄stitit. ita i sotiōz q̄ ais cōstantē recognouit.

Post duoz i hispania Scipionū totidēq̄ romanū sanguinis exēci
 tuū miserabile stragē sagūtū mētīab^o hambalis armis inter
 memia urbis sue cōpulli. cui nūq̄ puniaz ulterio^r nequiret arcere.
 Collatis i forūz que unicuiq̄ erant luxurissima atq̄ undiq̄ cōfundatⁱ
 accensiq̄ ignis nutrimentis ne a sotiēte n̄ra desisteret. p̄. 2. cōi
 rogo semet ip̄s sup̄picerūt. Credidēz tūc ip̄az fidei humana ne
 gotia speculātes melius gessisse uultūz p̄leueratissimū hui cultum
 inq̄ fortune iudicio tā acerto exitu dānatz cōnēntem.

Idez p̄stādo petibām eundē laudis honorē meruerūt ab
 Annibale. q̄ deficere a n̄ra amicitia noluerant. oblessi legatos ad
 senatūz auxilium iplorantes miserūt. Quib^o p̄ recentē Caranles
 clades succūri nō potuit. Ceterū p̄missū ē ut i faceret quod
 utilissimū i cōlūtatū ip̄oz uideret. literū ergo erat Catagi
 nentū grāz amplecti. Illi tñ fēms oī q̄ etate i belli urte egestⁱ
 q̄ tūc armati famez traherent. eoz ciuitas q̄ ulla ex pte respē
 tūz romane sotiētatis deposuit. Ita q̄ hanubali nō petibā / sed
 fidūz petibie sepulcrūz rapere cōtigat.

ptinacissime i
 muris cōstiterūt.
 Exprimunt q̄ p̄us

de fide uxoris erga maritū. C. 7.

Alq̄ ut uxoria fidei q̄ adignam^o tētia Emīlia africanū
 prioris uxoz mater Cōnelie Gracchorū tante fuit comi
 tatis i patientie ut sciret uirū suo anallulaz grataz ēē dissimu
 lauit. Ne domitores orbis africanū femina ipatiente reū agēt.

Tantum a uendita mes ei affuit ut post motes africani ma-
numillas anallas i matrimoniu libeto suo daret.

Quintu lucretius pscriptu atriu uiris uxor Turia intz camera
et rectus cubili abditu una consua analla ab mente exiit no sine
magno pculo suo tutu pstitit. singula p fide id egit. ut cu ceteri
pscripti i alienis et hostilib' regionib' p sumos copris et ai cruciatus
mre euaderet. ille i cubiculo et coniugis sinu salute retineret.

Solpina aut cu a matre julia diligentissime custodiret ne letulum
cur sellone uiruz suuz pscriptuz a triumuis i italia psequeretur.
Nichilo min' familiam ueste sumpta cu duab' anallis toti de q hui.
ad eu clandestina fuga puenit. Nec reuoluit se ipaz pscilire ut
ei fides sua i coniuge pscripto constaret.

R de fide senox enza dnos .c.8.

Estat ut senox ena enza dnos qmun' exptatas h' laudabiliorē
fides referam. M. antoni' auoz nroz tñb' clarillz orator icelli
re agebat. Cui iudicio accusatores hui i questione pseueratil
sime postulabat. q ab eo cu ad stupru iret latenas plata gredet.
erat etia tñ is uerbis et statat corom. Videbat q rei ad suas cru-
nat' ptinere. n tamen eos fugitavit. Ille nō ut
q uentuz ē antoniu h' noie dehinceti' confusus et sollicitu ultro ē
otat' ut se iudicab' toquendu tnderet. Affimans nullu ore suo
uerbu exturni. quo cas ei lederet. ac pmiss' fides nura patetia
pstitit. q plurimus ueterib' euleoqz ipositis candentib' et laminis
ultus oez nuz accusationis custodita rei salute subuenit. argui foru-
na merito pot q pñ et ta fotez spuz scñli noie incluit.

120
Consules aut. M. Mariū penestime obsidionis miserabile
exitū sortitus. Cuniculi latebris frustra evadere conatū. Leni q̃
vulnere a Telenio tū quo īmori destinaverat p̃strictū huius huius
ut sillane crudelitatis exptes faceret gladio it̃iecto it̃eremut.
Cū magna p̃mia sibi p̃posita uideret si eū victorib' undidisset.
Cui' dextre tā op̃tūmū ministerius nūl eoz pietati cedit. a q̃
salus dñoz p̃tectā ē. q̃ eo t̃p̃e Mario nō uita s̃ mors ī bñficio
reposita erat. eque illustre quod legitur.

Gracchus ne ī potestate inimicorū p̃ueniret philocātū sc̃no
suo cānces iādendas p̃buit quas tū celeri ictu abscondit gladiū
cruore dñi madētes p̃ sua egit p̃cordia. Eupy alij hūc uocitātū
exultimant. Ego de nōie nūl disputo familiaris. tūmō fidei ro
bur admiror. cū h̃ p̃sentia ai generos' iuuenis imitat' foret.
suo nō sū bñficio iūenta sup̃plicia uitall'. Nūc cōsulit ut philocātus
q̃ Gracchi cadaver sp̃tiosi' iacēt. alia nobilita' ali' fauor s̃ fidei par

Pindar' philippensi Callus p̃lio uictū nūp ab eo exūz
manumissus uultu ipi' obtrūcatū iūltationi hostiū subtraxit.
se q̃ e cōspectu hōiū uolūtaria mōte abstulit. Ita ut n̄ p̃des
cōpus e' assūpti īueniret. Quis deoz granitūm sceleris ultor
illā dextrā que ī necē p̃rie p̃aretis exarbat. tāto cōpore illiga
uit. ut se tremebunda p̃ndat' gēb' hūmectet. ne q̃ paradū
quas meret' penas ad itō p̃ie uictorie exoluere. Tu p̃fecto
tu dñe Juli celestib' tuis uulnerib' debita exequi uindictam.
p̃fidū erga te caput sordidū angeli sup̃plex fici rogado eo ai ellu
cōpullus ut neq̃ retinere uita uelli n̄ hūmī sua manu audet.

Admonuit se his eladib'. S. plotin' plane' Minacy plana consu-
laris 2 Censorij frater. Qui cu' a trinuiris p'script' i' regioe sa-
lenitana latet delictiore uite gne 2 odore ungueti occultam
salutis custodias detexit. Illis cu' uestigijs eoz qui misos p'seque-
bant' sagax inducta cura abditi ei' fuge cubile odorata e. Agb'
cophenli sem' latetes multu' q' ac diu torti negabat se scire ubi
dñs eet. No' substinuit deinde plane' ta' fideles taq' boni exēpli
senos ulterius ^{crucuari} ^{crucuari}. h' p'cellit i' mediu' iuguluq' gladius mili-
tuz obiecit. qd' cetaz mutue leniuolentie arduu' dignola fac. ^{ut} ^{ut}
dignior dñs fuerit / qui ta' costante huoz fides exiret. an hui
qui ta' iusta dñi misericordia questionis leuitia liberaretur.

Quid vrlam penapionis huus? q' admirabilis fidei. Cu' ad dñuz
p'scriptuz occidendu' domesticoz iudicio cenores factos milites i'
reatina nullas uenisse agnosceret. Conmutatu' eo ueste p'mutato
ena' anulo illu' postico claz emisit. se aut' i' cubiculo ac lectulum
recepit. 2 ut penapione occidi passus e. breuis hui' fa' narratio.
h' no' p'ua laudationis materia. Na' si quis aut' oculos ponere
uehit. subitu' militu' accessuz couulla ianue claustra minacem
uocē truces uult' fulgetia ama' reuera extimatione p'sequet'.
Nec q' ato dr' abque p' aliquo mori uoluisse ta' id ex facile fieri po-
tuisse arbitrab' it'. panapio aut' p'tuz hui' debet amplu' ei' faciedo
monumetu' 2 testimoniu' pietatis q'to titulo reddendo cōfessus
e. Content' eet h' ex gñis nisi uiu' me admiratione fa' dice cogēt.

Na' Vello p'script' a trinuiris cu' omēs domesticos archa
rapina 2 p'daz occupatos uideret q' max' poterat dissimulata

fuga se penatib' suis itonpella nocte subduxit. Cui fatiūm expe-
llus scēus ab eo uindictā pena cōtēnt' iēx p' abiliq' litterarū
nota p' hūz oris cōtumeliā inultus spectat' oculis ac lateri
uolūtari' comes adēlit. Quo quidē tā exquīlito tāq' anapū offi-
cio p'fectissimū spectare pietatis annulū expleuerat. Inis cū
quorū felicit' i' domo stat' fuerat luoro itentis ipē cū nil aliud
q' umbra 2 ymago suppliciorū suorū maximū ēēt emolumentū ei'
a quo tā grauius punit' erat salute iudicant. Cūq' abinde foret
maz remittere adiecit etiaz caritates. Nec acten' benignolentia
p'cessit. Et eo obnuando mira q' arte usus ē. Nā ut lenit' cupidus
sanguinis milites supuenire a moto dño rogi extruxit. eiq' ege-
tes a se cōphēnsu 2 oculis lenē supieuit. Interrogatib' deinde
multib' ubinā ēēt dñā manu rōpō itentis ibi illū dātis h' amde
litatis p'arulis uri rēspōdit. q' ueri similia loquebat'. hūta ē uoci
fides q' euenit ut dñā statz querēde i'colūmitatis actōes assequerē'.

vestigia huc atq'
illuc cōstantia ten
uolo studio p'ficeret

De mutatiōe morū 2 fōtūne. C. 9.

Multū aīs hōmū 2 fiducie adicere 2 solitudinis detrahere
pōt morū ac fōtūne i' clavis uiris recognita mutatio siue
mōros stat' siue p'rimorū i'gena cōplectemur. Nā cū aliorū for-
tunas spectando 2 conditione abiecta atq' cōtēpta emerisse
claritates uideam'. Quid alēit q' 2 ipi meliora de nobi' sēp
cogitem' memores statūz. Et p'etue felicitatis se dānare spes
q' que etiaz i' certa recte fouet' interdū cētāsi desperationē cōuēitōre.

Morquāt' adeo elatis atq' obtusi cordis intē mutui uiuente
exultant' ut a p're. d. Mallo amplissimo uiro. q' 2 domestic 2

1
rei. p. ubi⁹ inutilis videbat⁹ rus reliquat⁹ agricolæ ope fatigaret⁹.
Post patres rem iudiciali periculo liberauit. filium in dore q⁹
aduersus ipsum suum cum hoste manu cõsecraret securi percussit
prius latino tumultu ferax spectabilissimo triumpho recreauit. in
hoc credo fõmine nubulo adoleſcentie cõceptu p̃fatus quo senectu
tis ei⁹ deus ludius entelceret.

Scipio autē african⁹ iunior quē di imõtiales nala uoluerūt
ut eet i quo uirtus semp omēs numeros hoib⁹ efficaciter onderet
ſulutoris uite p̃mos años adoleſcentie años egille ſetur remo
tos quideſ a luxurie crimine. ſ; tū punias t̃p̃heis deuote cā
taginis cõual⁹ iſpolito iugo teneriores.

Gaius q⁹ baleri⁹ flaccus ſc̃di p̃mo belli t̃p̃ib⁹ luxu p̃ditas
adoleſcentia iſcorauit. Ceterūq⁹ a. p. luano pontifice maximo
flamen fact⁹ q⁹ ſacri⁹ a uitis recederet. ad curia ſanctoz 2 cere
moniaz cõuēho aīo uſus. duæ frugalitatis religioē q̃ptus pri⁹
luxuē fuerat eū. tātū poſta modeſtie 2 ſanctitatis ſp̃cam euasit.

Nichil. Q. fabio max⁹ qui gallia uictoria cognomē alabro
q̃s ſibi met ac poſteris p̃p̃t adoleſcente magis iſtame. nichil
eodeſ ſene onan⁹ aut ſpectoſi⁹ illo ſeulo nō caritas habuit.

Ovis ignotus. Q. Catuli auctoritate i max⁹ p̃nec̃tu clariffimo
uicorū excellū gradu obtinuiſſe. Cū ſi iunior etas reuoluatur
multi lux⁹ multe delitie reſpant⁹. que q̃d ei iſpedimēto nō fuerat.
q̃min⁹ p̃rie p̃nceps exiſteret. Nom⁹ q⁹ ei i capitolio ſaſtigio fulgēt
2 uirtute ciuile bellū iſgenti motu ories ſepelliret.

Leti⁹ ne Silla uſq⁹ ad queſture ſene comitia uita libidine uino

ludare artis amore inquinata pduxit. Quia p. G. Marmi consule
molesse tulisse tradit. Quod sibi asperum in Africa bellum gerenti.
tum delictum questor sorte obuenit eidez mitatis quia priuatis
et dilectis nequie qua obsidebat. claustris catenas iugurte
manibus neant mitidate coepit. Socialis belli luctus repressit.
Cyne dominatione fregit. cuius qui se in Africa questore fastidie
rat ipas illas pumias pscriptas et exules petere coegit. que tam diu
la tamque inter se contraria siquas apud animi sui attentione compara
tione expendere uelit. duos in uno homine filias fuisse crediderit.
tumpe adolescentulum et uirum dicere fortes non ipse felice appellari
maluisse. atque ut nobilitatis beneficio penitentie se ipsum admonite
respicere. aliorum modo suo spere auxas subtexamus.

Iustus Anfidius cum Asiatica pumia exigua admodum pumia huius.
postea totas alias per consulatum impio obtinuit. Nec indignati sunt
soti ei parere fasces que aliena tribunalia adulantes uident. gessit
etiam se ita gerere atque splendidissime. eoque in demonstrant. psum
questu forme pns non dignitatis incrementum moribus ipse ipse delectare.

M p. Vtuli non publicanum in Syria egit sed opas publicanas dedit.
Vnde ultima inopia suar auctorato a suis officio sustentauit. ad hoc
postmodum colimile leges uniuersi seculi acceperunt. acerbissimoque
predonum ac fugituum bello liberati sunt. potius ipsos siquas in multi
rebus inest scilicet tantum in eodez nomine uarietate statim admiratos arbi
tror. Quos cum diuinas capturas exegisset. aduenerat eundem iura
dare. classez exeat uiderunt. huc tanto incrementum manus adiacet.

Consulo coopto. Quod p. magni patre uenditum etate pulerem

i triumpho sue oculis subieat. hic euentidi qui postea Rome ex patti
2 p patti de Crassi manib' i hostili solo miserabiliter iaceti triumphu
duxit. Ita qui captiuus carceris exhoruerat uictor capitolu se
liantate celebrant. In eodem etia illud eximiu qd eodem anno p.
C. fact' est casu nunc cōteplemur uarietatem.

Lu' lentul' consularis lege cealia repetundarum crimine op
pressus. Censor cu. I. Censorino creat' e. Que qd fortuna
iter rometa 2 decora altene uite uelant. Consulari ipsius
danatioe danatioe Censuras subiacendo 2 neq bonus cu ppetui
firi neq malis etenis igemescere patiend.

Istos uirib' uti uoluit. M. G. Cornelio Scipione nasica qui
consul a penis apd liparas capt' cu belli iure oia pdidit. leto
re sub inde uultu ei' adit' cuncta reuipant. Consul etia itez
creatus e. Quis crederet illuz de. eu. senarib' ad Cataginetuz
puenturu catenas. Quis rursus exstimaret a primas uindis
ad hūma ungu pnetari uisignia. Et tamen ex consule captus
ex captiuo consul factus est.

Quid Crasso none penne magnitudo locupletis nom dedit. Si
eide postea ipia tupez decoctoris siplatoe insit. Siqde lora ei' a
creditorib' qd soludu pssare no pteat uenerut. Ita q amara siqul
latioe no caruit. cu eges abularet dices ab occurrentib' salutabat.

Cassius casus acerbitate. Q. Ceno paurit. Is naq pture splen
dore 2 triumphu diuitate consulat' deore maximu pontificis sacē
dotio ut senat' patron' diceret' alleant'. i pubbas uanculis
ipuz deposuit. Cōpulsq ei' finelli canthas manib' laceratus

in scalis gemonum iactans magno cum hore totius for. R. collectum ē.

Iam. G. Marius fortune maris luctator ē. oēs eius ei impetus
 tas corporis quā ai rolore fortissime sublinunt. arpinatibus honoribus
 indicat inferior. Quellura rome petere aulus ē. patientia
 deinde repullaz irupit magis i cura quā uenit. In tribunatus
 quā 2 edilitatis petitione cōsimile capi notat expt. pture candidat
 hūmo i loco ihelit. quē tamē nō sine pūlo optinuit. ambit
 eius accusat. nūc atq. egre absolutionē a iudicib. ipeant. Ex
 illo mario tā humili arpinatē tā ignobili rome tā falsiendi
 candidato ille Marius euasit. qui africa subegit. qui iugūtar
 regē ante cūm egit. qui theuūcor Cybron quē exeat. dele
 uit. cui bina trophea i urbe spectabant. Cui. vii. i falsis co
 sulat. legitur. qui post exilium cōsules creari. pscripto quē pser
 ptione facē cōtigat. Quid huius conditione i cōstanti aut misabi
 li. quē si int. misos pseris misim. it. felices feballim. repret.

Qui aut. Celar. cui. mites aditu sibi i celū struxerūt. it. pme
 muentutis mīna pūat. Alia petens de maritinis pdonib. ac la
 mīlulaz phāmarulaz except. centū se talētis redemit. pūa igit
 lūma clarissimū mundi sidus i piratico. rependi fo
 tunā noluit. Quid ē ergo quē ampli. de ea queramur si nō color
 tib. quidē diuinitatis sue ppat. Si celeste numē se ab iūra
 uendicant. continuo eius captos predones trah. affluit.

Intento studio nra. comemoramus. Remilliore nūc animo
 aliena nārentur. perditē lūmre athens adolescens pol
 mo nep. ilecebris ei. timmō se etia ipa infamia gaudēs. au

ex continuo^{ma} post occasus solis h post ortus surrexit. domūq; rediens
Genocratis p̄hi patente ianua uidit. uino grauis unguetū deli
buit⁹ hīs capite redimuto pluada uelle amict⁹ refectaz tūba docto
ris. om̄s scolā intrauit nec cōtent⁹ taz de hōm̄i introitu consedit
2 ut clarissimū eloquiū 2 prudentissimā p̄cepta tumultentie
lasciuus eluderet. or ta deinde ut par erat om̄s indignatioe Ge
nocratis uultus i eodem habitu cōtinuit. Om̄ssa q; re quā dise
relat de modestia 2 tēp̄atione loqui cepit. Cui⁹ grauitate h̄mōis
resipiscere coact⁹. Polemo p̄mū coronaz capite detractā p̄ient.
paulo post brachii intra palliū reduxit. p̄cedente t̄p̄e oris qui
ualis holaritate dep̄huit. ad ultimum totaz luxuriaz exiit uni⁹
q; orōis saluberrima mediana sanat⁹ ex ifamū gnatoe max⁹
p̄hs enalit p̄p̄inat⁹ 2 hui⁹ aūs i nequitia nō habitauit.

Piget Themistodis adolescentia attigūe huc p̄res aspiciat
abdicatoris ingente notaz huc matre suspendio iuta finire
p̄ filii tūpitudine coactaz. cū oī postea grau sanguinis uiroz
clarissim⁹ existerit. Medū q; euoz 2 alie ul̄ sp̄ei ul̄ dep̄atiois
pignus fuerit. hoc cū cū salutis sue patrenū habuit illa uide
uictorie adsumpsit.

Amoris nō curabula opinione stulticie fuerūt referta.
eidez tam stulticie ip̄ia salutaria athenenses senserūt. itaq;
coegit eos stupōis semetip̄os dānare qui eū solidū crederat.

Am Alabraden due fortune p̄ante sūt. Altera que nobilitate
ecumia abundantes diuitias fōmaz p̄stantissimaz fauorem
cuiū p̄p̄ulaz summa ip̄ia p̄apnas potēcie uires singatissimū

ingenuū assignaret. Altera que dānationē exilii uenditionē
lonox mopia odii p̄rie uolētas mōtes inflagnet. nec aut hec
aut illa uniuersa s̄ uaria p̄picea frecto atq; extu similia.

Ad inuidia usq; polioatis Samoz dūam abundatissimis boni
conspicius uite fulgor excellit. Nec sū cā oīs eū conat' eius
placido exuebat' itinere spes cētus cupite rei fructū applēde
bat. Vta nūcupabant' fil' & soluebatur. Velle aut posse i equo
positū erat. Semel dūtaxat mutauit uultus p̄ q̄ breuis t̄stite
salcitra succullus in admodū sibi gratū anulus de industria i.
profundus ne oīs i comodi exps ēē abieat quē in cōtinuō re
cupant capto p̄sice qm eū deuorauerat. s̄ hūc au' felicitas
s̄ p̄lemis uelis aspiū cursu tenuit. Orentes dari regis p̄fec
tus i excellentissimo mechalensis mōtis uertice ciria affixit.
C quo putros ei artas & tabido oruore manāna membra atq;
illas leuaz cū neptū' anulus piscatoris manu restituerat
situ maradas s̄amos amara scūmte aliq̄ dū p̄ssa hleris
ac letis oculis asperxit.

Domili' aut cū hereditatio noīe a p̄rie Smacisoy ac pene to
ti' lualie tūmūdes accepiss̄ maximay opū dūg exēctum
dux rector classū equitatu potēs. p̄ mopia hērens puerilis
Corithi docuit. Eodēq; t̄pē tāta mutatioē maiores natu neq; m
nis fōtūne crederet. maḡ ludi fact' ex tirāno monuit.

Sequit' hūc Siphax rex consimiles fētūne iniquitate expt'.
quē amicus hūc Roma p̄ Saponē hūc cartago p̄ Astrubales
ultra p̄titus ad penates domos ei uenerat. ceterz eo clari

1.
euect⁹ ut ualedissimor⁹ p^{ro}tor⁹ arbiter uictorie existeret. parui
t^{em}p^{or}is interiecta mora catenat⁹ a l^{ib}er^o legato ad Gaponē impatore^m
p^{er}tract⁹ est. Cui⁹ q^{uod} dextraz regio m^{ul}tes solio a^uroganti manu acti
gerat ei⁹ genib⁹ supplex paubunt. Caduca n^um^{er}u^m 2 fragilia pue
rilib⁹ q^{uod} consentanea trepidis sūt ista que uires atq^{ue} opes hu^{ma}ne
uocant⁹. affluunt subito 2 repente dilabunt⁹ nullo iⁿ loco nulla iⁿ p^{ar}te
stabilib⁹ n^uxa radial⁹ cōsistūt. s^{ed} incertissime flatu fōtune huc atq^{ue}
illuc acta. quos sublimē extulerūt iⁿ prouiso recessu destitūt⁹
p^{ro}fundo cladi⁹ miserabiliter iⁿuegerūt. Itaq^{ue} neq^{ue} exultant
neq^{ue} d^{omi}nia delect⁹ bona que iⁿflucto^{rum} malor⁹ amaritudine deside
riū^m sui duplicant. . l. vi

Incipit Liber Sextus

De felicitate. C. j.

2
Qlubilis fortune cōplura. s^{ed} retulim⁹. Constantis p^{ro}
pitie admodū pauca nā^{ra}ri possunt. Quo paret eaz
aduersas res cupido aⁿimo iⁿfligere. ^{leuandas} parca tribuere.
Eade^m ubi malignitatis obliuisc⁹ iⁿipauit. Nō solū plurima
ac mai⁹ s^{ed} etiā p^{er}petua bona cōtingerit. iⁿdeam⁹ ergo quot
gradib⁹ beneficior⁹. Q. Metellus a p^{ri}mo o^{ri}ginis die ad ultimū
usq^{ue} fati t^{em}p^{or}is nūq^{uam} cessante indulgentia ad hūmā^m beate uite
tumulus p^{ro}duxit. Nasci ei⁹ iⁿ orbe t^{er}raz p^{ri}ncipē uoluit. pare
tes ei⁹ nobilissimos dedit. adiecit aī p^{ri}uolissimas dotes 2 cōp^{os}
uires ut sufficere laborib⁹ possent. beore pudicia 2 fecundi
tate cōspiciat⁹ cōlabant. Consulit⁹ deus iⁿpatoria potestates

7
114
spectabilissimi triumphi p̄textū largita ē. fecit ut eodem t̄p̄e tres
filios consulares unus etiā censorius triumphales 2 quātur p̄to
rius uideret. utq; tres filias nuptū daret earū q̄ solole summa
suo exaper. Tot p̄atus tot itinabula. tot uiriles toge. tot
multe nuptiales faces honoz iūiorū. om̄is deniq; gratulatio
nis summa abundantia. cur itoz nullus funus nullus gemit⁹ nulla
cā t̄l̄it̄ie. Celus cōteplare uix tām ibi tales status regnes. qm̄
quides luct⁹ 2 dolores deoz q̄ p̄ectorib⁹ a maximis uatib⁹ assignā
uideam⁹. hūc uite actus ei⁹ consentane⁹ finis excepit. Nāq; Metel
lus ultime senectutis spatio defunctus leniq; q̄t̄e mōtis inter
oscula cōplex⁹ q̄ clarissimoz p̄uoz extinctus fili 2 gñs hun
meris suis p̄ uirte latū rogo ip̄suerūt. Clara ē felicitas ob
scurior illa h̄ diuino splendori imposita.

Quoniam enī Giges regno hodie armis 2 diuitis abundantissimo
inflatus aīo apollinē phitūz l̄s̄atātū ueniss̄. An aliquis mō
talūz se ēēt felicior. deus ex abito sacrariū specū uoce nulla
ad Glauz Sophodm̄ ei p̄tulit. Is erat archadū paup̄im⁹ sed
etate iā senor. tēminos aggelli sui nūq̄ excellerat. p̄uili
ruris fructib⁹ 2 uoluptatib⁹ cōtentus. Rex p̄fecto leate uite
finē apollo nō ad umbratū oraculi sagacitate cōplex⁹ ē. Quo
archa iolenter fulgore futūe sue glorianti respondit maḡ
se probare securitate ridens Tugurū q̄ tristes curis 2 solitu
dinis aulaz p̄uicias q̄ glebas paucos exptes q̄ p̄guillima
h̄die arua metu refēta 2 unū aut alterū uigā boni faalis
tutele q̄ exēat⁹ 2 arma 2 equitatus uocant⁹ ip̄ensis onerosū

2. usus necessarij hōreolus nulli nimis appetētur q̄ thesauros om̄i
insidijs 2 cupiditatis expositos. Itaq; Giges dū supulatore uane

Popinoris deū hīc cōcupiscit ubi solida hincera ēēt felicitas dīdat.

Sapienter dicta aut facta. C. 2.

Pone id gen^o felicitatis explicabo qd totū i hūi ai ē. nec uotis
petitur h i pectorib^o sapia p̄ditis natu dictis factis q̄ pri
dentibus enitescat.

Appius Claudius crebro solitū dicere accepim^o negotiū
p̄lo hō meli^o q̄ otium cōmichi. nō q̄ ignoraret q̄ iocundi^o iniqui
litatis stat^o ēēt. h q̄ aduēteret p̄ p̄tētia impia agitatione
reꝝ ad uirtutes capescendas exatari nimia quiete idēdīam
resolui. et san^o negotiū noīe hōrendū ciuitatis mōe mores i
suo statu cōtinuit. blande appellatiōis quies plurimū uis^o respicit.

Scipio nō african^o turpe ēē aiebat i re militari dicere nō pu
taneraz. v; q̄ explorato 2 exausso cōsilio que fēro agūtur admi
nistrari op̄tēre arbitrabat^o lūma ratione. In emendabilis ē cū
error qui uolentie mātis cōmichitur. Idēz negabat alr cū
holte cōfligere quēq̄ debere. q̄ aut occasio uenisset aut neces
sitas iudisset eque prudenter. Ma p̄spēra gerende rei facultate
obmuctere magna dementia ē. Et i angustias utiq; pugnandi cō
pulsus abstinere se p̄lio ignaue p̄stiferū affert exitū. eoz q̄
qui ista cōmichit^o alter bñficio fōtūne uti. alter iniurie nescit

Quanti q̄ Metelli tū grauis tū enaz alta i senatu resistere
lūma. qui deuicta cātāgine nescire se illa uictoria. lōm ne plus
an mali. ro. p̄to actulisset asseuerauit. qm ut p̄tē restituendo

110
pulsu ita hambales submovendo nō nichil nocuisti. ei' eū trāsi
tu i' italia dōmientes iā ppli R. mīutes exatatas metui q
delere dicebat. Ne a Crenulo liberata i' eundem sōmū resolueret'.
i' equo igit' malox poluit uri tecta uastari agros exauriri on
ruis. 2 p'sa moloris nēuos hebetari.

Quid illud factu? Lamine fimbrie consulais q' sapiens a. M.
lutatio pruthia splendido equite romano iudex additus despon
sione quā ipse cū aduersario q' vir lon' eēt fecerat. nūq' id iudi
cui p'nuptione sua finire uoluit. ne aut p'batū uirū h' cōtra e
iudicalli fama spoliaret aut iraret uirū lonū eē cū ea res
innumerabil' laudib' cōtineat. forentib' hec illa militari' stipe
dis prudentia exhibita.

Papiri' Cursor consul cū aquilonia oppugnans p'liu uellet cōmuctē
pullari q' p'ferantib' aurb' nō optimū ei auspitū renūptiā d' fal
fallacia illi' fact' cēnor. sibi quidē exēatui lonū omē datū credidit.
ac pugna uiuit. Ceteri mendacē an ipsas acies constituit. ut hāte
rent dū cū capite sig' ue cōrepat expierent. decretū ē autē
sine casu sine etiaz relictis numinis p'uidētia. qd' p'mū ē g'ria
p'ate nullū erat telū i' ipis pullari p'ect'. cū q' exanime tū
ut. ut id cognouit consul fidenti aīo inasit aquilonia 2 cepit.

tā cito aduēnit quo pacto iniuria impatoris uindictari deberet.
quē admodū molata religio expianda foret. qua rōne uictoria
apphendi p'ssi. egit uirū; leuerrū cōsules religiosus impatorem
strenuū timoris modū neq' p'ne gen' h'pei uiaz uno mentis in
tu rapiendo.

Nunc ad Senat^u acta transgredior. qui cū aduersus hāmbalē claudin^u nerone^m 2 lūm^u salmatore^m consules mitteret. eosq^{ue} ut uirtutib^{us} pares tūm inuicatis acerrime inter se dissidentes uideret. hūmo studio ī g^{ra}m rediit. ne p^{ro} p^{ri}matas dissensio^{ne}s res p^{ro} pax^e utili^{ter} administ^{ra}ret. q^{ui} cōsimili impie ubi cōcordia inest amor maior aliorū op^{er}a intēpellandi q^{uam} sua edendi cupidita^{te} nascit^{ur}. ubi nō etia^m p^{ri}max ītercedit odiū alter alteri q^{uam} utq^{ue} cōtrariis castris cērior hostis p^{ro}fiatur.

Coset^{ur} senatus cū ob nimis asperē actas celsur^u. l. cū ble bio tribuno plebis p^{ro} rostris agerent^{ur} rei conditiones decreto suo liberauit. uacūū oīs iudici^{um} metu ei^{us} honore reddendo qui exagere debent rōnes nō reddere.

Par illa sapientia Senat^u. t. c. m. tribuni plebis agraria lege^m p^{ro}mulgare ausa^m mōte mulctauit. Idē ut sanctā lege ei^{us} p^{ro} trū uiros ager p^{ro}lo uirtut^{is} diuideret^{ur} egregie censuit. siquidē grauissime seditionis eode^m t^{em}p^{ore} 2 auctore 2 cāz substitit. quā deinde prudenter ī rege Massimillā gessit. nā cū pro mptissima 2 felicitissima ei^{us} op^{er}a aduersus cartaginē^m ulis eēt cūq^{ue} ī delatando regno audiores cēneret lege fēn^{it} nullit^{ur} quā Massimille ab ip^{so} p^{ro}ti. r. soluta lib^{er}tate t^{er}buē^{re}. quo facto tūc optime meriti lenuolēti^{as} retinuit. 2 lu mde ceteraz illi^{us} tract^{us} gētūz hīda pace quiescente^m fēn^{it} tatem a ualuis suis repleuit.

Tempus dehaet domestica nāra^mti qm^u ip^{so}z m^uz nō r^{at} uolore cōp^{er}z q^{uam} aior^{um} uigore iocūctūz ac tutelā sui

121
421
comprehendit. maiore itaque ex parte romana prudentia in admira-
tione tantum reponat. alienigenis quod huius ex gratia datur aditus.

Socrates humane sapientie. quod quoddam terrestris oraculum nihil
ultra petendum a divinis mortalibus arbitrabatur. quod ut bona tribueret.
quod hi deum sciret quod unicuique esset utile. Nos autem plerumque
id votis expectamus quod non impetrasse melius foret. et cum densissi-
mis tenebris involuta esset mortalium mens in qua late patet error
rectas rationes tuas spargis. diuitias appetis. que multis
exilio fuerunt. honores concupiscas. qui plures pessumderunt.
regna terrarum ipsa noli. quorum exitus sepe numero miserabiles cernuntur.
splendidis coniugis viuas manus. at habet ut aliqui illustrat. ita non
nullus fundit domos evectus. Desine igitur stulta malorum tuorum fu-
turi causis. quod felicissimus rebus in hunc. et te tota celestium arbi-
trio permittit. quod qui tribuere bona ex facili solet et eligere
aptissime possunt. Idcirco expedita compendiarie viam eos ad glo-
rias pervenire dicebat. qui id ageret ut quales videri vellent
tales agerent essent. quia quidem predicatione admonebat appetere ut
homines ipsam potius virtutem hauriret quam umbram eius consectaretur.

Idem ab adolescentulo quodam consultus. utrum uxorem duceret.
an se ab omni matrimonii abstineret. Respondit. utrumque eorum scilicet
penitentiam acturum. hic te inquit solitudo hic orbitas. hic ge-
neris interitus. hic heres alienus accipiet. Illic perpetua solitudo.
cortex querelarum. dotis exprobatio. affinium grave suppellex
garula socrus lingua. successor alieni matrimonii. incertus li-
berorum eventus. Non parvus est iuvenes in contextu et rebus aspectus quasi

late materie facere delectus.

Tez nūc dithementus scelerata demetria tristes de capite eius
tulit sua fortis aīo 2 constanti uultu portiones ueneri e manu
cāstias accepit admoto iā labrys poculo uxore xantippe inter
fletus 2 lacrimationes fletu uociferanti innotet ei pītūrū. Quid
ergo inquit nocet in sancti ēē dixisti. Imēlas illas sapiētia que
nec i ipō quidez uite excellu obliuīsa potuit fū.

Age q̄ prudenter Salon nemines dū adhuc uiueret lea
tus dīa arbitrabat. q̄ adultum nūq̄ fati dīe anapiti fortūe
subiecti essent. felicitatis igitur humane appellatione regis co
sumat. qui se i cūsiy maloz obicit.

Tem cū ex amīs quēdaz grauitē merente uidit ^{eret} eū in
arce p̄duent. hōtat q̄ ē ut p omēs subiectoz edificioz pte
oculos cūmferet. quod ut factus aduēnit. cogit nūc inq̄
q̄ multi luctus sub his tectis 2 oliz fuerūt 2 hodie nēsent. i se
quētibz p seculis sunt habituri. ac obmūte mōtaliū i comoda
tā q̄ p̄a deflere. qua cōsolatione demonstrat urtes ēē huma
naz cladiuz tecta miseranda.

Tez arebat si i unūz locū cūcti mola sua cōtulissent. futurū
ut p̄paz dep̄care domū q̄ ex comūni miseriaz accūo pōtione
suar fere mallerent. quo colligebat nō opōtere nos que fortūtu
patiamur p̄pue 2 i tollerabili amaritudinibz iudicare.

Has autē cū patriā ei p̄enez hostes inuāssent oibz quos
mo senitis belli i volumēs abire passa fuerat p̄tiolaz rex pōde
onullis fugientibz. interrogat quid ita nichil ex bonis sui p̄cū

122
fēret. Ego uō inquit bona mea meū pōto. pectore eū ille
gestabat. nō humeris nec oculis uisenda h̄ extimanda aīo.
que domualio mētis iclusa nec mōtaliū nec deoy manibus
latetactari queūt. 2 ut manētib⁹ p̄sto st. ita fugies nō deserūt.

Iam platonis uēbis allrecta h̄ sensu p̄ualens h̄ma. qui tu
demū beatus tēray orbe p̄dicauit. cū aut sapiētes regnare
aut reges sapere repissent.

Rex etiā ille subtilis iudici. quē ferūt traditū h̄bi diadema
p̄us q̄ capiti imponēt retentū diu cōsiderasse ac dixisse o nobile
magis q̄ felix p̄am. quē siquis p̄enit? cognoscat q̄ multis solia
tudimb⁹ 2 p̄uiliis 2 misis sit refectus. n̄ humi q̄ iacēt tollē uellet.

Quid Senocratis responsus? q̄ laudabile? cū maledico quopda
lēmōm suūmo silētio uiteresset uno ex his querēte aur solus
lingua suaz cōhiteret. q̄ dixisse me inquit aliquando p̄en
tuit. qui i comedia introduxit tacuisse nūq̄.

Aristophanis q̄ altioris ē prudentie p̄ceptus. qui i comedia
introduxit remissus ab inferis athementū p̄icles uaticinante
nō op̄tere i urter nutrum leones. sin autē sic alit obsequi ei
cōuenire monet. eū ut p̄apue nobilitatis 2 cōstanti igem
uices refrenetur. nimio eū fauore ac p̄fusa indulgētia p̄asti
quo min⁹ p̄tētiā obtineat ne ip̄endat. qd stultū 2 inutile sit
eas obstrictare uices quas ipse foueris.

Mythice etiā Tales. nā iterogat? an facta homin⁹ deos fallē
rent. n̄ cogitata inquit. ut nō solū man⁹ h̄ etiā mētes p̄aras
habere uellem⁹. Cui secretis cogitationib⁹ celeste numē adēē

credidisset? At ne qđ sequit' min' sapiens.

Unice filie p'r Themistode consulebat: utrum eas pauperi h' ornato an locupleti pax probato collocaret. Cui is inqt malo iuruz pecunia q' pecuniaz iuro indigente. quo dicto stultu' monuit ut ut generuz poti' q' diuitias generi legeret.

Hec philippi q' p'habilis epistola. In qua alexandru' quorundam macedonuz tenuolentiaz largitione ad se trahere conatus sic iocrepunt. Que te fili ratio i hanc ta' uana' spem induxit. ut eos tibi fideles existimares quos pecunia ad amore' tui copulit: a caritate illud p'hat: ac au' uo philipp' maiore ex p'ate m'etator g'ne q' uictor.

Aristoteles aute' Calistene' auditores suu' ad alexandru' mictens monuit ut cu' eo aut q' iocundissime aut q' rarissime loqueretur. quo s. apd regias aures uel silentio tutor: ut se'mone e'et ac rector. At ille du' alexandru' p'p'ia macedone' salutatione gaudentes obiurgaret. 2 ad macedonicos mores inu'tu' reuocare tenuole p'seuerat spiritu carere nullus se'ra neglecti salubris consilij penitentie' egit. Idem aristoteles desemet ipso i' neutra' p'te' de'le' loqui p'dicabat. qm' laudare se uani intupare stulti e'.

Quidem e' utilissimu' p'ceptu' ut uoluntates alieutes co'siderem'. quas quide' sic ostendendo minuit. fellas cu' penitentie' q' plenas animis n'ris subieat: quo min' cupide repetant'.

Nec pax prudenter diaxagoras. interroganti audax quis nax e'et leat'. nemo inqt ex his quos tu felices e' existimas. h' cu' i' illo nu'o reperies. qui a te ex miseris costare credit'. Non erit ille diuitijs 2 honorib' habundans. h' aut exigui rursus aut

123
nō ambitiose doctrine fidelis ac p̄tinax cultor. ī secessu q̄
ī fronte beator.

Quoniam q̄ dictū sapiēs. nolētib' athēnēsi' diuinos honore'
alexandro de cōnere. uidere igit' ne dū celū custodiū tōraz amictatū.

Quaz p̄mo similiter diachylis leges arancay telis cōpabat. nā
ut illas īfinitū aīalia retinere ualētiora fūlmētore ita hī
humiles 2 paupes q̄strigū diuites 2 p̄pētēs nō alligari aiebat.

Nihil etiā ageilai facto sapienti'. Siquidē cū aduēlus rez. p.
lacedemonioz cōspirationē ortaz noctu cōp̄l' leges ligury
cōtinuo abrogauit. que de īdēnatis suppliciu sumi uetabant.
cōphenis autē 2 ītēfectis sōtali' coloz uestigio restituit. atq̄
utruq̄ simul p̄iudit ne salutaris aīaduēsiō ut inuicta ēēt ut uire
impediret. Itaq̄ ut semp ēē possent aliqui nō fuerunt.

Sed nescio an hamonis excellentissime p̄uidentie cōsiliū. magno
ez canēlis pugna. extra senatui p̄nox nūptante inq̄ tanti
succellus fides. aīos aureos tūm modioz mēsurā expleus fū
dente qui ītēfectis uīs cūl' detracti erant. quēsiuit an aliq̄
lotioz post tanto; cladez a romanis defecit. atq̄ ut auduit nemine
ad ambalē transisse suat' p̄tin' ut legati romā p̄ quos de pace age
retur mītenētur. cū hī sententiā ualuit neq̄ secūdo p̄uino
lollo. uicta. Cātigo neq̄ rētiō deleta foret.

Nec s̄antes quidē p̄uas penas cōlonilis erroris app̄hēde
rant. q̄ herēpetū salutare cōsiliū neglēcerant. qui aucto
ritate 2 p̄uidentia ceteris p̄stans ab exēctu 2 filio suo cōsul
tus quidnā fieri de legionib' romanis ap̄ furcas caudinas

inclusis deleteret. inuolatas demittendas respondit. postea
 die eadem de re iterogatur. deleri eas oportere dicit. ut aut
 max^o beneficio hostium grā emeretur aut grauissima iactura
 vires frigneretur. s. iprouida temeritas victorū dū utraq;
 patet spernit utilitatis sub ingū missas i punitie suā accedit.
Multis et magnis sapie ex^o pāuulū aduina. Cretes cū acerbiss^o
 maz execratione aduersus eos quos uehemēter oderunt
 uti uolūt ut mala cōsuetudinē delectent^o optat. modesto q^o uoti
 quē efficacissimū ultionis enētuz repūit. Inuolūtū eū aliqd
 cōcupiscere et eo p^oseueratē morā exitio ea dulcedo uicina ē.

de vafre dicta aut facta. C. 2.

Sed aliquid factorū dictorū q^o gen^o a sapia p^omo deflexu
 ad vafre nomē pgressus. q^o n fallac uires allūpbit fides p^o
 hū nō inuenit. laudē q^o occulto māā tramite p^o apta ma petit.
 Eruius tulio regnante cūda pat^one familie i agro sabino
 p^oapue magnitudinis eximie forme vacca nata ē. quam
 oraculoz cētissimū oratores i hoc adis imōtalib^o nata respon
 derunt. ut siquis eaz auentūenli diane imolass^o ei^o pat^o
 toti^o tērar orbis impriū obtineret. letus eo dñs louē suz
 sūma festiuitate rome mactandaz i aduētino an arā dīac
 collituit. sacrificio sabinis regimē humani gnūs datur^o.
 de qua re antistes templi cētior fact^o religionē hospitū in
 tulit. ne pri^o uictimā cederet q^o prima se aqua abluiss^o. eoz
 aluenū tuleris p^ofecte vacca ipaz imolauit. et nūc nūc tot
 ciuitatuz tot gētūz dñaz p^o sacrificiū furto reddidit.

7
114
Odo i gñe acuminis i pñis iuni⁹ brut⁹ referend⁹ ē. Nā cū
a rege Tarquino amūculo suo omēs nobilitatis indoles excep-
inter q̄ ceteros i fratre suū q̄ uegetioris ingenij erat itēfec-
tū aduēteret obtuli se cōdis ēē simulauit. ea q̄ fallacia
max^{as} uirtutes suas texat. pfectus etiā delphos cū tarquini
filijs quos is ad apolines pñitū munerib⁹ i sacrificijs honorandū
miserat. aux deo noīe domi claz cauato baculo iclusus tulit. q̄
timebat ne sibi celeste numē apta libetate uenerari tutū nō
ēē. pactis deinde mandatis pñis apollinē iuuenes cōsulerūt.
quisnā ex ipis rome regnatur⁹ uideret⁹. At is penes eū sumā
urbis urbis nrē potestātē futurā respondit. qui an omēs ma-
tri osculus dedul⁹. Tūz brut⁹ deinde atq̄ casu pplaylus de idu-
stria se adiecit tēraz q̄ cōez omū matres exultimans osculat⁹
est. qd tā ualre telluri unūllūz osculus urbi libertatē. brutū
primū infantis locūz tribuit.

Scripio q̄ supior pñidūz caliditatis amplex⁹ est. e hyalia eū
petens africūz cū e fortissimis peditib⁹ romanis tricetoz equū
numerū cōplere uellet. neq̄ tā subito eos poss⁹ instruere. q̄
tpis angulhe negabāt. sagacitate cōsiliū assecut⁹ est. Naq̄ ex
his iuuenib⁹ quos secūz tota hyalia nobilissimos i ditissimos h
inermes habebat tricentos spetiosa āma i electos equos q̄
celerime expedire iussit. uelut eos cōtinuo secūz ad expugna-
daz cartaginez aduectur⁹. qui cū iprelio celeriter ita i lon-
gūz i pñilosi belli respectu solatis āis parauissent remic-
tere sapio se illaz expeditionez si āma i equos militib⁹ suis

tradere uoluissent eduxit. rapuit conditionē illis ac ti-
mida uiuēt⁹ instrumēto q^{uo} suo cupide nris accessit. ego calidi-
tas duas p^{ro}uidit ut siq^{ui}d p^{ro}tin^{us} iparet⁹ grāue pri^{us} deinde remis-
suz militie metū max^{ime} bñficiū fieret. qd^o seq^{ui}t^{ur} nārandū est.

Oportet⁹ fabi^o latio arbit^{er} a senatu finiu^m constituendū intē
nolanos ac napoletanos datus. cū iⁿ res p^{re}sente^m ueniss^{et}. utroq^{ue}
seperatū monuit ut obmissa cupiditate regredi nō cōtrouēsia
q^{ui} p^{ro}gredi mallet. idq^{ue} cū utraq^{ue} pars auctoritate iuri mota
repisset aliquatulu^m in medio uacui agri relictū ē. constitutis
deinde finib^{us} ut ipi^{us} tēminauerat. q^{ui}d reliquū soli fuit p^{ro}lo. ro.
adiudicauit. Ceterū 2 h^{ic} cūuient^{er} Nolan^{um} ac napoletan^{um} quē
nichil potuerūt h^{ic} ipoz^{um} demonstrationē dicta finia ip^{ro}lo
in p^{re}lagioz^{um} g^{ra}ue nouū ciuitati uectigal accessit.

Andez ferūt cū a rege anthocho quē bello hupauerat ex
federe into dimidia p^{ro}tez nauu^m accipere deberet. medias
omnes seauisse. ut euz tota classe priuaret.

Nam. M. antonio remittendū cōiūtiū est. qui id archō se-
arebat nullaz rationez scripsisse. ut siquid sup^{er}iore iudicio ac-
tūz ēēt q^{ui} ei quā postea defen^{dit}ur^{us} ēēt noturū foret non
dictū a se finare posset que facti uis p^{ro}udentis cām tollera-
biliores habuit. p^{ro}periditantiūz euz capite nō solū eloquētia
sua uti h^{ic} inuercundia abuti erat parat^{us}.

Sertori^{us} uō corporis robore atq^{ue} aiⁿ cōsilio parē nē indulgē-
tiā exptus p^{ro}scriptione sillana dux lilitanoz^{um} fieri coact^{us}. euz
eos orōne flectere nō poss^{et}. ne cū romanis uniuersa acie

127
155
confligere uellent. uasro consilio ad suaz smiaz pduxit.
duos ex i conspectu eoz constituit equos altez validissimu
altez infimissimu. ac deinde validi cauda ab imbecilli
seno paulatiz carpi. infimi a iuvene eximiaz uirum uni
uersa conelli uellit. obrepatur ipso est. h diu adolescentis
detera iusto se labore fatigat. senis confecta man^u mi
nisternu executo e. tuc habere conioni quosuz ea res
tenderet. cognoscere cupiet. equi subiecit caude colim
lez ee nru exentur. cui ptes alqs agredies opprimere
poss. h uniuersuz conatu pstenere celeri^u tradiderit uictoria
q occupauerit. ita gens barbara regi aspa diffialis i exi
tu hui^u m^uens qua utilitate aurib^u respuerat oculis puidit.

Habi^u aute maxum^u cu^u no dimicare uicere fuit. cu
papie fortitudinis nolam^u pedites dubia fide suspectum
z strenue ope lucanuz equite amore scoti depxitu i altis
haberet ut utq^u pti^u bono milite uteret^u q i utraq^u aiad
ueteret alteri suspitiones suaz dissimulauit. i altez disci
plinaz paululu are^u to tenore deflexit. naq^u illu plene p
tribunali laudando oi q gne honoris psequedo amz hui^u
a pems ad romanos coegit reuocare z clamare. z hanc
claz meretrice redimere passus paratissimu p nobi^u ex
culliores q reddidit. rema nuc ad eos qb^u salus altutia
quesita est.

Marnus uoluh^u edilis plebis tibun^u pscript^u assupto ista
tico habitu p itinera uia^u q publicas shpe petens quib^u
re uera eet occurrenti dignoscere passus no e coq fallane

gñe rect? i. Al. bruti castra puenit. ad illa necessitate mi-
seri que magistratus p. R. obiecto p̄texto honoris aliene
religionis obscuratū insignib? p̄ urbes iuxta iocedere. Omnes
autē hi sine nite aut illi aliene mōtis cupidi qui talia ut ipi
substinnuerūt ut alios p̄peti coegerunt.

Aliquāto spectolus scētus satūm detulionis i eodez gñe
calus ultime sōtis angelus. qui ois a trinuūis inter p̄scripto
nome suū p̄positus audist. continuo p̄tūre insignia inasit p̄e-
dentib? q̄ i modis litor 2 apparitor 2 suoz publicoz subōnatis
uehniculis cōprehendit hospitia occupauit obuios submouit
ac taz andaa uirpatione ipi i mai luce densissimas hostilib?
oculis tenebras effudit. Itē ut puteola uenit p̄uide ac p̄u
munisteriū agēs suūa cū licentia cōreptis manib? i syriam
cētissimū p̄scriptoz p̄fugiu peretramit. his uno adiecto le-
moris note ex ad ex^{erna} reuētar.

Mantissim? quidā filu cū en i concessis ac p̄iculos facib?
accessis ab infamo cupidate pater iherere uellet saluari cōsi-
lio patrias indulgetias tēpauit. petuit q̄ ut p̄us q̄ ad eā quā
diligebat uet uulgar 2 p̄nulla uenere uteret. Cui p̄abu
obsecutus adolescens infelias ai impetuz sauetate licentius
cōubitus resolutaz ad id quod nō licebat tardiorē p̄griore
q̄ afferēs paulatiz depoluit.

Adm Alexander macedonuz rex sōte monit? ut eaz qui sibi
p̄tas egresso p̄mus occurrill inter-fia uideret. Alinarū sibi
sōte obuia factuz ad mōtes āripi ipall. eo q̄ querēte quidnā
se nō merente capitali supplicio 2 inocentes adhinceret. Cū ad

excusandū factū hūc oraculi p̄ceptū retuliss̄ dīmari? si ita ē
inquit rex aliu sors hūc mōti destinavit. nā asellus quē
ego ante me agebas prior tibi occurr̄it. delectat⁹ alexander
2 illi tā callido dicto 2 q̄ ip̄e ab errore reuocat⁹ erat occa
sione i aliquāto uiliori loco animali expiāde religiōis apuit.
sūma i hoc loco mansuetudo cū calliditate. i alteri⁹ regis equi
sone calliditas.

Sordita magnorū dñatione persaz gente oppressa. dari⁹ rex
adutorib⁹ eidez dignitatis assumptis pactū cū p̄clari op̄is cō
sōtib⁹ fecit. ut equis isidentes solis orta cūluz i quēdaz locuz
dirigerent. Is q̄ regno potiret⁹, cū⁹ equus i eo pri⁹ inuiss̄. Ceterū
max⁹ mēcedis cōpetitorib⁹ sōtūne beneficiū expectantib⁹ solus
ingenui acumine epulonijs suis Elaris p̄sperū exoptate rei
effec⁹ hūc assēcut⁹ est. qui i eque gentales p̄ez dimissaz manū
cū ad eū locū uenit⁹ esset. narib⁹ equi admonuit quo odore
irritatus ante omēs ymnus dedit. quo audito sex reliqui sūme
potestatis candidati continuo equis elapsi ut ē mos persaz humi
p̄stratis cōporib⁹ darū regē salutarerūt. q̄ impiū q̄ p̄uio
intēceptuz est. uasfractio.

Bias autē cū sapiētia diutūior ē inter hoīes q̄ pat̄a pene
fuerit. siquēz hec etiā spirat. illi⁹ p̄inde atq̄ extēcto uestigia
tantumodo extant. ita agebat op̄tere hoīes i usu amicitie uer
sari. ut meminissent eos ad grauissimas iniurias posse gressi.
qđ p̄ceptuz ymo sp̄e nimis sōtasse callidū uidetur. uimicū q̄
simplicitati qua p̄cipue familiaritas gaudet. s̄ si altior aī cogita
tio demissa fuerit. p̄ q̄ uita reperitur.

Lapsacenie urbis nō salus unū vāstrametū bñficio constitit.
nā cū ad exitū ei' hūmo studio alexander ferret'. pgressūq;
ex mema anaximene p̄ceptore suū uidiss'. qz manifestum
erat futurū ut p̄ces suas ire ei' opponeret nō facturū se
qd petiss' iuravit tūc anaximenes peto inquit ut lapsacuz
diuias. hec uelocitas sagittantis opidū uetusta nobilitate
inditus exitio cū destinatū erat subtraxit.

Demostenes qz altitia mirifice cuidā analle succur-
rit. qz pecuniaz depositi nōie a duob' hospitib' acceperat ea
conditione ut illaz simul utriusq; redderet. quoz alteri
intērecto tpe tā qz motuo lotio squalore oblitus decepte
omēs numos astulit. supuenit deinde alter 2 depositū
petere cepit. herabat misera 2 max^a pariter 2 penurie 2
defensionis penuria iā de laqueo 2 suspendio cogitabat.
h' optūne demostenes ei patron' affulsit. qui ut i ad
uocationē uenit mulier inquit parata ē depositi se
fidei soluere h' n' lotiū adduxeris id facē nō potest. qm
ut ipe uoascaris hec dca ē lex ne pecunia alteri sine
altēro numeret'.

At ne illud quidez pax prudenter quidā athenis
uniuerso p̄lo inulsi cām apd eū capitali crimine dic-
tur' max^u honore subito petere cepit. nō qz sparet se
illū cōsequi posse h' ut haberet hōes ubi p̄cursum ire
qui accērim' ēē solet effunderet. neq; eū hec tā callida
consiliū ratio fefellit. Cōuitis eū clamore infestoz cre-
bris toti' concionis sibilis uocat' nota etiā denegati

honoris p̄scriptus eiusdeꝝ plebis paulo post i dilaam me
 uite clemētissima suffragia exptus ē. p̄ h̄ adhuc ei ultione
 sitienti capitis sui p̄iculu dīcēdū nullaz p̄ter defensionis odio
 oblerate aures reaperent. hūc bahamēro cōsimilis illa cōlūditas.
Sypior eū hambal a iulio cōsule nauali p̄lio uict⁹ timens
 p̄ classis cōmisse penas dare offensaz astutie mure auertit.
 Nā ex illa infelici pugna pri⁹ p̄ cladis nūpti domū pueniet.
 quendaz ex amias cōpositū 2 infōmatū Cātaginē misit. qui
 p̄lq̄ cūtatē ei⁹ auriaz intrauit cōsulit nos inq̄ hambal
 cui dux romanorū magnas secū maritimas trahens copias ad
 uenerit an cū eo cōfligere debeat. declamauit uniuēsis se
 natus nō ēē dubiū quin op̄tere. tū ille cōfligit inq̄ et
 supat⁹ ē. ita liberū his reliquit id factuz nō dānare quod
 ip̄i fieri debuissē indicauerūt.

Ides hambal fabiū maximū inuictaz amorū suorū in fabi
 b̄rimis cūctationib⁹ pugne ludificantē ut aliqua suspitioē
 cūctandi telli respargeret totū italie agros fēro atq̄ igni
 uastando uni⁹ ei⁹ fundū imūne ab hoc iūre gñe reliquit.
 p̄fiall⁹ aliquid tanti b̄nficiū insidiosa adūbratio ei⁹ n̄ p̄mū
 urbis 2 fabi pietas 2 hambals uisri mores fuisset nōllin.

Consilium i acūmine cōsiliū cōlūmitas parta ē. Cū quib⁹
 crebris reuellationib⁹ mermissent ut eorū urbe fundit⁹ ro
 manū cūcti uellet atq̄ ad id exequendū furi⁹ Camill⁹
 maxim⁹ dux ualidissimo instruct⁹ exēcitu ueniss⁹ uniuēsi
 ei togati abuias p̄cellerūt cōmeat⁹ p̄ 2 cetera paas mūnēa

leniguissime pſtiterunt. armatu etia intrare memia paſſi
ſunt. nec vultu nec habitu mutato. qua conſtantia tranquilli
tatis no ſolu amicitie inſe ius h etia ad comunione ciuitatis
uſq penetrant. ſagaci hencile uſi ſimplicitate. qm apti eſſe
intellegerant metuz offiaſ diſſimulare q armis ptegere.

AT Volſcor duas Tulli exarabile coſilui. qui ad bellu ire
rendu romanus maxima cupiditate accenſus cu aliquot ad
nerſis pſis coſulos aios ſuoz 2 ob id pati piores aiaduete
ret. inſidiola orone qua uolebat copulit. Na cu ſpectandoz
ludoz gra magna Volſcor multitudo roma conueſſent qſilib
dixit uehemeter ſe timere ne quid hoſtile ſubito moliret.
monuit q ut eent cautioreſ. 2 pſin ipe urbe egreſſus eſt.
qua rez conſules ad ſenatu detulerunt. Qui tñ ſi nulla ſu
ſpicio ſuberat. auctoritate tamē tullii comotus. ut an nocte
Volſci abirent decreuit. qua cotumelia irritati facile ipeſſi
potuerunt. ad reſtellandu itaq mandatu uſuti duas ſimu
latione tenuolentie inoluti duos ſimul pſos ſecellit ro
manu ut iſontes notaret Volſci ut deceptis naſceretur.

de Stragema

de Stragema .C. 9

Alia uo pars calliditatis egregia. ab omi rephetione
procul mota. cu opa qui appellatione latina uix apte
exprimi poſſunt. greca pſumptatioe Strageneta dicunt.

Omnib militariſ copis Tullus hoſtili fidenetas aggrell.
que ſurgentiſ impij nſi ſanabula crebris reſtellationibus
toſere paſſe no ſunt. ſuntimq. trophois 2 triumphis alita

428
uitates ei spes suas ulterius promouere conuerunt.

Meli' sustineret diu allanox dubia et suspectas semper societati
sue fides repente in ipsa ane detexit. detecto enim romani exeat
latere in primo colle conscendit per adiutorem speculator pugne
futur' ut aut uictis insultaret aut uictores fellos aggrediret'.
Non erat dubium quin ea res militum nostrorum animos debilitatura esset.
cum eodem tempore et omnes consurgere et auxilia deficere cernerent.
Itaque ne id fieret Tullus prouidit. conuocato enim equo omnes pu
grosos gloriosos praecepit predicas suo iussu secessisse metum
enim quod cum ipse signum dedisset inuictum fidem tunc tunc. quo ipsa
toris artis consilio metus fiducia mutauit. per quod trepidatio
alacritate suorum pectora repleuit.

Et ne continuo a nostris regibus recedam'. Sextus Tarquinus
Tarquini filius indigne ferens quod prius uiribus expugnari Ga
bii nequisset. nunc enter armis exegit rationem.
qua interceptum illud oppidum. re. impio adiceret. subito
namque se ad gabinos contulit. tamquam parietis scintilla et uehi
que uoluntate sua propensus erat fugiens. ac paulatim uni
cuique fictis et compositis blanditiis alligando leniuolentiam
ut apud omnes plurimum posset consensum familiare suum ad
patres militum. indicaturum quemadmodum cuncta in sua manu
haberet. et quaesitum in quidnam fieri uellet. iuuenili calli
ditati senilis astutia respondit. siquidem re eximia delecta
tus tamquam fides ante multis parum potum credulus nichil
respondit. sed seducto eo in ortum maxima et altissima pupaver

capita baculo decussit. Cognito adolescens silentio simul ac patris cause alteri⁹ argumētum prouidit. Nec ignorauit pāpi sibi ut excellentissimū quēq; gabinorū aut exilio submonēt aut morte cōsumeret. Ergo spoliataz lunis pugnatoribus ciuitatez tū uictis manib⁹ ei tradidit.

Illud q³ maiorib⁹ consilio prudenter et exitu feliciter pūit. Cūq; eū urbe capta Galli capitolū obsiderēt. Solā q³ potendi ei⁹ spes i fame eorū repositaz aduēterent p q³ callido quē consiliū romani unice pseueranter īritamēto uictores spoliauerūt. panes eū iacere q³ plurimis locis reperiunt. quo spectaculo distraxerunt infinitaz q³ frumētū habundantiā nostris superē credentes ad pacem obmūtē de oblidionis cōpulerūt. Misertus eū tūc pfecte iūpiter romane uirtutis p̄sidū ab altitia ruituantis cū sūma alimentorū inopia p̄ici p̄sidio inopie cōtinerent. Igitur ut ualio ita p̄culoso consilio salutare exitū dedit.

Idem q³ Iuppiter postea p̄stantissimorū ductu nostrorū sagacib⁹ consiliis p̄piti⁹ asperauit. Nā cū alterz italie hambal laceraret alterz maliss⁹ hasdrubal ne duorū fratrum uincte copie itollerabili onere fillas simul res n̄ras urgerent. hunc Claudij ueronis uergetū consiliū illinc liuij salinatoris inclita prudentia effi. ut. Nemo eū cōpresso a se i lucanis hasdrubalo p̄sentiaz suaz qm ita ratio belli desiderabat motus hosti ad epe³ college ferendaz p̄ locū iter celeritate mira tetendit. Salinator i umbra apō Nestanū

Flumen primo die dimissus. hūma cū dissimulatione Nerone ca-
stris noctu recepit. tribunos eū a tribunis/centuriones a
centurionib⁹ equites ab equitib⁹ pedites a peditib⁹ cōpi iussit.
ac sine ulla tumultuatione solo mixtū exercitū capiente alterū
iseruit. quo euenit ne hasdrubal cū duob⁹ se consulib⁹ phaturū
pos sciret q̄ utiq̄ uirtute p̄steneret. Ita illa toto terarū orbe
infamis punica calliditas romana elusa prudentia hasdrubalem
Neroni asdrubales Saluatori decipiendū tradidit.

Memorabilis consili⁹. Q. Metellus/ qui cū p̄ consule bellū i yspa-
nia aduersus Celtiberos gereret. inter q̄ Trebiaz caput ei⁹ gen⁹
uirib⁹ expugnare nō poss. intra pectus hū multarū ac dū consilijs
agitatis uiaz repperit. qua p̄positū ad exitū p̄duceret. itinera
magno impetu ingrediebatur cū interz tā suis omib⁹ q̄ ipis hostib⁹
ignota erat. tā inopinātē ei⁹ ac subite fluctuationis. Interrogatus
q̄ a quodā amicissimo sibi quid taz sparsū 2 incertū militie gen⁹
sequeret. absiste inq̄ illud querere. Nā si hū consiliū mei iteriore
tunicaz iā consulas ēē sensero. continuo eaz tremari iubeto. quosq̄
igitur ista dissimulatio erupit aut quē finē habuit. postq̄ uero
2 exercitū suū ignorantia 2 totā Celtiberiaz. errore implicauit. cū
alio cursū direxiss. subito ad Trebiaz reflexit. eāq̄ inopinātaz
2 attonitaz oppressit. igitur nō mentes suaz dolos scrutari coegiss
ad ultima ei⁹ senectutē apd mema Trebie amate sedendū foret.

Mathodes autē Syracuraz rex audacter callidus. cū eū urbe
ei⁹ maiore ex pte Cartaginenses occupassent. exercitū suū
i africa transierat. ut metu metu inq̄ in discederet. neq̄ sine

1.
effectu. nā repentino ei aduentu pauci peni hiter incolumitates
suas salute hostium redimerūt. pacti sūt ut eodem tpe atrim
similis synlia peni armis lileraret. agathodes age siraculay
menia si tueri pseuerass. illa belli malis urgeret. lona pans
frucnda scaure cartagini reliquiss. nūc inferendo que patie
bant. duz alienas poti lacessit opes q̄ suas tuer. quo equiore
aio regnū deseruit. eo tūc recepit.

Quid hantul? Cānenli p̄lio romanay anez nō ne p̄us q̄ ad
dimicanduz descenderet cōplurib' astutie cōpliatay laqueis ad
tā miserabilez p̄duxit exituz. ante oīa eū p̄uidit ut 2 solē
2 puluerez qui vento multis exantari solet aduēsus haleret.
deinde p̄tez copiaz suay intē ipūz p̄ly tps industria fugere
iussit. quā cū aliquo exēitu abruptay legio romana sequeret
trucidanday eay ab his quos insidys collocauerat curauit. p̄
stremo cōt^{us} milites subōnauit. qui si m̄ulata transitioe pete
rūt consules a quo iussu more t̄nslugar depositis āmis i ultimo
pugne p̄ates scedere disarictis gladiis quos iter tunicas 2 lo
ricas abdiderat p̄p̄lites pugnātū romanoy ceciderūt. hec fuit
punica fōntudo dolis 2 insidys 2 fallacia instructa. que nūc cēl
sima cōuēte m̄tus nūc exculatio ē. qm̄ decepti maḡ q̄ uicti sūt.

De repullis. c. 6. de repullis. c.

Quāpi q̄ representata cōditio ambitiosay ingreditis uia
ad forti' sublinendos p̄p̄ p̄speros comitioz euentus
utiliter instruxit. q̄ p̄p̄litis an̄ oculos clarissimoy ui
roy repullis ut nō minore cū spe honoris ita prudētiore

aut ai iudicio peterent. meminerintq; nefas nō ēē aliquid ab
omib⁹ uni negari. ai sepe nūo singuli auctoz volūtatib⁹ resistere
fas dixerint. scientes etia; patientia queri debere qđ gratia
impetrare nequiverint.

Quint⁹ Eli⁹ tulero ai a. Q. fabio max⁹ epistola. p. R. noie. p. Afr
cam patrum sui dante rogat⁹ ut triduum sterneret lectulos puri
canos vellib⁹ edit⁹ statuit. 2 p angustis ualis samia exposuit. cui⁹
rei deformitas hic hoies defendit. ut ai alio quin un⁹ egregi⁹
hiet comitis qđ ptoris candidat⁹ i campū. l. paulo ano 2. p.
africano annulo nixus descendit repulla inde abiret notatus.
na ut pnatiz semp cōtinētia; pbat ita publice max⁹ cura
splendoris habita ē. quo ncha urbs nō nun⁹ rōmū nūz h totū se i
ill⁹ pellulis iaculle credens rultore quli suffragis suis iudicauit.

Publi⁹ autē Sapiō Nasica togate potēte clarissimū lumē. qui con
sul iugurte bellū indixit. qui matrē ydeaz ad nās aras forosq;
migrantes sanctissimis manib⁹ excepit. qui multas 2 velliferas
seditiones auctoritatis sue robore oppressit. quo puate senat⁹
p aliquot ānos glia⁹ est ai edilitate curule; adolescens peteret
man⁹ qđ ruidū rultio ope durata; more candidatoz tenat⁹ appre
hendiss⁹ ion grā interrogauit cū nū manib⁹ solit⁹ ēēt ambulare.
qđ dictuz a circumstantib⁹ acceptū ad pplūz manauit. rōz qđ re
pulle Sapiōm actulit. omēs nāq; rultice trib⁹ paupertatē sibi ab
ab eo exprobatā indicantes iras suas aduersus cōtumeliosas eius
urbanitates destrinxerūt. igitur ciuitas nra notitia inuenit
ingenia ab insolentia reuocando magnos 2 utiles nūes fecit.

honorib'q' nō patiendo eos a securis peti debitū auctoritatis
pondus adiecit.

N ullus error talis ē. I. Emilio paulo cōspect' est h' tamen
aliquotiens frustra cōsulatū petijt. Idēq' nūc cāp' reple' suis
fatigall' bis cōsul' & censor factus ē. amplissimū etiā digni
tatis gradū obtinuit. cui' mīutes nūrie nō fraxerūt. h' aue
rūt. qm' quidaz ipa nota accensaz cupiditatē sumi honoris
ardentiores ad comitia detulit. ut p'p'us quē nobilitatis splen
dore & animi bonis mouere nō potuerat p'tinacia uinceret.

Q uintū Caeliuz Metelluz paua & meli' amī cōsulat' re
p'ulla afflictuz tristitia ac ruloze plenū domū reduxerūt.
Eundē de p'sendo philippo triumphantes uniuersus senatus le
tuz & alacrez ī capitolū p'seant' est. achaz etiā belli cui su
maz manuz. I. Numini' adiecit. max' pars ab hoc uiro p'fligata
ē. ei ne ergo p'p'us cōsulatū negare potuit. cui mox duas da
rissimas p'uinias aut datur' erat aut debetur'. achaz atq'
Macedoniaz. & quidē hoc facto meliore eo tunc usus est.
intellexit. eiz q' industrie sibi gerend' eēt cōsulat'. quem
tanto labore impetrari senserat.

Q uid tā excellens quid tā opuletuz q' I. Silla. diuitias
impia largit' ē. Leges uetustas abrogauit. nouas tulit. hic
q' ī eo cāp' cui' postea dñs extitit. rep'ulla p'ture sigillat'
est. omia loca petiti honoris siquis mō deoz fōmaz & ymagi
nei future ei' potencie. p'to R. representall' impetraturus.

Sed ut comitioz maximuz crimen referaz. M. portius

Cato plus p morib' suis p'ture decoris additur' q' pretexto eius
splendoris latur'. colequi illa a p'to aliqui nō potuit. p'ima demetrio
suffragia' que p'ter satis graues penas erroris sui p'penderunt. qm que
honore Catoni negauerat. uacuo dare coacti sūt. ergo si uere exi
mare uolum' nō Catoni tūc p'tura. h' p'ture Cato negatus est.

de necessitate. c. 6.

Tominate q' necessitatis amarissime leges 2 trauertissima
impia tui urtes n'as tū etia' exterarū gentes m'ra nō uelle
tu h' etia' auditu grauiā p'peti cogerūt. Nā aliquot aduēsis p'el'is
secundo bello p'unico exhausta militari uiuentute romana senat' auc
tore gnacho consule censuit. ut publice sēu aduēsis p'ullandorū hostiū
i'petus emerent'. ea q' de re. p. tribuni plebis ap'd p'p'us lata rogatio
tres creati sunt. uiri. qui quatuor 2 xx. milia sēuorū cōpauerunt.
adactos q' iure iurando strenua' se fōtes q' opas daturos. quoad peni
eēt. italia laturos arma i' castra miserūt. ex apulea etia' et
a fidiculis septuaginta atq' et ad supplemētū equitat' sunt empti.
quāta uolentia ē calis acerb'. que nuntis ad id t'p'us ingenue
q' origenis capite censos habere milites fastidierat. eade' cellis
sēuilib' extracta cōpora 2 pastoralib' calis collecta manapia uelut
p'apū fundamētū exētu suo adiecit. Cedit ergo interdū ge
nerosus spirit' utilitati 2 fōtūne uirib' hūcūbuit. ubi n' tutiora
consilia legeris spetiosa sequenti conadendū est.

Quātenus autē clades adeo uehemēter urtes n'as confudit ut
M. Junii opa dictaturarū rei. p. administrantis spolia hostiū affixa
tēplis deorū numina cōsecrata instrumēta militie futura quallēret'

ac p̄stati p̄neri arma induerent. abiectione etiā 2 capitali crimine
dānatorū seculia cōsolerentur. que si p̄ se aspiciantur aliqd̄ roboris
habent. si autē ad motis necessitatis virib⁹ ponderet⁹ seuitie ip̄is
querenda p̄relia iudeantur.

Propter eā clade senat⁹ optatio qui hahaz 2 Cōelio Ma
mule qui sardineas p̄ tēpib⁹ p̄iorib⁹ obtinebat querentib⁹ q̄
neq; stipendii neq; firmētū classib⁹ 2 exētib⁹ eorū sortū p̄teret
affirmantib⁹ etiā nec habere q̄des eos unde id p̄stare posset re
scripsit erariū loquūq; ip̄ensis nō sufficere. p̄inde q̄ pacto
tante inopie succūrendū ēēt ip̄i uideret. his lris quid aliud
q̄ impij sui gutēnaula e manib⁹ abiecit. hahaz q̄ 2 sardineā
benegnuissimas iūbis nr̄e nutrices gradus stabilitū tellorū
tā multo sudore i potestate redactas. tā paucas uerbis ita. s.
necessitate uolente dimisit.

Adde clade Calpurnios obsidione hanubalis clausos alimētū
q̄ facultate defectos locū necessarijs mēalorū usib⁹ subductū ex
suis detractas pelles fluenti resolutas aqua manducare uo
luntis. quid illis si acēbitatē calis inuicare muleri. si cōstan
tiaz respicias fidelis. qui ne a romanis discederet tali uti abi
grie sublimuerūt. cū pinguissima arua sua fētillimos q̄
cāpos menib⁹ subiectos inuerēt. itaq; capane urbis p̄mi
cas fētilitates delitū suis cupida fouit i p̄p̄inquo situ cali
linū inō ratū uirtute claz p̄seueratis amicitie pignore
impios oculos ueterant. i illa obsidione 2 fide cū tricenti
pene strūi p̄manēt euenit ut ex his quidaz mure raptū

132

ducentis poti⁹ denariis uendere q^{uam} ip^{sus} poti⁹ leniende famis gra^{ui}
consumere mallet. h^{oc} credo deo^{rum} prudentia effectus ut uenditori &
emptori que ut^{erque} merebat^{ur} exitus attribuit. auro ei^{us} & fame co^{sum}
sumpto manibus sordiu^m suar^{um} firmi noⁿ licuit. eque ai^{am} uir ad saluta^{re}
res etia^m p^{ro}elia^m facienda^m care q^{uod} neq^{ue} necellarie copando alio uixit.

Gaius aut^{em} Mario & Cn. Carbone consulib^{us} nulli bello cu^m l. Sulla
dissidentib^{us} quo t^{em}p^{ore} noⁿ rei. p. uictoria querebat^{ur} h^{oc} p^{ri}mu^m uicto^{rie}
re res erat p^{ro}u^{ide}nt^{er} senat^{us} consulto aurea atq^{ue} argentea rep^{re}sent^{atione} o^{mn}ia
menta ne militib^{us} stipendia deessent co^{mp}lata su^{nt}. digna ei^{us} cu^m erat.
hinc an illi crudelitate suaz p^{ro}scriptione uiuaz satiare^{tur} ut di^u imo^{rt}
tales spoliarent^{ur}. noⁿ q^{ui} p^{ri}mu^m con^{su}l^u uoluntas h^{oc} date ter^{re}rim^e neces^{sitate}
sitatas truculenta man^u illi^{us} consulto silu^m suu^m impressit.

Omn^{ium} iulij ex^{er}cit^{us} id est iuncti duos iuncta dextra cu^m armis
Numatiaz clauisli^{us} aggeri q^{ui} extruendo materia deficeret co^{ge}
re hostiu^m cadamez qua^m desiderauerat altitudin^e instruxit. ea q^{ue}
tragulis & pilis quia rotore subdes deerant magistra noue moli^{tudinis}
tionis necessitate usus uallauit.

Mag^{is} ut diuinaz filij me^{mor}iones celesti patris recordatione sub
nectaz. Cu^m effusus se iⁿ n^{ost}ras p^{ro}uinas partoz rex phatres uide^{retur}
ret^{ur} imp^{ro} ei^{us} regiones subdite indichi tumultus deru^{pti}uatiue^m
quereret^{ur} tanta iⁿ lassorano tractu comest^{ur} penuri iⁿcessit ut
sexmilib^{us} denariis singula uasa olei frumeti q^{ui} modus totides
mancipia p^{ro}mutaretur h^{oc} amarissimaz t^{em}p^{est}ates angulⁱ cura^m
tatele nu^mc t^{em}p^{or}e uocans dispulit.

Quatenuslib^{et} nichil tale p^{ro}ph^{et}ia^m affuit. qui obsedione Metelli

ad ultimā usq̃ penuriā cōpelli sua uimētoꝝ suoz urina sitiz
torserunt. nulli⁹ dixeriꝝ q̃ sustentauerūt. q̃ dū uia timet
id palli sunt. qđ eos ne uictor pati quideꝝ coegisset.

Num̃atū autē a Scipione uallo ⁊ agere circūdati cū oīa
que famē eoz trahere cōsūphiss̃ ad ultimū humanoz cōpōꝝ
dapi⁹ uhi sunt. quā p̃ capta urte q̃ plures inuenti sūt art⁹
⁊ mēbra trucidatoꝝ cōpōꝝ sinu suo gestantes. Nulla ē i his ne
cessitatis exculatio. nā qđ mori licuit. sic uiuē necesse nō fuit.

Hoz truces patientiaz cōsimili faanore galli gūritanoꝝ
exanimis impietas semp̃ gressa ē. qui quo p̃leuerāt i te
rempti sētoꝝ cinerib⁹ obliuione. M. p̃p̃en frustrantes fide
p̃starent. q̃ nullū iā aliud i urte eoz supat aīal uxores
suas natoꝝq̃ ad ulūz neplurie dapis uēterūt. quoq̃ diuti⁹
armata uiuent⁹ viscera sua uiscerib⁹ aleret ifelices cadameꝝ
reliquias salure nō dubitauit. En quē aliquis i aae hōtaret⁹
ut p̃ salute cōiugū ⁊ liberoz fortiter dimicaret. ex hoc numi
rū hoste cāco dua pena magis q̃ uictoria petenda fuit. q̃ plus
uindicta libetatisq̃ uictus ghe affeire potuit. cū h̃petūz ac fe
raz gen⁹ quatiōe sui titulo feritatis supant. Nāq̃ illis dulaa
uite pignora p̃p̃o spūitu cariora sunt. ea Caligariamus
prandia atq̃ cene exiterunt.

de testamētis que resolla sūt. c. 7.

Uidem⁹ nūc negotio. qđ actoz hōies ⁊ p̃apue cure ⁊ uln
mi est t̃p̃is Considerem⁹ q̃ que testamēta aut resolla
sunt legitime facta aut cū merito resolandi possēt ita mālē

runt. que ne ad alios q̄ qui expectabant honores hereditatis tra-

Alq̄ ita ut ea ordine quo p̄posui exequar. Militatis stultit.
 cui daz p̄r ai de mōte filii falsus e castis nūptu accepisti. qui
 p̄r erat falsus alius heredi⁹ scriptis decellit. pactis deinde sipe
 dūg adolescens domus peti. errore p̄ris imprudentia amicorū
 domū sibi clausaz petyt regit. qd̄ eū illo ueritand⁹ florem
 mūete p̄ p̄lo. r. allūphat max^{os} labores 2 plurima pericula
 tollerauerat auerso cōpre exceptas ostētabat acatrites. 2 p̄lu
 labat ut nō auitos ei lares otiosa ipi urbi onera possiderent.
 Itaq̄ deplūis āmis coactus ē in foro togatā ingredi militiā. acē
 le eū cū iprobissimis heredi⁹ de patēris bonis apd̄ centū mō⁹
 cōtendit. oib⁹ p̄ nō solus cōsiliis h̄ 2 sentetis supior discessit.

Idez. M. Anneci Carseolani splendidissimi equitis fili⁹ a Sufina
 te amūculo suo adoptat⁹ testamētus naturalis p̄ris quo p̄teritus
 erat apd̄ cētūmūros reladit. ai i eo tuban⁹ p̄p̄i magni familia
 ris ip̄o quidez p̄p̄io signatores heredes script⁹ eāt. Itaq̄ illi in
 iudicio plus ai excellētissimi iuri grā q̄ ai patris auentib⁹ nego
 ty fuit. Ceteri q̄ utiq̄ aduersus hoc mitebatur tñ patēna bona
 obtinuit. Naz. L. quidez Seetili⁹ 2 publi⁹ p̄p̄ili⁹ quo M. Alammens
 sanguine sibi mūctos eadez ex pte qua tulianū heredes fecāt
 sacramēto cū adolescentulo cōtendere auli nō sunt. tā 2 h̄ preapui⁹
 eo tpe magni iurib⁹ ad defendendas tabulās testamētū iūitari pte
 rant. 2 aliquatulus adiuuabat heredes q̄ M. Alammens iūstissimū
 familiaz ac laora traherat. h̄ ātillimū inter hoies p̄orationis iūai
 lus p̄ris simul uolūtatez 2 p̄napis auctoritatez supauit.

Gante tētu a pīr infantē exheredatū pīona matre quā
Terti' quād' inest i matrimoni habuerat natus. diuus August'
i bona pīna ore decreto suo nullit. pīris pīre aīo usus. qm tēti'
i pīo iure pīrato filio sūma cū iniquitate pīrū nom' abroga

Septima q' mater fēchaloz ariminensū irata filis' uerat
i cotumelias eoz cū iā parere nō poss' p' sem admodū nuphit.
testamēto i utruq' pterit. a quib' aditus diuus Augustus 2
nuptias mulieris 2 suprema iudicia iplauit. nā 2 hereditatē
matēna filios habere nullit. dotēq' q' nō creandoz liberorū eaz
cōiuges itecellerat uirū retinere uetuit. ipa equitas hac de
re cognoscere potuit ne nulli' aut grati' pīnuptiare. spernis
quos genuisti. nubis effēta. testamēti ordinē moleto aīo cōfū
dis. neq' erubelas ei totū patrimoniu' edicere. cū' polluto
iā cōpori mādai senectutes iā tuas subtraxisti. ergo dū sic
te egeris. ad inferos usq' relesit flumine afflata es.

Gregia q' Calphurni pilonis pfecti urbis constitutio. Cū enī
ad eū Tarēt' ex octo filiis quos i adolescentia pduxerat ab uno
i adoptione datus exheredatus se querelaz detuliss' lonoz adole
scētis possessionē ei dedit. heredesq' lege agere passus nō est.
monuit pilonē pfecto pat'a maiestas. donū iure bñficiū educatio
nis. si aliquid iā fluxit cūmstantū filioz nūs. qui cū pīre sep
tez fratres ipie exhereditatis iudebat.

Quid Mamēti tūli lepidi cōsulis q' graue decretū. genetue
quidē mat' ^{q'tis} magne gallus a Gai orestre pīre urbis ipestrauerat
ut restitui se i bona Neui iuberet. quoz possessionē bñ tabula'

testamenti ab ipso acceperat. appellat^{ur} Man^{us} et^{iam} a Surdino cuius
libertus gentis herede fecerat. p^{ro}pterea iurisdictione abrogavit.
q^{ui} diceret gentis amputatis suis sui ipsi^{us} sponte gentilib^{us} corp^{or}
ris p^{ar}tib^{us} neq^{ue} uiroz neq^{ue} mulier^{um} n^{on}o h^{ab}ere debere. conuenies Ma
n^{us} meto p^{ro}nap^{ri} Senat^{us} decretu^m q^{ui} p^{ro}u^{is}us est ne ob scena gentis p^{ro}ntia
inquinata q^{ui} uoce tribunalia magistratu^m sub h^{ab}e iuris p^{er}iti pollueret^{ur}.

Multo q^{ui}. Q. Metellus p^{ro}tor^e urbanu^m seniore agit. q^{ui} Orestes
gesserat. qui uentio lenoni bonoz uiuam possessione^m sui^{us} tabellas
testamenti n^{on}o dedit. q^{ui} uir nobilissim^{us} 2. grauissim^{us} fori ac luxuria
ris sepe^{re}anda conditione^m existimauit. nec aut factu^m illi^{us} c^{on}proba
re noluit. q^{ui} fortunas suas suas iⁿ stabulu^m cotaminatu^m p^{re}ce^{re}at.
aut hunc ta^mq^{ui} integro cum iura reddere qui se ab omni honesto
iure genere abramperet.

q^{ui} rata manserunt cu^m cas^{us} h^{ab}eret relendi posset. C. D.

Is relatoru^m testameⁿtoru^m exemplis cotenti actigam^{us} ea que
rata manserunt. cu^m causas haberent p^{ro} quas relendi posset
cu^m certe q^{ui} etia^m note infame Tudian^{us} ut p^{ro}te qui p^{ro}lo n^{on}imos spar
serit. to^mq^{ui} q^{ui} uelut tragica uestez iⁿ foro trahens max^{ime} cu^m homi
n^{on}u^m c^{on}spectus fueru^m. ac multa his consentanea fecerit. test^{is}
filiu^m instituit heredes q^{ui} Tit^{us} longu^m sanguine ei p^{ro}xim^{us} halte
uidu^m subuicere frustra conat^{us} est. mag^{is} cu^m cetu^m q^{ui} scriptu^m
est iⁿ tabulis q^{ui} quis eos ascripsiss^{et} c^{on}siderandu^m existimaueru^m.

Titia Tudiani demens. Ebut^{us} aut^{em} qui L. Menes agrippe ux^{or}
fuerat. tabule testam^{en}ti plene fauoris. na^m cu^m haberet duas fi
nullime probitatis filias. p^{ro}le^mia 2. affronia^m cu^m sui potius

inclinatione praedicta q̄ ulli⁹ alteri⁹ iniuriis aut officiis comota
 pletonia tammodò heredes instituit. sibi etiam affronie exad-
 modum amplo matrimonio .xx. nūmos legavit. affronia tam-
 cum sorore sacro ostendere noluit. testamentum q̄ matris pa-
 tentia honorare q̄ iudicio conellere sancti⁹ dē dixit. eo
 se ipsa indigniores iniuria ostendens. quo cas equiore animo
 sublinebat.

Minus mirandū errorē mulieris. Q. Metellus fecit. Is namq̄
 plurimus et celestissimus eidez nominis uiris i urbe nra in
 gentib⁹ claudior⁹ et familia quā artillimo sanguinis unculo q̄
 tigebat florente. Curiantes solus heredes reliquit. nec hoc
 testamentum ei⁹ quisq̄ attentavit.

Tres populi regim⁹ uir transalpyne regionis cū testamēto fratris
 p̄terit⁹ ēēt et quoad arguendā iniquitatē ei⁹ binas tabulas
 testamētōz i cominio iactas habita utriusq̄ ordinis max⁹ frequē-
 tia reatalli i quib⁹ magna ex parte heres frater erat script⁹. ple-
 gelut⁹ ei centies et quinquages septētus. multū ac dū intē-
 assentientes indignationi sue amicos questus q̄d hactēc iudiciū
 actumūt. auerēs fratris quietos ēē passus ē. et erant ab eo
 instituti heredes neq̄ sanguini iugano pares neq̄ p̄xiū h⁹
 abem⁹ et humiles. ut nō solus flagitiosus siletūz h⁹ p̄relatio
 cōtumeliosa uideri possit. Equē salus ipunitatis h⁹ nescio an
 p̄terioris hec delecti testamētū.

Qui ad uersus hominū opiniones heredes habuerūt. C. 9.

O vint⁹ Ceali⁹. I. lualis p̄mptissimo studio maxima q̄ liber-

tate et honesti dignitatis gradu et amplissimum patrimonium cole-
 ritus cum pre se suptulit unum libi illi heredes esse moriens
 cum annulos ei suos tradidisset poponum acturus testis adoptavit.
 enim quod honoris heredes reliquit. sed fallax et insidiosus cadaver popo-
 nis. cum ab ipso relictis non datu per unum trahit. Itaque nepharis filium
 quidem et heredes habuit quem voluit. finem autem exequas quales

Neque aliis dignus fuit Titus Marius urinas qui ab meruit
 infimo militie loco beneficiis domi Augusti imperatoris ad summo
 castrenses honores productus eorum quod ultimum questum loci
 plex factus non solum ceteris vite temporibus ei se fortunas suas re-
 linquere a quo accepit predicant. sed etiam perire quod expiraret
 idem illud ipsi Augusti dixit. in interit nec nomen quidem ei
 tabulis testamenti adirent.

Vbi autem Valerius cum cognomen letacorde fuit togatus hunc
 Cornelium balbum exptus utpote opus ei et consilio pluribus prius
 libris uerat ad ultimum quod subiecto accusatore capitali crimine
 accusatus peritis aduocatis et patronis suis solum heredem reli-
 quit. Numquam collationis animus ei transuersus egit. amavit enim
 sordes suas et dilexit pericula et danatoris notis expetuit. auc-
 tores harum rerum benignolentia pullatores odio insecutus.

Titus barullus lentulo Symthoro cum amantissimum animi libe-
 ralissima per amicitiam senserat decem annulos suos prinde atque
 unico heredi credidit. quem nulla ex parte heredem reliquebat. quoniam
 illo momento temporis consilium si non vires quas habere credit posside-
 ret. a tertium hunc supplicium exegit. inter ipsas enim fallax

2 migrate culpe cogitationes spū poluit. q̄ tutore aliquo mōtez
ei int' aruante q̄ aduētebat e uita ad mōtez transitū suū
ut supis dñs iūlus 2 inferis detestabiles futurus.

Marcus uō pōpuli senatori ordinis ap̄m gallū ab iēte
etate familiarissimū sibi moriens uetusto iure amicitie et
ultu benigno respexit. 2 uēlis magnū prese amore refe
rentib' p̄sent' est. vñū etiā de multis qui assidelunt ultimo
cōpleu 2 osculo dignū indicauit. sup q̄ anulos suos q̄ ei tra
didit. Is ne qd ex ea hereditate quā nō erat aditur' amic
teret. quos Oprus uir diligens h' moriens amia plenū cō
tumelie ludibriū i locellis repositos 2 a p̄sentib' assignatos
diligētissime heredib' illi' ex heres ip̄e reddidit. quid hoc loco
ihonelli' aut quid itēpelliūis? Senat' p. r. curia iressus
hō uite fructib' cōtinuo caritur' sālissima uia familiaritatis
mōte p̄lis oculis 2 spiritu sup̄mo hanelit' reddens sauguli
lusu sugillanda sibi p̄sumpsit; .l.8.

Incipit liber Octauus

de iudiciis rei. p. quib' de causis absoluti sūt aut dānati

Nunc q̄ ut equore aīo anapite iudicioz mot' tolle
rentur recordemur i iudicio laborātes q̄ de causis
aut absoluti sunt aut dānati.

Marcus Orati' interfecte sororis crimine a Tulio rege dā
natus ad p̄tuz puocato iudicio absolut' est. quoz alter atroa
tas neas monuit. alter cā flexit. q̄ imaturū uiguis amores

seuera magis q̄ impie puniuntur etunabat. itaq; fōi puni-
ne liberata fratris dextera tantus colagumeo q̄tuz hostili cru-
re glie auire potuit. daret se tūc pudicitie custodes postea p̄ls
r. postea plus uulto placidus iudices p̄stuit.

Qum a Calpurnio tribuno plebis scēi Gallia p̄ rostris uehemēter
īreparet q̄ lufitanorū magnā manū īreposita fide p̄tor ī yfū
nia inter emillō occasionē q̄ tribumie. M. Cato ultime senec-
tutis orōne sua quā ī origine retulit subleuaret. nē p̄ leuaz
nichil reculans p̄mūlos b̄eros suos 2 galli sanguine h̄bi. cō-
iunctis filiū flens cōmendare cepit. coq; facto mitigata cō-
nōne qui om̄i cōsensu p̄itur⁹ erat. pene nullū triste suffragiū
habuit. misericordia gallaz quēstiones nō equitatis rexit. qm̄
que inocētie tribui nequiuērat absolutio respectu p̄ueroz data ē.
consentaneū quod sequit⁹.

Gabin⁹ ī max̄ infamie sue ardore suffragis p̄li Mēmo accu-
satore subiect⁹ abrupte ēē sp̄s uidebat⁹. qm̄ 2 accusator p̄tes
suas plene exhibebat ī defentionis p̄fidia inuāda fide utebatur.
2 qui indicabant uia p̄piti penā hōis cupide expectabat. igitur
uator 2 carter oculos obseuabant tū oia ista p̄pitiē fōtūne in-
tēuentu displulla sunt. fili⁹ nāq; Gabini si scēna cōstēnationis
compulsu ad pedes se. M. Mēmis sup̄ prostravit. inde aliqd fōmē
tuz procelle petens unde totus impet⁹ rēp̄statis erupat. quem
trucidā multū a se uictor insolens repulsi⁹ ex cūso e manu
anulo humi iacere aliqdū passus est. quod spectaculū fecit
ut lēli⁹ tribun⁹ plebis approbat⁹ cunctis Gabinū dimicti

1.
auteret. ac donumetur daretur. neq; secundum neq; prout
insolenter abui. neq; ad illas pper debilitari oportere. Id q
p^o exemplo sequi poter.

Illi^o p^o Claudio nescio religionis maior an p^ore maiora.
liquides ill^o metustissimū more neglexit. hui^o pulcherrima
classis amisit. infesto p^olo obiectus cū effugare debita pe
nas nullo mō posse crederetur. subito robōi ubi leneficio
tutus fuit a donatione. discessit cū questione alia uelut dñs
i^orepellantib^o de integro restaurari nō placuit. ita cū mari
tima tēpestas cōditiones cōtraxerat celestis salute actulit.

Exordis aurelii gñe Tutie nigrinis nestalis icelli criminis
ree calitatis infamie nube obscurata erexit. que cōsilia cōte
sinceritatis huc sp^o salutis anapiti argumēto ausa petere ē.
ārecto cū orbe uola inq^o si sacris tuis castas semp admoni
man^o. effice ut hanc haurias et iterū aquas 2 i^o edes tuā pferā.
audacter cū temere iactis notis sacerdotis rex ipa nā cecidit.

Iter. I. p^olo a .I. Claudio pulcro accusat^o q^o graues 2 tolle
rabiles iniurias lotus intulit. hanc dubie rure metū fortui
to auxilio uacavit. Naq; p^o id ipm^o tpus quo tristes de eo hinc
ferebant^o ^{obscuraret} repentina nix nimb^o madit. cūq; p^ostrat^o humi pedē^o
indignū obsecraret^o es hūm^o scire repleuit. qd^o cōspectū totā
questiones a seueritate ad clemētia 2 māfuetudinē trāstulit.
q^o satis nō graues eū penas loti dedisse arbitrati sūt. huc deduc
tū necessitatis ut ābiter se tā sup^obiater. aut attollere tū defor
miter cogeret^o. Subiectas duos accusatorū suorū culpa absolutos.

Quintus Flavius a C. Valerio edili apud pitius reus actus cum
tribunorum suffragis donatus esset. predominavit se innoxiam opinari.
cum Valerius eque clara voce respondit. nihil sua interesse
nocere ne an innoxius paret. domino paret. quae uolenti dicti
reliquas tribus aduersario donavit. abiecerat munus. eundem
dum per cetero pellu datu credidit. crevit uictoria quae in ipsa uictoria
Clauius etiam Costomum seculum lege reum per plurima. perdidit
evidentissima suanora sine ulla dubitatione nocere. Valerius
ualentini accusatoris et reatus in iudicio cāmer. quo pue
rius perstatu. et puerum uirginem a se corruptum. puerum uero
significauerat. dixit. siquidem iudices iniqui uati sunt.
et uictores dimittere. qui palam non ex alio fecerit. si de se dare
merclat. magis ergo Valerius in Costomum absolutione donatus
quod Costomum in sua causa liberatus est. Attigna eos quod quorum
salus propriis abrupta criminibus proximorum claritati donata est.

Tullius Catalinam Seranorum oppidi perditione reus admodum
flamoris immensis damnationis periculo. pauca uerba. C. max.
locum subtraxerunt. quibus affirmavit si eo crimine fonte illi
opprobrii deservitum fuisse affirmat. Continuo cum ipsi pene
iam explorata suam suam unum iudicem concolit. indignum ratum
et testimonio non credere. cui dissimilis rei per tribus bonis
se exequit. credidisse meminerat.

Marcus quod Cnilius Scourus repetundarum reus reus. adne per
tas et exploratas defensiones in iudicium actus. ut cum accu
sator diceret lege sibi centum atque. ex. hominibus damnatione

testimoniū licere sequi nō accusare quo min⁹ absolueret. si totū
dei nominasse qd⁹ i pūcia nichil abstulisset. tūc bona conditōe uti
nō potuerit. tamē pūctissimā nobilitate 2 recente memo-
riā pūis absolut⁹ ē. s. qm̄ admodū splendor amplissimorū uiroz
i ptegendis reīs plurimū ualuit ita i opprimendis nō sane
multū p̄fuit qn̄ euidenter nouis dū eos acri⁹ ipugnaret p̄fuit.
Ubi Sapiō Emilian⁹ Coctas ad p̄tū accusauit. Cui⁹ causa
q̄ q̄ grauissimis criminib⁹ erat glosa septies ampliata. 2 ad
ultimū optato iudicio absoluta ē. q̄ hōies uerebant⁹ ne p̄pui
accusatoris amplitudine dānatio donata exultaret. quo⁹ hec
secū locutos crediderit. nolim⁹ caput alteri p̄teret i iudiciū
trūphos 2 trophea spolia q̄ 2 demictaz nauū uolūta de fere.
terribilis sans aduersus hostes. cui⁹ nō salutē tanto flagore q̄
subire ne i sequat⁹ tā uelociter iudices aduersus excellen-
tissimū accusatōē q̄ mites i longe i ferrioris fortune reo.

A laudi⁹ bononiensis i cubiculo mat̄i noctu dephensus nū ob
id cāz adulteri diceret iter maximos 2 grauissimos itāne
fluctus emerit. tāq̄ fragmentū naufragi lene admodū gen⁹
defentionis amplex⁹. affirmauit cāz se ob amorez scū p̄ucri
eo ēē p̄ductus suspect⁹ erat locus suspectus t̄pus suspecta
matriscamulie p̄sona suspecta etiā adoleſcētia ipi⁹ h̄ armie
libidinis confessio intēpantie literauit. Remissionis hoc illud
aliquāto grauioris materie exemplū.

Ubi pat̄ady cāz fratres Celi dicerent splendido Teracine
loco nati 2 quorū p̄r tat⁹ Celi⁹ i cubiculo quiescens filius altero

cubantib⁹ lectulo erat interemptus. neq^{ue} aut scilicet quicquam aut
liber inueniret^{ur} ad quē suspitio redire p^{ro}meret. hoc uno nōne
absoluti sūt. q^{ui} iudicib⁹ planū factus ē alios apto hostio inue
tos ēē dōmientes. Sonus innoxie securitatis cētissim⁹ index
miseris op^{er}e tulit. iudicatu^m ē cū rex nāz nō recuperare ut
oculo p^{re} se sup^{er} vulnera & cruore ei⁹ quietē capere potuerit.

Peruenim⁹ nūc eos q^{ui} iⁿ cause dictione mag^{is} que ēē que
thone erant nocuerūt. sua innocentia op^{er}e tulit. l. Sapi^{us} post
spectiosissimū triumphū de rege anthiocho ductū p^{ro}de ac pecu
niā ab eo accepiss⁹ dānat⁹ ē. nō puto q^{ui} p^{ri}mo cōrupt⁹ fuerit.
ut illuz totū ali^{us} dñūz etiā Europe uictrices man⁹ inuicten⁹
ultra taur^{is} mōtez submoueret. s^{ed} alio quin uir sincerissime
uite & ab hac suspitione paul^o remotus inuidie que tūc iⁿ duoz
fratru^m iⁿclit^{is} cognominib⁹ habitabat resistere nō potuit.

In Sapiom⁹ q^{ui}ez maxim⁹ fortune fulgor. G. autē decano spec
tate integritatis uiro uox sua exitū achilit. Nā cū furū iⁿquinta
tissime uite p^{ro} rollis accusaret q^{ui} p^{ro}ā iⁿ p^{ar}te actionis de mōte. l.
latēnum queri ausus fuerat. nō reū dānauit & sup^{er} ei⁹ penas ad
iectas pependit.

Sextus q^{ui} Titū similis casus p^{ro}strauit. erat inores. erat
agraria lege gratolus ap^{ud} p^{ro}lu^m tū q^{ui} Satūnum omaginem
domi habuerat suffragis eū tota conuo oppressit.

Iudicat⁹ his Claudia. quā infontez crimine quo accusabat⁹
notus ip^{si}us subuēnt. q^{ui} cū a ludis domuz rediens turba eli
deretur optauerat ut frater suus maritimarū uirū n^{ost}raz

papua iactura remulseret. sepi⁹ q³ consul fact⁹ itelia ductu
numis magnā urbis frequentia minueret. possim² ad allos bñ
diuenticulo transgrede. quo⁹ leues ob m⁹s danatiois i⁹us arripuit.

Martus Mullin⁹. Gñ. loli⁹. l. sechli⁹ trinuiri q³ ad itendiū tar
di⁹ uenerat a tribuno plebis die dicta ap^d p⁹lia danati sunt.

Itez p. belli⁹ trinuiri noctūnus a p. aquilio tribno plebi⁹
accusat⁹ p⁹li iudicio cōdit q³ vigilas negliget⁹ nāzmerat.

Admodū senere note z illud p⁹li iudiciū cū M. Emiliū pōaz
a l. callio accusatur crimine numis sublimē elstruete mille i alti
enti agro graui multa affect.

Non sup⁹menda illi⁹ q³ danatio. qui puerili sui nimio amore
corrupt⁹ rogat⁹ ab eo ruri ut omaliū i cenā fieri interet. cui
bubale cānis i p⁹pinquo emende nulla facultas ēēt. domito lone
oculo deliderini sui expleuit. eoq³ noie publica questione af
flictus ē inocens nūi taz p⁹lo seculo natus ēēt.

Atz ut eos q³ referam⁹ qui indilarmine capitis adducti neq³
danati neq³ absoluti sunt. ap^d M. pōpiliū lenatez p⁹torē q³da
q³ matre⁹ fuisse puillaz iteremerat cāz dixit. de qua nentm in
partez late snie sunt. q³ habunde constabat eandez ueneno
necatorū libent⁹ dolore cōmotaz. quos aua filie inferna sustuleāt.
pariadio quoz alterz ultione alterz absolutioē nō dignū iudicatu ē.

Madez hesitatione. p. dolobelle p⁹ cōsulari ip⁹io aliaz obtineti⁹
aui⁹ fluctuat⁹ est. Mater familias summa uiruz z filiū inte
remut. Cui ab his optime indolis inuenē quē ex p⁹oro uiro en
ra fuerat occisus copilli. quā rez dolobella ad se delatā athena⁹

ad arropagi conditiones relegauit. q̄ ip̄e neq̄ literare duab⁹
cedib⁹ cōtaminatas neq̄ p̄mure eas iusto dolore īpulsas subli
nebat. Consideranter 2 mansuete p̄li. v. magistrat⁹. h̄ arropa
gite q̄ nō min⁹ sapienter. qui inspecta cā 2 accusatorē 2 reas
post centus ānos ad se reuēti uiderit. eadē effectū moti quo
dolabella. h̄ ille transferendo quēstione. h̄ differendo dānandi
atq̄ absoluendi īexplicabiles auctationes uitabant.

de p̄uatis iudicijs. C. 2.

Publiis iudicijs adiaz p̄uata quorū mag⁹ equitas quēstio
nūq̄ delectare q̄ moderata tūba offendere lectorē potuēt.

Claudi⁹ Centumalus ab augurib⁹ missis altitudinē dom⁹ sue
quā ī celio mōte habebat sūmētere. q̄ h̄is arce augurū capi
entib⁹ officiebat. uendit eā Calpurnio lanario. nec indicauit
q̄ īperatū a collegio augurū erat. a q̄b⁹ Calpurn⁹ demoliri
domū coactus. M. p̄onū Catonē uicini Catonis p̄res arbitriū
cū Claudio adduxit. ut fōmulas rentans daret. q̄qd sibi de
ea re facere op̄teret. ex fide bona. Cato ut ē edict⁹ de īdustria
Claudin⁹ p̄dictū sacēdotū sup̄lisse. cōtinuo illū Calpurnio dānauit.
sua q̄dē cū equitate. q̄ bone fidei uenditorē nec comodū h̄em
augere nec īcomodū conditionē obscurare op̄teret. nō sū^{ius} p̄ib⁹
iudiciū cōmemorauit. h̄ n̄ q̄d relatur⁹ q̄d h̄is oliteret⁹ silentio.

Cai⁹ Vilelli⁹ uāro graui mōto cōcept⁹. ccc. milia nūmū ab oc
taua lateronli. cū qua cōmētūz libidinis habuerat. expensa
fieri passus ē. q̄o consilio ut h̄ decessiss⁹ ab eredit⁹ eas sūmam
peteret. quā legati gen⁹ eē uoluit. libidinesq̄ libērates debiti

1.
noīe coloranda enasit. deinde ex illa tēpestate adnēlus nota oc-
taale. que offensa q. hēz pde su mōte nō naturalī ex amica
obsequētī subito dēstricō se fenerationē agere cepit mīmos
petendo quos ut fronte īnereanda ita manū appellatione cap-
tauerat. de qua re. G. Aquili' vir magne auctoritatis 2 sūa
iuris ciuilis excellens iudex aduect' adhibitis ī consilio pū-
cipib' ciuitatis prudentia 2 religione sua mulieres repperit. q.
si eadez fōmula vāro dānari 2 si aduēlariā absolui potuiss' ei'
nō dubito quin tūpēs 2 ī cōcessu errorē libenter castigatū fuit.
nūc puate actionis calūniar ipz cōpescant. adulteriū armē pū-
questioni iudicandū reliquit.

Multo aīoī' 2 ut militari spū indignū erat se ī cōsimili gñe
iudicā. G. Mari' gessit. Na au tianū nūmēnēlis famā uxore
quā ipudicaz de industria duxerat. eo crimine repudiatam
dote spoliare conaret' supt' inter eos iudex ī cōspectu habi-
ta questione seductus tianus monuit. ut incepto desisteret
ac mulieri dotes redderet. qd' cū sepi frustra feciss' coactus
ab eo sūas pmutare mulieres ipudicie scētēno nūmo tianū
sūma toti dote dānauit. pstat' id aīo se hūc iudicandi modū
secutus. cū reliqueret sibi tianū patimonio fauē īsidās
struentes. ipudice cōiugis expetisse. famā autē hec ē que
postea Marius hostes a senatu iudicatus cenop paludis quo ex-
tract' erat oblitū etiā ī domū suāz custodiendū mitātus
deductus ope quātū aq. potuit adiuuauit. memor q. ipu-
dica iudicata ēēt suis morib' q. dotes scēuiss' illi' religioni'

accepti fieri debere. multo scilicet eo etiam iudicio emanavit in

Multum scilicet eo etiam iudicio emanavit in quo quidam fuit datus
 et qui equo cuius illa datus usque commodatus fuerat. ultimore ei
 nupti clivo necesse est. Quid aliud hoc loci quam uerecundia illi scilicet
 laudem in quo tamen minuti pudore excessus puniebat.

que mulieres per se aut per alios causas agunt. C. 2.

Ecce de his quidem feminis tacendum est quas conditio nec in uere
 cundie scola ut in foro iudicis taceret celare non ualuit.

Luchina sua rea causas suas. I. titio propterea iudicium cogente
 maxime propter concursu egit motusque omnes ac uiuos defensoris non
 solus diligenter sed etiam fortiter executi et prima actione et pene ac-
 tis suis literata est. quia quod sub specie femine uirile animus gerebat
 andragimen appellabat.

Gno affranea hanc buetoni senatoris uxor propterea ad lites
 contrahendas per se semper apud protores uerba fecit. non quod advocatis
 deficeret sed quod in prudentia habundabat. itaque inuicelutatis fore
 latratibus assidue tribunalia exercebat muliebris calumnie notis-
 simus ex euasit adeo ut per crimine improbis feminarum moribus
 G. afframe nomen abinat. propterea autem spiritus suus ad G.
 Celares et scilicet consules. tale enim monstrum magis quo tempore
 extinctus quam quo sit ortus memorie tradendum est.

Orientia non. C. Orientis filia cum ordo matronarum graui tri-
 buto a triumiris esset onatus nec quisquam inopem patrumque eis
 accomodare auderet. itaque feminarum apud triumiros et constanter
 et feliter egit. representata cum prius facundia impetravit ut

1.
minor pars iherate pecunie his remitteret. Reuixit tunc mulier
huius stirpe. Q. ortenti uerbis filie spirauit: cui humilis sex
postem unum sequi uoluissent ortentiam eloquentie tanta heredi-
tas una femine actione ablata non esset.

de questionibus. c. 4

de questionibus

Tam ut omnes iudiciorum meos exequamur questionibus quibus
aut creditur non est: aut temere habita fides est referam.
M. argu. argentarii serui alexandri vasa serui occidisse iuueni-
latus eo quod nomine totius a domino admisisse se id facere constantissime
asseruerunt. Itaque famo dedit supplicio affectus est. paulo deinde
tempore interfecto ille cui de nere creditum erat domum rediit.

Contra vasa serui alexander cum in hac suspicionem. G. flam-
nei equitis. r. oculi uenisse serues totius pregarunt ei se culpe
affine fuisse. h. p. inde atque confessus et a iudicibus damnatus et a
Calpurnio triumpho in cruce coactus est.

Item fuluo flacco cum dicente philippi serui ei quo tota
questio nitebatur dices totius nullum animo uelut quo dux perstrin-
geret emulit et in re damnatus est cum centum argumentum innocentie
unus deus totius exhiberet quam toti octo semel pretaulissent.

de testibus. c. 5

de testibus

Equitur ut ad testes pertinencia esse commemorare. G. A. 2. Q.
seculi cepionibus ex hisce parentibus natis et per omnes hono-
gradus ad humanam amplitudinem peruenit. Itaque fratres metellis. q.
et l. consularibus et censoribus altero etiam triumphali i. q. populi auli
filium repetundarum reus acerrime dicentibus testimonium non abrogata

fides

171
fides absoluto p̄p̄rio h̄ ne potētia inimici opp̄t̄isse uideret̄
occurſus ē.

Marcus etiā Emili^{us} Scaur^{us} princeps senat^{us}. G. Memm^{us} repeti-
daz re^{rum} districto testimonio iſecut^{us} testis ē. Rex. G. Flauium
eadez lege accusatus testis p̄ſedit. Jā. C. Nouan^{us} maiestatis
crimine p̄^{ter} questionem subiectus ex p̄ſexo opp̄imere conat^{us} est.
tū aut auctorita^{te} qua plurimū ualebat aut religione de qua
nemo dubitabat quicq^{ue} eoz affligere potuit.

Lda^{us} q̄ Crassus tant^{us} ap̄d iudices quāt^{us} ap̄d p̄. C. Emilius
Scaur^{us} nāq^{ue} eoz suffragia robustissimus 2 febilissimus eloquēte
stipendius regelat erat q̄ sic fori ut ille curie princeps cū ne
hemētissime testimoni^{um} fulmē i. M. Metellus reuz iuicib^{us}. Impe-
tu grauis exiit^{us} manus apparuit.

Hic. Q. Metellus pi^{us}. I. Māius Lucull^{us}. Q. Orter^{us}. M. Lepid^{us}
G. Cōnel^{us} maiestatis rei qm̄ nō onorauerūt tm̄ mō testes salute
h̄ etiā negātes illo icolum stare re^{rum} p̄. posse deposcerūt dedec-
ra ciuitatis pūdet referre. Vmbone iudicali repulsi sunt.

Quid. M. Cicero forenti militia hūmos honores amplissimū q̄
dignitatis locū adeptus nōne i ipi^{us} eloquētie castris testis ab-
iectus ē dū. p. Claudū rome ap̄d se fuisse uirant. illo sa-
cilegiū 2 flagitiū nino argumēto absentie tūc liquēdi iudi-
ces Claudū iuncti crimine q̄ Ciceronē intamia p̄uiri li-
berare maluerūt. tot eleuatis testib^{us} unū cui^{us} noua ratione
iudiciū igressa auctoritas confirmata est refert^{ur}.

Publi^{us} Sēuili^{us} consularis censori^{us} triumphalis qui maior^{um} suoz

titulis i Scauri cognomen adiecit. cum fori preteriens testes in
reum dare iudicis loco testis assitit ac prima inter patronorum
pariter et accusatorum admiratione sic orsus est hunc ego iudices
qui casus dicit cui sit aut quam viam egerit quoque merito ut in
via accuset ignoro. illud tamen scio cum occurrisset in lauretina via
iter facienti admodum angusto loco quo defendere uoluisset. quid
an aliquid ad relegiones nostras pertineat ipsi estimabitis. Ego
supprimendum non putavi iudices reus uix auditis ceteris testibus
dixerunt. Valuit enim apud eos tum amplitudo uiri tum graues ne-
glecte dignitatis eius indignatio. eum quod pueneram principes nescire
in quolibet facinus parituros crediderunt.

qui quod in aliis iudicauerunt ipsi commiserunt. c. 7.

qui quod in aliis iudicauerunt
ipse ipsi commiserunt.

Et illos quidem latere patiamur. qui quod in aliis iudicauerunt
ipsi commiserunt. G. Lucium cognomine hoplomas a pretore po-
stulauit ut prius suo bonis tamquam ea dissipanti interdiceret. eadem
quod petierat impetravit. sed ipse prius post tempore motuo senae am-
plius ab eo relicta pecunia quam festinatus consumpsit. dignus
hac multitudine pene fuit. quoniam hereditatem assumere quam
heredes maluit tollere.

Gaius autem Marius cum magnam salutarem rei publicae. i. l. Satu-
rino opprimendo egisset a quo in modum uexilli pileum sententi
ad arma capienda ostentatum erat. l. Silla cum exequatu in
urbem irrupte ad auxilium senatorum pileo sublato confugit. itaque
dum facinus quod punierat imitatur alterum marium a quo affli-
geretur inuenit.

Gai' uo' huius' nolo au' bñficio plebis petendi cōsulatus
potestas facta ē cū lege sanuiss' ne quis ampli' quāginta
agri iugera possideret ipse mille cōparauit. simulandiq;
grā diuidia pter filio mancipauit. quā ob cā a M. pōpi
lio lenate accusat' p'm' sua lege cedit. ac docuit nichil ali
ud pōpi debere n' qd pri' quisq; sibi impauit.

Quint' autē vānus p' obscuris m's ciuitatis vbra cogno
minat' tribun' plebis legē intēssione collegaz p'rogauit
que iubebat queri quorū dolo malo soti ad āma coacti essent
magna cū laude rei. p. Sotiale eū pri' deinde ciuile bellum
excitauit. S; dū an' p'stiferū tribunū plebis q' certus
fuer' egit sua lex cū domesticis laqueis cōstric'is allūptū.

de studio & industria. C. S.

Quid cello uires industrie cōmemorare. au' alacri spūitu
militie stipendia roborantur. forensis gl'ia accendit'.
fido sinu cuncta studia recepta nutriunt'. quicquid manu
q; quid lingua admirabile ē ad cumulū laudis p'ducatur.
que cū sit p'fectissima uirt' duramento sui cōfirmatur.

Nato sextus & lxx. annis agens dū i re. p. tuenda uirue
nili aīo p'stat. ab uimicis capitali crimine accusatus
cāz suaz egit. neq; aut memoria ei' quisq; tādiorē aut
fūmitatez lateris ulla ex pte quassatay aut os helitatione
ipedituz aduēctit. q' omia ista i suo statu equalia ac p'
industria cōtinebat. qui etia i ipō diutissime acte uite sine
disertissimi oratoris Galbe accusationi defensione suā p' yspania
opposit

1.
Terz grecas hīs erudiri cōcupiuit. q̄i sero inde extimem?
q̄ etia latinas pene iā senex didicit. cūq̄ eloquētia magnā gl̄iā
paratā haberet. id egit ut iuris ciuilibis q̄ ēēt p̄tillim⁹. cuius
mirifica p̄les p̄p̄or etati nr̄e Cato ita doct̄ine cupiditate flagra-
uit ut n̄ i curia q̄ter dū senat⁹ cogit⁹ tēparet. q̄mū grecos li-
bros lectitaret. qua q̄tē industria ostēdit alijs t̄p̄a deesse alios sup̄eē

Merenti⁹ autē vāro humane uite eē 2 spatio nō āius t̄p̄ib⁹.
nōmandus quib⁹ seculi t̄p̄us equarit. q̄ n̄lō immāior fuit. in
eodē eī lectulo 2 spirit⁹ ei⁹ 2 egregioꝝ opūz cūsus extint⁹ est.

Confimis p̄seuerantie hui⁹ drusus qui etatis virili⁹ 2 aue-
oculoꝝ defectus nris ciuile p̄tō benignissime int̄p̄etrat⁹ ē. vtilissi-
ma q̄ id discere cupientib⁹ monumēta cōposuit. Nā ut senē illuz
nā cetuz fōtuna facere potuit neut⁹ int̄pellare naliut ne nō aīo
2 uideret⁹ 2 uigeret.

Publi⁹ nō senator hys⁹ ponti⁹ eques roman⁹ suis t̄p̄ib⁹ celebres
rari⁹ auctores luminib⁹ capti eadē industria forentia stipendia
executi sunt. Itaq̄ frequēt⁹ etiā audiebant⁹ cōcūrentib⁹ alijs
q̄ ingenio eoz delectabant⁹. Nāq̄ alu i comōdo p̄cilli succellum
petūt 2 duplicat tenebras fōtūis uolūtaria adiacentes

Iam .x. Crassus cū i aliaz ad draustorūz regē detellandum
consul deueniss⁹ tanta cura grece lingue aīo cōp̄hendit ut eam
i quāq̄ diuisaz gñā p̄ omēs p̄tes ac nūos p̄mit⁹ cognosceret que
res max⁹ ei satioꝝ amores conaliamt. qua quis eoz lingua apd
tribunal illi⁹ p̄stulauerat eadē decreta reddenti.

Ne vosa⁹ quide⁹ subtrahatur scenice industrie notissimū eē

qui nullū utiq; spectanti pto gelū n̄ quē domi meditat⁹ fuerat
ponere ausus ē. Quia p nō ludrica ars Poliauz h̄ vola⁹ ludicram
artez cōmendauit. Nec vulgi tm̄ fauorē uerū etiā principuz
familiaritates amplex⁹ ē. hec sūt attenti 2 anxi 2 nūq; cessant⁹
studij p̄mia p que tātoz uiroz laudib⁹ nō ip̄denter se p̄ illi
onis inserunt. greca q̄ industria qm̄ n̄re multuz p̄fuit quem
meretur fructus latinā lingua recipiat.

Demosthenes cui cōmemoratio max⁹ eloquētie cōsumatio au-
dientis aīo aloritur. cū inter nutia uiuēte artis quā affectabat
primā literarū ^{dicere} nō posset oris sui uirtuz tanto studio expugna-
uit ut ea a nullo expressi⁹ referet. deinde p̄ nimā exultatē
acerbaz auditu uocez suaz ex̄tatione cōtinua ad maturuz et
gratū aurib⁹ sonū p̄duat lateris 2 finitate defectus quas cō-
poris habit⁹ uires negauerat labores mutuat⁹ ē. multos eū
uersus uno impetu spūs cōplectebat⁹ colq; aduēsa loca celeri
gradu scandentes p̄nūtiabat ac uadib⁹ literib⁹ insistens decla-
mationes fluctuuz flagorib⁹ obliuiantib⁹ edebat ut ad frenū
cōtatoz cōmonū patientia duratis aurib⁹ i actionib⁹ uteretur.
fētū q̄ ore infēis calculis multū ac diu solit⁹ loqui quo uariuz
p̄mpti⁹ ē et soluti⁹ prebat⁹ est cū rex nā equidē uictor abijt ma-
lignitatē ei⁹ p̄tenacissimo aī rubore supando. itaq; demosthenes
mater alteruz; alteruz industria exiua est.

Atz ut aductuliores industrie actū transgrediar pictago-
ras p̄fectissimū opus sapiētie a uiuēta p̄t⁹ 2 oīs honestatis

penetrande cupiditate ingressus nichil ē quod ad ultimum super-
turū ē finē nō 2 mature 2 celeriter incepit. Egyptū petiit ubi
hīs gentis ei' alluefact' pteriti em sacerdotū cōmentarios
scrutat' innumerabilū seculorū obseuationes cognouit. Inde
ad persas pfect' magorū exactissime prudentie se fōmandum
tradidit. a quib' siderū motus cursulq; stellarū 2 vni' cuiq; rei
iuz ppetates affectus benignissime demonstratus docti aīo sorpsit.
Creto; deinde 2 Lacedemoniā nauigauit quaz legib' ac morib'
inspectis ad oliūm certamē descendit. Cūq; multiplicis scē
maximaz grece admirationes 2 specamen exhibuiss' quo cogno-
mine censeret' interrogat' nō se sapienter iā ei' illud septe excel-
lentes uiri occupauerant. h' amatorē sapiē grece p'hu; dixit i
italie etiaz pātes que tūc maior grece appellabat' p'xerit i qua
plurimis 2 opulentissimis urbib' affect' studiorū suorū approba-
uit. Cui' ardentes rogiū plenū uenerationis oculis metaphi-
tis aspecit opidū p'itagore q' suorū anez nobili' clariq; doctūcū.

Plato autē patriā athenas pceptores socratei sortit' 2 long
2 hoīez doctrine felissimū uigori q' diuina instruct' abundātia.
Cui iā mōtalū sapientissim' omīz haberet'. Eo quide; usq; ut si
ipē digniter celo descendiss' nec elegatiore nec beatiore faciendū
uiss' uideret'. Egyptū pergit. dū a sacerdotib' ei' gentis ge-
ometrice multiplices nūos celestiu obseuatione rationū prepit
p q' tpe a studiōis iuuenib' certat; athenē platone; doctorem
querentib' petebat'. ipē nūl fluminis iexplacabiles rypas uasti-
simolq; capos effusas barbariez 2 flexuosos fossas ambit' egip

tiore senū discipulus lustrabat quo min⁹ mure cū ī italia mans-
gressus ut ab archita tarenti⁹ a Tineo 2 arione 2 ceteris locis
pythagore p̄cepta instituta acciperet. Tanta eū uis tanta copia
litrarū ruidis colligenda erat ut unūq; p totū tēp̄ orbe dis-
pargi 2 dilari poss. altero 2 octuagesimo a⁹o decedens sub
capite sophonis mōs habuisse fētur sic ne extrema quidē ei⁹
cogitatione studij uacua fuit.

AT democrit⁹ cui diuitis censeri poss que tante ei fuerunt
ut p̄ ei⁹ uerbis exēcuti cyclus dare ex facili potuēt. quo
facilis magis uacuo a⁹o studijs litrarū cēt opat⁹ p̄ua admodū
sūma retenta patrimonij suū sic p̄ia donauit. athenis autē
cōplurib⁹ a⁹is morat⁹ omnia tēp̄a moneta ad p̄cipiendā et
exēcendā doctrinā cōferens 2 ignot⁹ illi urbi uix qd̄ ip̄e
quodā uolumine testat⁹ sup̄et mens admiratione tante idu-
strie 2 iā transit alio.

Carneades latonius 2 diutūnis sapiē miles siquidē nonagi-
ta expletis a⁹is idē illi uiuendi ac philosophandi finis fuit.
Ita se mirificis doctrine opib⁹ addixerat ut cū abī capiendi
cā recubulū cogitationib⁹ i herens manū ad mentis p̄tingere
obliuisceret⁹. h̄ mellilla quā uxoris loco habebat tēp̄ate intē stu-
dia nō intēpellandi h̄ medie succūrendi officio dexterā suā
necessarijs ulib⁹ aptabat ergo a⁹o tū mō uita utebat⁹. Corpore uō
q̄ alieno 2 sup̄uacuo circūdat⁹ erat. Idē cū Crisippo disputatur⁹
c leboro se ante purgabat ad exp̄mendū ingemū suū ac tēti⁹
2 illi refellendū acri⁹ quas p̄toēs industria solide laudis cupidis

appetendas essent.

Quali poro studio anaxagora fragasse credidim? qui cum edim-
tina peregrinatione prius repetitis possessionesque desertas ui-
disse / non esset inquit saluus si iste uisissent. Vnde petite sapie
comptes. nam si prediorum potius quam ingenij culture uacasset dominus rei
familiaris intra penates mansisset. non tantum anaxagoras ad eos

Archimedesque fructuosam industriam fuisse dicere uedisse.
non eadem illi et dedisse et abstulisse uitam. Captus enim siraculis ma-
cellus machinationibus eius multum ac diu uictoriam suam inhabitam
senserat. eximia tamen hominis prudentia delebat ut capiti
illi parceret eduxit pene tantum glorie in archimede securo quanto in
oppressis siraculis reponeret. at is dum animo et oculis in terra deli-
xis formas describit. militum qui pariter gratia domum irrupat stricto
que super caput gladio quicquam esset interrogabat per nimiam cupidita-
tem inuestigandi quod requirebat nomen suum indicare non potuit.
sed prostrato manibus puluere. noli inquit obsecro istius distubare.
ac pinde quia negligens impy uictoris obtruncat sanguine suo
artis sue laniamenta confudit. quo accidit ut pides studium non
donaretur uita non spoliaretur.

Socrates etiam constat etate prouectus fidibus tractandis
operam dare cepisse sancti iudicantem eius artis usum se quam non
popere et sententia socratis attellio illa futura sane erat. si physice
hominis industria tantis doctrine sue uirtutibus diuitibus et muliere ra-
tionis uulissimum elementum accedere uoluit. sed dum ad discendum
semper se pauperem credidit ad docendum fecit locupletissimus.

Ita ut lenius et felix industria quae in unum acumen redigatur ex.
Is Socrates adhibet enim librum qui panathenaeos describitur
quatuor et nonagesimum annus aget ita ut significat instituit. op^{us}
ardentis spiritus plenum. ex quo apparet senescentibus membris eru-
ditoque inter annos industrie beneficio florere munere retine. Neque hoc
silo timores vite sue clausit. namque admirationis eius fructum quicquid

Anterioris etatis metas habet non tam parum spatii Crisippi precepit.
innatas fuit. Nam octuagesimo anno ceptum unde quatuagesimum
decydon exactissime subtilitatis volumen reliquit. Cui studium
in tradendis ingenii sui monumentis tam operis labor quam sublimis
ut ad ea que scripsit pervenire cognoscenda longa vita sit opus.

Et quod Celantia tam laboriose hauriente et tam perstinate tradente
sapientia nunc ipsius industrie suscepit cum adolescentem quatuordecim
aque nocturno tempore moerore sua substantiantem diuino Crisippi pre-
ceptis percipiente vacante ceteris habundantia octesimum annus
ac tanta cura erudientes auditores suos videret. dupliem et laboris
re unum seculi spatium occupasti incertum recedendo discipulus
ne an preceptor esses laudabilior.

Sophocles quod gloriosius cum rex nam certamine habuit. tam lenigre
mirata illa opera sua exhibendo quam illa operibus eius tempore liberaliter
ministrando. prope eius octesimum annus attingit sub ipsius tran-
situm ad motus. Edipsum moronem scripto. qua sola fabula omnium
eiusdem studii potius pervenire gratias potuit. Id quod ignotum
est posteris filiis noluit Sophocles Sophon sepulchro patris que
retuli in suspensum.

Symonides nō poeta octuagesimo aīo ⁊ doctus cāmuna ⁊
i eoz cētāmē descendisse ipē glaret⁹ nec fuit inqum illū
uoluptate ex īgenio suo diu pape cū eā oī euo fructū traditur⁹

Iam Salon quāta industria fragauerit ⁊ uisibus ēēt.
cōplex⁹ ē qđ significabat se q̄ndie aliquid addiscentē senescē.
et sup̄mo iure die cōfīmauit qui assistentib⁹ amīs i quēdā
de re sēmone inter se cōferentib⁹ satis iā p̄lliz īterrogatūq̄
qua p̄ id fecit respondit ut cū illud quicqđ ē de quo dispu-
tatis p̄cepto moriar. migrallī p̄fecto ex hōib⁹ mēna si eo
aīo intaz ingredirentur quo eoz solon egressus est.

Ovar p̄ro industri⁹ Themistodes qui maximaz rep cura
districtus omīz tamē cuius suoz nōia memoria cōphēdit
p hūmā nāq̄ īquietez p̄ria pullus ⁊ ad xēsēz quē paulo ante
deuicerat confugere coact⁹. pri⁹ qđ i cōspectu ei⁹ ueniret
p̄hco sēmone se assuefecit ut labore p̄ria cōmendatione re⁹
aurib⁹ familiaritate ⁊ assuetuz sonū uocis adhiberet. cui⁹
utūq̄ industrie laudez duo reges partiti sunt.

Cyr⁹ omīz militū suoz nōia Mitridates duar ⁊ xx.
gentiū q̄ sub regno ei⁹ erat linguas ediscendo ille ut sine mo-
nitore exēcitū saluaret hic ut eos quibus imperalut sine
intēpetre alloqui posset.

de otio. C. 9.

Otiuz qđ p̄cipue industrie ⁊ studio qđ maxē contrariū uidet⁹
p̄cipue subnecti debet. nō quo euanesat uītus s; quo
creatur. alterū eīz etiā iertib⁹ uitandū alterū strenuus qđ

interdū appetendū ē. his ut tepellina laboris irēmmissione ad
laborandū fiant negotiores.

Par uō amicitie clarissimū scipio 2 leli^o tū amoris uinculo
tū 2 omz uirtutuz inter se iuncta societate ut actiuose et
inter se uite inter equali gradu exequiebatur ita q̄ remissi
om cōt^o acquiescebat. Constat nāq̄ eos Cayete 2 laurenti
uagos litorib^o cōculas 2 calculos lectitasse. id q̄ se. p. Crassu^o
ex socero suo scenola qui gener leli^o fuit audisse nūō p̄dicant.

Secula autē quiete remissionis eoz testis cūssim^o optim^o
pila lulisse tradit^o 2 q̄ uidelicet ad hoc dūcticuli auz
suū foretib^o ministerijs fatigatū transire solebat alee
q̄ 2 calculis interdū uacasse dicitur cū bñ ac diu iura cui
uz ceremoniasq̄ deoz ordinat^o ut reb^o serijs strenuolam ita
i saurib^o hoiez agebat quez rex nā cōtinui laboris patētez
ēē nō sunt. id q̄ uidit cū nulla pars sapiē obscura fuit. socru
tes ideoq̄ nō erubuit tūc cū intēposita arudine cū urib^o su^o
cū pānplis filioliis ludens ab alcade risus est.

Homer^o q̄ ingenij celestis uates nō aliud sensit ueheme
tillimis achillis manib^o canoras fides aptando ut eaz milita
re robur leni p̄as studio relaxaret.

que uis sit eloquēte. C. 10.

Potentia uō eloquētie 2 si plurimū ualere aiaduētum^o
tamē sub p̄p̄is ex quo siliet uires ei^o testatrices fiāt
recongola cōuenit. Regib^o exactis plebs discedens a p̄rib^o
mū ripā fluminis amenis icolke qui sacer appellat^o amata

1.
consedit. eratq; nō solū defōmis. s; etiā miserim⁹ rei. p. stat⁹.
a capite ei⁹ cetera pāte cōporis. pestifera seditione diuisa. ac n̄
Valerū saluenuisset eloquētia spes tanti ip̄i i ip̄o pene ortu suo
cōruius. 75 nāq; p̄tūz noua 2 insolita libērate temere gaudēt
orōne ad meliora 2 saniora cōsilia reuocatur. Senatui subre-
at. 75 ē urbe urbi unxit. Verbis ergo faciendis ira cōstēna-
natio arma cesserunt.

Que etiā Marianos Cōmanosq; mucrones cūlis p̄fundēdi
sanguinis cupiditate furentes inhibuerūt. missi ei⁹ a senatū
mis duab⁹ milites ad. M. Antonū obtrūcandū. h̄mone ei⁹
stupēfacti. descriptos iā uibratos gladios cruore uacuos
uaginis reddiderūt. Quib⁹ digressis. p. Antonū is ei⁹ solū
i ambitu ex̄ps antomane eloquētie steterat. Crudele ip̄uz
truculēto ministerio p̄egit. Q̄ igit⁹ dilectūz ei⁹ fuisse putes⁹
quē ne hostiū q̄e quisq; occidere sustinuit qui mō uocem
ei⁹ ad aures suas uoluit admictere.

Diuus q̄ Julī⁹ q̄ celestis numinus taz 2 humani ingenii
p̄fectissimū columē uiz facundie p̄pe exp̄llit. dicendo i accusa-
tione. G. Dolobelle quē reū egit extōqueri sibi cāz optimam
l. Coete patrocino. sup̄e max^a tunc eloquētia quēsta ē. cui⁹ facta
mētione qm nullū mai⁹ adierēz ex^u p̄gruandū est.

Philistratus tm̄ dicendo ualuisse tradit⁹ est. ut ei athenien-
ses regū impiū orōne capti p̄micerēt. Cui⁹ p̄senti e
cōtraria pāte amatissim⁹ p̄rie Solon niteret⁹. E alteri⁹ salu-
briores erant cōtiones alteri⁹ dilectiores quo euenit ut

alioquin prudentissima civitas libertati seuitute pferet.

Pericles autē felicissimis nē iremētis sub anaxagore pcep-
tore sūmo studio pphit⁹ 2 instructus liberis athenay cūuab⁹
ingn seuitutis imphit. Egit eū ille urtez 2 uēlaunt arbito
suo. Cūqz aduēlus uolūtate pph loqueret⁹ iocunda nichilo mun⁹
2 popularis ei⁹ uox erat. Itaqz ueteris comedie maledicta lingua
qz uis potentia uiri pstringere cupiebat tū i labris ei⁹ melle
dulaores lepore fatebat⁹ habitare 2 i aīs eoz qui illū audie-
rant qz auleos quosdas relinqui pdirabat. fētū qdā cū admo-
duz senex pme conuoni pichis adolescentuli iterell⁹ idēqz u-
uenis phisistratū decrepitū iā conuonantes audiss⁹ nō tēpasse
sibi qmun⁹ exclamaret cauere illū cūē opōere q phisistrati
orōni simillima ei⁹ eet oratio. Nē horēz aut extimatio eloquii
aut mox augurū fefellit. Quid eū inter phisistratū 2 pichēz
iterfuit n q ille amat⁹ hic sū amīs tirānidez gessit.

Ouantuz eloquētia ualuisse Egsiaz Cirenayū pphm arbitra-
mur⁹ qui sic mala uite representabat ut eoz miseraunda yma-
gine audientuz pectorib⁹ inserta multis uolūtarie mortis
paffetende cupiditatez ingeneraret. Ideoqz a rege ptholomeo
pulteri⁹ de hac re disserere pibit⁹ est.

Quātū momētū sit i pmutatiōe 2 aptū motū. C. ii

*quātū momētū sit i pmutatiōe
2 aptū motū. C. ii.*

Eloquētie autē ornamēta i pmutatiōe apta 2 cōueniēte
motu cōporis cōsistunt. quib⁹ cū se instruxit trib⁹ modis
homines aggreditur aīos eoz ipa iuadēdo hōz alteri aures
alteri oculos pmutēdēs tradēdo. h pphiti fides in personi⁹

illustribus exhibeat.

2 **T**ai Gracchus eloquēte q̄ p̄politi felicioris adolescens. Am̄
fragantissimo ingenio cū optime rez. p. tueri possit p̄turbare
ipe maluit. Quotiens ap̄ p̄tū concionat̄ ē seruius post se
mulice artis p̄tū habuit. qui occulte ebūnea fistula p̄u-
tationis ei' modos fōmabat aut nimis remissos excitando
aut plus uulto cōtatatos reuocando q̄ ip̄us calor atq̄ impetus
actionis attentū huius tēpamēti extimatorē ēē nō patiebat̄.

9 **Q**uint' autē hōtenti' plurimū i cōp̄oris docoro motu rephi-
tus credens pene plus studij i eodē laborando q̄ i ip̄a eloquē-
tia affectanda ip̄endit. Ita ne scires utrū cupidi' an ad audiēdū
an ad spectandū cōcurreret. sic uēbis oratoris aspectus et
rursus aspectui uerba seīuebant.

c **C**onstat Elopū Volau q̄ ludare artis p̄tillimos illo causas
agēte i corona frequēter assidue ut foro petitos gest' i scenam

11 **N**am. M. Cicero q̄tū i utraq̄ re de qua loqmū referet.
momenti sit orōni quā p̄ Gallo habuit significauit. M. Cal-
lidio accusatori exp̄bando q̄ p̄paratus sibi a reo uenenum
testib' cirografis questionib' probaturus affirmas remisso
multu 2 languida uoce 2 soluto gñe orōnis usus ēet parit̄
q̄ 2 oratoris uirtus detexit 2 cē p̄clitantis argumentis
adireat totū hūc locū ita claudendo. tu istud. M. Callidi nūq̄
fignes ^{nō} sic ageres.

c **C**onsentaneū huic demosthenis iudiciū qui cū int̄rogaret̄
quidnā ēet i dicendo efficacissimū uba uon iterū deinde 2
^{h. optime satis}

reho ut pellat? idē dixit pene totū illi se delere cōfitemdo.

Recte itaq; Elines. Cū p̄ iudiciale ignominia relictis
athenis redū petiſſi. atq; ibi rogatu ciuitatis ſuā p̄us i theſi
phontes deinde demosthenis p̄ cunctis utuſq; uoluminus elo
quētiāz h̄ aliquāto magis demosthenis. qd̄ inq; h̄ ip̄us audiſſeti
tat' orator mō tā infelſus aduēſari' ſic innuma uiz adōre q̄
dicendi ſuſpexit ut ſe ſcriptoz ei' parū ydoneū lectore eē
predicaret. Exptus accērimū iugorē oculoz tēribile uultus
pondus accomodatū ſingulis ūebis ſonū efficiſſimos cōporis
motus. Ergo 2 ſi op̄i illi' adia nichil potest tū i demosthene ma
gna pars demosthenis aſt quē legitur poti' q̄ auditur.

mag' effect'
tuz ſint. C. 12.

Q̄ mag' effect' artū ſint. C. 12.

Affectus etiā artū recognitos poſſe aliqd̄ affere uoluptati
ptin' q̄ 2 q̄ utiliter excogitate ſint patebit. 2 memoratu dig
res luado i loco reponetur. 2 labor i his edendis ſuo fructu nō carebit.

Sulpiu galli maximū i omī gñe literarū recipiendo ſtudiū
plurimū rei p̄ p̄ſuit. Nā cū. l. pauli bellū aduēſuz regē p̄ſen
gerentis eēt legat' ac ſerena nocte ſubito luna deſcaſſi eodē q̄
uelut qdā dno monſtro p̄terit' exēat' noſter man' cū hoſte cō
ſerendi fiduciāz amiſſi. De celi ratione 2 ſiderū nā p̄tiſſime
diſputando alacrez euz i aacis milit. Itaq; iter illi pauliane uic
torie literales artes galli aditus dederūt. q̄ n̄ ille metū nroz
militū maſſi ip̄ator roman' uicere hoſtes nō potuiſſi.

Spurme q̄ i conſectando deoz ^m motus efficiātor ſcīa apparuit
q̄ urbs romana uoluit. p̄dwerat eūz Celari ut p̄ximos. xxx.

1.
dies quasi fatales caneret. quorum ultimum erat idus martii. eo cum
forte mane uterque in domum Calpurnii domum ad officium convenisset. **C**
esar spursum inquit quid scias vidus idus martii venisse? Et id quod scias
illas nodum preterisse? abierat alter timores tam exacto tempore
suspecto. alter ne extrema quidem eius propter periculum nauis esse ar-
bitratus est. utinam diuuspices potius augurum quam prope parentes
securitas fecisset.

Sed ut alienigena scrutemur. cum obscurato repente sole insita-
tis profunde tenebris athenae solitudine agerentur iterum sibi ce-
lesti denuntiatione potenti credentes. pedes pressit in medium et
quod a preceptore suo anaxagora perenniter ad solis et hunc cunctis accipit
dixit. nec ulterius trepidare cives suos vano metu passus est.

Quoniam pro dignitate in rege alexandro tributum arti estimas
qui se et pungi ab uno appelle et fangi a leippo timore valuit.

Menet iacentes athena vulgari achimenes manibus fabricatus.
propter cetera eius perfectissime artis in eo parentia iudicia et illud
mirantur quod stat dissimulare claudicationis sub veste leniter
vestigium representans. ut non exprobatum tamquam vitium ita tamquam ceteris
proprie dei notas decore significans. cum coniuges praxiteles in mar-
more quasi spirantem in templo graduum collocavit pro pulchre-
dine operis a libidinoso cunctis complexu parum tutas.

Quod excusabilior est error equi qui nulla pictura eque mitis
edere coactus est. Et canem latrat aspectu picti canis imitatus.
Taurus quod ad amorem et cohibitus enee uacce siraculis nume
similitudinis irritamento complexus. Quid et vacua rois aiantia

at mult' mult'

arte decepta miremur. Cuius hominum sacrilega cupiditates multis

lapidis limamētis excitatas uideam?

que si nulla arte
effici possit. C. 11

quedam nulla arte effici posse. C. 11.

Quoniam namque quemadmodum sepe nimis emulas uirum suarum artes
esse patitur ita alibi ueritatem falso labore dimittit quod summi
artificis Eufanoris manus senserunt. Nam cum Athenis. ubi deos
pingeret neptunum ymaginem quam poterat excellentissimis maiesta-
tis coloribus complexus est. Prinde ac Iouis aliquando angustiores
representaturus est. sed omni impetu cogitationis in superiorem operis
assumpto posteriores ei conatus alligere quo tenebat nequerunt.

Quid ille alter eque nobilis pictor luctuosus ymolare ephige-
nie sacrificium lamentantes Menelaum circa aras statuisse apud
agamenonis inoluendo nomine summi meroris acerbitate artem
posse exprimi confessus est. Itaque pictura eius auruspicias et amia
et hinc lacrimis uidet prius fletus spectantis affectu extrema
dum reliquit.

Itaque ut eorum studium adiacas esse. Precipue artis pictor
equum ad excitationem uementes modo non nimis labore industrie
sue comprehenderat cuius uariis spiritibus adire cupiens tantus
artifex in tanta paucula materia multum ac diu frustra tenebatur.
indignatione deinde accensus spongiarum omnibus imbuta coloribus
forte iuxta se positam apprehendit. eamque ueluti corrupturum opus
suum tabule illisit quam fortuna ad ipsas equi nares directam
deliderum pictoris coegit exemplare. Itaque quod ars adum-
brare non ualuit casus imitatus est.

sue uniuersarumque artis auc-
tores et disputatores

C. 4

Sed ante artis uniuersarumque et auctores et disputatores optimi
esse ne dubitemus paucas ex^{ne} admoncamus. Quintus Scaenola legum
clarissimus et ceterissimus uates quotienscumque de iure praetorio consulbat
ad furium et Casellium quod hunc sacre dediti erant consilatores reue-
bat. quo quidem facto moderatione magis suam commendabat quam au-
toritates minuebat. ab his ut negotium amplius explicari posset
consistendo qui condiano eius usu calebat. Sapietissimum quoque artis sue
professores sunt a quibus et propria studia uerecunde et aliena tam calide exornantur.

Platonis quoque eruditissimum perit haec cogitatio attingit qui
conductores sacre are modum et formam eius secum sermonem co-
ferre conatos ad Euclidem geometram ire iuxit. sacre autem
cedens primo professioni glantium. athene aduocamentum suo
nec sine causa est eius illud opus et ingenium et elegantia uisendum.
cuius architecum philonez ita facunde rationes institutionis sue
in theatro reddidisse constat ut disertissimus populus non minorem
laudem eloquentie eius quam arti tribueret.

Mirifice et ille artifex qui in ope sui municeps eas sutores sui
deceperat et ausus passus de cruce et disputare incipere supra plan-
taz ascendere uetuit.

de senectute. C. 16.

Senectus quoque ad ultimum sui finem peruenit in hoc eodem
ope inter eius industrie et aliquot claris uiris conspecta
est. separatim tamen et propriis titulis habeat. ne cui deorum immortalium
propria indulgentia affuit uiam ornata metuo defuisse existimet.
et simul hae diuturnioris uite quam amunicula quedam dentur. quibus

150
ihsitens alacriore, se respectu uetuste felicitatis facere possit.
tranquillitate q̄ seculi n̄ri qua nulla n̄q̄ beatior fuit sub inde
fiducia cōfimet. salutis principis incolumitate ad longissimos
humane cōditionis tēminos progando.

Valeri' cōiun' cētēsimū ānū cōplēuit. cui' inter primū
2 sextū .xl. 2 .l. ānū intēcesserūt. suffēat q̄ itēgris uirib'
cōporis nō solū spētiosissimis solis publicis ministris s̄ etiā
exatissime agrorū suorū culture 2 cui' 2 p̄ris familie optabile ex.

Qui' uite spatium equauit Metellus quātōq̄ āno post uolū
laria ip̄a senex admodū pontifex maxim' creat' tutelaz ceri
moniaz p̄ duos 2 .xx. ānos neq̄ ore ī uotis m̄cipandis hesi
tate neq̄ ī sacrificiis faciendis tremula manu gessisset.

Ovine' autē fabi' maxim' duob' 2 quattēginta ānis augu
rat' sacerdotiū sublinuit robusta iā etate adept' que utēq̄
t̄pā s̄ ī unū cōferant' facile seculi modū explēnerit.

Tande. Al. Ppenda quid loquar? qui omib' quos ī senatū
mōnorauerat sup̄stes fuit. septēq̄ t̄mīno quos censor colle
ga L. philippi legauit a patrib'. Con. reliquos uidit ī toto
ordine amplissimo dūturmor.

Apu nō enīz clade metror' q̄ īfinitū nūm ānorū orbat'
luminib' exēgit. n̄ quatuor filios 2 quāq̄ filias plurimas di
entelas res deniq̄ publicas hoc casu granat' fōtissime recessit
quin 2 sex' iā uiuendo lecticaz se ī curia dēfēri uoluit ut cū
p̄ro defōmez pacē fieri phileret. hūc cōm aliquis nominet
a quo p̄ria qd̄ honestū erat p̄ se parū cōtēs coacta ē p̄uidere?

M Vlebrisq; uite spatium nō min⁹ longū ī cōplurib⁹ apparuit.
quorū aliquas strictū retulisse me satis erit. Nā 2 huius viruli Sep-
timū 2 nonagesimū Terentia Ciceronis tētūz 2 Centesimū et
Clodia auliphi quindenā filijs an amillis quītuꝝ decimū 2 ceteli-
mūz explevit ānūz.

I Vnga his duos reges quorū diuitiūtas p̄lo. nō. fuit utilissi-
ma. Syalie rector hyero ad nonagesimū puenit. Massinilla
numidie rex hūc modū excellit. Regni spatium. lx ānīs emensus
an omēs hoīes robore senectute admirabilis cōstat cū quēad
Cicero refert libro quē de senectute scripsit nullo unq; umbre
nullo frigore ut caput suū ueste tegeret adducā potuisse eūde
ferunt aliquot hoīs ī eodē uestigio p̄stare solitū nō an moto
pede q̄ consum labore iuuenis fatigab. at hiquid agi a sedente
op̄teret toto die sepe nūō nullā ī p̄ter cōuerso cōpore ī solio
durasse. Ille uō etiā exēat equo ihdens noctē diēq; p̄lerumq;
iungendo duxit. nichilq; omīno ex his opib⁹ que adolescens sub-
stinere cōsueuerat q̄ min⁹ senectute ageret omisit. ueneris 2
uhi ita semp iungit ut p̄st. vi. 2 lxxx ānūz filiuꝝ generaret.
cui hūmo nomē fuit. tēraz q̄ quā ualtaz 2 desētaz accepit
p̄petue culture studio frugiferaz reliquit.

Gorgias 2 leontin⁹ Socratis 2 cōplurimi magni ingenij ui-
roz p̄ceptor sua hūa felissim⁹. Nā cū centesimūz 2 vii. annū
ageret iterogat⁹ qua p̄ tā diu uellet īuita remanere. qui
inquit nichil habeo q; senectutez meaz accusēz. Quid isto tactu
etatis aut lōgi⁹ aut leati⁹? Iūz alterz secundū ingressus neq;

i hoc querela ulla inuenit neq; i illo reliquit.

Bendio minor xenophilis Calchidenis pitaggoris. h felicitate
no inferior liquide ut ait aristoreen' multis ois humani i co
modi expers i sumo pfectissime doctrine splendore extuit' est.

Rchatom' aut gadican' ta diu regnauit q diu etiaz ad late
tates uisille habunde foret. lxxx. ei' annis prius suaz reat. cu
ad impriu xl. ano natus accessiss. cui rei certi auctores sumus.

Asim' etia pollio no minima pars romam sibi i tēto istoriaz
suaz libro centus 2 xxi. annos coplesse commemorat. et
ipe nēnose uiracitatis haud paucis ex hui' regis colunationem
anoz min' admirabile faciut ethnops. quos hero 2 hehas ides
tradit 2 Epimenide. G Nola' que thepōt' diat septe 2 xl. 2 c. ano uisse.

Malamic' uō ait quosda ex gente Epipor que ē pars etolie
ducentos expleve ānos. Eoz scribit damalches hoc ampli' affir
mans hictoruz quenda ex his maximaz uiruz stature q pā
pne tcentesimuz annū cumulausse.

Alexander uō in eo uolumine quod de ilirico tractu copo
sunt affirmat danocloz quenda ad quingentesimū usq; ānu
nulla expte senescentez pcellisse. h multo liberali' xenophon
cui Hepsot legitur. is eiz latinor regē octigētis uite ānus
donauit ac ne pī ei' pax benigne accepi' uidet' ei q sexcentos
assignauit annos.

apudate ghe. c. 16.

de cupiditate ghe. c. 16.

Gloria nō inde oriat' aut cui sit habit' aut q ratione
debeat coparari an meli' a mīute uelut nō necessaria

negligat^r uiderunt hi quos i cōtemplandis huiusmodi rebus
cura teritur. q^uq^{ue} prudenter aduēterūt facunde cōtūp^{er}
eloqui. ego i hoc ope factis auctores 2 auctorib^{us} facta sua red
dere cōtent^{us} quāta cupiditas ei^{us} ēē soleat p^{ro}p^{ri}is exemplis.

SciPIO african^{us}. Enim p^{ro}pete effigies i monumentis cornehe
gentis collocari uoluit. q^u ingenio ei^{us} opa sua illustrata in
dicaret nō quidē ignar^{us} q^u diu romanū imperiū floreret 2
africa italie p^{er}edib^{us} ēēt subiecta. toti^{us} p^{er} tērar^{um} orbis hūmā
columnē are capitolia possideret. eor^{um} extingui memoriam
nō posse. h^{ic} tū hietezar^{um} q^u ill^{ud} lumen accessisset magni exti
mans uir homerico q^u lud^{us} q^u ipolito p^{ro}mo dignior.

Similiter honorat^{us} aui^{us} erga poetaz actus drusi bruti sui^{us}
q^uib^{us} clari duos exstitit. cui^{us} familiari cultu 2 p^{ro}ptia lauda
tione delectat^{us} uersib^{us} suis seploz adit^{us} que ex manibus
cōsecrarat adōnauit.

Ne p^{ro}peti quidem magn^{us} ab hoc effectu gl^{ori}e aduēsus qui
Theophanes nichilēni scriptores rex suar^{um} i consone milituz
cunitate donauit hūfiat^{us} p^{er} se ap^{er}ius accurata 2 testata oratione
p^{re}sent^{us} q^u effectu ē ut neq^{ue} dubitaret q^u p^{ro}peti referet q^uā q^u iō

Lu^{ci}us autē Silla 2 h^{ic} ad neminem scriptore aui^{us} suū diuit^{us} haret.
tū Jugurta anthiocho rege ad mariū p^{ro}ducto. tota sibi laudē
cupide afferunt ut amulo quo signatorio utebat^{us} i sculta illaz
traditiones utebat^{us} hūleret. 2 q^uāz poltea ne minuz quidē gl^{ori}e
uestigiu^{us} atep^{er}it atq^{ue} ut ipatorib^{us} multis gl^{ori}osuz sp^{irit}u subiectaz.

Scipione dona militaria his qui strenua opaz ediderant
diuidentes. T. Labienus ut forti equiti armillas tribueret ad-
monuit. eoq; se negante id facturum ne castrensis honos i eo
qui paulo ante fuisse uolaret. ipse ex preda gallica aurum
equiti largitus est. nec taute id Sapius tulit. Namq; equiti ha-
lebis inquit domum diuitis. qd ubi ille accepit precto ante
pedes Labieni auro multum demisit. Idez ut auduit Sapius
nez dicentes ipator argenteis armillis donat te alaari gau-
dio abiit. Nulla e ergo tanta humilitas q dulcedie glie no tangat.

Illa e claris uiris interdum et humilibus reb; petita e. Nam qd
eiz uoluit. C. Fabius nobilissim; auus qui cu i edez salutis qua
G. Iunius bubule; dedicauerat parietes unxist; nome his suis
inscript; id eiz domus onamenti familie consularib; et sacerdotib;
et triumphis celeberrimu dederat.

Altez sordido studio deditu ingeniu qualecuq; illu labore
suis silentio oblitari noluit. Vt phidias secutus ex qui chyro mu-
neue effigie suaz clausit qua conuilla tota opis colligatio solueret.

Sed meli; aliquanto si aliena imitatione capiebat. Themisto-
dis aridiores et emulat; que ferut simulis nitutu agita-
tur et ob id noctes i equitas exigente querentib; quid ita eo
tpe i p uersaret; respondisse. qz me trophea Mulaadis de
sono exaltauit. Maraton nimiru auus ei; et ardentissimu et
Salamina navalis glie fetilia noia illustranda taatis faab; in

Idez theatru petens cu interrogaret; cui uox auditu rabat
illi futura eet gauilissima dixit ei; a quo artes mee optime

1.
canentur dulcedine glie pene adiecit.

Gloriosam dulcedine alexandri poet⁹ inatrabile laudis accepit.
qui anaxarcho comiti suo ex auctoritate democriti preceptoris
numerabiles mundos esse referenti ben me inquit miserum quod ne
uno quidem adhuc suis possit angusta homini possessio glie fuit. que
deorum omnium domusio sufficit.

Rex et iuuenis flagrantissime cupiditati simile aristotilis
in capescenda laude sitis subnectas. is namque Theodoto discipulo
oratorie artis libros quos dederet donauerat. moleste quod postea
ferens titulum eorum sic alii celsisse. pro uolumini quidam rebus
insistens plam⁹ sibi de his in Theodoti libris deum esse adiecit. nisi
me tante et tam late patens scientie uerecundia teneret dicere dignum
philosophum cui stabiliendi mores altioris animi philosopho traderentur.

Alter glia nec ab his quidem qui contemptus ei⁹ introducere co
nantur negligit. quoniam quidem ipsi uoluminibus nomina sua diligenter
adiungunt. ut quod professione eleuat usurpatione memorie assequantur.

Sed qualis cumque horum dissimulatio proposito illorum tollerabilior qui
eius eternam memoria assequerentur etiam sceleribus innotescere
non dubitarunt. quorum in numero nescio an in primis paulanias debeat
referri. Nam cum hemodem paupertas esset quoniam non subito claris
posse euadere atque is respondisset si aliquid illustre uirum occidisset
futurum ut gloria ei ad ipsum rediret otunio philippum iterumt.
equidem quod petierat assequit⁹ est. tam se paradiis quam philippi mente
notum posteris reddidit.

Nam non glie cupiditas sacrilega inuenit⁹ est eis qui diane

Ephete templū incendere uellet. ut opere pucherimo cō
 sumpto nomē ei⁹ p totū terrarū ortes disceret. quē qdē mētis fur
 rez eculos ipse⁹ detexit. at bñ cōsulerāt. Ephesei decreto
 memoriā dēterum hoīs iabolendo n̄ Theopōpi magne faciēdie
 ingeniu⁹ istoris eā suis cōprehendit.

que aug⁹ magnifica cōtigit
 runt c. 17.

Que aug⁹ magnifica cōtigerūt. c. 17.

Andidis autē aīs uoluptatē p̄buerūt i conspicio posita
 que aug⁹ magnifica merito cōtigerunt. eque p̄miorū
 uirtutis atq; honoz cōtemplatio iudicata ē. ypa nā nobis ala
 critatē subministrante. cū honores industrie appeti 2 exolu
 gra uideam⁹. rez 2 si mens hoc loco ptu⁹ ad angustā domū
 lenificentissimā 2 honoratissimū tēplū omī impetu fētur.
 meli⁹ colit⁹. qm̄ cū⁹ ascensus i celū patet q̄uis maxima
 debito tamē minora sūt qui intēris tribuūtur.

Superiori africano consulat⁹ aterior legitimo t̄pē dat⁹ ē
 qd fieri optere exēat⁹ senatū hīs admonuit. ita nescias utrū
 illi plus decoris patriū. Co. autoritas an militū cōsilii adiece
 rit. toga eū Scipione ducē aduēsus penos creauit. āna p̄p̄sce
 rūt. Cui⁹ i uita p̄p̄na sunt assignata 2 longū ē r̄fere qz
 multa 2 nō necessariū. qz maiore ex p̄tē relata sūt. itaq; qd
 hodie eximū caput andacaz. Imago i cella iouis optimi
 politaz h̄t que quotienscūq; mun⁹ aliquod cōuehe gētis celebrā
 dū est inde patitur vni⁹ illi instar atri capitolii est.

Am hēcule q̄ curia supioris catonis effigies illi⁹ ad cū⁹ gnis
 officia exp̄mit⁹ gratū ordinē qui utilissimū rei. p. senatore tuen

1.
semper seui habitare uoluit omnibus numeris uirtutum diuite magis
quam suo merito quam fortune beneficio magnam cui prius consilio quam
sapientis impio delata Carthago est.

Uerum quod specimen honoris a sapiente Nalica aloritur. ei namque
manibus et penatibus nodum questoris senatus prout apud monitu
pellimoti accersit deus exopti uoluit. quod eodem oraculo preceptum
erat ut hec munuscula matrem deum a sanctissimo uiro prestatet
explicita totos fastos constitue omnes annus triumphales. nichil
tam mox principatu spectiosius reperies.

Maduit subinde nobis ornamenta sua sapientes commemoranda.
Emilianum enim prolo ex candidato edilitatis consule fecit. Eundem
cum questoris comitis suffragator. Q. fabii maximi fratris
filius in caput descendit consul iterum reduxit. Eodem senatus his
sine sorte puicias prius africa deinde ulyssiam dedit. atque hec
neque cum cupido neque ambitioso senatori. quemadmodum non solum
uite ei seuerissimum assensus sed et mors clandestinis illata insidiis
declarauit.

Marcus quoque ualerius duabus rebus insignibus diu pariter atque aue
spectiosius reddiderunt. Illi cum quodam gallo quomum pugnant
comitum pugnatorem subiacentes. hi in ceteris 2. xx. annis ingressio
consulatu largiti. quorum alter decus uetustate originis optimi
hominis gens cuncta amplexa cognomen usurpat. alter summo
subiungit ornamentum tam celeritate quam principio consulatus glorando.

Tunc Q. quindez sceuole quem L. Crassus in consulatu collegam
habuit gloria parum illustris. qui alias tam sancta tam fortiter

continuit ut senatus deinceps in ea primum ituris magistratibus
ex atque somniis officii Scenolae decreto suo opponeret.

Itheret illi non posterioris africanum septem. G. Marii consul
Nat. ac duo amplissimi triumphi ad rogum eius usque gaudio exul-
tauit. Qui cum apud numantiam sub eo duce equestria stipendia
mereret et forte inter cenam quidam scipione interrogasset si quid
illi accedisset quae nam res. p. eque magnam habitura esset imperatorem.
respicens se supra se ipsum cubantes ut huc dixit quod augurio
perfectissima virtus maxima orientem virtutes uiderit ne ceteri
acciderit propter pot. illa nimirum cena militaris spectabilissima
tota in uirtute maris futuras cenas ominata est. postquam cum Cimbro
ab eo delectos initio noctis nupti peruenit nemo fuit qui non
illi tamquam diis immortalibus apud sacra mensae suae liberauerit.

Iamque in G. Marii. prope amplam et nouam ogella est hinc affectio
ne fauoris illinc fremitu iudicis hanc monumentis oblituit.
Eques romanus pro consul in hispania aduersus eum nodum illi hono-
res auspicat. his triumphauit initia magistratuum a summo imperio
cepit. ceterum consulatus decreto senatus solus gessit.

O et Mitridate et Tringane de multis praeterea regibus plurimisque
ciuitatibus et gentibus praedominibus unum gessit triumphum.

Primus etiam Catulus prope. ro. uoce sua ad desideria usque
uenexit. Nam cum ab eo pro uoluntate interrogaretur si in anno pompeio
magno reponere placuerat assumpto illo subito casus in casum
in quo spem esset habitum summo consensu acclamauit in re
uiz honoranti iudicis admirabile liquidez magno prope

1.
cū oīb' dīnamētis que retulit duarū silabarū spatio iclūhū catulo
Potest. M. Catonis e Cipro cū regia pecunia lequunt
reuenētentis appulsi ad ripā tiberis memorabilis uideri. cū
nunc egredienti cōsules 2 ceteri magistrat' 2 uniuersus senat'
ppl's q' Roman' offit' grā p'sto fuit. nō q' magnū pond' auri 2
argenti h' q' M. Catone classis illa icolumē aduexerat letat'.

Sed nescio an p'cipuū. L. Marti iuxatati decoris ex^m que
equitē romanū duo exēat'. p. 2. Gn. Sapiomū interitu
uictoriaq' hanubalis lacerati dūcē legerūt quo t'p'e salut' eoz
i ultimas angustias deducta nullū ambitioni locū reliquebat.

Merito uirū cōmemorationi Gulpiaa sēn' pat'culi filia
A. Flami flactin uxor adiat'. que cū senat' p' dē uirū libri
litellinis inspectis cōsuisit ut ueneris uetlicordi simulacrū
cōsacraret'. quo faali' uirginū mulier' q' mens a libidine
ad pudicitiaz uēteretur. 2 ex oīb' mat'nis centū dēē sorte
ducte de sanctissima femina iudiciū faceret cunctis castitate
Actez q' sine diminutione ulla romane maiestati p'lata ē.
extera q' iligna respici possūt ad ea transgrediamur. pitagorā
tanta ueneratio ab auditorib' tributa ē ut que ab eo acce
perant i disputatione deducere nescis exstimaret'. quētiā
itēpellati ad reddendā cām hoc solū respondebat dixisse ipū.
magn' honos h' scolaten' illa urbiū suffragiū tributa.

Aureo Crothomate studio ab eo petierūt ut senatū ipōz
qui mille hōiū nūo ostabat cōsilijs suis uti pateret' opulē
tissima q' ciuitas tā frequēter uenerati post mortē eius

domū cereris sacrariū fecerūt quaq; illa urbs uiguit ⁊
dea i hominis memoria ⁊ i hō de religione cultus ē.

Gorgie nō leontino studiū hūmānū etatis sue cunctos pstat
adeo ut p̄mus i cōuentu poposcere qua de re quisq; audire
uellet ausus sit uniuēsa grā i templo delphici apollinis sta
tuaz solido ex auro posuit cū ceterū ad id t̄pus auratas collocass.

Adey etiaz gens suū consensu ad amphiarū decorandū
i cubuit locū quo humat ē i fōmaz conditionē q; templi re
digendo atq; inde oraculo capi instituendo cui aneres idem
honoris possident q; phne cōtine q; athene dodone q; humoris

Bendices q; nō uulgaris honos cui soli omniū fōndatur.
feminaū gemino spectaculo interesse pmissus ē. cui ad olimpia
filii eūde cētame ingressus aduēss olimponico patre genita
fratrib; eandē palma assecutis latera cui agnentib;.

Incipit liber non^{us}

de luxuria ⁊ libidine

de luxuria ⁊ libidine. C. 1.

Blandus etiaz malus luxuria quā acculare aliquāto fa
ali^{us} est q; uitare / opari nō inferatur. nō quidē ullus
honorē recipiat s; ut se ipsaz recognoscens ad peni
tentiaz impelli possit. Jungat illi libido. qm ex eūde uitioz
p̄cipis oritur. neq; ut a rēphentione aut ab emendatione
seperent; gemino mētis ērore cōnexa.

Qui gerg; orata p̄silia balnea p̄m^{us} facere instituit que
i p̄nsa lenib; uitij incepta a suspense calide aque tm nō egra

penetrant idem vi nequela Neptuni arbitrio subiecta hnt
pecularia sibi maria excoxitant exturys intempiendo flu
ctus piscuq ducelos greges se patis molib⁹ includeto.
nt nulla ta seua tēptas maderet q no Orate mēse uaria
tate pisculox abundaret. Edificiis 2 spatiohis 2 excellis
ad id tps ora lucem lacus pssit quo recentiore usu cōaliquē
frueret^r n dū se pū aque cupidi^r imergit. cū Confidio
publicano iudiciū nact^r ē i quo. l. Crassus aduēctus illū
cū agens errare cōsiliū suū Confidū dixit. q putaret
orata remotū a lacu caritūz ostēdis. nāq ea si inde petere nō
liant^r itegulis repturūz.

Hic nimis magis Etophis tragedus i ad optionez
dare filius suūz q bonoz suoz herede reliquere debuit.
nō solū pōte h 2 furiose luxurie iuuenē quē constat cātu
cōmendabiles auiclas i manib⁹ emptas p̄tus p ficedulis po
ponere aretoq liquatas magne sūme i omēs potionibus
aspūgere solitū. amplissimū patrimoniu tāq amara ali
quā sarranaz q celērimē abicere cupientē. quoz alteri^r se
nis alteri^r adolescentis secta secuti longi^r man⁹ p̄rexerunt.
Negz eiz illū intus finit^r ubi orit^r. Inde ab oceanū litorib⁹
actrachi pisces inde infilis ^{arguis} culinis arte censib⁹ q edendi atq
bitendi uoluptas repta ē.

Ubi autē nre secundi belli pūma finis 2 philipp⁹ macedo
nie rex deuict^r hactioris uite fiducia dedit. quo tpe matne
brutoz domū ausē sūt oblidere qui i abrogatione legis

oppre itercedere parati erant quā femine tolli cupiebant. q
his nec ueste uari coloris uti nec auri ultra semina habere
nec incho dehaulo ppus urbe mille passib⁹ n⁹ sacrificij grā ueh
pmetebat. Equide obtinuerūt ut ius p⁹ cotinuos .xx. anos
senatus aboleret⁹. nō ē p⁹ uiderūt seculi illi⁹ uiri ad quē cultū
tenderent ioliti cetis p⁹tinax studiu aut quo se usq⁹ effulura
eēt legū metrie audacia. q⁹ h⁹ ai muliebris apparat⁹ itueri
potuissent quib⁹ quotidie aliqd⁹ nouitatis sup⁹uoli⁹ adiectū est
ip⁹ introitu rienti luxurie abstulit.

Sed quid ego de femine ulter⁹ loquor quas itecallitas mō
tis 2 gramox opuz negata affectatio omne studiu ad curio
siores sin cultuz hōtat⁹ confere. Cuz tēpox sup⁹ior 2 nomini⁹
2 ai excellētes uiros i hoc p⁹lce cotinētie ignotuz diuētialū
playlos uideaz id q⁹ iūgioz iplox pateat.

Que⁹ domiti⁹. l. Crasso collega suo alteratōe oīa adiecit q⁹ co
lūnas ineq⁹as i pōtu domi⁹ haberet quē ac cotinuo Crassus
quā domuz suaz extimarāt itēyaret⁹. atq⁹ ut respondit
sexagesies tēno. q⁹ quo ergo eā minoris inqt fenore exi
stimans si decet arbusculas inde succidero. Ip⁹ tētes sextē
tio domiti⁹. tūc Crassus uter igit⁹ luxuriosior ē. Ego ne q⁹
decet arbusculaz colūnas cētūmilib⁹ nūmūz emi. an tu qui
decet arbusculaz umbrā centres sextētū hūmā opēulas.

Sermonez oblatū piri inemore hambalis iāq⁹ transmitti
noy stipendioz abundantia oblatatez 2 q⁹to tū i⁹sequētium
seculoz edificiaz 2 nemorib⁹ angustiores. quaz int⁹duxerūt⁹.

atq; iohatas a se lautina posteris reliquere q̄ a maiorib; accepta
cōtinētiā retinere maluerunt.

Quid cū sibi uoluit p̄nceps suorū t̄pū Metellus p̄ tūc
cū i yspania aduēt; suos ab hospitib; aris 2 tūre exapi patie
bat; cū athalias 2 auleis cōtectos parietes leto aīo ituebat;
cū i manib; eplis apparatissimos itēpom ludos sinebat; cū
palmata ueste cōmuna celebrabat; dimissasq; lacunarib; aure
as coronas uelut celesti capite recipiebat; 2 ubi ista nō i
greca neq; i alia quā luxuria seueritas ip̄a cōrripi potēat.
h; i ōrida 2 bellicosa p̄uicia p̄fert; acērum; hostis Sertori;
romanoz exēctum; oculos lusitanis telis p̄stringeret; adeo
illi patris sui numidici castra exaderat; patet igit; q̄ cele
ri transitu luxuria affluxerit; nā cū adolescentia p̄stos
mores uidit senect; noua orla ē.

Consimilis mutatio i domo curionū extit; siq̄dē forū nrū
2 p̄ris grauissimū supalū 2 filij secerētes secerētū; exis abei
asperit cōtractū famola iuria nobiliū iuuenū. itaq; eodē t̄pē
2 i hūde penatib; diuila secula hūtarūt frūgalissimū atq; negligimū.

Publi; autē Clodij iudiciū quāta luxuria 2 libidine habū
dauit; i quo ut euidenter incesti crimine nocens reus ab
soluentur noctes mat̄narū 2 adolescentiū nobiliū magna
sūma empte mēcedis loco iudici; erogate sūt. quo i flagi
tio cū retro tāq; multiplica nescias p̄mū; quē detester;
illud cōruptele gen; excoGITauit an qui pudiciā suā sequelhe
p̄uury fieri passi sūt an qui religionē strupus p̄mutauerūt.

Que flagitiosius illud cōmunis qđ Gemelli tribuniti uator
 iugeni sanguinis h̄ officij intra sēuilez habitū defōmis Metello
 2 Saponē consulib⁹ a tribunis plebis magno cū rufore ciuitati
 cōparuit. lupanari eūz domi sue sue instituto mutiaz 2 flamā tū
 a prē tū a uiro iclitaz utraq; 2 nobilez puerū satūnnū in eo
 pstituit p̄brosa sapie cōpora ludibrio temulente libidinis futura
 epulas cōsulib⁹ 2 tribunis nō celebrandas s̄ iudicandas.

Uerū p̄cipue Cateline libido scelestā. Nō uelano amore du
 relie orestille cōrept⁹. Cū unū impedimentūz uideret q̄ nūn⁹
 nuptis inter se iungerent⁹ filiū suū quē 2 solū 2 etate iā pube
 rez habebat ueneno substulit. p̄tin⁹q; ex rogo ei⁹ maritalē faciem
 accendit. 2 noue maritate orbitatē suaz loco muneris erogauit.
 eodez deinde aīo auēz se gerens quo patres egerat. filiū pariter
 manib⁹ 2 neypharie attentare patrie penas dedit.

Mt Campana luxuria p̄ q̄ utilis nr̄e ciuitati fuit. Inuictus eūz
 armis hamib⁹z illecebris suis cōpleta uicendū romano militi
 tradidit. Illa uigilātissimū ducē illa exēntūz acērimūz dapibus
 largis habundanti uino unguētōz fragātia ueneris usu lasamo
 re ad sonū 2 dilicias euocauit actūz demū fracta 2 cōtusa pum
 ca feritas ē cū scythalia 2 albana castra ēē ceperunt. Quid his
 ergo uitis fedi⁹? quid etiāz dānoli⁹? quib⁹ uictus attēxit⁹ uictorie
 relaq̄uescūt sopita glia i infamiaz cōuēnt⁹. ai q; pariter 2 cōp̄is
 uires expugnat⁹ adeo ut nescias ab hostib⁹ ne an ab illis capi p̄nitiosi⁹
 habendūz sit.

Que etiāz volumētūz urtez grauib⁹ 2 erulescendis cladib⁹

iplicarunt erat opulenta erat moribus et legibus ordinata. Et tunc
caput habebat. h. p. luxuria, plapla e. et in profundum iniuriarum
et turpitudinis descendit ut seniores se insolentissime dominationi subirent
qui prius admodum pauci senatorum ordines intrare nisi mox uni
uersae res per occupauerunt. testamenta ad arbitrium suum scribi mu
lebant. communia resque ingeniorum fieri uetabant filias dnoy in matri
monium ducere. postremo lege sanxerunt ut sua strupa iudi
pariter atque in nuptiis impunita essent. ac nequa uirgo ingenio
milleret cui castitate non ante ex nullo ipso aliquis delibasset.

Age rexes opum regiarum ostentatione eximia eo usque luxuria ga
ndens ut ad id prius ei proponeret qui nouum uoluptatis genus repper
isset quia dum delitibus nimis capitis aplissimum ipsi ruina euasit.

Mithrochi qui Surie rex nichilo contentioris ex cuius cura et ame
tes luxurias exeat mutat magna ex parte aureos clauos
crepidis subiectos habuit argentea quoque uasa ad usus culine com
mut et tabernacula testilibus sigillis adornata statuit. auaro potius
hosti preda optabilis quam ulla ad uiuendum strenuo mora.

Nam ptholomeus rex acellio uirorum suorum uix idem phinton appellat
et cuius nequitia quid nequit? forore natu maiores cum fratre nup
tias sibi mulere coegit. postea deinde filia ei per uirum strupata ipsam
dimisit ut uanu locum nuptiis puella faceret.

Consentaneus igitur suis generis egyptie pater qui ductu archelai
aduersus aulicorum gubium membris urbis egressus cum castris uallo
atque fossa angere uideret uniuersus succlamant ut id opus
prius pecunia faciendum locaretur quia per delitibus tam enerues ad

158
hym exeat nri substinere no potuerut.

Sed tamen adfeminatio multitudinis corporum qui reginas
suas mulierum corporibus velut gradibus constructis quod melius ne
stagna pedum poneret. cum descendere equo animo sustinebat.
viris enim si in uiri erat uita carere quam tam delicato ipso
obtemperare satis fuit. hec solitudo uirorum lasciuia uultus et noue
cupiditati inheretibus oculorum ac delicato cultu affluens per
varios illecebrarum motus uolantis animi.

De crudelitate C. 2

Crudelitas non horridus habet trucieta spes uolenti
spes uox terribilis omnia minus et cruentis uirgulis referta
cum silentium donare neminem est adicere quem eam modum sibi ipse
statuet sine humillationis quod frenus fuerit reuocata ad summa
cum penis illa sit timere penes nos sit odisse.

Ubi silla quem neque laudare neque uituperare quam satis digne
potest quod dum querit uictorias scipione se prole re. dum exeret
humiles se representat. egregie namque auctoritate nobilitati
defensas crudeliter totam urbem atque omnes italie partes nullis
sanguinis fluminibus inundauit. Quatuor legiones griecis
fides suarum securitas in per nulla que in campo matio erat neque
fallacis dextre misericordia inarepantes obtruncari iussit.
quasi lamentabiles querelas trepide ciuitatis aures recepe
runt lacerata ferro corpora tuleris inueniens tanti oneris an
tantis aquis nehere roctus est. Quia nulla penestrinorum
spe salutis per per. Ceterum data sunt membra munusque euocato

cū abiectis armis unū cōpora pstravissent interficienda p̄tin^o
p̄ agros dispergenda curavit. Quatuor et cū dure p̄scriptionis
edcō singulatos ī tabulis p̄^{mo} retulit. Vt nec memoria tam
p̄clarez rei dilueret nec q̄tent^o ī eos semire qui ānus a se
disseferant et quieti āi aues p̄ pecunie magnitudine p̄ nom
clarorū cōquilitos p̄scriptorū nūo adiecit ad uēlus mulieres
q̄ gladios destrinxit q̄ parū cedis satiat^o. Id q̄ īexplicabili^o
feneritatis iudiciū ē abscissa miserorū capita nō multū ac
spiritus cōtinentia ī cōspectū suū alteri uoluit ut oculis
illatore nephas erat. manderet. Cū p̄ro crudelis se ī
Mario pectore gessit quē p̄ ora iulgi ad sepulcrū lucta
tie gentis p̄inctū nō p̄ri^o uita p̄uauit q̄ oculos ī felice^o
erueret et singulas cōporis p̄tes stringeret.

¶ Ie ī uerisimilia nārare uideor. At ille ē. M. p̄torū
q̄ ad ei^o sup̄pliuū ex aīis ceciderat. otinuo ibi mactauit.
nouus punitor et misericordie ap̄d quē iniquo aīo scelus ī
tueri scelus admittere fuit. S3 mōtuoꝝ umbris saltez
p̄p̄at^o minime. Naz. G. Marij cui^o et hī postea hostis que
stor tū aliqui fuerat eruptos cineres ī amnis alue spar
sit. ex q̄^o actis felicitatis nomē asserendū putauit. Cui^o
tū crudelitatis. G. Mari^o iudiciū lenat. Nā et ille nimis cū
piditate p̄sequendi inimicos uā suaz nepharie destruxit.
G. Cesar consularis et cesorū nobilissimū cōpus ignobi
li scintilla trucidando eadē ap̄d seditiosissimū hoīs bustum.
Id ēz malorū miserime tūc rei. p̄. dedit ut marij cesar.

periculo caderet. pene tanti uictorie ei' nō fuerūt quāz oblit'
plus animus domi q̄ laudi i' militia meruit. Idē caput. Mi-
antony abscissus letis manib' inter epulas p' hūmaz animi
uertorū insolētiā aliq̄dū tenuit. Clarissimū q' eius ora-
toris sāguis cōtāmināi mense laza pass'. atq' i' p' dōmū
q' id adulerat i' sinū suū recētis redis uestigis absq' recipit.

Odmahipp' nichil laudis habuit q' cōrūpet. Itaq' memoriā
ei' licētiore aculatiōe p'stringit' cui' iussu p'ncipiū aui-
tatis capita hostiaz capitib' p'mixta sūt. Carlonis aruine
trūciū cōpus patibulo affixū gestatū est adeo ut flagro-
sissimi hoīs p'tura multū rō arbitrio p'lo nichil potuit.

Mvnati' etiā flaccus p'p'riū nominis acrior q' p'babilior
defensor. cū ab ipatore celare i' hyspaniā ichiluz membru'
adtingētiūz obsideret' efferatā crudelitātē suā truculētū-
lino gñe uelanie exēcut. omēs ei' oppidi ciues quos
studiosiores celaris senserat uigulatores p'cipitauit femi-
nas q' ciuitatis nob' uiroz qui i' cōtrariis castris erat
ut cedes cōiugū suaz cōneret matēis gremijs supposito
lteros trucidauit infantes alios i' conspectu parētū hu-
mo cōfligi alios supiacos pilis eccepi iussit. Que au-
ditu i' intollerabilia rō iussu lusitanis manib' administra-
ta st' cū gētis p'sidio flacc' uallat' diuinis operib'
uerordi p'tinacā resistebat.

Transgrediamur nūc ad alia quib' ut par dolor ita
null' n're ciuitatis rubor mēst. Cartaginenses Atiliū

1.
regulū palpebris resecis machina i qua undique p̄acuti si-
muli eminebat iclusus inglati pariter 2 cōtinuo tractu
doloris nec auētūt tōmenti gen^u indignū passo auctorib^{us}
dignissimū. Eadez ubi crudelitate i milites n̄ros mātis cēta-
mine i suaz potestate redactos nauib^{us} subtraherūt ut eaz
carinis ac pondere elisi inulitata rōne bābarā feritatem
satiaret tet^{us} facinore polluto clallib^{us} ip̄uz mare molaturi.

Hoc dūc hambal cu^m maiore ex p̄te uirtus sentia ostabat
i flūe bello cōp̄rib^{us} romani p̄te f̄co exēnt^{ur} transduxat
ut eque tērestrū scelestū cātagnētū copiaz egressum
tēra q̄ maritimaz neptun^{us} expiret^{ur}. Idē captiuos n̄ros
onerib^{us} 2 i itinere fellos iā p̄ma pedū p̄te succisa reliquebat
quosdā nō i castra p̄duxit^{ur} paria fratrū 2 p̄p̄uoz iūgens
fēro dētēnere cogebat neq^{ue} an^{te} sanguine explebat^{ur} q̄ ad
unū uictorē om̄s redigib^{us} iusto^{us} igit^{ur} illū odio uex tū-
tādo supplicio senat^{ur} prulie regis factū supplicē ad uolūtariā
mōtez cōpulit^{ur}.

Mam hēuile q̄ Mitridatē regē qui una epta lxxv. annis
romanoz i alia p̄ urtes negotiandi grā disp̄sa iteremūt iate
q̄ p̄m̄ac hospitales deos iusto si nō multo aruore resperhit
qm̄ cū max^{ime} aruatu ueneno repugnātes sp̄m̄ suū subcūtere
coegit simul p̄ p̄acula crucib^{us} illis dedit quib^{us} illos amicos
huo^{us} auctore canno sp̄andone libidinof^{us} obseq^{us} scelest^{us} ip̄ro affecēt.

Nec min^{us} diogradis filie Tracie regis 2 si min^{us} admirabile
crudelitate gentis ip̄li^{us} feritas n̄m̄andū tamē ualres sentie

(66)

saue cui neq. ninos hoies medios scate neq. parentes haur
 neta coprib' nephas fuit.

Iter ptholome' phton emēit paulo an lib dūmā amētie
 deterruū ex. Idē inter pāpna crudelitatis initia referētur.
 Quid eū hoc fco truculenti' filiu suū noie menephten que
 ex cleopatra eadē sorore 2 uxore substulerat literatis sōme
 optime hēi puerū i conspectu suo occidi iussit pthūq. caput ei'
 2 pedes 2 man' spetiosas iāsa claudē optat p munere nataliāe
 matri misit. pūde q. cladiū ipe quā illi iūferelat exps ac nō
 infelior q. cō orbitate Cleopatrā miserabile cunctis se i mlti
 reddiderat adeo reo fūore hūma queq. extēuelat crudelitatis
 cui monamētū ex se ipa repperit. Mā cū aduēit quātā sui
 odio pūa teneret' timori remediū scelere petiuit quo q.
 tuti' plebe trūdada regnaret frequens inuētute gūasūm
 āmis 2 igne circū dedit omēs q. qui i eo erant pūm ferro
 partiz flama necauit.

Ochus autē qui postea dari' ē appellat' sanctissimo persici
 iure iurando obstrict' ne quē ex cōiuratione que septē mā
 gos cū eo oppresserat aut ueneno aut fēro aut ulla inopia
 alimētōz necaret crudeliorē mōis rationē excogitauit qua
 ul' istos hos unctos sibi nō pūpto mūdo religionis tolleret.
 septus eū altis parietib' locū cinere cōpleuit. si pposito q.
 cigno p mūete temigne alo 2 pōtione exceptos i eo colloca
 bat e q. sōno sopiti i illā iūdiolū cōgeries deadebat.

Ipnor 2 deterior alteri ocln cognomine athureēsis crude

litatē etiolosū sorore atq; eandē locū unā capite defodit 2 patū
cū ē 2 ampli' fūis ac nepotib' uacua area destituta iaculis
confuit. nulla uirga lacellit. s; q' i hīs maximā apud plūs
plūtatē 2 fortitudinis laudē consistere uidebat.

Consimili gñe emulationis instincta ciuitas athenientū i
digno gl'ie hūe decreto Egineius uuentuti pollices absedit
ut classe p'tens plūs i rētamē maritimā uirū secū defendē
nequiret. Nō agnosco athenas timori remediū crudelitātē mutuātē.

Suus etiā ille enei tauri inuentor. quo iculi subditi ign
bus longo 2 abdito cruciatu mugitu resonātē spm edere roge
bant. ne ululat' eoz humane sono non expulso phalaridis
turāni misfcondiā iplorare possēt. quā q' calamitosus decē uoluit
deferuimū artis hūe op' p'm' indulus merito auspicat' est.

Atne Etrusa qdē parū feroces 2 pena excogitanda uiroz cō
pora cadauerib' aduersa aduersus alligata atq; cōstructa ita ut
sine gl'ie membrorū p'tes singulis eēnt accomodate tatescere
simul patiebatur amari uite p'ter atq; mōtis. tortores sic
illi hābani quos fuerūt mactataz pecudū intestinis 2 miscēb'
egestis hoīes inferere ita ut capitib' tñmō emineat eis q'
ut diuti' pene sufficiat cibo i portione infelicē spm progare
donec int' pūrefacti lamatiū sit aīalib' que tabidis i cōporib'
nata solent. queramur nūc cū rex nā q' nos multis 2 asperis ad
uēse ualitudinis i comodis obnoxios eē uoluerit ambitu q' cele
stis roboris humane cōditioni denegatū moleste feram' cū tor
cruciat' sibi met ipā mōtalitas ipullu crudelitatis excogitauit.

de ira et odio. c. 3.

Ita quod et odium inceptoribus humanis magnos fluctus excitat
et cursu celerior illa nocendi cupidine hoc persequi utique co-
ntentionis plenius affectus ac nunquam sine commoto sui molenter quia cum
dolores inferre nult patitur amara solitudine ne non contingat ulti-
mo anxius. Sed appetites eorum cernitissime sunt ymagines quas ipsi in clari-
tatis per aut dicto aliquo aut fecerit vehementiore conspectu voluerunt.

Quoniam aduersus hasdrubalem Lucius saluator bellum gesturus virte
egredere monente Fabio maxime ne ante descenderet in aciem quam hostium
mores animi quam cognosceret. Primam occasionem pugnandi non obmis-
surus se respondit. Interrogatus quod ab eodem quid ita tam festinater
manum conferre uellet ut quam celerime inquit aut gloriis ex hostibus
uictis aut ex ciuib' prostratis gaudium capias. Ira tunc aut uirtus
sermone eorum inter se diuiserunt. Illa inultra donationis memor hec
triumphi gloria incensa. Sed nescio an eisdem fuerit hoc dicere et hic uincere.

Ardentis spiritus uirum et belliarum opibus assuetum hunc iracundie stimuli
egerunt. Sed autem figulus mansuetissimum pacato uiris ciuilibus iudicio
celesterrimum prudentie moderationisque inmemores reddiderunt. Consul
enim repulso dolore attentus eo quidem magis quam illius huius patri suo datum
meminerat cui ad eum postero comitiorum die multi consulendi cum ue-
nissent omnes dimisit. Probat omnes consulere satis, consules facere
nescitis. Deum grauius et merito. Sed tamen aliquando melius non deum. Nam
quis propter. u. ualci sapienter potest.

Itaque ne illi quidem placendi quis factus eorum nobilitatis splendore
preceps sit. qui quidem Gnaeus Flavius humillime odia sortis peritura adeptus
erat ostendi aureos anulos sibi met ipsis et falleras equos suos

deractas abierunt doloris ipotentia tñ luctū pfecto testati. tali
ue mot' aut singulor' aut paucor' aduersus p'tm uniuersum
multi erga p'ncipes ac duces ei' modi. Manilio Torquato ampli
ssimaz 2 gloriolissima ex latinis 2 capanis uictoria i urbe re
ferenti cū seniores om's lenia ouantes occurreret iunior
nemo obuia p'cessit q' filiu' adolescentē fortissime aduersus ip'ius
sui p'latū securi p'cussit. miseti st' equites min' min' aspere
p'uniti nec factū eor' defendo s' ue nim uindico que uni' ciuita
tis 2 etates 2 effect' diuidere uoluit.

Ades q' ppli. v. equitatu a fabio consule ad hostiu' copias p'se
quendas missus cū 2 tuto 2 facile eas liceret delere legis agrarie
ab eo impeditē memores immobiles retineret.

Illa uō appio dū cū pater dū p'strat' amplitudine nititur
comoda plebis acrimie ipugnauerat ifensu exercitū faciendo
uoluntaria fuga tēga hosti ne triumphū ipatori quereretur dare co
egi. quotiens uictorie uictor congratulationē ei' i Torquato sp
nenda i fabio pulcherrimā p'ter obmictendā i appio totā fuge
postponendā reddidit.

Age q' uolenter se ipectore uniuersi ppli v. gessit eodem
i'pe quo suffragus ei' dedicatio edis mēsuru. A. p'torio primi
pili centurioni data ē p're ceteris consulib' appio q' alitisset
quomin' ere alieno suo succurreret' sēuilio q' suspectū car
suaz lāgudo p'ocano p'texill'. negas efficax ē ē' uiaz annis
hōtatu miles hūmo ipio p'lat' ē. que quidē nō p'ultrauit tñ
impia s' etiaz gessit impotenter.

Namq Metellus cū utq̃ yspania consul pri^r deinde p̃ consule
pene totā subegit p̃p̃ cognouit. p̃ p̃p̃em consule inimicū suū
successorū sibi mīti omēs qui mō militiā suā uoluerūt finiri
dimisit. Comeat^r petentib^r neq̃ caulis exaullis neq̃ cōstituto
t̃p̃e dedit hōrea custodib^r remotis op̃tunā rapine prebuit.
armis sagittasq̃ petentū frāgi atq̃ i agmē abia iussit ele
phantis nbaria dari uetuit quib^r factis ut cupiditati sue in
dulsit ita magnū gestarū rerū gl̃iaz cōripit meritū q̃ honorem
triūphi hostiū q̃ ne fortior uictor amisit.

Quid Silla dū hunc uitio obtēpat nōne multo alieno sanguīe
p̃fuso ad ultimū z suū erogauit p̃uol^r eū ardens i dignatioē
q̃ grau^r p̃nceps ei colome pecuniā a decurionib^r ad refectione
capitoli p̃missaz cunctati daret aī conatatione nimia atq̃
imoderatos uotis impetu cōuulso p̃ectore sp̃m aruore ac mi
nis mixtū euomuit nec senio iā p̃lapsū utpote sexagesimus
igrediens ānus. h̃ alia misis rei. p̃. i potentia fures Igit^r i
dubio ē Silla ne p̃or an iracundia Sille sit dēstructa.

Nunc ab ignotis ex petere uiuat q̃ maximus uiris explo
rare uitia sua uerecundie ē. Ceterz cū p̃posita fides excellen
tissima q̃q̃ complecti moneat uolūtas op̃i cedat dū p̃dara libe
rer p̃bandō necessaria nārāndi oīa nō desit.

Alexandru iracundia sua p̃pe modū celo diripiuit. nā quid
oblitit q̃min^r illuc assurgeret nisi libmar leoni obiecit z Cl
tic^r alia trāiecit z Calistenes mori iussus q̃ tres maximas
uictorias totides amīcorū iussis cedib^r uictor edidit.

Quaz uehemens deinde aduersus populum. Amilcham odium
quatuor eius puerilis etatis filios intues euulses nūri catulos
leoninos i pueris ipi nri alere se p̄dicabat digna nutrimen-
ta q̄ i exitu p̄rie sue ut euenit cōuēteretur. Equib' ham-
bal matre adeo p̄ria ueligia subleuit ē ut eo exēcutus i vspa-
maz transecturo 2 ob id sanctificante nouē ānoꝝ natu altāia
tenes iuraret se cū p̄mū p̄ etatez potuiss acērimū hostē p̄lo-
r. futurū ut p̄tinacissimū p̄ab' instantis belli cōmilitū exp̄-
met. Idet significare. cupies q̄ inter se odio Roma 2 cātago
dilliderent iflicto i tēra pede sulcato q̄ plurime tūc inter
eas belli fines fore dixit cū alterutra pars i habitu puluēis
ēēt radacta. i puerili pectore tūc uis odi potuit. 83 i mulie-
bri q̄ eꝝ multū ualuit.

Namq' semuramis assirioꝝ regina cū ei archa cultū capi-
tis ei' occupate m̄ptatū ēēt babiloniā defecisse alterā p̄atez
crinib' adhuc soluta p̄tur' ad eaz expugnandā occūrit. nec pri'
decorē capilloꝝ 2 ordinē q̄ tantā uirtē i suā potestate redegit.
Quo archa statua ei' babilonie posita ē illo habitu quo ad uisione
exigendaz celeritate p̄apiti tetendit.

de auaritia. C. q.

Potrabat' etiaz auaritia latentū indagatrix lucroꝝ mani-
feste p̄de auarissima uorago neq' habendi fruct' felice
2 cupiditate querendi miserima. Cuz admodū locupleti. l. ali-
nutio basilio falluz testamētū quidā i grecia subiecit ei' deꝝ
q̄ cōsumandi grā potētissimos ciuitatis nre uiros. Al. Cralluz

2. Q. Ortentiu quib⁹ nupti⁹ ignot⁹ fuerat tñ utiq⁹ pecunie cupid⁹
facinoris alieni mun⁹ nō repudiavit. quātas culpas q̄ breuiter re-
tuli. Inia curre ōnamēta fori q̄ scelus uindicare debebat ihonsti
lucni captura iūtatati auctoritatib⁹ suis texerunt.

Ueruz aliquāto maiores uires i. Q. cassio exhibuit qui i yspa-
nia siluū 2 Capurinu occidi sui grā cū pugionib⁹ dephenlos qnq⁹
gies sextētur ab illo ab hoc sexages pactus dimisit. At q̄s dubitet
si alter tñ daret⁹ ingulū q̄ suuz equo aio illi⁹ fuisse pbiturū.

Atez auaritia an omēs. l. Septimuz p̄cordia possedit. qui cū
. G. Gracchi familiaris fuisset caput ei⁹ abscidere 2 p̄ parte pilo hien
fere sublimauit. q̄ Oppimi⁹ consul auro id se repositurū eduxerat. At
qui trudit liquato plūmo cū caluata p̄te capitis quo ponderosi⁹ cet
explese fuerit. ille seditiolus bono p̄ierit ex clientis tñ scelerata fa-
mes i has usq⁹ iactis iurias exurire nō debuit.

Odiuz meruit septimuz auaritia ptholome⁹ autē regis cypruz
4. rulu psequenda nā cū anxys sordib⁹ magnas opes cōripuisset p̄ q̄
4. eas p̄ituruz se uideret 2 iō omi pecunia ip̄sita nauib⁹ i altū pro-
cessisset ut classe p̄forata suo arbitrio p̄rent 2 hostes p̄da caperet.
nō sublimauit mēgere aurū 2 argentuz. s̄ futuz neas sue p̄mū
p̄uexit. pauldubio hic nō possedit diuitias s̄ a diuitis possedit
est titulo rex insule aio autē pecunie miserabile manapiuz.

de Syphra 2 potētia. C. 5

Sicut ut supra q̄ 2 potētia i cōspicuo ponatur. M. fuluuz
flactus consul. M. planty phili collega cū p̄uicilissimas
rei p. leges introduceret de ciuitate danda 2 de puocatione ad

plur eorum qui ciuitate mutare uoluissent egre compulsi sunt ut in curiam ueniret. deinde patrum morienti patrum oranti senatus ut in repto desisteret responsus non dedit. tyrannia spiritus consul haberetur. si aduersus unum senatores hoc modo se egissent quo flaccus in totius amplissimi ordinis contemplanda maiestate uersatus est.

Que amicitia. M. quod drusus tribunus plebis per summam contumeliam uexauit patrum eius habuit. I. philippum consulibus quod se iter facere conditiones ausus fuerat obtorta gula et quidem non priuatore sed perclitatorum suorum adeo uolenter in carcere peripites egisse ut multum e naribus eius cruor perfunderetur. uerum etiam cum senatus ad eum misisset ut in curiam ueniret quod non potuit inquit ipse in hostilia curiam propinqua nostris id est ad me uenit. piget adicere quod sequitur. Tribunus senatus ipsum despectum. senatus tribunum urbis paruit.

Cneus autem popperius quod insolenter qui baleon egressus ante pedes suos prostratus in specum ambitu reum et nobile uirum et sibi amicum iacentem reliquit contumeliosa nocte perculatus nichil enim eum aliud agere quam communis suorum moraretur respondit. et huius dicti consilii senatus non renare potuit. ille uero et in foro non erubuit. per sapientem socerum suum legibus noxam quas ipse contulerat in matrem. quod reorum et illustrium ruina muneris loco a iudicibus deponere maritalis lecti blanditiis re. per. temperando.

Mithridate facta ac deo. M. antonium communem. nam cum ad eum triumphum casarii rursus senatoris caput allatum esset aduersantibus id rectori proprium admoneri iussit ac diu diligenterque considerauit. cunctis deinde expectantibus quidnam esset dicturus. hunc ego igitur notum

169
no habui. supba de senatore i potens de oculis confessio. Satis multa
de nostris. aliena nunc adhiam.

Alexandri regis uirtus et felicitas tribus insolentie euidentissimis
gradibus exultauit. fastidio eius philippi Iouis amone prius ascunt
tedio morum et cultus macedoni uestes et instituta publica assumpsit
syro mortali habitu diuinum caput emulat. nec fuit ei pudo
ri filium se amonis hominem dissimulare.

Iam reses cum in nomine supba et i potentia habitat suo iure ta
insolentes usus est qui graue indicatur bellum adhibitis alie principibus
ne uideretur inquit meo timore nescio quid uos contraxi. Ceterum
me innotate parendum magis uobis esse quam suadendum. arroganter
etiam uictori repetere ei regiam contigisse tamen deformiter uicti
nescitis utrum insolenti dictum an impudenti.

Hamilcar antea canentis pugne successu elatus nec admisit
quicquam suorum in castris nec responsum ulli nisi per iterpetres
dedit. adverbales etiam cum talenaculus suus clara uoce affirmat
tes sperasse quoniam non paucis diebus Rome in capitolio caneret
aspensat est. adeo felicitatis et moderationis diuini est. Insolentia
non inter Carthaginensem et Capanum senatum quasi emulatio
fuit. Ille enim seipso a plebe baldeo lauabat. hic diuerso foro ute
batur. quem mores capue aliquando retentur. C. qui C. machi orone
in plantis scripta patent.

de pfidia. C. 6

Cultus iam et insidiosis malus pfidia latebris suis exhatetur.
cui efficacissime uires sunt mentiri ac fallere. fructus

i aliquo admissio scelere constitit. tunc cet' cu crudelitate nepharius
uinculis circumdedit. tantu comod' humano gnu afferens qtu
salutis bona fides pstat. hateat igit' no min' reprehensionis q
illa laudis consequit'.

Romulo regnante spuri' t'apei' ara p'herat cui filia uigane
aqua sacris petitu egressa ex' menia. Taci' ut armatos sabinos
i arces seuz reaperet corrupit mercedis noie pact' que i simili'
manib' gerebat. Erat aut' his amille 2 amili magno ex p'dere
auri. loco potituz agme sabinoz puellaz p'muz flagitatez am'
obruta necauit. proinde q' p'missu q' ea q' leu' gestauerat
solueit. absit repheno q' ipia p'ditio celeri pena iudicata est.

Serui q' Galba sume pfidie truz ex' luxitame ciuitatum
conorato p'lo taq' de comodis ei' actur'. ^{ora} Vm. de quib' flos
innuetutis consistebat electa 2 scuta am'is p'at' uedidit. quo
suauore maxima cladez babaroz magnitudine arumms ancellit.

Gneu aut' diomituz sumi gnus 2 magni ai uru nimie
glie cupidita-s pfiduz existere coegit. irat' naq' bituo regi
arbenoz q' tu suaz allobrogu gente se 2 tu ipuina morante
ad. Q. fabi successoris sui dextera cofigere hotat' eet per
colloqui simulationez arcellituz hospicio q' exceptu quixit
ac romana naue deptandui curauit. cui factuz senat' neq'
pbare potuit neq' relandere uoluit. ne remissu i patriam
bitut' telluz renouaret. j cu alba custodie relegauit.

Vriachi 2 cedez duplicez pfidie accusatione recepit in
amicas q' eoz manib' iterept' est. jn. Q. Sculio Cepione

165
consule q̄ is scelus hui⁹ auctor īpunitate p̄missa fuit victo-
riaz q̄ nō meruit h̄ eruit

Utrūq; ut ip̄z fontes nequitię cōtemplemur. Cātāgmenles
Sanctip̄p̄i lacedemoniū cui⁹ optima op̄a p̄mo p̄unico bello usq;
fuerant ⁊ quo uiuante Attiliū Regulūz acceperant simulātes
domū se reuēdere ī alto miserūt. Quid tanto facinore p̄tētes
an ne uictorie eoz lot⁹ sup̄et? extat nichilomin⁹ equidē cū
a p̄lzo quē sine ulla gl̄ie iactum īuolatū reliquisset.

Iambal p̄ro Micerinos hōtatu suo cū hui⁹ uestimētis urtez
expugnabilib⁹ muris antaz egrellos uapore ⁊ fumo balnearū
strangulando ⁊ arranonū senatū eadez rōne q̄ menia euocatus
ī p̄fundo puteoz abiacendo nōne bellū aduēsus p̄tuz. ro. ⁊ ita
hā p̄fess⁹ aduēsus ip̄az fides apt⁹ gessit mendacis ⁊ fallacia q̄
p̄claris actib⁹ gaudēs? q̄ euenit ut alio q̄ īsignē nōis sui memo-
riā relictur⁹ ī dubio maior ne an p̄ior uir h̄ri deberet p̄onēt.

de ui ⁊ seditione. C. 7.

Sed ut uiolente seditionis tā togate q̄ etiā armate facta re-
ferantur. l. equitūz qui se gracchi filiū simulabat tribu-
natū q̄ aduersus leges cū l. Saturnino p̄tebat a Mario quī
cōsulatū gerente ī p̄u^{ai} custodia ductū p̄ls claustris cāceris īp-
tus humeris suis p̄sumaz aīoz alacritatē p̄rauit.

Iter. 2. Metellūz censores q̄ ab eo tāq̄ Gracchi filio censum
reapere nolebat lapidib⁹ p̄stēnere conat⁹ est affirmātes tres
tūmo filios C. Gracchi fuisse equitib⁹ unū ī sardinis stipe-
dia merentes alterz infante prenelle tētū post p̄ris mōtez

natum romae decessisse. neque optere clarissime familie ignotas sor-
des inferi. cum interis imprudens conatate multitudinis teme-
ritas per imprudentia et audacia et aduersus consulatum et resur-
tetendit. principesque suos omni petulantie genere uexauit.

Quana hec timore illa etiam truenta seditio. populus eius numerum
competitores saturni iam noue creatis tribunis unoque loco duobus
candidatis restantibus in prius et edes priuatas copulit. extracta
deinde interemunt. ut eadem integerrimi cuius facultas copulit
adipiscere potestatis deterrimo cui daretur.

Creditorum quod astentio aduersus sempronium asilonis
pretoris urbani caput intollerabili modo exarsit. quem quod iam
debitoris susceperat conatati a. l. Cassio et tribuno plebis per
eum concordie sacrificium faciente ab ipsis altaribus fugere et
foris coactis inque tabernacula latitantes preextatus discepse-
runt. detestanda fori conditio. sed in caltra respicias eque magna
oriatur indignatio.

Cuius G. Mario lege sulpicia priuata alia ut aduersus Murem
bellum gereret priuato decreta esset. nullus ab eo Gracchum legatum
ad l. Sillam consulem accipiendam legionum causa milites truci-
darunt pauldubio indignati quod a summo ipso ad eum qui nullo
honore uersaretur transire rogeretur. sed quis ferat milites
sata plebs exatio legati corrigentes per consule illud tam molester
exercent? illud aduersus consules.

O virtus etiam populi Sille collega senatus nullum ad exercitum
in populi quem aliqua iura ciuitate obtinebat contendere

166
aulus ambitiosi dnas illecebris corrupti milites sacrificare
incipientes adorti i modus hostie mactauerunt. tñqz scel' cūa
castris cedere se cōfessa iultū habuit. Ille uō exēat' nefarie
uolenter qui G. Carbone frēm Carbonis ter cōsule p
bella ciuilia dissolutaz disciplina militare pfecti' 2 rigidi
alstringere conatus p̄uauit uita sancti' q̄ duxit maxē scelere
cōquinari q̄ p̄uauos ac tetros mores mutare.

de temeritate. C. 8.

Temeritatis etiaz subiti 2 uehemētes sūt impulsus quoz
actib' hoīū mētes cōcūsse nec sua p̄uicula inspiciere nec
aliena facta iusta extimatione prosequi ualent.

Quaz eū temere se african' supior dual' quinqz remibus
ad siphacēz transieat i um' numidie ifidis p̄cordus suā pa
riter 2 p̄rie salutes deponitur'. Itaqz exiguū momēto maxē
rei casus fluctuat' ē utrū interfecit' an capt' sapio siphacē fieret.

Nam G. Cesaris anceps conat' 2 si celestiu' cura p̄terit' d
no tñ nix sine hōrore ai referi potest. siqz ipatiens legionū
tardationis a brundisio appollonia tract' p simulationē ad
uerse ualitudinis qui egressus maiestate sua sēuili ueste
occultata nauiculaz conscendit eflumine ac maris adriaci seua
tēpestate fauces petyt. p̄tin' qz i altū durgi nullo nauigio multū
ac diu gtrariis iactat' fluctib' tandem necessitati celsit.

Haez illa q̄ exagrabilis militū temeritas. fecit eū ut albinus
nobilitate morib' honoz omīū glumatione ciuis eximi' p fallas
2 manes suspitiones i castris ab exēatu lapidib' obrueret'. qd qz

accessiones indignationis non recipit oranti atque obsecranti dum
a militibus et dicende potestas negata est innoxio gubernatori non
fuisse quem a populo classe africanorum petens fixo appulsi dum tam
pauca italiam haurire et iter se diuisas non tendit uelut insidiarum
cuius rectorem intererunt postea et diligenter inspecta ueritate
tunc absoluit cum ei innocentie nichil ultra sepulchri honores
dari potuit. Igitur angusti atque estuosi maris alto et tumultu spec-
tatrix statua tam memorie pelori quam punice temeritatis ultra
atraque nauigantium oculis collocatur indigne est.

Iam atheniensium ciuitas ad uelania usque temeraria quae
decebat uniuersos imperatores suos equidem a pulcherrima uictoria
uenientes capitali iudicio exceptos necant quod militum
corpora senectia maris interpellante sepulture mandare non po-
tuerunt necessitate puniens cum honorare uirtutes deberet.

de errore. C. 9.

Meritati primum est error quemadmodum ad ledendum par ita
aut facilius quis ignouerit quod non sua sponte sed uanis uatibus
umaginibus culpe se implicat qui quod late in corporibus hominum uagetur
hic complecti conerunt utio de quo loquor hic obnoxi. paucos igitur
suos lapsus referam.

Celi Cina tribunus plebis ex funere. G. Celsaris domum suam
petens populi manibus disceptus est per consilio Cina in quem senire
se extimabat uatibus ei quod cum affinis esset Celsaris aduersus eum
nepharie raptus ipse per rostris orationem habuisset eoque errore
appulsi sunt ut caput celi pumice atque consilio archa regum

celaris fixus iaculo feret officii sui et alium erroris periculum mirabile.

Nam G. Cassius error a semet ipso penas exigere coegit it-
erum illius pugne quatuor exercitum apud philippos uarum ipsius
duabus ignotus euentus missus ab eo tunc centurio nocturno
tempore ut specularetur quoniam in statu res. At bruti erant. dum
crebros excessus iure petat quod tenebrarum obscuritas hostes ne
an comitatores occurreret dignoscere non sinebat tamen ad Cas-
sium rediit. quem is exceptum ab hostibus omnia quod in eorum potestate
recidisse existimans finire uitam sperauit cum castra hostium
inices capta et bruti copie magna parte incolumes essent.

Minei non non oblitteranda silentio uirtus qui oculis paulisper
hesit. inopinato iacentis duas spectaculo actonit deinde per-
fusus in lacrimis et si imprudens inquit ipse tam tibi motus fui
tamen ne id ipsum inuenit sit accipe me fati tui comitem. et super
exanime corpus eius in uigulo suo gladium capulo tenens dimisit
ac permixto utriusque sanguine duplex uictima iacuit pietati
hec erroris illa.

Aetere falsa opinatio nescio an propinaq; iniuriarum lartus Co-
luminis vegetius regis penatibus intulerit nam cum in telluribus per-
spero iactu per iocum collusoris dixisset occido et tunc
romanoz legati inteuissent satellites eius errore uocis
impulli interficiendo legatos lusu ad impium transulerunt.

de ultione. C. 10.

Ationis antequam quemadmodum acres iusti aulei sunt qui
laccessiti constant dolores pensare cupientes lati complecti

no admet. Tribun' pleb' fului' ad ptius de tulsulamis retulit
q' eoz' cōsilio delitēnos puenatelsq' rebellaturos diceret qui
cū gurgib' ac literis spualore obliu' supplices romā uenisset
accidit ut reliquis t'ub' salutare suāz sentis sola pollima
indicaret opōtere publice eos uēteratos securi panti itel-
uez multitudinē sub corona uenire quā ob cāz pollia tribu-
nitia i qua ptius postea tulsulam i ciuitatē recepti potuerūt
nemine unq' candidatus pollie t'b' fecit magistratū ne ad
eaz' ullus honor suffragus sius pueniret. que illis uitam
ac libetatez q'tuz i ipa fuit ademerat. Illaz uō ultionē et
senat' 2 cōsens' omīuz appauit. Cū eūz adrian' ciues roma-
nos qui utice gliscebāt sordido ipio nexall' id circho q' ab
his uiu' eet exult' n' quesho ulla i urte hac de re hūa nec que-
rela uersa est.

Olare ultionis utraq' regina 2 thamarisq' caput euri
oblassu i utere humano sanguine repleto dimicti iussit.
exphans illi ilatibiles cruores lituri sil' q' penas occisi ab
eo filij sui exgens. Et leromde cū laodias isidijs itēcep-
tuz sibi filius grauitor forens amata cūruz glendit ple-
cūta q' satellitē regni crudelis opus ministrū nomine
Ceneuz qm' hasta negq' petierat saxo ietuz pstrauit ac
sup ei' cōp' actis equis inter ifesta g're pātis agmina ad-
domuz i qua itēfecti pueri cōp' occultari arbitrabat' p'reut.

Mones thesaluz plau' regi telluz ifōre parantes an satis
iusta ultio alluipserit ambigue extimationis ē. Talillo ei

9.
Gymnarcho a quibusdam iuuenibus pullato se questum promittit
ut aut t'genas ab his dragmas exigeret aut denas plagas
singulis imponeret quo posteriore iudicta uita qui uapula
uerant Iasonem interfecerunt animi non corporis dolore pene
modum extimantes. Ceterum primo iritamento ingenium pudoris
maxime rei expectatio subrupta est quam opinione graue tamen in
spe Iasonis quatuor in effectu Alexandri reponit.

dicta improba aut facta scelerata. C. 11

Primo quatenus uite humane tum bona tum etiam mala substituti
exploratorum imaginibus persequemur deum improba et facta scelerata
referantur. Unde autem potius quam a Tullia ordiar? quia tempore uetustissimus
consuetudine nefariorum uoce monstri simile est. que cum
carpento ueheret et is qui iumenta agebat succussis frenis con-
tulis repentine more cum inquisiuit. Et ut coepit corpus prius sensum
tully oculi ibi iacere supra id dua uehiculus iussit quo celeriter in
complexu interfectoris eius Tarquini ueniret. qua tam impia tamque
probra festinatione non solum se eterna infamia sed et ipsius uitium co-
gnomine sceleris contamulauit.

Non tam atrox et fimbrie et factus aut datus. sed ipsa extimetur
utrumque audacissimum id egerat ut scauola in funere. G. Mani
ingularetur. quem postquam ex uulnere recreatus coepit acculare apud
populum instituit. Interrogatus quid de eo secus dicitur? ceterum
cui per sanctitatem uirorum satis digna laudatio reddi non posset respon-
dit abiecturum se illi quod potius corpore telus receperisset licentiam
furoris egre rei. per gemitum prosequendas.

Ubi nō Catellina i senatu. M. Cicerone incendū ab ipso ex-
atatu dicente sentio inq̃ 2 quidē illud si aqua nō potuero rui-
na nō extingua quē quid aliud extinem⁹ q̃ consuetudine stimuli⁹
actus a se iccati parandū peregrisse.

Constēnatus 2 magi chiloni amentia pect⁹ qui M. Marcello datū
a Cesare spūs sua manu eripuit. Ver⁹ ei⁹ pōpāne militie come⁹
indignat⁹ aliquos sibi amicorū ab eo pferri urtē cū amitelemis
quo se cōtulerat repetentē i athementū pōtu pugione cōfo-
dit. p̃tin⁹ q̃ ad iramēta uelame sue trucidanda tēdēt ami-
atie hostis diuinū bñficiū intēceptor. pūbre religionis q̃ ad saluē
clarissimū cuius recupanda attinuit acerba lates.

Hanc crudelitatem cui nichil adia posse uideret⁹. G. Tutani atro-
citate parandū lupant. Nāq̃ trū uiroz pātes secut⁹ p̃scripti pa-
tris sui p̃tori 2 onati uiri latebrā notis etatē p̃ cōporis quib⁹
ignoti poss⁹ cēturionib⁹ edidit qui euz p̃secuti st. senex de filij
magis uita 2 iremētis q̃ de reliquo spū suo soliat⁹ an icolu-
mis ēēt 2 an ip̃atorib⁹ satisfaceret iterogare eos cepit. e-
quib⁹ un⁹ ab illo inq̃t quē tātope diligis demonstrat⁹ nro muniste-
rio filij inditio occideris. p̃tin⁹ q̃ pect⁹ ei⁹ gladio trūhecat. collap-
sus ita q̃ ē infelix auctore cedis q̃ ip̃a cede inferior.

Qui facti acēbitates. I. tuli⁹ annalis sōt⁹ cū i capuz ad que
storia comitia filij descendens p̃scriptū se cognosceret ad clie-
tes suū p̃hugit. h ne fide tut⁹ ēē poss⁹ scelere nefarij inuenis
effectus ē. siquidē p̃ ista ueligia p̃ris militib⁹ ductis occide-
dū euz i conspectu suo adiecit bis paranda cōsilio p̃ris itez
spectaculo.

169
Ne debiti quidez phalassus pscript⁹ pax amari exit⁹ que
latentes uxor interficiendū quid dicas tradidit an ipa ugu
lauit. quāto eni leui⁹ ē scelus cui tūmō manus alest.

Illud autē facin⁹ q⁹ extēnus ē trāquiliore affectu nārabit⁹.
Scipione Africano p⁹ris 2 patēni memoriaz gladiatorio mu
nere cāragine noua celebrāte duo regis filij nūper
patre mōtuo i arenas p⁹cellerūt polhati q⁹ st⁹ ibi se de regno p⁹
liaturos. q⁹ spectaculū illud illustri⁹ pugna sua faceret. eos cū
Scipio monuiss⁹ ut uerbis q⁹ fēro dimittere mallent uter
regnare deberet at iā maior natu glilio ei⁹ obteperet minor
cōporis uirib⁹ fret⁹ i amētia p⁹stuit. Imto q⁹ cētamine p⁹ti
nāior impietas fōtune iudicio mōte mul⁹ ctata est.

Mitridatis autē multo scelerati⁹ qui nō cū frē telluz de do
minatione gellit. quis aut hoies illos adiutores inuenerit
aut deos inuocare ausus sit p⁹ admiratione hētur. q⁹ q⁹ quid
hoc q⁹ inhitatū ulli⁹ gen⁹ miremur cūz Sarraster aduersu⁹
p⁹res hūz Tigranez dāmenie reges ita cū amias cōsenserit. ut
omēs dexteris manib⁹ sanguine micteret atq⁹ cū iūte solue
rent vix fērent p⁹ salute parentis tā cruenta cōspiratione
fedus facientes.

Sed quid ego ista cōlector aut quid his imoror cū unius
patriadi cogitatione cuncta secula supata cēnaz. omi⁹ igit⁹
impetu mētis oib⁹ indignationis uirib⁹ ad id lacerandū p⁹o
magis q⁹ ualido affectu rāpior. quis eni amicitie fide ex
tincta gen⁹ humanuz cōuentis itenebris sepellire conatum

p̄fundo debite execrationis satis efficacib⁹ uerbis adegerit.
 tu unde licet efferate barbarie manitate trunclētor
 hateras romani ip̄i quas p̄nceps parens parens q̄ n̄
 salutari dextra ḡtinet cape potuisti / aut te cōpote furoris
 mund⁹ i suo statu mansisti. urtes a gallis captas / i treator
 iclute gētis uirgē strage fedatus alienos dīes / 2 oppressos
 i hispania Sapiōnes 2 transuennū laū i cānas tellos q̄ nullū
 domestico sanguine manātes furores amētib⁹ p̄positis furoris
 tui representare 2 uicere uoluisti. s̄ uigilauerūt oculi
 deorū sidera hui⁹ uigore obtinuerunt. are puluina tēpla
 p̄senti munere uallata s̄. nichil q̄ qd p̄ capite augusti ac p̄ria
 excubare debuerit tōpore sibi p̄misit. 2 i p̄mis auctor ac
 tutela n̄re icolumitatis iuppiter ne excellentissima mema
 sua toti⁹ orbis ruina collaberentur diuino alio uidit. itaq̄
 stat pax. ualet leges. sincer⁹ p̄nati ac publica officia tenore
 s̄renatur. qui autē h̄ uiolatis amicitie federib⁹ temptauit sub
 uertere. om̄i cū stirpe sua p̄p̄t. r. uib⁹ obtit⁹ etiā ap̄d ite
 ros si tū illuc recept⁹ ē que meret⁹ supplicia pendit.

de morib⁹ nō uulgarib⁹ c. 12

Quamane uite cōditionē p̄cipue p̄m⁹ 2 ultim⁹ dies ḡtinet
 q̄ plurimū interest quib⁹ auspicijs icohet⁹ i quo hinc clau-
 datur. Ideoq̄ cū demū felices fuisse iudicam⁹ cū 2 accipere
 lucē p̄sere 2 reddere placide cōgit. medij t̄p̄is cūsus put
 fortuna gutēnaculus regit mō alio mō trāquillo motu pa-
 git⁹ sepe sepe minor dū 2 cupide uotis extendit⁹ 2 fere

172
170
sine rōne cōsumuntur. nā si co.uti bñ uehis etiā pānu ampli
simu efficiēs numerū dñorū multitudinē opus supando
alio qñ quid actinet mēti mora gaudere si magis ex gis
uitaz q̄ approbas. h̄ ne loq̄ enaget eorū mētiōez facias
qui nō uulgate gñe mōtis ablupti s̄t.

III Vbi aſſh^o fulmine rect^o cū tota domo cōflagrauit. singu
larez fati sōtez. qua accidit ut columē urbis i ipa urbe
raptus ne supmo quidez funeris honore a cūb^o decorari possē
celesti flama i eadez cōditione redactus ut eoldez penate 2
regiaz 2 roqū 2 sepulcrū haberet.

Que uerisimile ē i eripiendo spū idēz gaudiū potuisse qd
fulmen 2 tain idēz ualuit. Nuptiata ei clade que ad lacum
transmennū iſiderat mulierū duarū altera sospiti filio ad ipsaz
pōtaz frā obuia i cōplexu cū expirauit altera cū falso mōtis
filii nuptio inesta domū sederet ad p̄mū cōspectū redeuntis
exanimata ē. gen^o calhū iſtitatū quas dolor nō extinxerat
letitia cōlupſit. h̄ mū q̄ mulieres. M. Juneti^o talma cōsul col
lega T. Gracchi cōsul itez cū corſica quā nup subegerat si
gnificauit receptis lris decretaz ei a senatu supplicationē nup
tantib^o itento illas aio legens caligine orta an foculū collaps^o
mōtūis humi iacuit. quē qd aliud q̄ nimio gaudio euectū pu
tem^o. En cū numātia aut Cartago exadenda traderet^o maio
ris aliquāto spūs dux Q. Catulus ambriaci triumphū. C. Maio
p̄ticeps a senatu dat^o h̄ exit^o moleſtoris. Nāq̄ ab eodez hoc
mario postea p̄ ciuiles dissentiones mori nullis recenti

calce illto multoq; igni p calefacto cubiculo se inclusus premit.
cui ta dura necessitas maxim' mariane glie rutor extitit.
qua tepellate rei p. l. q; coneli' nerula consularis 2 flamedia
lis ne ludibrio ibletissimis uictorib' eet i iouis sacratio uenis
icahs cotumeliose motis demptione effugit sacerdotis.
languine uetustissimi foci maduerunt.

Acer etia 2 aolus uite ext' hereny' guali quo 6 gracchus
2 auruspice 2 amio ulus fuerat. Na cu eo noie i carcere ducetur
i polte ei capite illilo i ip' ignominie aditu condit ac lym poluit
imo gradu a p' supplicio manu q; canstias aterior.

Consimili impetu motis. 6 luani' inacer uir p'ori' calui 2
p' repetunday reus du sme diceret i me i amuz conscendit
liquide cu. At. Cicerone qui id iudiciu coquebat p'texta ponetes
iudici' misit ad euz qui diceret se no danatus h reu p'sse nec
sua bona haste p'sse subiti ac ac p'tin' sub dario q; fote i manu
habeat ore 2 fauab' suis cohatur' indulo lym pena mote p'cur
rit. qua cognita re Cicero de eo nichil p'mittant. Igit' illustis
ingeny orator 2 ab inopia rei familiaris 2 a crimine domestice
danationis inuitato patem fati gne uindicatus est.

Hortis hui' mors illoz p'ridiula. Coneli' eu gallus p'ori' 2
l. etheri' eques r. inter ulus puerilis ueneris ablupti sunt
q; q; qorluz actinet eoz cumulari fata quot no libido sua h
fragilitatis humane ratio abstulit. sine naq; uite nre uariis oc
cultis causis expolito iteduz q i menia st lypmi fati titulu occu
pat cu mag i tps motis iadat q; ipaz motes antellant.

172
Sunt 2 extēne mōtes digne ānotatu qual' i p'mis come
quē ferūt maximū latronū ducis Diogenis fratrē fuisse.
is eīz ad Rīnlu cōsile henna quā p'edones tenuerāt i
potestate n'ra redacta p'duct' cū de iurib' 2 conatib' fugi
tuoꝝ i'trogaret' sup'to t'p'e ad se Colligellū caput p'eti
uit. mixus q' gemb' cōpresso spū inter ipas custodū
man' i q' cōspectu hūmū impy exoptata securitate acquēuit.

Morquet se miserū quib' extingui q' hūp'eē utili' est.
trepid' 2 anxio cōsilio quānā rōne mta exeat querētē
fēru' acuat uenena tēpent laqueos apphendat vastas
altitudines cūmispiciat tāq' magno apparatu aut exqui
lita molitione op' sit ut cōp' atq' ai i'fimo nūculo cohe
rens solietas dirimat'. nichil hōu roma h' iter p'et' i' du
la aīa hīe hū repperit. Eūz nō mūmo studio retinēdit
lonūz ai' caduca possessio tā leui afflatu mōletie cōcussa
dilabi potuit.

Aschm^{no} p'ete excessus quē admodū nō uolūtari' sit p'
nouitatez casus ferend' est. In Cilicia memb' urbis i qua
morabat' egressus aprico i loco reledit. sup quē aquila
testudinē ferens elusa splendore capitis erat eīz capillis
uacūz p'inde atq' lapidi eaz illisit ut fracte cāne uelce
re t'. eozq' i'ctū origo 2 p'ncipiū fōtiōis ^{tra}gedie extitit q'.

Non uulgaris etiāz homeri mōtis cā fētūz qui i hūa que
stione a piscatorib' p'olita soluere nō potuiss' dolore assupt' credit'.

1.
Sed atton^o aliquāto Euripides finit⁹ ē ab hēchiali regis
rena i macedonia domus hospitale reperiens canū morib⁹
lanuat⁹ obyt. Crudelitas fati tanto ingenio nō debita hanc
illi excellus illustrū poetar⁹ 2 morib⁹ 2 opib⁹ indignissimū .

Sophodes ultime iā senectutis cū inter cētamina tri-
gediā dyss⁹ anapiti hanc euentu diu soluit⁹ aliqui tū
una lūia victor causas mōtis gaudiū habuit .

Philomenē ante vis rīl⁹ imoderati abstulit paratas
lei ficius atq⁹ i conspectu politas asello cōsumēte puerum
ut illū abigeret i clamant . qui cū ias comesti s omib⁹
supueniss⁹ qm ing⁹ taz tardus fuisti da nūc merū asello
ac p⁹tin⁹ urbanitate dā crebro hancitu cāchmoz p⁹secut⁹
seuile guctur salebris spūs grauauit .

Mt pyndar⁹ cū i gīnatio h⁹ gremiū pueri quo unico
delectabat⁹ capiteposito geti se dediss⁹ nō decessisse cognit⁹
ē q⁹ signis harco claudere iā euz locū uolente neq⁹ exa-
taret⁹ . cui quidez crediderū eadez benignitate deoz 2 tātz
poetice facundie 2 taz placidiz uite fines ac tributuz .

Sicut anacerontes q⁹ q⁹ius tū humane uite modū sup
egressū dū pisse uite lūco tennes 2 exiles iurū reliquias
foueret uni⁹ gram p⁹tinacior i aridis fauab⁹ humō assuphit .

Iungaz quos 2 p⁹olitū 2 exit⁹ pares fecit . Atlo ero
thomates cū mēficioens quētz i agro amens adactis sal⁹
saz uidiss⁹ fiet⁹ iurib⁹ accessit ad eaz mēficioz manib⁹

142
dimellere conat^r ē quas arbor excussis ameis ī suā nāz re
uocata cōrephit. eū q^z cū tot gūmas palms lacerādū feris
Itez pollimadus atheleta tēpellate spelūcay p̄buit
subire conat^r nimio 2 subito icūlu aque latefacta ea
ac ruente ceteris comitis fuga p̄culuz egressis solus
restitit tāq^z humeris suis toti^r ruine molez sustentatur^r
sz pondere omī cōpore humano potētiorē p̄llus imbris
petitā latebrā demētis facti sepulcray habuit. possunt hi
p̄lere documētuz nimio robore mēbroz vigore mētis he
telcere q^z abnuēte nā ut ulq^z boni largitionez ne supra
mōtales sit felicitatē eūdz 2 ualētissimū eē 2 sapiētissimuz.

De cupiditate uite. C. ix.

Utruz q^z excelsus euita 2 fōtūto 2 uiriles quosdā etiā
temerarios orone attigim^r subiaam^r nūc extimationi
enēues 2 effeminatos ut ipā cōparatione pateat quāto nō solū
fōtior h^r etiā sapiētior mōtis interdiz q^z uite sit cupiditas.

Marcus Aquili^r cū sibi gloriose mōtez concare poss^r Mutati mā
luit tūpiter scēire. quē nō aliquis merito dixerit pōtico
supplicio q^z romano ipso digniores qm cōmhit ut p̄ua tum
opprobriū publicus rubor existeret.

Omens q^z Carbo magne uerecundie ē latins analib^r tertio
ī consulatu suo missū pōpēy ī Syria ad suppliciu ductus
petyt a militib^r dimisse 2 flebiliter ut sibi alimē leuare p̄u^r
q^z expirare liceret. quo misērimē lucis missu diuti^r frueret^r.
eo q^z morā trahens donec caput ei^r sordido ī loco sedeti^r asideret^r
ipā uēba tale flagitiū nārantis secū luctant^r nec silentio

amica q̄ occultari nō mēnt̄ neq̄ relatiōi familiaria q̄ dēu
fastidienda sunt.

Ouid brut⁹. exigui 2 ifelix momētū uite aliquatō de
core emit. qui a furio quē ad eū occidendū automus
miserat cōphensus nō solū cēuicē gladio subtraxit s̄ 2
stanti⁹ eaz p̄tere admonit⁹ ipis his uēbis iurauit ita
uitaz dabo. O cunctationē fati erū nolaz o mirandi stolidi
fidez. s̄ hui⁹ tu furoris imoderata retinēdi. spūs dulcedo
subitis sane rōnis modū expugnando q̄ uitaz diligere
mōtez nō timere precepit.

Alex Xerxes reges p̄ tot⁹ alie amata uiuetute q̄ iter
centū ānos ēēt obitura p̄fundere lacrimas coegisti. qui
in spez alienare ueraz suaz cōditionē deplorasse uidetur
opū magnitudine q̄ altiore aī sensu feliaor. Quis eū 2
mediocriter prudens mōtales se natūz fleuerit.

R Qui exquisita custodia uisū ē ab domo suspecti s̄ C. 19.
Referaz nūc eos quib⁹ aliquos suspectos hūitib⁹ exqui
sitor sui quesita custodia ē. nec a miserimo s̄ ab eo qui
iter paucos fuisse feliallimis credit⁹ incipaz.

Massimilla rex paz fidei i pectorib⁹ homīz reponēs salute
custodia canūz uallauit. quo tam deniq̄ certa beniuolētia
cōsuetudine romana amicitia s̄ ad hec tuenda nichil ca
nino latratu ac mōlu ualenti⁹ dixit.

Hoc rege ifelior Alexander cui⁹ p̄cordia hūc amor
hūc metus terlerūt. nā cū infinito ardore gūgis Tele⁹
teneret⁹ ad eandē ex epulis i cubiculū ueniēs bābarn

9
172
omnem notis. inhiat stricto gladio utebat an ire.
nec prius se ideo lecto comitebat q̃ a stipatorib⁹ diligēter
ēēt scrutat⁹ suppliciu muto deoz numine cōpōitaz neq̃
timori posse impare cui timori eadez cā 2 finis fuit ale
xandru Theke ei pellicat⁹ ira mota interemit.

Age diomih⁹ syraculaz tūm⁹ hūilce tōmētī q̃ longa
fabula qui duo 2 quateraginta ānoz dñationē i hunc
modu p̃egit hūmotis amias i eoz locū syraculaz gētū
hoiēs 2 a familijs locupletia electos p̃ualidos sēuos q̃b⁹
latera sua cōmicteret substinuit. Ton sōz q̃ metu fōdere
filias suas docuit. quaz ipaz p̃ol. p̃. adulte etati appropin
quabat manib⁹ fēru^{nbn} aulius cōmictere. instituit ut cāden
tū in cartonū nō captaz manib⁹ barbarz sibi capillū ad
urerent nec securiores maritus egit q̃ p̃rēz duaz eiz
eodē t̃pē aristomaces syraculane 2 locrensis domias ma
trimonijs alligat⁹ neutri unq̃ n̄ exuisse cōplexū p̃etist
atq̃ etiā cubuit. lares lectuz inde q̃ castra lata fossa q̃rat
i quē se lūgeo p̃te recipiebat n̄ fore cubituli extrinsecus
a custodib⁹ optaz iternoz claustrō ipe diligēter obstruass.

de similitudine fōme C. 15.

De similitudine autē oris 2 tot⁹ cōporis altiore doc
trina p̃rediti subtili⁹ disputat eoz q̃ alij i ea sunt
opinione ut existimet illz originē 2 cōtextū sangui
nis respondere nec p̃ānuz argumētuz tū ex ceteris
āialib⁹ trahūt que fere gignētib⁹ similia nascunt⁹. alij
negāt hāc ēē cētaz nē leges s̃ spēs mōtalū prout

fortuita fors coreptionis adtribui atq; ideo plerūq; ex spe
tiosis defōmis 2 ex robustis invalid^s pāt^r edit^r. Qm̄ ista
questio ī ambiguo nēlat^r pauca inter alienos conspēcte
similitudinis exempla referem^r.

M. agno pōpeio Iubi^r ingenue stirpis 2 publi^r lūcēim^r
ita similes fuerūt ut pmutato statu 2 pōpei^r ī illis 2 illi
ī pōpeio salutari possent. Cēte q̄ quocūq; aut Iubi^r aut
publi^r accesserant ora homīz ī se obuētebat. uno q̄ spem
amplissimū auius ī psonis mediocrib^r anōtante. qd̄ qd̄
ludibrium fortuitū q̄ hereditariū ad eū penetravit. Nā
p̄r ei^r eous q̄ menegenus con sui hūis ēē uulū ē uir 2
armi^r p̄potes 2 feror aīo sorditū ei^r nom̄ repellē ase nō ualuerit.

Aximue nō nobilitatis adulescens Cōneli^r sapio cum
plurimis 2 clarissimis familie cognomib^r habundaret
ī sēmilez Sapionis appellationē uulgi hūmone ipact^r ē.
q̄ hūilce nōis uiltimāio q̄ similis erat neq; illi aut
moz p̄bitas aut respect^r tot ymaginū quo min^r hac
cōtumelia aspereret^r opitulata est.

Generosissim^r cōsulat^r collegio lentuli 2 Metelli fuit
qui ambo ī scena p̄ similitudinē hyltrionū p̄e modū spectati
st. h̄ alter ex quādā scolari cognomē sp̄mteis t̄xit. altē n̄
negotib^r amorib^r accepit^r p̄ap̄nl retiarū cui simillimus
ēē fatebat^r habuisset.

Mt. Al. Metella cōsularis 2 censori^r remagem^r auiroq;
oib^r honorib^r habūdans balbula ille p̄ oris aspectū hic p̄
purē cōp̄ris motū utēq; scena nomen coact^r ē reaper.

Abunde st' hec domesticas qm̄ 2 psonis st' excellentia
2 nō obscura notitia celebrant'. Regi antiocho unus
ex equalib' 2 ip̄e regie st'pis noīe arthemo p'p' similis
fuisse tradit'. quē laodice uxor anthiochi intēfecto
uero dissimulandi sceleris gratia ī lectulo p'inde quasi
ip̄us reges egrū collocavit. admittit q' unūcūq' p'p'us
2 sēmones ei' multa cōsimili fefellit. crediderūt q' hoīes
ab anthiocho moriēte laodice 2 natos ei' sibi cōmendari.

H ybritas at' malascenū copiose ac cōitate facundie ora
tores cūmeorū scēno stragmeta gīnaly colligēti tā simile
ferūt ut gēmanū frēs toti' alie oculi assignarēt. ita
hīmamētis oris 2 omīūz membrorū cōpares erāt. Ille
nō quē ī sinu p'toris admodū simile fuisse constat pe
tulantis ai. p' consule eū dicente mirāi se p' sui tāt
similis ēēt cū p'r suis ī eaz p'ūciāz nūq' accessisset.
at mens inq' romāz frequēter accessit. ioco nāq' lacel
sitaz matris sue pudicitiaz nūcēz suspitione ī m're ei' re
iēta audā' q' uīgis 2 securib' hūbreto quēmebat ult' ē.
de his qui iūmo loco nati mendacose sē clarissimis famulus iserē roman st' 6. 16

Sed tollerabilis hec 2 unū tātumodo anceps temeritas
q' seq' impudentie gen' nec ferendū ullo mō p'iali
tū p'uatiz tū ī publice late patētis. Nā ut equitū fir
mo p'iceno monstrūz uenēs relātū iā ī hūi'ce libri
hūiore p'te p'tereaz cū' ī amplectendo. T. Graccho p're
euidēs mendacūz turbulento uulgi ērore amplissima
tribunatus potestate uallatū est.

Herophilus equari⁹ medicus. **S**. Alaricū. Vm. cōsulat⁹
annū. sibi uendicando se extulit ut 2 colome se uera
nozz cōplure⁹ 2 municipia splendida collegia q̄ fēre oīa
patronū adoptarent.

Quin etia. **S**. Cesar. En. p̄p̄cio adoleſcente i yspania
oppresso p̄p̄tuz i ortis suis admulsi p̄ximo intē colu
mino pene pari studio frequēte ſalutat⁹ 2 q̄ n̄ diuine
Cesaris mres hūc erutēſcende p̄elle obſtituſſi. hūc le
uuln⁹ res. p̄. excepſi atq̄ i equitio accepit. Cetera
decreto ei⁹ extra ytaliaz relegat⁹ p̄ſq̄ ille celo recept⁹
2 i urtez red ut 2 cōſiliū intēſiendi ſenat⁹ capere
ſubſtimat. quo noīe nullū p̄riuz necat⁹ i carcere ſera⁹
p̄mpti aī ad omē molimendū ſceluſ penas p̄pendit.

N Ec dny quidez auguſti 2 nūc tēras regētis excel
lentiffimū numē itētatur ab hoc iūrie gnē. extitit
eū qui clariffime ac ſanctiffime ſororis ei⁹ Octaue
utero ſe genitūz fingere auderet. p̄ ante hūmā itecti
litatez cōporis ab eo cui dat⁹ erat p̄inde atq̄ ipſius
filiiuſ retentūz ſubnecto i locū ſuūz p̄p̄o filio deceret
vī ut eodē t̄p̄e ſanctiffimū p̄nates i ueri ſanguinis
memoria ſpoliaret⁹ 2 ſalli ſordida cōragione ignaret⁹.
h̄ cū plenis ipudentie tellis ad ſūmū audacie gradu
fēt⁹ i p̄o auguſti remō p̄ t̄uueniſ affilluſ eſt.

Raptus etia ē qui ſe diceret. **S**. ſc̄torū filiū quē
ut agnoſceret uxor ei⁹ nulla ui cōpelli potuit.

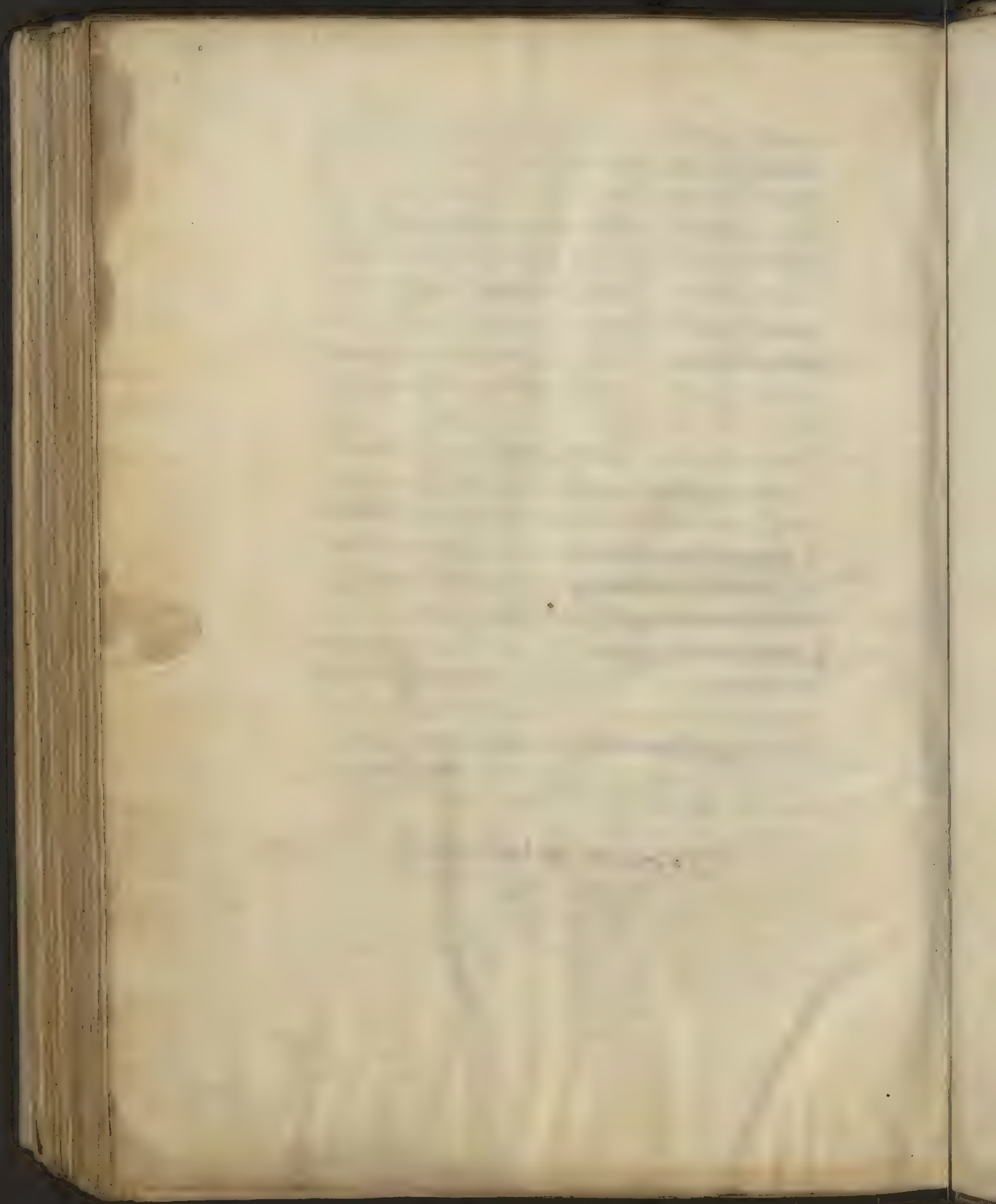
Quid Trebelli⁹ Calca q̄ aſſeneranter ſe Clodiu⁹ tulit.

et quidē dū de bonis ei' i' centum uirale iudiciū adeo fa-
uorabilis descendit ut nix nullis z equis suis ostēnatio
p̄p̄t ullū reliqueret locū. i' illa tamē questione neq; ca-
lūnie petitoris neq; plebis iudiciū religio cessit. mltō
fōt' ille qm Cōnelio hilla re p. petente i' domū. Gm.
Asidomus irupit filū q' ei' p̄ris penatib' expulit uocife-
rando nō illū s; se a sidione ēē p̄creatus. Verū postq; a
Sillana uolentia cesariā equitas reduxit gubernacula
romani ip̄y iustiore principe obtine rez p. i' publica
custodia spiritū posuit.

Modez p̄lide rei p. i' cōsimili mendacio muliebris te-
meritas mediolani repressa est. siquidē se p̄rubria
quedā p̄uide ac falso credita ēet incendio p̄isse nichil ad
se p̄tinentib' bonis isereret. neq; ei aut tract' ei' splen-
didi testes aut cohōtis angusti fauore deess; p̄ expugna-
biles cesaris glantia irita nephary p̄soli abijt.

Idez barbarū quendam ab eximia similitudine capado-
cie regnū affectante tāq; arria
thes ēet quē a M. Antonio interceptū luce clari'
erat q̄q; pene tot' orientis ciuitatū z gentium
credula suffragatione fultus caput impio dementer
imminens nullo impendere supplicio coegit. ~~ammmmm~~

1 3 4
Explicuit de libe' valerij.

136

178

179

2

179

